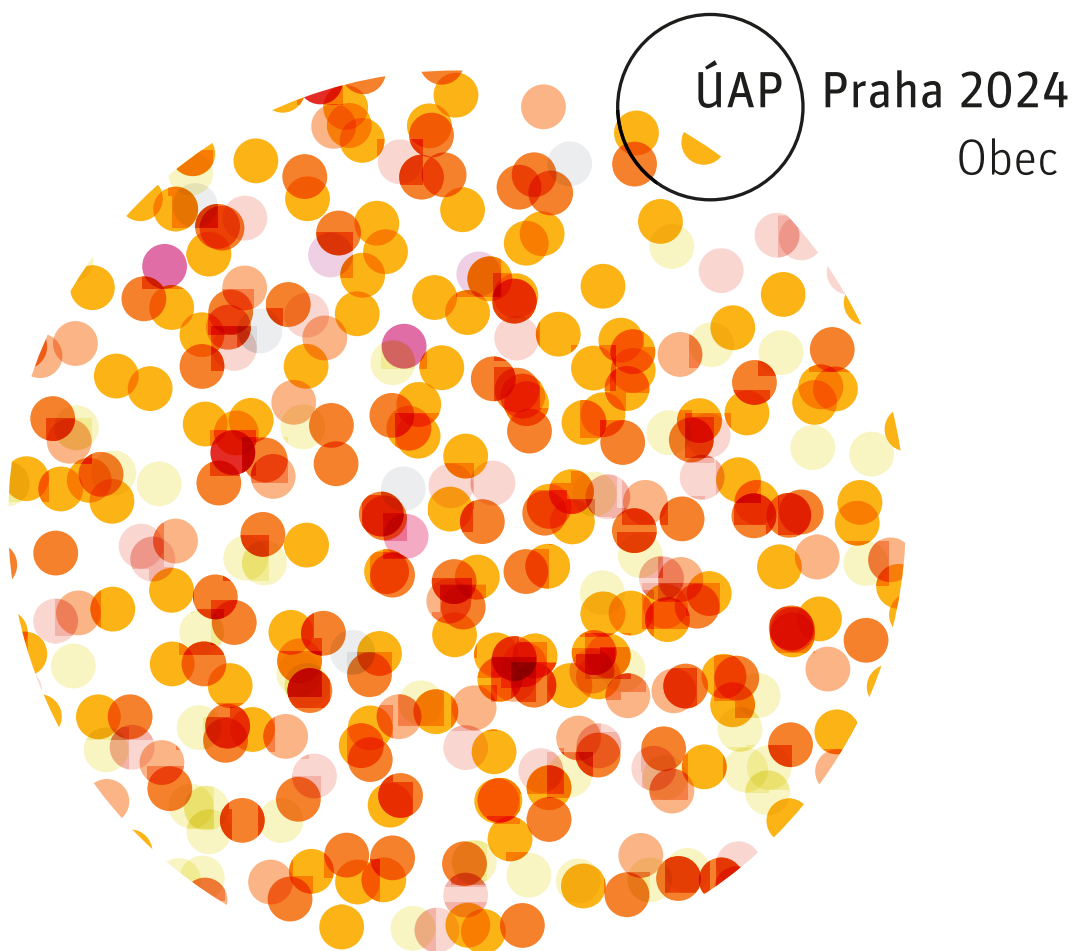

800 —

Veřejná vybavenost

800 ———
Veřejná vybavenost
Služby obyvatelům města

Územně analytické podklady hl. m. Prahy pro obec
2024

Pořizovatel

Odbor územního rozvoje Magistrátu hl. m. Prahy
Jungmannova 29/35, 110 00 Praha 1
Ing. arch. Filip Foglar (ředitel odboru)

Zpracovatel

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Vyšehradská 57/2077, 128 00 Praha 2
Mgr. Ondřej Boháč (ředitel)

ISBN 978-80-88377-75-7 (online; pdf)

Veřejná vybavenost

Služby obyvatelům města

1.	ÚVOD A KONTEXT	6
1.1	Preambule	6
	Jak číst tuto knihu	8
	Pojmy	10
	Zkratky	11
1.2	Souvislosti	12
1.2.1	Pojetí veřejné vybavenosti	12
1.2.2	Přístupy k hodnocení veřejné vybavenosti	12
1.2.3	Společenské a ekonomické souvislosti	14
1.2.4	Účast samosprávy v plánování veřejné vybavenosti	15
1.2.5	Kniha 800 v kontextu dokumentace ÚAP	16
1.3	Strategické plánování	18
1.3.1	Přehled strategických dokumentů souvisejících s veřejnou vybaveností	18
1.3.2	Cíle strategií v rozboru udržitelného rozvoje	19
2.	KOMERČNÍ VYBAVENOST	28
2.1	Kanceláře	28
2.1.1	Infrastruktura a nová výstavba kancelářských prostor	28
2.1.2	Hlavní ukazatele a vývojové tendence pražského kancelářského trhu	32
2.1.3	Závěr podkapitoly	34
2.2	Obchod	35
2.2.1	Proměny maloobchodní sítě a spotřebitelského chování	35
2.2.2	Infrastruktura a role nákupních center	38
2.2.3	Dostupnost obchodní sítě v rámci území Prahy	39
2.2.4	Závěr podkapitoly	42
3.	OBČANSKÁ VYBAVENOST	44
3.1	Regionální školství	44

3.1.1	Charakteristika infrastruktury regionálního školství	44
3.1.2	Mateřské a základní školy	48
3.1.3	Střední školy a ostatní formy sekundárního vzdělávání	49
3.1.4	Další formy vzdělávání	55
3.1.5	Závěr podkapitoly	57
3.2	Vysoké školy, věda a výzkum	58
3.2.1	Charakteristika vysokoškolské infrastruktury	58
3.2.2	Infrastruktura vědecko-výzkumných center	59
3.2.3	Závěr podkapitoly	64
3.3	Zdravotní a sociální péče	65
3.3.1	Charakteristika infrastruktury zdravotních a sociálních služeb	65
3.3.2	Zdravotní služby	72
	Dostupnost praktických lékařů	72
3.3.3	Sociální služby	80
3.3.4	Závěr podkapitoly	84
3.4	Veřejná správa	86
3.4.1	Charakteristika infrastruktury veřejné správy	86
3.4.2	Výkonnost a spolehlivost veřejné správy	87
3.4.3	Závěr podkapitoly	90
3.5	Ochrana obyvatelstva	91
3.5.1	Ochrana a bezpečnost obyvatelstva	91
3.5.2	Obrana a bezpečnost státu	96
3.5.3	Závěr podkapitoly	97
3.6	Kultura	100
3.6.1	Charakteristika infrastruktury kulturních zařízení	100
3.6.2	Dostupnost kulturních zařízení	101
3.6.3	Závěr podkapitoly	108
3.7	Náboženská krajina	109
3.7.1	Charakteristika náboženské společnosti a krajiny	109
3.7.2	Náboženská kulturně-komunitní centra	110
3.7.3	Závěr podkapitoly	114
3.8	Pohřbívání	115
3.8.1	Hřbitovy	115
3.8.2	Způsoby pohřbívání	116
3.8.3	Závěr podkapitoly	118
4.	REKREAČNÍ VYBAVENOST	120
4.1	Rekreace	120
4.1.1	Charakteristika infrastruktury rekreace	120
4.1.2	Volně přístupné plochy pro rekreaci	121
4.1.3	Rekreační areály	126
4.1.4	Závěr podkapitoly	128
4.2	Sport	129
4.2.1	Charakteristika infrastruktury sportu	129
4.2.2	Sportoviště pro volnočasový a rekreační sport	133
4.2.3	Infrastruktura pro výkonnostní sport	134
4.2.4	Závěr podkapitoly	135

5.	SHRNUTÍ	138
5.1	Hlavní závěry	138
5.2	Hodnoty území	148
	h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	148
	h.0800.02.o Spokojenost obyvatel s kvalitou prostředí	148
5.3	Vyhodnocení cílů strategií v rozboru udržitelného rozvoje	149
5.4	Problémy k řešení související s veřejnou vybaveností	160
	Problémy k řešení v ÚPD	160
	Obchod	160
	Rekreace	160
	Problémy plynoucí z více tematických celků	160
	Problémy k řešení mimo ÚPD	161
	Kanceláře	161
	Obchod	161
	Školství	161
	Sociální služby	161
	Zdravotní služby	161
	Ochrana obyvatelstva	161
	Kultura	161
	Veřejná správa	161
	Rekreace	;162
6.	REJSTŘÍKY A SEZNAMY	164
6.1	Sledované jevy	164
6.2	Související legislativa	166
	Zákony	166
	Vyhlášky	166
	Nařízení	166
	Sdělení	166
6.3	Citované zdroje	166
6.4	Zdroje dat	169
	Doplňkové zdroje dat obrazových příloh	169
	Zdroje tematických podkladových dat pro obrazové přílohy	169
7.	AUTORSKÝ TÝM KNIHY 800	170

1. ÚVOD A KONTEXT

1.1 Preambule

Cílem knihy 800 | Veřejná vybavenost je představit současnou infrastrukturu veřejné vybavenosti Prahy a zhodnotit její vlastnosti, jako jsou **struktura, četnost, kapacita a dostupnost služeb** a různých typů zařízení. Dostupná veřejná vybavenost je základní složkou a výchozím předpokladem pro vznik **kvalitního městského prostředí** vhodného pro život a podnikání. Odpovídající úroveň veřejné vybavenosti přispívá k **atraktivnosti a konkurenceschopnosti města** a je nedílnou součástí kvality života obyvatel. Na základě veřejné vybavenosti jsou poskytovány **služby naplňující každodenní potřeby obyvatel** města. Nedostatek těchto služeb nebo jejich nevhodné prostorové rozmístění může být významným negativem městského prostředí a může snižovat spokojenost obyvatel měst s životem v místě svého bydliště či pracoviště.

Tato kniha je členěna do tří hlavních kapitol, které se věnují zhodnocení prostorového rozmístění, dostupnosti a identifikaci specifík různých typů pražské veřejné vybavenosti. Předmětem kapitoly 2 Komerční vybavenost je infrastruktura sloužící jak komerčním účelům a podnikání – **kancelářské plochy**, tak i poskytující služby každodenní potřeby v rámci **maloobchodní sítě**. Kapitola 3 Občanská vybavenost sleduje rozmanitou část infrastruktury občanské vybavenosti – **školy, poskytování sociálních služeb a lékařské péče, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva, kulturní zařízení, náboženské objekty a pohřebnictví**. Kapitola 4 Rekreační vybavenost se zaměřuje na infrastrukturu

pro **relaxaci, rekreaci a sport**. Závěrečné shrnutí přináší souhrnné zhodnocení pražské vybavenosti, které zdůrazňuje především **dostupnost vybrané veřejné vybavenosti**. Zaměřuje se také na **identifikaci hodnot území** z pohledu veřejné vybavenosti.

• • •

JAK ČÍST TUTO KNIHU

Územně analytické podklady hl. m. Prahy pro obec (ÚAP obce) mají textovou a grafickou část. Textová část je členěna do 8 tematických (→ 100–800), 4 komplexních (→ 000 / 050 / 900 / 1000) a jedné syntetické knihy (→ 1100). Grafická část ÚAP obce obsahuje čtyři výkresy: O.1 Hodnoty území, O.2 Limity využití území, O.3 Záměry na provedení změn v území, O.4 Problémy k řešení. K orientaci v rámci celé dokumentace slouží odkazový aparát.

Anotace

Každé téma textové části má svou anotaci, jejímž cílem je čtenáři podat základní obraz o jeho obsahu. Shrnuje problematiku, kterou téma řeší, a proč je důležitá. Obsahuje nastínění obsahu a relevance tématu a případně i hlavní závěry a výsledky.

V textu knihy je anotace odlišena graficky.

_____

Odborná terminologie a zkratky

Na začátku knihy v části Preambule jsou uvedeny definice použitých odborných termínů (pojmů) a seznam užívaných zkratek pro danou knihu. V knize 000 jsou uvedeny definice všech pojmů a všechny zkratky užívané v ÚAP obce v podkapitole 1.3 Jazyk dokumentu.

V textu jsou první výskyty pojmů v jednotlivých celcích vyznačeny graficky: odborný termín.

Obrazové přílohy

Textová část ÚAP obce obsahuje obrazové přílohy, jako jsou mapová schémata, grafy, diagramy, fotografie, tabulky aj. Obrazové přílohy mají uveden název, autora, rok vytvoření a případně použitá zdrojová data a jejich dataci či zdroj, ze kterého je materiál adaptován.

Všechny obrazové přílohy jsou dostupné také na Portálu ÚAP ↗, kde je možné vrstvy všech základních a vybraných doplňkových dat interaktivně zobrazit v aplikaci Atlas ÚAP ↗. U vybraných vrstev jsou zobrazeny štítky datových vrstev, skrz které je možné se dostat do metadat na Geoportálu Prahy ↗. Zde jsou zobrazeny klíčové informace ohledně původu, atributů a režimu poskytování dat.

Zdroje podkladových datových sad mapových schémat vyjmenovává v jednotlivých knihách část Zdroje tematických podkladových dat pro obrazové přílohy v podkapitole Zdroje dat v kapitole Rejstříky a seznamy. V knize 000 jsou uvedeny všechny zdroje ÚAP obce. Jsou-li v přílohách použita data z ročenek, ty jsou uvedeny v části Doplňkové zdroje dat obrazových příloh.

Obrazové přílohy jsou v textu číslovány v rámci příslušného celku. Rozsáhlejší tabulky jsou uvedeny v kapitole Přílohy a jsou číslovány průběžně v rámci jednotlivých knih.

V textu knihy je odkaz vyznačen graficky: (→ Obr. 1.2.3.4) (→ Příloha P.01).

Pokud je odkaz na materiál v jiné knize, je uvedeno i číslo dané knihy: (→ Obr. 1100.1.2.3.4) (→ Příloha 100. P.01).

Související legislativa

Seznam zákonů, vyhlášek, nařízení, rozhodnutí a opatření obecné povahy souvisejících s každou knihou je uveden v jejím závěru v kapitole Rejstříky a seznamy v podkapitole Související legislativa. V knize 000 je uvedena veškerá legislativa ÚAP obce.

V textu je související legislativa zpravidla označena zkrácenou verzí názvu: (zákon č. 256/2001 Sb.).

Odborné zdroje

Pro citované a odkazované odborné zdroje, jako jsou knihy, studie, odborné články, analýzy či závěrečné práce, je použit číselný systém referencí dle citační normy ČSN ISO 690 Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů (vyd. 2022).

V rámci textové části jsou odkazované materiály označeny číslem, resp. číslem a rozsahem stran v hranaté závorce: [28] [15 str. 45] [40 stránky 201–226].

Seznam všech materiálů, na něž se v knize odkazuje, je uveden v jejím závěru v kapitole Rejstříky a seznamy v podkapitole Citované zdroje.

Související textová část ÚAP

Témata v rámci jedné knihy i napříč knihami spolu mohou souviset a navzájem se doplňovat.

Odkaz na část textu v rámci téže knihy je uveden příslušným číslem: (→ kapitola 2 / podkapitola 2.1 / téma 3.1.3 / 3.1.4). Odkaz na text v jiné knize je uveden příslušným číslem včetně čísla knihy: (→ kniha 600 / kapitola 400.3 / téma 1100.2.3.3 / 700.2.3.2).

Související grafická část ÚAP

V textu je odkaz na související výkres grafické části označen jeho číslem: (→ Výkres O.1).

Všechny výkresy jsou také dostupné v interaktivní formě na Portálu ÚAP v aplikaci Atlas ÚAP ↗.

Související limit

Seznam všech limitů využití území ÚAP obce je uveden v knize 900 (→ Příloha 900.P.04).

V rámci textové i grafické části jsou související limity označeny jejich číslem: (L.28).

Související metrika a indikátor

Součástí ÚAP je databáze statistických údajů (metrik). Metrika je zároveň indikátorem, pokud lze na základě platných strategických dokumentů určit žádoucí trend či cílovou hodnotu. Seznam všech indikátorů ÚAP obce je uveden v knize 1100 (→ Příloha 1100.P.01). Indikátory ÚAP, které přísluší dané knize (knihy 100–800 / 1000), jsou vypsány v jejím úvodu v tématu 1.3.2 Cíle strategií v rozboru udržitelného rozvoje (→ Obr. 1.3.2.1).

Odkaz na indikátor je v textu uveden jeho číslem: (i.0600.03.002.01).

Odkaz na metriku bez indikátoru je uveden analogicky: (m.0200.02.002.01).

Metriky pro měřítko celého města a vyhodnocení indikátorů jsou zobrazeny na Portálu ÚAP v aplikaci Katalog indikátorů a metrik ↗. Údaje přepočítané na území jednotlivých městských částí jsou v aplikaci Katalog městských částí ↗.

Související jev ÚAP

Jevy dle vyhlášky 500/2006. Sb. naplňované v ÚAP obce jsou uvedeny v úvodu každé příslušné podkapitoly jednotlivých knih 050–1100 a jejich souhrnný výčet včetně umístění jejich naplnění v textové části je v kapitole Rejstříky a seznamy v podkapitole Sledované jevy v závěru knih.

Celkový výčet sledovaných jevů v ÚAP obce je uveden v knize 000.

Kompletní přehled jevů je zpřístupněn online na stránce Jevy ÚAP Portálu ÚAP ↗, včetně poskytovatelů, odborných garantů a dalších doplňujících informací.

Portál ÚAP

ÚAP obce jsou k dispozici elektronicky online na Portálu Územně analytických podkladů hl. m. Prahy (Portál ÚAP) ↗. Témata zde mohou být doplněna a rozšířena, zejména v aplikacích: Atlas ÚAP ↗, Katalog indikátorů a metrik ↗, Katalog městských částí ↗, Katalog lokalit ↗. Odkaz v textu je např.: Analýza je dostupná na Portálu ÚAP ↗.

POJMY

cíle strategií

dlouhodobě platné cíle, které jsou identifikované na základě specifických cílů stanovených oficiálně schválenými strategickými dokumenty (zastřešující a oborové strategické dokumenty zejména městské či národní úrovně) a které jsou měřitelné pomocí dat indikátorů

cíle udržitelného rozvoje

dlouhodobě platné cíle relevantní pro udržitelný rozvoj Prahy, které jsou identifikované na základě mezinárodních cílů udržitelného rozvoje (UR) tzv. SDGs (z angl. Sustainable Development Goals) definovaných v celosvětovém zastřešujícím strategickém dokumentu Organizace spojených národů (OSN) Agenda 2030

domovy pro seniory

domy s pobytovými službami poskytovanými osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby

domovy se zvláštním režimem

domy s pobytovými službami poskytovanými osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby

hodnota

oceňovaný význam území posuzovaný vzhledem k veřejnému zájmu

implementace

proces uskutečňování stanovených idejí, plánů a koncepcí. Pro účely ÚAP (knihu 1000) jde o inventuru územního plánu a s ním souvisejících územně plánovacích procesů na území Prahy; sleduje se, v jakých úrovních, fázích a jakým způsobem je územní plán naplňován

index kriminality

představuje počet trestných činů na 10 tisíc obyvatel

indikátory

účelově vybrané ukazatele, které měří naplňování vytyčených cílů strategií formulovaných na základě východisek ze strategických dokumentů a které monitorují vývoj naplňování cílů v čase

kulturně-komunitní centrum

zařízení, které obsluhuje primárně komunitu v místě jejího provozu; cílem takového zařízení je poskytnutí prostoru pro kulturní a volnočasové aktivity místním obyvatelům, neprofesionálním souborů, vč. poskytnutí prostoru pro setkávání různých místních zájmových skupin; nejčastěji jsou taková zařízení označovaná jako kulturní domy, komunitní centra, kulturní centra a centra pro specifické skupiny obyvatel, jako je např. mateřské centrum, které pravidelně nabízí kulturní program

limit využití území (limit)

hodnota stávající nebo navrhovaná, která je ve veřejném zájmu chráněná buď přímo legislativou, nebo je veřejný zájem prokázán v procesu projednávání záměru (zásady územního rozvoje, územní plán a jeho změny, územní studie, regulační plány a rozhodnutí); ve chvíli, kdy je záměr projednán a je o něm pravomocně rozhodnuto, se stává limitem

lokalita

plocha nebo soubor ploch, popřípadě část plochy, vymezená na základě převažujícího charakteru¹, přičemž stavová lokalita je územní jednotka ÚAP vymezená nad současným stavem území dle převažujícího charakteru pro účely popisu stavu území

město krátkých vzdáleností

takové urbánní prostředí, kde je relativně vysoká hustota zastavění a míra rozmanitosti využití, veřejná prostranství jsou koncipovaná pro všechny druhy pohybu s důrazem na pěší a hromadnou dopravu a kde existuje možnost zařídit většinu denních cest pěšky či na kole

moderní kancelářské plochy

kanceláře určené k pronájmu, které jsou soustředěné v objektech kvalitativního standardu A nebo B²; základními podmínkami pro zahrnutí budovy do standardu A nebo B jsou: 1) dokončení nebo rekonstrukce po roce 1990, 2) velikost pronajímatelné plochy alespoň 1 000 m², 3) převládající kancelářská funkce budovy a za 4) dostupné jednotky musí být inzerovány odpovídajícím způsobem

otevřená krajina

převážně nezastavěné území³, přičemž v ÚAP jde o celkovou plochu nezastavěných stavových lokalit

park

území veřejně přístupné nebo přístupné v režimu, mající přírodní charakter a vykazující jistou míru údržby a kvality, která odpovídá charakteru daného parku; parky jsou rozlišeny dle hierarchie a vyskytují se v zastavěném i nezastavěném území⁴

plnosortimentní potravinářské prodejny

v kontextu ÚAP jde především o prodejny typu supermarket, hypermarket či o diskontně orientované prodejny, které provozují některé potravinářské obchodní řetězce

pracovní síly (osoby ekonomicky aktivní)

podle výběrového šetření pracovních sil (VŠPS/ČSÚ, metodika ILO) součet osob patnáctiletých a starších – zaměstnaných (v hlavním zaměstnání) v národním hospodářství a nezaměstnaných

regionální školství

v pojetí ÚAP soustava škol a školských zařízení místního významu (např. mateřské a základní školy); jde o zařízení, jejichž zřizovatelem ve veřejném sektoru jsou obce, případně městské části; v odborných kruzích jsou pod pojmem regionální školství myšleny všechny školy uvedené ve školském zákoně (561/2004 Sb.), tedy všechny kromě vysokých škol

retail park

druh obchodní zóny, která obvykle slouží jako doplněk k hypermarketu nebo supermarketu a která obsahuje od tří do deseti nezávislých prodejen

struktura

prostorová skladba prvků a částí uspořádaná v celku určitých vlastností vykazující zřetelnou míru pravidelnosti a zákonitosti⁵

záměr na provedení změn v území (záměr)

pro účely ÚAP definován jako vyjádření rozhodnutí realizovat stavbu, soubor staveb, zařízení nebo změnu využití území (výčet adaptován z odst. (1), § 4 zákona č. 283/2021 Sb.), a to ve všech jeho fázích od ideje (iniciačních kroků) přes koncept až po projekt a uzemní rozhodnutí; poslední fází je realizace, která je v rámci ÚAP sledována pouze okrajově

ZKRATKY

ČSÚ	Český statistický úřad
DS	domov pro seniory
DZR	domov se zvláštním režimem
H2020	HORIZONT 2020
HPP	hrubá podlažní plocha
HPS	Hřbitovy a pohřební služby Praha
HZS HMP	Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy
IPR	Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy
IS ČUS	Informační systém České unie sportu
JLL	Jones Lang La Salle (společnost v oblasti realit)
KKC	kulturně-komunitní centrum
LTC	dlouhodobá lůžková péče
MČ	městská část
MHD	městská hromadná doprava
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OP VVV	operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání
OSN	Organizace spojených národů
PL	praktický lékař
PLD	praktický lékař pro dospělé
PLDD	praktický lékař pro děti a dorost
PPP	partnerství veřejného a soukromého sektoru
PSP	pražské stavební předpisy (nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy)

RURU	rozbor udržitelného rozvoje území
SDG	cíl udržitelného rozvoje
SLDB	Sčítání lidu, domu a bytů
SŠ	střední škola
ÚAP	územně analytické podklady
UNESCO	The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu)

ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
UR	udržitelný rozvoj
VaV	věda a výzkum
VOŠ	vyšší odborná škola
VV	veřejná vybavenost
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZZS HMP	Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy

-
-
-

^[1] — § 2 odst. k) nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy – pražské stavební předpisy

^[2] — Kvalitativní standardy kancelářských budov A nebo B byly definovány Prague Research Forem.

^[3] — čl. 5 odst. (1) písm. c) textové části Metropolitního plánu Prahy

^[4] — čl. 85 textové části Metropolitního plánu Prahy

^[5] — čl. 4 písm. g) textové části Metropolitního plánu Prahy

1.2 Souvislosti

1.2.1 POJETÍ VEŘEJNÉ VYBAVENOSTI

Pojetí veřejné vybavenosti (VV) vychází z nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy – pražských stavebních předpisů (PSP). Podle nich VV zahrnuje stavby, zařízení a pozemky občanského vybavení a stavby, zařízení a pozemky pro obchody a služby. Téma vysvětluje přístup k veřejné a občanské vybavenosti v rámci dokumentu ÚAP. Dále téma představuje obecní a krajskou úroveň a spádové oblasti VV v rámci regionu, kterými se podrobněji zabývá podkapitola 050.3.4 Veřejná vybavenost. V závěru tématu je uveden tematický přesah do ostatních knih ÚAP.

_____

Pojetí veřejné vybavenosti v knize 800 vychází z nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy – **pražských stavebních předpisů** (PSP)⁶. Veřejná vybavenost (VV) zahrnuje stavby, zařízení a pozemky občanského vybavení (§ 2 odst. 1 písm. m) bod 3 zákona č. 183/2006 Sb.)⁷ a stavby, zařízení a pozemky pro obchody a služby (§ 8 PSP). V platném Územním plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy⁸ se VV míní **občanská vybavenost veřejné infrastruktury**, tzn. převážně spravovaná obcí nebo státem, tj. školy, nemocnice, knihovny, divadla, muzea, městské úřady apod. PSP rozšiřují pojetí VV, protože i obchody, služby soukromých poskytovatelů a pracovní příležitosti významně ovlivňují kvalitu místa. Stejně tak nakládá s pojetím VV Metropolitní plán Prahy⁹, ve kterém je koncept VV založen na **pokrytí města službami** tak, aby byly splněny současné **nároky na zvyšování kvality života**. Pro naplnění celkového konceptu je VV rozdělena na komerční, občanskou a rekreační jako paralela k čl. 34) závazné části připravovaného Metropolitního plánu Prahy [1] (→ Obr. 300. 4.1.1.1).

Významu hlavního města, největšího a nejlidnatějšího města ČR přirozeně odpovídá koncentrace VV na území Prahy. Je zde sídlo prezidenta a správních orgánů ČR, zastupitelských

úřadů jiných států, řady organizací a firem mezinárodního významu, institucí vědy a výzkumu (VaV), vysokoškolského vzdělání, specializované zdravotní péče, vrcholového sportu, kultury apod. Praha je navíc významným turistickým centrem a jedním z nejnavštěvovanějších měst, což také přináší další požadavky na infrastrukturu VV (vybraná témata podkapitoly 300.4.1). Pražská infrastruktura VV hojně slouží i potřebám širšího regionu. Širší vztahy a spádové oblasti VV v rámci regionu sleduje podkapitola 050.2.800 Veřejná vybavenost. **Výjimečné postavení v oblasti VV** přináší hlavnímu městu **status kraje**. Vedle benefitů spojených s dostupností vyšší vybavenosti na svém území má ale i řadu povinností. Jako kraj nese zodpovědnost za vybavenost pro uskutečňování středního a vyššího odborného vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, dále jazykového, základního uměleckého a zájmového vzdělávání a pro výkon ústavní výchovy, ale také za krajskou síť sociálních služeb apod. Ve srovnání VV největších českých měst má Praha téměř ve všech oblastech dominantní postavení (→ podkapitola 5.1).

Kontext řady témat VV je potřeba hledat také v ostatních předkládaných knihách dokumentu ÚAP. Městská příroda i otevřená krajina poskytují prostor pro relaxaci a rekreační sport obyvatel (→ 100.2.1), areály VV mají významný územní průmět do prostorového uspořádání města (→ 200.3.1). Lidé a činnosti ve městě vytvářejí poptávku po infrastruktuře VV, některé mnohem výrazněji jako např. cestovní ruch (→ 300.3.5 Cestovní ruch). Určitá část VV, např. velké nemocnice, má specifické nároky na technickou infrastrukturu (→ 700.5.1.2). Podkapitola 3.5 Ochrana obyvatelstva má vazbu na limity (L.81 / L.82), které se váží k zajištění bezpečnosti obyvatel.

1.2.2 PŘÍSTUPY K HODNOCENÍ VEŘEJNÉ VYBAVENOSTI

Vzhledem k prostorovému ukotvení ÚAP a dostupným datovým zdrojům téma představuje ukazatele, na jejichž základě se hodnotí veřejná vybavenost v knize 800. Jde především o kvantitativní ukazatele, jako jsou četnost, struktura a fyzická dostupnost jednotlivých typů zařízení veřejné vybavenosti. Téma také seznamuje se třemi typy dostupnosti podle Standardů dostupnosti veřejné infrastruktury publikovaných Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR). V závěru pak téma poukazuje na omezení, se kterými autoři při zpracování analýz veřejné vybavenosti pracují.

_____

Existence, rozmanitost a dostupnost veřejné vybavenosti (VV) je vítaným bonusem života v metropoli. **Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury** [2] rozlišují **tři základní typy dostupnosti: fyzickou** vyjádřenou fyzickou vzdáleností

mezi sledovaným výchozím a cílovým bodem, **časovou** vyjádřenou časem potřebným pro dosažení cílového bodu ze sledovaného výchozího bodu a **sídelně-strukturální** vztáženou k populační velikosti obce, popřípadě sídla. Fyzická dostupnost se sleduje v rámci sídla nebo obce. Časová a sídelně-strukturální dostupnost se sledují zpravidla v nadmístním měřítku a pro vyšší kategorie občanského vybavení. Pro fyzickou a časovou dostupnost zařízení občanského vybavení jsou výchozími body dostupnosti vchody obytných domů a cílovými body dostupnosti vstupy do příslušného areálu či zařízení veřejného vybavení (→ Obr. 1.2.2.1). Fyzická dostupnost se zjišťuje měřením skutečné fyzické vzdálenosti po veřejně přístupných pozemních komunikacích a po dalších veřejně přístupných cestách určených pro pěší pohyb, zohledňují se rovněž bariéry v území. Časová dostupnost se sleduje jako čas potřebný k překonání předmětné vzdálenosti pěšky, anebo jako čas dojezdu veřejnou hromadnou dopravou nebo individuální automobilovou dopravou. Pro pěší chůzi se uvažuje rychlost 3,6–4 km/hod. Sídelně-strukturální dostupnost posuzuje přítomnost či nepřítomnost dané infrastruktury v obci vzhledem k zařazení obce v sídelní struktuře a také ve vztahu k počtu obyvatel obce.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Zastoupení a nedostatky v kapacitách a dostupnosti klíčových typů VV sleduje IPR opakovaně v analýzách¹⁰, které využívá při tvorbě důležitých celoměstských dokumentů¹¹ v oblasti územního plánování a koncepce využití území. Analýzy různou metodikou podle typu vybavenosti mapují, jak jsou dílčí území Prahy obsloužena VV. Vybavenost potravinářskými prodejny sledujeme z pohledu jejich fyzické dostupnosti pro rezidenty, tj. jaký počet a podíl obyvatel bydlí uvnitř a vně pásem pěší dostupnosti 600 a 1 200 metrů, resp. 10 a 20 minut docházky. Pro dostupnost vzdělávání považujeme za klíčový soulad mezi poptávkou a nabídkou kapacit, tzn. počtem dětí a kapacitou škol, v ÚAP 2024 sledujeme i pěší dostupnost škol. Potřebu kulturně-komunitních center (KKC) a knihoven vztahujeme k pásmu dostupnosti 800 m a 1 500 m od místa bydliště a podílu obyvatel žijících v daném pásmu. Dostupnost zdravotní péče hodnotíme podle počtu obyvatel na lékaře, počtu lůžek na tisíc obyvatel, počtu lůžek v domovech pro seniory (DS) a domovech se zvláštním režimem (DZR) na

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

^[1] Nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky stavby v hlavním městě Praze (pražské stavební předpisy) ve znění nařízení č. 14/2018 Sb. HMP s aktualizovaným odůvodněním, nařízení č. 8/2022 a nařízení č. 15/2022

^[2] § 2 odst. 1 písm. m), bod 3 zákona č. 183/2006 Sb. definuje občanské vybavení jako stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodinu, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva.

^[3] Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy ve znění Opatření obecné povahy č. 55/2018, Příloha č. 1, oddíl 5 čl. (1)

^[4] nový Územní plán hl. m. Prahy (Metropolitní plán Prahy), návrh k projednání

počet obyvatel 80+ a také podle pěší dostupnosti poliklinik a praktických lékařů pro dospělé (PLD). Úroveň vybavenosti rekreace, sportu a hřbitovů v analýzách hodnotíme podle m² ploch na obyvatele, počtu zařízení, pěší dostupnosti čtvrtových zařízení, veřejných hřišť, dětských hřišť.

Přestože je VV možné hodnotit z pohledu kvantity a kvality poskytovaných služeb, omezené datové zdroje a náročnost sledování za účelem hodnocení kvality služeb redukuje možnost analyzovat VV v rámci ÚAP pouze na dílčí **kvantitativní ukazatele**. V knize 800 se pozornost věnuje především struktuře vybavenosti a jejím dílčím vlastnostem, jako jsou **prostorové rozmístění, četnost, fyzická dostupnost a kapacita** sledovaných zařízení. Sledují se ukazatele vztahující se k prostorovému ukotvení zařízení a služeb VV s předpokladem, že je využívají především obyvatelé města žijící v jejich blízkém okolí. Zpracovatelé ÚAP jsou si přesto vědomi, že v postmoderní době není jako jediné kritérium výběru při uspokojování potřeb uplatňována prostorová blízkost, část populace při výběru zvažuje rovněž faktory, jako jsou cenová dostupnost a kvalita služeb. Finální výběr místa realizace poptávky je mnohdy také ovlivněn specifickými potřebami a preferencemi spotřebitele. Část služeb může být také poptávána mimo místo bydliště, například v okolí pracoviště nebo na cestě mezi domovem a prací.

1.2.3 SPOLEČENSKÉ A EKONOMICKÉ SOUVISLOSTI

1.2.3.1

Cílem tématu je přiblížit společenské a hospodářské změny, které měly zásadní vliv na formování infrastruktury veřejné vybavenosti po revoluci. Popsány jsou souvislosti mezi demografickými procesy a kapacitami a rozmístěním služeb veřejné vybavenosti. Téma se zaměřuje na současné trendy ve využívání veřejné vybavenosti (online služby, telemedicína atd.). Zhodnotí rovněž vliv využívání a přítomnosti specifických typů veřejné vybavenosti na dopravní zatížení města.

1.2.3.2

Po sametové revoluci došlo k mnoha výrazným změnám, které měly zásadní vliv na infrastrukturu veřejné vybavenosti (VV). Od 90. let 20 století prochází pražská populace **významnými demografickými a socio-ekonomickými změnami** (populační stárnutí, vysoká míra zahraniční imigrace, pokles přirozeného přírůstku, nárůst vzdělanosti, zvýšení životní úrovně). Tyto změny ovlivňují především plánování a poptávku po regionálním školství, zdravotní a sociální péči. Procesy **privatizace a vytvoření tržního prostředí** podnítily vznik množství soukromých subjektů, které se spolu s veřejným sektorem začaly specializovat na poskytování různých služeb občanské vybavenosti. Poptávka po různých typech VV je ovlivňována také **mezinárodními globalizačními procesy**,

kteře urychlují šíření nových trendů a ovlivňují preference a poptávku populace. Rozvoj služeb na území města uspíšil proces deindustrializace. Procesy internacionalizace kapitálu a **pracovních sil** a ekonomická restrukturalizace posunuly Prahu z města výroby k **městu spotřeby**. Poptávku po VV ovlivnil také proces **suburbanizace** – především nároky na kapacitu regionálního školství (→ 3.1), maloobchodní sítě (→ 2.2.1) a poptávku po lékařských službách (→ 3.3). Procesy **demokratizace a poptávka po snazším přístupu k informacím** se projevují v elektronizaci a modernizaci veřejné správy. V souvislosti s aktuální geopolitickou situací se mění vnímání problematiky bezpečnostních rizik a ochrany obyvatel.

1.2.3.3

Stav a plánování VV je podmíněno znalostí aktuální demografické situaci a budoucího vývoje města. Demografickému vývoji Prahy se věnuje pozornost v podkapitole 300.2.1. Mezi zásadní demografické procesy, které ovlivňují dostupnost VV v hlavním městě, řadíme **dlouhodobý růst počtu obyvatel** a předpoklad jeho dalšího zvyšování. **Populační stárnutí** se projevuje růstem absolutního i relativního počtu obyvatel ve vyšších věkových kategoriích a zvyšováním průměrného věku populace. Regionální školství ovlivňují **nerovnoměrnosti ve věkové struktuře dětské populace**. Nárůstem **rezidenční zástavby v okrajových částech** Prahy a v jejím zázemí dochází k nerovnováze mezi populačním vývojem města a již existující VV (→ 300.4.2.4). VV ovlivňuje také **růst počtu cizinců, průměrné snižování velikosti domácností, růst celkové vzdělanosti obyvatel** či **růst disponibilních příjmů domácností**. Na nižší prostorové úrovni je využití VV mnohdy ovlivněno **stářím bytové výstavby a generační obměnou obyvatel**.

1.2.3.4

Moderní trendy spotřeby se projevují v konzumaci služeb VV. Množství služeb VV není jednoznačně prostorově ukotveno. Nákupy z maloobchodního sektoru se do určité míry přenesly do **online prostoru**. Běžné denní nákupy se neomezuji již jen na prodejny v místě bydliště a pracoviště, ale jsou nahrazovány objednávkami v internetových obchodech, jejichž rozvážkové oblasti pokrývají většinu území Prahy. Pro mnohé rodiny se využívání tohoto typu služeb stává náhradou běžných pravidelných nákupů v kamenných obchodech maloobchodní sítě. Rozvoj využívání online služeb rovněž uspíšilo šíření náklady covid-19, do online prostoru se přesunulo množství volnočasových aktivit – vzdělávacích kurzů, možnosti navštěvovat online muzea a galerie, sledovat některé kulturní události. Dochází také k rozvoji **telemedicíny**, používání informačních a komunikačních technologií pro poskytování zdravotních služeb na dálku. Přesun poskytování vybraných forem služeb do online prostředí umožňuje přiblížit tyto služby i obyvatelům, kteří nežijí v ideální docházkové vzdálenosti od dané VV. Je nutné brát ale v potaz, že vybraná část populace

s omezeným přístupem k internetu či s nižší úrovní počítačové gramotnosti může být z využívání těchto aktivit **vyloučena**, a tedy pro ni nepředstavují adekvátní náhradu fyzicky hůře dostupné VV.

1.2.3.5

Vedle benefitů spojených s dostupností vyšší vybavenosti na svém území se Praha potýká s **výjimečnými nároky na její dopravní obslužnost**. U specifických areálů VV dochází k jiné časové poloze špiček a sedel intenzit dopravy, než je obvyklé na většině území města. V případě velkých areálů s méně častými událostmi (akcemi) dochází k **markantnímu přetížení dopravní infrastruktury především po konci akce**, například sportovního utkání nebo koncertu. Dimenzovat dopravní infrastrukturu na tuto velmi krátkou špičku však není zpravidla z provozně-ekonomických důvodů možné především pro automobilovou dopravu. Uplatňují se principy navýšení nabídky spoju veřejné hromadné dopravy, kde s výhodou obstojí kolejová doprava, zejména metro. Specifická je z hlediska pravidelnosti výskytu kongescí koncentrace VV v oblasti Troji – zoo, botanická zahrada, trojský zámek, areál vodních sportů, kde dochází ke kongescím ve dnech pracovního klidu prakticky vždy, když je slunečno a vyšší teploty. Zoologickou zahradu ročně navštíví kolem 1,4 milionu návštěvníků [3], většinou právě na jaře a v létě. Ke kongescím dochází i přesto, že parkování je zpoplatněno a je zde nabídka častých autobusových spoju na Nádraží Holešovice kloubovými autobusy v intervalu do 10 minut, které však bývají za hezkého počasí také přetížené.

1.2.3.6

1.2.4 ÚČAST SAMOSPRÁVY V PLÁNOVÁNÍ VEŘEJNÉ VYBAVENOSTI

1.2.4.1

Téma se věnuje zajišťování infrastruktury veřejné vybavenosti, což je z velké části úlohou státu, kraje nebo obce. Vzhledem k vysokému objemu peněz potřebných na financování zařízení občanské vybavenosti využívají obce, kraj nebo stát pro financování výstavby a správy těchto zařízení různé nástroje. Téma představuje dva dílčí nástroje, které se využívají na území hlavního města a v zahraničí. Prvním nástrojem je Metodika spoluúčasti investorů na rozvoji území, druhým pak partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP).

1.2.4.2

Zajišťování infrastruktury veřejné vybavenosti (VV) je z velké části úlohou státu, kraje nebo obce. Vzhledem k vysokému objemu peněz potřebných na financování zařízení občanské vybavenosti využívají obce, kraj nebo stát pro financování výstavby a správy těchto zařízení různé nástroje. V případě nové výstavby se investoři již několik let finančně podílejí na budování nové infrastruktury, občanské vybavenosti, veřejných prostorů a městských bytů. Podmínky pro

developery a investory nebyly ale jednotné a lišily se podle MČ. K jejich změně mohlo dojít také v důsledku výměny politické reprezentace, což komplikovalo již tak dlouhý průběh povolování výstavby na území hlavního města [4]. V lednu 2022 Zastupitelstvo hlavního města Prahy schválilo **Metodiku spoluúčasti investorů na rozvoji území**. Byla přijata jednotná pravidla pro celé území hlavního města, jejichž cílem je **standardizovat postup vyjednávání mezi investory a obcemi** (krajem) a vytvořit transparentní, předem jasně stanovené smluvní podmínky¹² pro spolupodílení se na výstavbě nové infrastruktury VV. Metodika nastavuje jednotná pravidla, která ale nejsou závazná. Mnohými aktéry na poli výstavby a rozvoje města jsou považována za dočasné řešení, které nahrazuje pro města a obce nevyhovující nastavení pravidel rozpočtového určení daní [4] [5].

1.2.4.3

Metodika spoluúčasti investorů na rozvoji území stanovuje doporučenou spoluúčast investorů na zvýšených nákladech města na výstavbu veřejné infrastruktury a formuluje konkrétní součinnost města či MČ s investorem [6]. Získané zdroje se navracejí přímo do konkrétní lokality zasažené výstavbou, aby byl zajištěn její komplexní územní rozvoj. Výše stanovené spoluúčasti je vázána na **změnu územního plánu** (ÚP). V případě, že nedochází ke změně ÚP, je městským částem doporučeno využít základní tarif 700 Kč/m², při změně ÚP je spoluúčast investora stanovena na 2 300 Kč/m² hrubé podlažní plochy (HPP), o kterou se navýší celková HPP oproti hrubé podlahové ploše před změnou ÚP [7]. Přínosem metodiky je podle mnoha developerů odblokování výstavby v městských částech, které dlouhodobě postrádají finanční prostředky na rozvoj VV [4]. V důsledku implementace metodiky mohou být snadněji řešeny problémy související s vyšší stavební aktivitou, která zvyšuje požadavky na občanskou vybavenost v blízkém okolí intenzivní bytové výstavby, a mohou být zajišťovány nezbytné potřeby rozvíjejícího se území. Metodika již byla využita v mnoha různých městských částech. V roce 2022 získalo město od investorů příspěvky ve výši 1 mld. Kč, městské části další 3,5 mld. Kč [5].

1.2.4.4

Partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP) je jedním z možných nástrojů zajišťování veřejných služeb a veřejné infrastruktury. Princip fungování PPP je nastaven tak, že obec se považuje za partnera a zákazníka soukromého sektoru, od něhož nakupuje služby [8], nebo je obsahem naplnění PPP vybudování fyzické infrastruktury [9]. Soukromý sektor na své náklady zajišťuje veřejnou službu (infrastrukturu) a obec jako klient platí pravidelné poplatky nebo vytváří podmínky pro platby až do doby ukončení smluvního vztahu na principu PPP [8]. Za výhody PPP se považuje vyšší míra efektivnosti

1.2.4.5

¹² Nyní se využívají běžné soukromoprávní smlouvy, s novým stavebním zákonem bude možné využít formu plánovacích smluv.

oproti veřejným zakázkám a možnost realizace potřebných veřejných projektů i v situaci, kdy v rozpočtu chybí dostatečné zdroje na prvotní investiční náklady [10]. Využití PPP se doporučuje v případě větších a technicky komplexnějších projektů, u kterých veřejným zadavatelům chybí dostatečné praktické a odborné zkušenosti projekt manažersky řídit, nebo pro projekty, u nichž se soukromý sektor osvědčil jako kvalitnější poskytovatel vybrané služby [9]. Mezi nejznámější projekty PPP patří projekty dopravní infrastruktury (výstavba dálnic a železnic). PPP je možné využít také při realizaci sociální infrastruktury, například pro správu a provoz domovů seniorů (DS), domovů se zvláštním režimem (DZR), nemocnic, poliklinik, škol a univerzitních kampusů.

V Evropské unii se mezi lety 1990–2019 v rámci modelu PPP realizovalo 1 900 projektů ve výši 390 mld. EUR, z toho 35 % bylo investováno do oblasti zdravotnictví, školství, výstavby a správy administrativních budov, bezpečnostních opatření, sociálního bydlení, kultury a turismu. Mezi zeměmi nejčastěji využívajícími PPP patří Velká Británie, Francie a Španělsko. Mezi referenční **PPP projekty sociální infrastruktury** patří například výstavba škol ve Vídni (Rakousko), v Espoo (Finsko) nebo program sociálního bydlení v Irsku. Na území ČR jde o DS v Humpolci nebo v MČ Praha 13 [9]. Na území Prahy 13 se v rámci PPP provozuje DS a DZR, který kombinuje poskytování sociální a zdravotní péče v zařízení s jednolůžkovými a dvoulůžkovými pokoji s vlastním sociálním zařízením [11] a [12]. Zadavatelem projektu PPP je Odbor majetkový, bytový a investiční MČ Praha 13, soukromý sektor je zastoupen Domovem třetího věku s.r.o.

1.2.5 KNIHA 800 V KONTEXTU DOKUMENTACE ÚAP

Téma popisuje tematickou provázanost knihy s ostatními knihami ÚAP obce. Kniha 800 je úzce provázána zejména s knihou 300. Populační velikost, sociodemografická struktura a rozmístění obyvatelstva jsou důležitými vstupními proměnnými pro hodnocení veřejné vybavenosti. Veřejná vybavenost je dále provázána s kvalitou vystavěného prostředí (→ 200), množstvím veřejných financí (→ 400) a kvalitou a spolehlivostí ostatních typů městské infrastruktury (→ 500–700).

V souladu s platnými předpisy a na základě zkušeností s pořizováním územně plánovacích dokumentací Prahy, jejich změn a aktualizací jsou Územně analytické podklady (ÚAP) hl. m. Prahy 2024 zpracovány zvlášť pro dvě úrovně: ÚAP pro kraj a ÚAP pro obec (→ 000.2.1.2). Vzhledem k tomu, že předmětem obou úrovní je totožné území, zabývají se ÚAP kraje mírně odlišnými tématy. ÚAP kraje se zaměřuje na

zhodnocení kapacit veřejné vybavenosti (VV) především na celoměstské úrovni. Obecně je pozornost věnována přítomnosti a prostorovému uspořádání VV, jenž má celoměstský nebo **nadregionální význam**. VV se věnuje také kniha 050 | Metropole a region ÚAP obce, která popisuje pražskou VV v celostátním a mezinárodním kontextu (→ 050.2.800).

Téma VV se prolíná s ostatními knihami ÚAP. Kniha 100 se zabývá prostorovým uspořádáním krajiny, přírodními podmínkami a životním prostředím města. Přirozenou součástí krajiny jsou plochy parků a lesů využívané ke sportovnímu vyžití a rekreaci, které jsou mnohými obyvateli vnímány jako nezanedbatelná součást vybavenosti města (→ 200.2.1.3 / 200.2.1.4). Fyzickému prostředí, tedy budovám, v nichž jsou mnohdy umístěny zařízení VV, veřejným prostranstvím a uličním prostranstvím, v jejich rámci se uskutečňuje pohyb obyvatel mezi jednotlivými typy VV, zaměstnáním a domovem, se věnuje kniha 200. Knihy 100 a 200 se zaměřují na reliéf (→ 100.2.1) a prostupnost krajiny/území (→ 100.2.1.5 / 200.4.1), obě tyto charakteristiky významnou měrou **ovlivňují pěší dostupnost** zařízení VV na území Prahy. Kniha 300 poskytuje výchozí údaje o populační velikosti, demografickém složení a o prognóze populačního vývoje (→ 300.2.1), které se využívají při hodnocení dostatečnosti a dostupnosti VV. Analyzuje rovněž složení a počet dalších uživatelů města (→ 300.2.2), kteří významnou měrou užívají VV na území Prahy. V knize 300 jsou rovněž popisovány činnosti, které se odehrávají v zařízeních VV (trávení volného času, vybrané aktivity cestovního ruchu) (→ 300.3.4 / 300.3.5).

Kniha 400 se zabývá metropolitní ekonomikou, prostředky veřejného sektoru a územním potenciálem města. Pracovní místa v zařízeních VV jsou významnou součástí trhu práce (→ 400.2.1.2). Finance na zřízení, chod a údržbu občanské a rekreační vybavenosti pocházejí z prostředků veřejného sektoru (→ 400.3.1). Kniha 500 se věnuje tématům zelené infrastruktury a územnímu systému ekologické stability. Společným tématem s knihou 800 jsou především prvky zelené infrastruktury, mezi které řadíme parky, zahrady a hřbitovy (→ 500.2.) K rekreaci slouží také vybrané plochy modré infrastruktury – vodní toky a vodní biotopy (→ 500.3). Kniha 600 se zabývá dopravní infrastrukturou a mobilitou osob. Analyzuje **vazby dojížděky**, a to jak dojížděku za službami, tak i do zaměstnání (→ 600.2). Oba tyto procesy jsou úzce spojené s využíváním VV jako služby, tak i významného segmentu trhu práce.

Stavem technické infrastruktury se zabývá kniha 700. Funkční a spolehlivá technická infrastruktura je důležitým předpokladem pro fungování všech typů VV. Kniha 900 identifikuje celoměstsky významné hodnoty. V souvislosti

s VV jsou identifikovány dvě hodnoty (→ 900.2.2.9), a to **dostupnost** rozmanité VV a **spokojenost** obyvatel s kvalitou prostředí. Soubor pravidel, regulací a doporučení, které jsou předpokladem pro zdárný územní rozvoj města, sleduje kniha 1000 skrze naplňování Územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy (→ 1000.2.1). Respektováním přijatých norem je možné vytvářet městské prostředí, ve kterém mohou být zdárně naplňovány každodenní potřeby obyvatel v rozmanitých částech města a v různých typech VV.

-
-
-

1.3 Strategické plánování

1.3.1 PŘEHLED STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ SOUVISEJÍCÍCH S VEŘEJNOU VYBAVENOSTÍ

Téma uvádí principy zapojení strategického plánování do ÚAP hl. m. Prahy. Obsahuje přehled zastřešujících a oborových platných strategických dokumentů, které souvisejí s tématy této knihy, komentuje hlavní cíle a směřování, které si společnost pro danou oblast pomocí těchto dokumentů vytyčila. Přehled je klíčový pro souvislosti a kontext hodnocení pro analýzu trendů v jednotlivých sledovaných oblastech.

_____

Strategické plánování je neopomenutelným **podkladem pro rozvoj města** i přes své minimální ukotvení ve stavebním zákoně (č. 283/2021 Sb.), který zároveň nespecifikuje vztah strategického a územního plánování (→ 1000.1.3.3). Kompletní přehled **strategických dokumentů**, oficiálně schválených pro území ČR (vč. nadřazených mezinárodních dokumentů), je dostupný v **Databázi strategií Ministerstva pro místní rozvoj (MMR)**¹³. ÚAP používají hierarchické členění strategických dokumentů: mezinárodní, národní, regionální a městská úroveň. Pro lepší přehlednost pracují ÚAP s následující kategorizací dle metodiky MMR [13]:

- **Zastřešující strategický dokument** je nejvýše postavený a v každé hierarchické úrovni (mezinárodní, národní, regionální a městské) je obvykle jeden (či nižší počet). Obsažené cíle pokrývají větší množství tematických oblastí a oborů, jež spolu nemusejí přímo souviset.
- **Strategický oborový dokument** je níže postavený a měl by být principiálně v souladu se zastřešujícím dokumentem. Obsažené cíle pokrývají stejnou tematickou oblast či obor (mohou přesahovat do dalších oborů, ale zpravidla nepokrývají širší škálu témat).
- **Prováděcí strategický dokument** je implementací strategického plánování v podobě konkrétních kroků či projektů pro realizaci daných cílů.

Jednotlivé knihy ÚAP se odkazují zejména na zastřešující a oborové strategické dokumenty regionální a městské úrovně, které jsou v souladu s národními (popř. mezinárodními) dokumenty. Přehled vybraných strategických dokumentů použitých pro rozbor udržitelného rozvoje v této knize je uveden v tématu 1.3.2.

Databáze strategií MMR [78]

Strategický plán hl. m. Prahy, aktualizace 2016 [14], je klíčovým zastřešujícím strategickým dokumentem městské úrovně. Byl zpracován IPR a schválen Zastupitelstvem hl. m. Prahy (ZHMP) v prosinci roku 2016. **Strategický plán hl. m. Prahy** má celkem 3 strategické směry, 12 strategických cílů a 52 oblastí. Tématům knihy 800 se věnuje množství strategických cílů napříč celým dokumentem. Strategický cíl 1.1 Soudržné město rezonuje v otázkách dostatečné vybavenosti v oblasti zdravotní a sociální péče, ale také v oblasti předškolního a školního vzdělávání. Cíl 1.2 Komunitní život zdůrazňuje podporu kulturních a sportovních aktivit. Cíl 1.3 Život ve městě poukazuje na město krátkých vzdáleností a jeho význam pro každodenní život. Cíl 1.4 se věnuje otázkám sídelní zeleně a trávení volného času v ní. Cíl 2.2 Podnikání a inovace se zaměřuje na problematiku vědy a vývoje a inovací. Cíl 2.3 Kulturní značka se věnuje problematice kulturní infrastruktury a financování kultury a pronikání kultury do ostatních oblastí městského života. Cíl 2.3 je věnován vzdělávání, a to jak z hlediska jeho rozvoje, kvality, tak i dostateční infrastruktury. Cíl 3.2 se vztahuje k rozvíjení spolupráce veřejného a soukromého sektoru a otevřenosti správy. V knize 800 jsou tyto strategické cíle sledovány pomocí sdílení opendatových vrstev a spokojenosti se správou. Cíl 3.3 se soustředí na posilování bezpečnosti obyvatel a majetku, rozvinutí ochranu města v případě krizových situací.

Oborové dokumenty městské úrovně pokrývají téměř všechna témata v knize 800. Můžeme je rozdělit do několika základních oblastí – vzdělávání, volný čas, kultura, sport, sociální služby, inovace, bezpečí a veřejná správa. Problematice vzdělávání se věnuje **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy 2020–2024** [15] a **Krajský akční plán vzdělávání v hl. m. Praze II** [16]. Na děti a mládež a jejich volnočasové vyžití se zaměřuje **Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy 2022–2027** [17]. Otázkám bezpečí je věnována **Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy 2017–2021** [18]. **Kulturní politika hl. m. Prahy 22+** [19] cílí na rozvoj a financování kulturní infrastruktury. Oblasti sportu se věnuje **Plán rozvoje sportu a sportovních zařízení v hl. m. Praze 2021–2032** [20]. Na rozvoj vědy a výzkumu (VaV) a využívání inovací je zaměřena **Regionální inovační strategie hl. m. Prahy** [21]. Problematice poskytování sociální služeb je věnován **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území hlavního města Prahy 2022–2024** [22]. Fungování a modernizaci veřejné správy řeší **Strategie řízení a rozvoje Magistrátu hl. m. Prahy do roku 2020** [23].

Vize a cíle zastřešujících strategických dokumentů národní a mezinárodní úrovně jsou obecně v souladu s cíli strategických dokumentů městské úrovně jak zastřešujících, tak oborových. Kniha 800 se v souladu se **Strategií regionálního**

rozvoje ČR 2021+ (2019) [24] zaměřuje na dostatečný rozsah a dostupnost občanské vybavenosti. Pozornost je ve Strategii regionálního rozvoje věnována především zařízením pro školní a předškolní výchovu dětí a obecně vzdělávání (např. knihovnám) (specifický cíl 1.3). Specifický cíl 1.1 se zaměřuje na posílení postavení českého výzkumu, vývoje a inovací ve světovém srovnání. Oba tyto cíle spadají pod strategický cíl vytvořený pro metropolitní území – Mezinárodně konkurenceschopná metropolitní území adaptovaná na ekonomický, prostorový a populační růst. Strategie regionálního rozvoje rovněž klade důraz na koordinaci území Prahy a Středočeského kraje v rámci Metropolitní rozvojové oblasti Praha především v kontextu koordinace a rozvoje veřejné infrastruktury a využití území v souvislosti s rozvojem rezidenční výstavby v obcích v zázemí Prahy.

1.3.2 CÍLE STRATEGIÍ V ROZBORU UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Téma představuje základní principy rozboru udržitelného rozvoje území ÚAP hl. m. Prahy (RURU). Rozbor udržitelného rozvoje území je primárně zacílen na identifikaci cílů strategií na základě dlouhodobých specifických cílů, ukotvených v oficiálně schválených strategických dokumentech. Pro každý cíl strategií je stanoven právě jeden unikátní indikátor, který pomocí dat měří naplňování daného cíle. Na tom je založeno vyhodnocení RURU včetně pozitiv, negativ a problémů k řešení. Uvádíme i výčet použitých strategických dokumentů pro identifikaci cílů strategií v této knize.

_____

Vyhláška č. 500/2006 Sb. ukládá obsah ÚAP ve třech částech: podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území (1), rozbor udržitelného rozvoje území (2) a údaje o území, resp. databáze územně analytických podkladů (3). Součástí **rozboru udržitelného rozvoje území** ÚAP hl. m. Prahy je identifikace cílů strategií na základě specifických cílů, které jsou stanoveny v oficiálně schválených **strategických dokumentech** a představují implementaci mezinárodních cílů udržitelného rozvoje. Pro definování cílů strategií jsou použity postupně tyto dokumenty:

- zastřešující strategické dokumenty městské úrovně;**
- strategické oborové dokumenty městské úrovně** (pokud výše uvedené zastřešující dokumenty neobsahují dostatek relevantních témat řešených v knize 800 či daný obor má vlastní strategický dokument);
- zastřešující strategické dokumenty národní (ev. mezinárodní) úrovně** (pokud oba typy výše uvedených dokumentů nezahrnují dostatek relevantních témat řešených v knize 800).

Prováděcí strategické dokumenty, které jsou implementací strategického plánování v podobě konkrétních kroků realizace daného cíle, nejsou do výběru cílů strategií zahrnuty.

ÚAP

Formulace cílů strategií zpracoval užší tým odborníků IPR, a to buď **převzetím specifického cíle** strategického dokumentu (obvykle vč. unikátního indikátoru), nebo **častěji zpřesněním specifického cíle** (ten má ve zdrojovém dokumentu zpravidla širší záběr), aby byl měřitelný pomocí **indikátoru**. Klíčovým hlediskem pro výběr cílů strategií je nejen vazba na územní rozvoj a obsah územně analytických podkladů, ale i soulad se směřováním k udržitelnému rozvoji města. Každému cíli strategií je **přisouzen právě jeden unikátní indikátor**, který měří jeho naplňování. Indikátory jsou **číslovány v jednotném formátu**¹⁴. Každý kód nese informaci o primární příslušnosti ke knize ÚAP a o vazbě na kód sledované metriky v **Katalogu indikátorů a metrik** na Portálu ÚAP ↗.

ÚAP

Počet **identifikovaných cílů strategií není limitován** pro jednotlivé knihy (ani témata), ale je dán výběrem zdrojových strategických dokumentů. Identifikované cíle strategií jsou vždy unikátní pro jednotlivé **tematické** (→ 100–800) a **komplexní knihy** (→ 1000). Výjimkou je pouze kniha 900, která naopak obsahuje pouze cíle strategií z ostatních knih (nikoliv unikátní). Pro knihu 900 jsou **vybrány ze všech cílů strategií** ty cíle, které mají **vazbu na sledované hodnoty** území (→ 900.2.1.2). Vzhledem k obsahovému zaměření, ale i územnímu rozsahu (širší vztahy) nejsou cíle strategií stanoveny pro komplexní knihy (→ 000 / 050). Přehled vybraných cílů strategií této knihy a formulace zdrojových cílů strategických dokumentů vč. názvu zdrojového strategického dokumentu je uveden v tabulce (→ Obr. 1.3.2.1). Kompletní rozbor udržitelného rozvoje území je zpracován v knize 1100, kde je v tématu 1100.2.2.1 uveden podrobný popis identifikace cílů strategií.

ÚAP

Pro stanovení **cílů strategií v knize 800** je předně použit zastřešující městský strategický dokument **Strategický plán hl. m. Prahy** (2016) [14], který definuje cíle pro témata podpora dostupnosti školské infrastruktury (zajištěním dostatečných kapacit na všech stupních a snižováním nerovnosti ve vzdělání) a rozvoj dostupnosti zdravotní a sociální péče pro všechny obyvatele (vč. rozvoje služeb umožňujících seniorům kvalitní a bezpečný život). Nedílnou součástí je rozvíjení otevřenosti veřejné správy, zejména zlepšování kvality a dostupnosti jejich služeb vč. elektronizace a podpory kulturní infrastruktury dostupné pro obyvatele a posilování bezpečnosti obyvatel. Strategický plán hl. m. Prahy se celkově zaměřuje na rozvoj kompaktního

ÚAP

^[14] — Indikátory jsou číslovány ve formátu i.xx00.0x.00x apod. První část kódu obsahuje číslo knihy ÚAP, střední část tematický celek dané knihy a poslední část jednoznačný identifikátor indikátoru.

města s kvalitními veřejnými prostranstvími, umožňujícími
pěší dostupnost všech druhů veřejné vybavenosti (VV).
Z relevantních městských oborových strategických dokumentů
nejdou cíle strategií formulovány, neboť jsou již obsaženy
v rámci zastřešujícího městského strategického dokumentu.
Pouze několik cílů strategií vychází ze zastřešujícího národního
strategického dokumentu **Strategie regionálního rozvoje
ČR 2014–2020** [25], zaměřující se na zajištění odpovídající
kapacity infrastruktury veřejných služeb (zejména předškolního
a základního vzdělávání). Kategorizace a **kompletní přehled
strategických dokumentů** použitých pro rozbor udržitelného
rozvoje v ÚAP 2024 je uveden v tématu 1100.2.1.2. **Souhrn
relevantních strategických dokumentů** pro tuto knihu, vč.
těch nezahrnutých do výběru cílů strategií, je uveden v tématu
1.3.1.

• • •

1.3.2.1 Cíle strategií relevantní pro knihu 800

IPR Praha 2024

kód indikátoru	indikátor	cíl strategií	zdrojový cíl strategického dokumentu	strategický dokument	pilíř	cíl UR (kód)	cíl UR	hodnoty	zdroj dat	jednotka
Kanceláře										
i.0800.01.001.02	Míra neobsazenosti moderních kanceláří	Rozvíjení koncentrované zástavby a efektivního využívání kapacity moderních kanceláří	Rozvíjet kompaktní město v souladu s principy města krátkých vzdáleností	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	ekonomický				JLL	%
Obchod										
i.0800.02.001.02	Hustota nákupních center	Podporování rozmanitosti funkcí, lokálních center a omezování vzniku monofunkčních ploch a nákupních zón	Koncentrovat investice v zastavěném území	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	ekonomický			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	JLL; IPR Praha	m ² /1000 obyvatel
i.0800.02.002.02	Podíl obyvatel v docházkovém pásmu do 600 m od plnosortimentních potravinářských prodejen	Rozvíjet prostředí s dobrou kvalitou života, kam patří i místní dostupnost plnosortimentních potravinářských prodejen	Rozvíjet kompaktní město v souladu s principy města krátkých vzdáleností	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	ekonomický, sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha; ČSÚ	%
Školství										
i.0800.03.003.01	Teoretická kapacitní dostatečnost mateřských škol	Zajišťování dostatečné kapacity předškolního vzdělávání, odpovídající demografickému vývoji	Přizpůsobit kapacity mateřských a základních škol demografickému vývoji	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha; ČSÚ; MHMP	počet
i.0800.03.004.01	Podíl dětí 3 až 5 let v docházkovém pásmu do 600 m od mateřských škol	Zajišťování odpovídající a inkluzivní územní dostupnosti infrastruktury předškolního vzdělávání	Zajištění odpovídající kapacity infrastruktury veřejných služeb	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)	sociální	UR11	Udržitelná města a obce	h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha	%
i.0800.03.005.01	Podíl dětí, které se účastní předškolního vzdělávání, na populaci ve věku 3–5 let	Snižování nerovnosti ve vzdělávání na předškolním stupni	Snižovat nerovnosti ve vzdělávání	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální	URO4	Kvalitní vzdělání	h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	ČSÚ; MŠMT; IPR Praha	%
i.0800.03.008.01	Teoretická kapacitní dostatečnost základních škol	Zajišťování dostatečné kapacity základního vzdělávání, odpovídající demografickému vývoji	Přizpůsobit kapacity mateřských a základních škol demografickému vývoji	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha; ČSÚ; MHMP	počet
i.0800.03.009.01	Podíl dětí 6 až 14 let v docházkovém pásmu do 800 m od základních škol	Zajišťování odpovídající a inkluzivní územní dostupnosti infrastruktury základního vzdělávání	Zajištění odpovídající kapacity infrastruktury veřejných služeb	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)	sociální	UR11	Udržitelná města a obce	h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha	%
i.0800.03.014.01	Počet zařízení pro děti mladšího předškolního věku	Rozvíjení dostupnosti péče o předškolní děti	Podporovat zakládání rodin	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální	URO4	Kvalitní vzdělání	h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	MPSV	počet
i.0800.03.015.01	Podíl pracovišť VaV v Praze na jejich celkovém počtu na území ČR	Rozvoj vysokoškolských, vědeckých a výzkumných institucí ve městě	Potenciál vysokých škol	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	ekonomický, sociální				ČSÚ	%
Zdravotní služby										
i.0800.04.001.01	Počet obyvatel na 1 lékaře	Zajištění kvalitního, dostupného a efektivního systému zdravotnických služeb	Pečovat o občany ve chvíli nemoci a osoby se sníženou soběstačností	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální	URO3	Zdravý a kvalitní život	h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	ČSÚ	obyvatel/ lékař
i.0800.04.003.01	Podíl obyvatel starších 19 let v docházkovém pásmu do 600 m od ordinací praktických lékařů pro dospělé	Zlepšování docházkové dostupnosti praktických lékařů v místě bydliště	Pečovat o občany ve chvíli nemoci a osoby se sníženou soběstačností	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální	UR11	Udržitelná města a obce	h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha	%
i.0800.04.007.01	Počet obyvatel ve věku 19 a více let na ordinaci praktického lékaře pro dospělé	Rozšiřování sítě ordinací praktických lékařů pro dospělé s ohledem na demografické stárnutí populace	Pečovat o občany ve chvíli nemoci a osoby se sníženou soběstačností	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha	obyvatel/ ordinace
Sociální služby										
i.0800.05.004.01	Podíl obyvatel starších 80 let na lůžka v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem	Zajištění kapacit pobytových sociálních služeb s ohledem na demografické stárnutí populace	Podporovat dostupnost služeb umožňujících seniorům kvalitní a bezpečný život	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální	URO3	Zdravý a kvalitní život	h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha	%

kód indikátoru	indikátor	cíl strategií	zdrojový cíl strategického dokumentu	strategický dokument	pilíř	cíl UR (kód)	cíl UR	hodnoty	zdroj dat	jednotka
i.0800.05.006.01	Podíl obyvatel starších 80 let na lůžka dlouhodobé péče	Zajištění kapacit dlouhodobé, následné a ošetrovatelské péče s ohledem na demografické stárnutí populace	Pečovat o občany ve chvíli nemoci a osoby se sníženou soběstačností	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	ČSÚ; MPSV; IPR Praha	%
i.0800.05.007.01	Počet klientů za vybrané ambulantní a terénní sociální služby	Navyšování kapacity ambulantních a terénních sociálních služeb s ohledem na demografické stárnutí populace	Podporovat dostupnost služeb umožňujících seniorům kvalitní a bezpečný život	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	ČSÚ; IPR Praha	%
Ochrana obyvatelstva										
i.0800.07.001.01	Počet přestupků odhalených Městskou policií hl. m. Prahy	Posilování bezpečnosti obyvatel snižováním množství přestupků	Rozvíjet bezpečnost a ochranu	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.02.o Spokojenost obyvatel s kvalitou prostředí	Městská policie HMP	počet
i.0800.07.003.01	Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel	Posilování bezpečnosti obyvatel a ochrany majetku snižováním kriminality	Rozvíjet bezpečnost a ochranu	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální	UR16	Mír, spravedlivá a inkluzivní společnost a instituce	h.0800.02.o Spokojenost obyvatel s kvalitou prostředí	ČSÚ; Policie ČR	‰
i.0800.07.004.01	Podíl objasněných trestných činů	Posilování bezpečnosti obyvatel a ochrany majetku odhalením trestných činů	Rozvíjet bezpečnost a ochranu	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální	UR16	Mír, spravedlivá a inkluzivní společnost a instituce	h.0800.02.o Spokojenost obyvatel s kvalitou prostředí	Policie ČR	%
Kultura										
i.0800.08.001.01	Objem grantových prostředků poskytovaných městskými částmi pro kulturně-komunitní rozvoj v lokalitách	Vytváření transparentních mechanismů a stabilní grantové podpory města pro rozvoj kulturně-komunitního života	Vytvořit transparentní mechanismy a nástroje pro oživení kulturně komunitního života	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.02.o Spokojenost obyvatel s kvalitou prostředí	Zprávy odborů MČ	Kč
i.0800.08.002.01	Výše výdajů města na kulturu na obyvatele	Podporování rozvoje kultury zajištěním dostatečných finančních zdrojů	Nabídnout nové nástroje pro podporu kultury ve městě srovnatelné s evropskými kulturními metropolemi	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.02.o Spokojenost obyvatel s kvalitou prostředí	ČSÚ; MHMP OKCR	Kč/obyvatel
i.0800.08.003.01	Počet kulturních zařízení	Rozvíjení a podpora kulturní infrastruktury	Podporovat kvalitu činnosti etablovaných pražských kulturních organizací a víceletých projektů	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha	počet
i.0800.08.004.01	Počet kulturně-komunitních center	Zajišťování zázemí pro kulturně-komunitní aktivity a podpora jejich dostupnosti	Podporovat dostupnost prostorového zázemí pro kulturně komunitní aktivity na celé ploše města	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha	počet
i.0800.08.005.01	Počet veřejných knihoven	Rozvíjení nabídky poboček veřejných knihoven s kulturně komunitními aktivitami	Koncepčně spolupracovat s Městskou knihovnou Praha a knihovnami zřizovanými městskými částmi	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha	počet
i.0800.08.006.01	Podíl obyvatel v docházkovém pásmu do 800 m od knihoven	Zlepšování dostupnosti prostorového zázemí pro kulturní a vzdělávací aktivity na území celého města	Podporovat dostupnost prostorového zázemí pro kulturně komunitní aktivity na celé ploše města	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha	%
i.0800.08.007.01	Podíl obyvatel v docházkovém pásmu do 800 m od kulturně-komunitních center	Zlepšování dostupnosti prostorového zázemí pro kulturně komunitní aktivity na území celého města	Podporovat dostupnost prostorového zázemí pro kulturně komunitní aktivity na celé ploše města	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	IPR Praha	%
i.0800.08.008.01	Počet návštěvníků kulturních zařízení	Zatraktivňování bohaté kulturní nabídky a zvyšování návštěvnosti kulturních zařízení	Zařadit Prahu mezi evropské kulturní metropole	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	ekonomický, sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	ČSÚ	počet
Rekreační vybavenost										
i.0800.10.003.01	Podíl dětí 3 až 5 let v docházkovém pásmu do 200 m od dětských hřišť	Rozvíjení kvalitních a funkčních veřejných prostranství včetně dětských hřišť a jejich dostupnosti	Posilovat a zkvalitňovat veřejná prostranství města	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	ČSÚ; IPR Praha	%
i.0800.10.004.01	Podíl obyvatel v docházkovém pásmu do 500 m od veřejných hřišť	Rozvíjení zdravého životního stylu a rozšiřování nabídky veřejně přístupných sportovišť	Podporovat zdravý životní styl a prevenci rizikového chování	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	ČSÚ; IPR Praha	%

kód indikátoru	indikátor	cíl strategií	zdrojový cíl strategického dokumentu	strategický dokument	pilíř	cíl UR (kód)	cíl UR	hodnoty	zdroj dat	jednotka
i.0800.10.009.01	Podíl obyvatel v docházkovém pásmu do 800 m od sportovních zařízení nabízejících rekreační sport	Zlepšování dostupnosti volnočasové infrastruktury přístupné všem věkovým skupinám obyvatel	Zakládat, podporovat a rozvíjet komunitní centra zaměřená na sportovní aktivity	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální			h.0800.01.ok Dostupnost rozmanité veřejné vybavenosti	ČSÚ; ISCUS; IPR Praha	%
Veřejná správa										
i.0800.11.001.01	Spokojenost obyvatel s fungováním samosprávy (primátor, Zastupitelstvo a Rada hl. m. Prahy)	Posilování důvěry (trust-building) obyvatel ve vztahu k celoměstské správě	Důvěra ke správě	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální	UR16	Mír, spravedlivá a inkluzivní společnost a instituce	h.0800.02.o Spokojenost obyvatel s kvalitou prostředí	IPR Praha	%
i.0800.11.002.01	Spokojenost obyvatel s fungováním Magistrátu hl. m. Prahy	Posilování otevřenosti veřejné správy, zlepšování kvality a dostupnosti poskytnutých služeb	Transparentně komunikovat	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální	UR16	Mír, spravedlivá a inkluzivní společnost a instituce	h.0800.02.o Spokojenost obyvatel s kvalitou prostředí	IPR Praha	%
i.0800.11.003.01	Počet veřejných opendatových vrstev městských institucí	Rozšiřování a zlepšování dostupnosti poskytovaných dat městskými institucemi veřejným i privátním uživatelům	Elektronizovat veřejnou správu	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální				IPR Praha; MHMP	počet
i.0800.11.004.01	Počet městských institucí zveřejňujících opendata	Podporování využívání informačních technologií a sdílení open dat městskými institucemi	Inovativně spravovat město	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	sociální				IPR Praha; MHMP	počet
i.0800.11.005.01	Počet mezinárodních organizací s regionální centrálou v Praze	Zvyšování počtu nadnárodních organizací s regionální centrálou v Praze	Rozvíjet Prahu jako centrum mezinárodních aktivit	Strategický plán hl. m. Prahy [akt. 2016]	ekonomický, sociální			h.0050.01.ok Nadregionální a mezinárodní atraktivita města	Diplomatická listina MZV ČR	počet

2. KOMERČNÍ VYBAVENOST

2.1 Kanceláře

Podkapitola si klade za cíl představit infrastrukturu kancelářských budov a základním způsobem nastínit vývoj pražského kancelářského trhu, a to včetně nové výstavby a jejího územního působení. Pozornost věnujeme rovněž analýze vybraných výkonových ukazatelů pražského kancelářského trhu (výše nájemného, míra neobsazenosti atd.), které reflektují míru poptávky po kancelářských plochách. V závěru se zaměřujeme na významné nové trendy v oblasti výstavby i užívání kancelářských ploch. Klíčovým použitým informačním a datovým zdrojem pro zpracování podkapitoly byla Analýza pražského trhu nemovitostí a jeho srovnání s vybranými evropskými městy, kterou v roce 2023 zpracovala pro Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) společnost JLL [26].

Pro úplnost je důležité doplnit, že v rámci podkapitoly se zabýváme pouze moderními kancelářskými objekty, které jsou určeny k pronájmu a zároveň splňují kvalitativní standardy kancelářských budov A nebo B, jež byly definovány Prague Research Forem (PRF) [26]. Základními podmínkami pro zahrnutí budovy do standardu A nebo B jsou: 1) dokončení nebo rekonstrukce po roce 1990, 2) velikost pronajímatelné plochy alespoň 1 000 m², 3) převládající kancelářská funkce budovy a 4) dostupné jednotky musí být inzerovány odpovídajícím způsobem [26]. Z výše uvedených základních podmínek, na které dále navazuje celá řada hodnoticích kritérií, nepřímo vyplývá, že v rámci podkapitoly nebereme v potaz např. kancelářské budovy státních institucí. Rovněž se nevěnujeme příliš malým ani kvalitativně nevyhovujícím budovám (typicky postaveným před rokem 1990, které neproděly žádnou generální rekonstrukcí), jejichž význam je ale na pražském trhu s kancelářskými plochami relativně malý a s výstavbou nových moderních objektů se dále snižuje.

2.1.1 INFRASTRUKTURA A NOVÁ VÝSTAVBA KANCELÁŘSKÝCH PROSTOR

Téma se věnuje infrastruktuře kancelářských prostorů, která má nezastupitelný význam pro pražskou ekonomiku a zaměstnanost založenou především na terciérních odvětvích, tj. službách. Od svého vzniku prošel pražský kancelářský trh několika vývojovými fázemi, které s odlišnou intenzitou postihovaly různé části města. Do jejich charakteru a fungování se významně propsaly i nově formované kancelářské komplexy. Téma uvádí aktuální přehled nejvýznamnějších administrativních oblastí Prahy i největších kancelářských

projektů. Větší pozornost věnujeme rozboru nové výstavby v rámci posledního období i připravované výstavbě.

Infrastruktura kancelářských prostorů má nezastupitelný význam pro pražskou ekonomiku a zaměstnanost, která je založena především na terciérních odvětvích, tj. službách. Na konci roku 2022 bylo v Praze **celkem 3 804 700 m² moderních kancelářských ploch**. Moderní kancelářské plochy jsou soustředěny v objektech kvalitativního standardu A nebo B. Lze tak konstatovat, že v současné době je již pražský kancelářský trh dostatečně rozvinutý a stabilizovaný a vytváří adekvátní prostorové podmínky pro realizaci aktivit, jež jsou spjaty s fungováním moderní ekonomiky. Přesto, jak vyplývá z textu níže, prostor pro jeho další rozvoj rozhodně stále existuje. Zatímco rozmístění moderních kancelářských objektů a komplexů respektuje jasné lokalizační faktory, přičemž patrně tím nejdůležitějším je blízkost stanice metra, pak lokalizace starších, tedy na trhu méně konkurenceschopných kancelářských objektů je v rámci území Prahy více nahodilá. Většina těchto starších kancelářských kapacit je nicméně soustředěna v centru a ve vnitřním městě (→ Obr. 2.1.1.1).

Do roku 1995 byla většina moderních kancelářských prostorů situována v centru města a blízkém okolí v tradičních rezidenčních lokalitách. V roce 1995 se 80 % kanceláří nacházelo v městských obvodech Praha 1, Praha 2, Praha 7 a Praha 8 [26]. První moderní kancelářské projekty většinou vznikaly v rámci původní rezidenční zástavby, případně rekonstrukcemi starších kancelářských budov. To v současných podmínkách trhu již neplatí. V prvních dvou dekádách 21. století došlo na území Prahy k velmi výraznému nárůstu objemu výstavby moderních pronajímatelných kancelářských ploch, a to převážně v oblastech mimo historické centrum. Nová výstavba kancelářských objektů se tak soustředila jednak do jeho těsné blízkosti, do čtvrtí, jakými jsou Karlín, Holešovice či Smíchov, a jednak do vzdálenějších míst od centra, zejména do okolí stanic metra Pankrác, Budějovická, Chodov, Nové Butovice, Stodůlky, Jinonice, Radlice, Palmovka a dalších. Dosavadní vývoj nové výstavby ukázal, že blízká dostupnost stanice metra a kvalitní občanská vybavenost jsou naprosto **klíčovými lokalizačními faktory** pro vznik moderních kancelářských objektů a komplexů.

Pokud vyjdeme z rozdělení Prahy na původních 10 městských obvodů¹⁵, pak můžeme konstatovat, že na konci roku 2022 bylo **nejvíce** moderních kancelářských ploch v městských obvodech **Praha 4 (25 % celopražského objemu), Praha 5 (17 %) a Praha 8 (16 %)**, která z hlediska objemu celkové

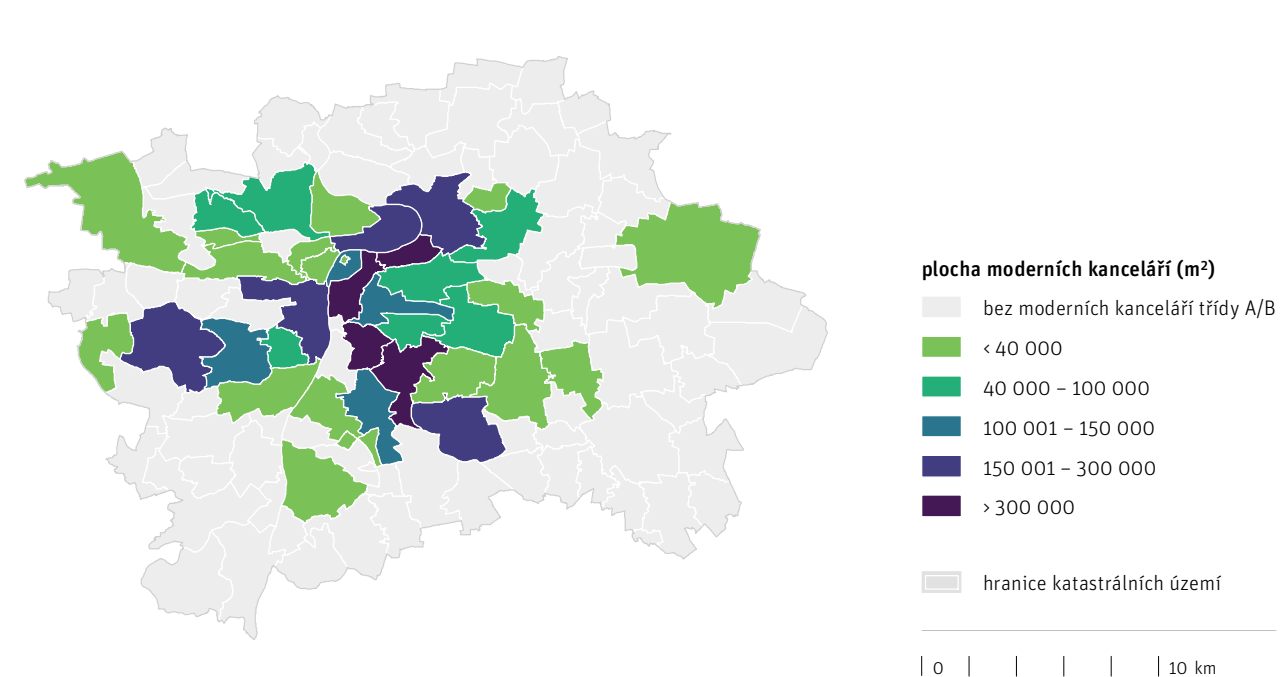
¹⁵ Rozdělení na 10 městských obvodů bývá v rámci analýz kancelářského trhu uplatňováno stále nejčastěji.

nabídky v roce 2019 poprvé předstihla centrální městský obvod Praha 1 (14 %). Z pohledu katastrálních území je díky vysoké hustotě kanceláří nejvýznamnějším územím dynamicky se rozvíjející Karlín, kde za posledních deset let vzrostl celkový objem kancelářských ploch o více než polovinu. Karlín tak odsunul na druhou pozici kdysi dominantní katastr Nového Města. Značná celková nabídka moderních kancelářských ploch byla na konci roku 2022 registrována rovněž v katastrech Nusle, Michle a Holešovice. Nejvýznamnější pětiletý přírůstek byl zaznamenán v Libni, kde se od roku 2017 plocha kanceláří téměř ztrojnásobila. Ke zdvojnásobení ploch za tuto dobu došlo v katastrech Radlic a Jinonic (→ Obr. 2.1.1.2).

Největší projekty v Praze se nacházejí z hlediska kancelářského trhu v etablovaných oblastech, konkrétně především v městských obvodech Praha 4 a Praha 5, kde větší množství volných pozemků, vysoký počet rezidentů a dobrá dopravní dostupnost umožnily vznik několika kancelářských parků a rozsáhlých kancelářských projektů. Značné množství významných projektů se rozkládá také v městském obvodu Praha 8, kde se dynamicky rozvíjí zejména území karlínského nábřeží a okolí Libeňského přístavu. Zdaleka největším pražským kancelářským projektem je **areál Brumlovka**, lokalizovaný v městském obvodu Praha 4 u stanice metra

2.1.1.2 Moderní kancelářské plochy v katastrálních územích

IPR Praha 2024 / data: JLL 2023

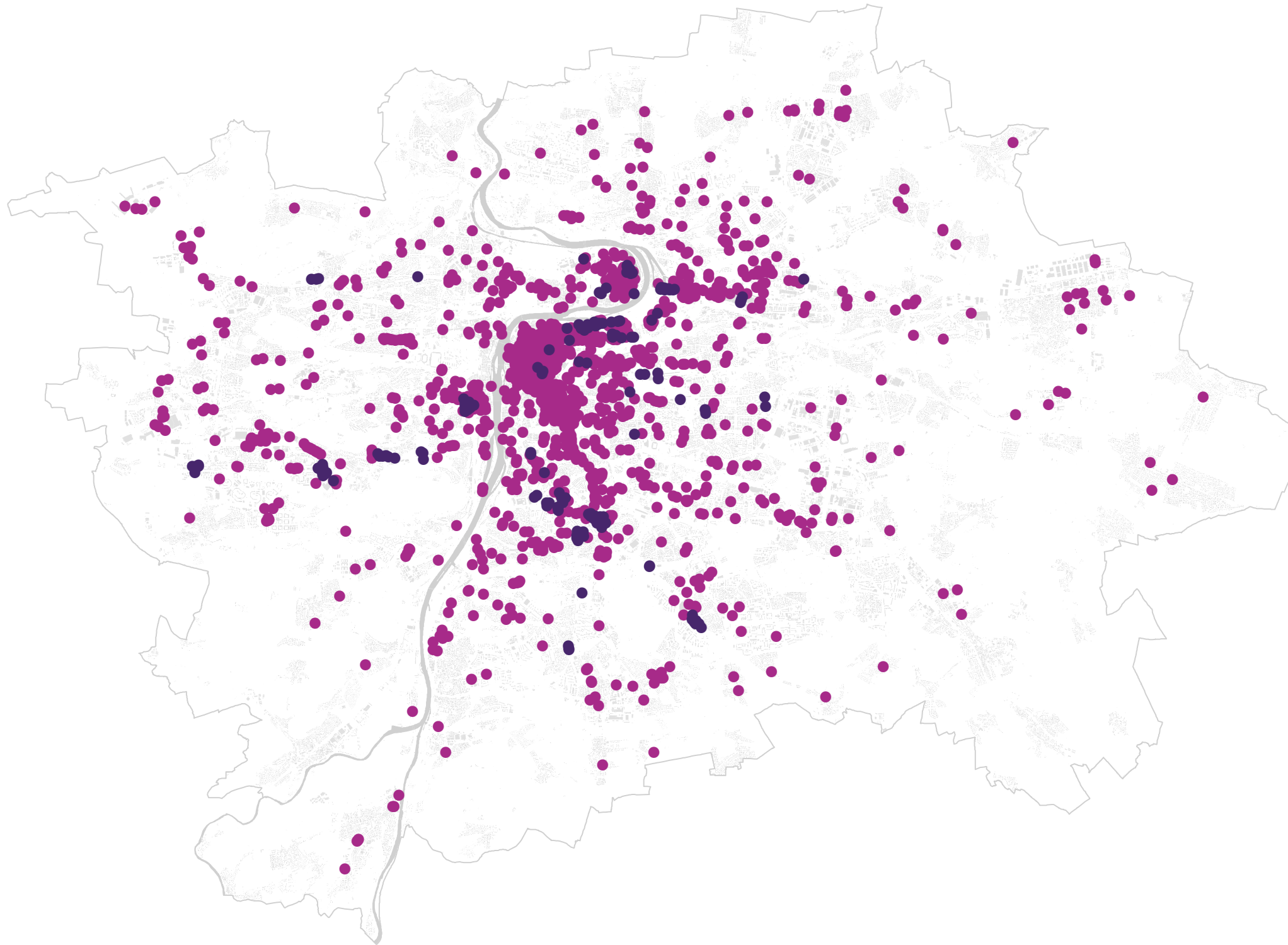

Budějovická a v těsné blízkosti dálnice D1, resp. ulice 5. května. Výstavba tohoto kancelářského parku začala již v roce 1995 a po dokončení celkové rekonstrukce jedné původní kancelářské budovy bude mít rozlohu přesahující 210 tisíc m² kancelářských ploch v celkem 12 budovách. Architektonicky nejucelenějším a v určitém slova smyslu největším homogenním kancelářským parkem je pak The Park u stanice metra Chodov nabízející přes 100 tisíc m² kancelářských ploch. Dalšími velmi rozsáhlými projekty, čítajícími jednotlivě přes 50 tisíc m² kancelářských ploch, jsou City West ve Stodůlkách, River City v Karlíně, Dock Office Park v Libni či sídlo ČSOB v Radlicích a Waltrovka v Jinonicích (→ Obr. 2.1.1.3).

Od roku 2005 se pražský kancelářský trh **v důsledku nové výstavby rozrostl o téměř 2,6 milionu m² moderních kancelářských ploch** (→ Obr. 2.1.1.4). Dynamika stavebního rozvoje byla v Praze nižší než například v Berlíně, ve Varšavě nebo ve Vídni. V období 2005–2022 se v Praze dokončovalo v průměru 122 tisíc m² kancelářských ploch ročně. Zdaleka nejintenzivnější byla výstavba v roce 2008. Především mezi lety 2010 a 2013 byl v souvislosti s celosvětovou hospodářskou recesí patrný značný útlum výstavby, kdy se ročně dokončovalo v průměru jen 92 tisíc m² kancelářských

2.1.1.1 Kancelářské objekty a komplexy

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha, JLL 2023

- kancelářský komplex
- kancelářský objekt

| 0 | | | | 5 km

plach, s výjimkou propadu v roce 2016. V letech 2017 až 2020 se opět ročně dokončovalo v průměru 174 tisíc m² nových kancelářů. Podobně jako jiná ekonomická odvětví byla také výstavba kancelářů **ovlivněna celosvětovou pandemií covid-19**, která zapříčinila výrazné **zpomalení výstavby** nových kancelářských ploch v letech 2021 a 2022.

V příštích letech lze očekávat **oživení výstavby v souvislosti s dokončováním rozestavěných projektů**. Je nicméně otázkou, jak bude výstavba kancelářů z dlouhodobého hlediska reagovat na proměny poptávky, zapříčiněné například zaváděním hybridních způsobů práce s rostoucím podílem práce z domova, nebo jak se vypořádá s aktuálně nepříznivými ekonomickými a geopolitickými faktory, například v podobě intenzivně rostoucích cen stavebních materiálů a prací. Přesto lze očekávat **pokračující výstavbu zejména v dlouhodobě atraktivních lokalitách**, jako jsou městské obvody Praha 4, Praha 5, Praha 8 a Praha 1, které charakterizuje výborná dopravní dostupnost doplněná vhodnou infrastrukturou a občanskou vybaveností. Kromě projektů ve výstavbě je nyní **ve fázi přípravy přibližně 400 tisíc m² nových kancelářů**. Mezi aktuálně dokončované projekty patří například Masaryčka (městský obvod Praha 1), Roztyly Plaza (městský obvod Praha 4) nebo Nová Waltrovka (městský obvod Praha 5).

Výstavbu a celkovou nabídku nových kancelářů v budoucnu ovlivní také rozvoj ploch s potenciálem recyklace území v čele s okolím smíchovského nádraží (městský obvod Praha 5), dále ploch Nákladového nádraží Žižkov (městský obvod Praha 3) a Praha-Bubny (městský obvod Praha 7) či další rozvoj Rohanského ostrova (městský obvod Praha 8) [26].

2.1.2 HLAVNÍ UKAZATELE A VÝVOJOVÉ TENDENCE PRAŽSKÉHO KANCELÁŘSKÉHO TRHU

Téma analyzuje hodnoty hlavních ukazatelů (např. míra neobsazenosti, objem pronájmů, výše nájemného), které ilustrují aktuální stav a vývojové tendence pražského kancelářského trhu a vypovídají rovněž o jeho absorpční kapacitě. Nastíněn je i vliv, jaký měla na kancelářský trh a zmíněné ukazatele pandemie covid-19, či kdo jsou v rámci pražského kancelářského trhu nejvýznamnější nájemníci. V závěru tématu je pak nastíněna problematika zastarávání starší kancelářské infrastruktury.

Výstavba kancelářských objektů a celkový vývoj pražského kancelářského trhu v posledních několika letech přirozeně

úže souvisí s vývojem na straně poptávky. V letech 2017 a 2019 jsme registrovali velmi vysoký objem hrubých pronájmů na pražském kancelářském trhu, kdy bylo **ročně pronajato průměrně 500 tisíc m² kancelářských ploch**. Pro srovnání: v období 2004–2022 činil objem hrubých pronájmů v průměru 338 tisíc m² za rok. Covidová pandemie a zpomalení poptávky zapříčinily pokles pronájmů v letech 2020 a 2021 na průměrné roční hodnoty pronájmů kolem 350 tisíc m². S rokem 2022 nicméně opět výrazně narostly na **rekordních téměř 550 tisíc m² kancelářských ploch**, patrně z důvodu oživení poptávky po skončení pandemie a pronajímání nových kancelářských budov dokončených před pandemií v silných letech 2018 až 2020. Podíváme-li se z dlouhodobého pohledu (od roku 2004 do současnosti) na strukturu poptávky, pak můžeme konstatovat, že nejvýznamnějšími nájemníky v rámci pražského kancelářského trhu jsou technologické společnosti, které v uplynulých téměř 20 letech zaznamenaly zhruba 19 % z celkového objemu uzavřených transakcí. Na druhém místě z hlediska objemů pronájmů se umístily finanční společnosti, banky a pojišťovny se zhruba 15% podílem na celkové poptávce. Třetí v pořadí se umístil poradenský sektor s přibližně 12% podílem [26].

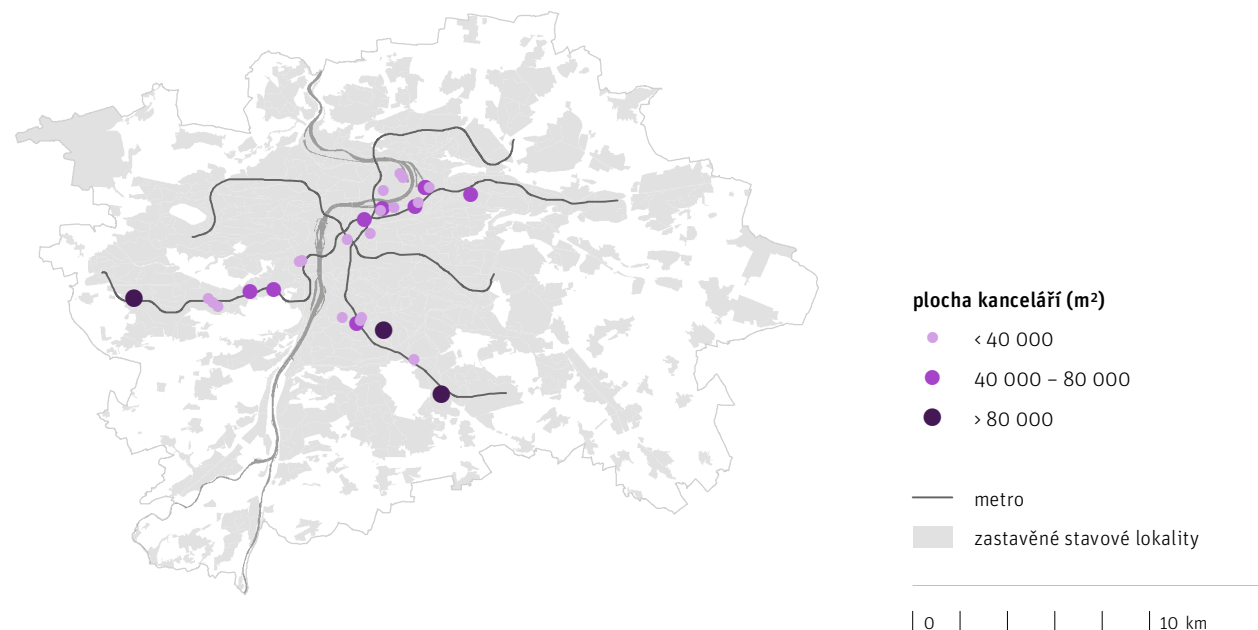
Vývoj poptávky popsaný v předcházejícím odstavci reflektuje také **míra neobsazenosti** pražských kancelářů (i.0800.01.001.02). Navzdory intenzivní výstavbě v letech 2017 a 2018 byla neobsazenost kancelářů v tomto období velmi nízká z důvodu vysoké poptávky, která dokázala novou nabídku bez větších obtíží absorbovat. Na konci roku 2018 tak míra neobsazenosti dosáhla nejnižších hodnot. **Důsledkem covidové pandemie a propadem poptávky** se pak míra neobsazenosti moderních kancelářských ploch

mírně zvýšila (→ Obr. 2.1.2.1). K omezení výraznějšího nárůstu neobsazenosti přispěla také limitovaná nabídka nově vystavěných kancelářských ploch ve srovnání s roky před covidem. Nízká neobsazenost zvyšuje tlak na růst nájemného, které je ale nicméně v rámci pražského kancelářského trhu dlouhodobě relativně stabilní. Za posledních 10 let se pohybovalo **nejvyšší dosahované nájemné**, tzn. za nejlepší prostory v nejžádanější lokalitě, v úzkém rozpětí **od 20 do 27 EUR/m²/měsíc**. Nájemné výrazně vzrostlo v posledních dvou letech. Podobně jako v jiných evropských hlavních městech patří mezi klíčové důvody nárůstu cen stavebních nákladů a související rostoucí celkové náklady na financování výstavby kancelářů [26].

V rámci podkapitoly jsme nevěnovali prakticky žádnou pozornost kancelářským budovám nevyhovujícím kvalitativním standardům A nebo B (viz úvod podkapitoly). Význam těchto starších kancelářů se neustále snižuje, zvláště v době, kdy zaměstnavatelé vyhledávají kvalitní moderní prostory zajišťující dostatečné pohodlí pro výkon práce, které mohou konkurovat možnostem práce z domova. V nejisté ekonomické době navíc firmy stále častěji preferují sektor flexibilních kancelářů, ale také vyhledávají moderní kanceláře pro splnění předpisů udržitelného podnikání [26]. Starší budovy pro udržení konkurenceschopnosti tedy budou muset projít zásadní rekonstrukcí. Tyto rekonstrukční akce budou mít přitom opodstatnění zejména v žádaných kancelářských lokalitách, kde to dává ekonomický smysl s ohledem na rostoucí stavební náklady a potenciálně dosažitelný příjem z pronájmu. U starších objektů v okrajových částech Prahy může docházet ke konverzi na rezidenční využití, jelikož současná situace

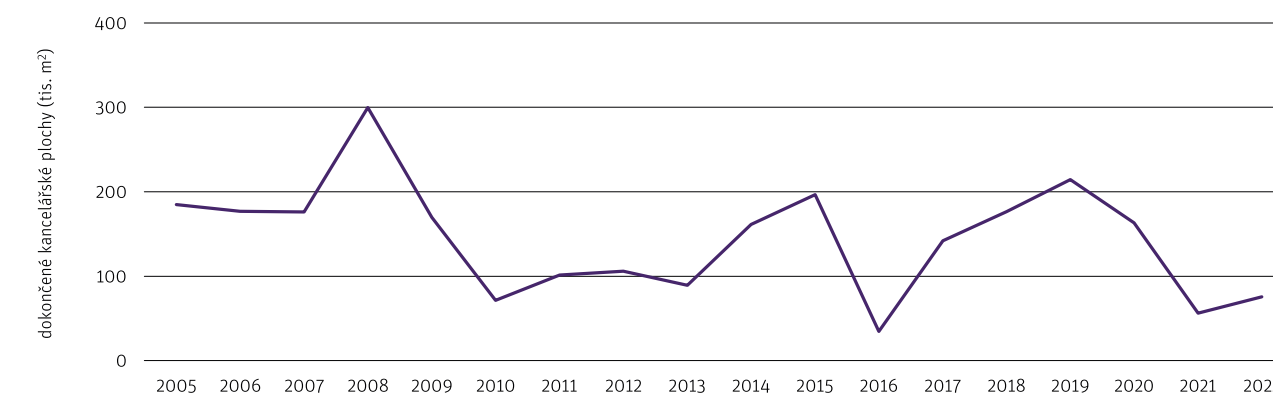
2.1.1.3 Nejrozsáhlejší kancelářské objekty a komplexy

IPR Praha 2024 / data: JLL 2023

2.1.1.4 Vývoj dokončených nových kancelářských ploch v Praze

IPR Praha 2024 / data: JLL 2023

na rezidenčním trhu trpí relativním převisem poptávky nad nabídkou, respektive nad dostupnou nabídkou.

2.1.3 ZÁVĚR PODKAPITOLY

Pražský kancelářský trh lze považovat za dostatečně rozvinutý a etablovaný, přestože v porovnání s okolními evropskými metropolemi je z hlediska celkové nabídky kancelářských ploch stále poměrně malý. Téměř tři čtvrtiny moderních kancelářských ploch se soustředí v městských obvodech Praha 4 (zejména okolí Pankráce, Michle a Budějovické), Praha 5 (okolí Anděla, Radlické, Jinonic), Praha 8 (především Karlín) a v Praha 1, resp. v centru města. S ohledem na rozbor plánované výstavby lze očekávat, že tento poměr zůstane i nadále relativně stabilní. Pokud se v příštích pěti letech dostaví všechny plánované projekty, bude dle projekce společnosti JLL pražský kancelářský trh obohacen o přibližně 500 tisíc m² nových moderních kancelářských ploch. Další rozvojový potenciál tkví zejména v transformaci velkých rozvojových území. Avšak vzhledem k současné nepříznivé ekonomické situaci, ke geopolitickým podmínkám, k růstu stavebních nákladů

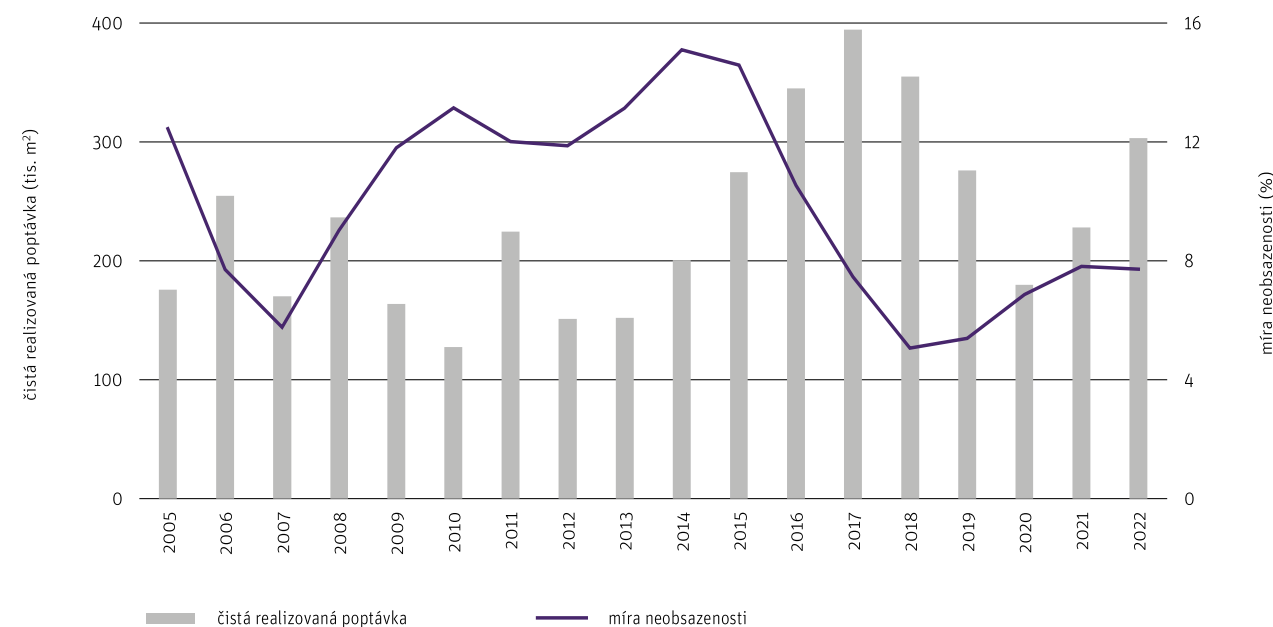
a související nejistotě na trhu realit bude pravděpodobně značná část projektů odložena či posunuta [26].

Pražský kancelářský trh bude prodělavat i významné kvalitativní změny, které souvisejí nejenom s novými trendy v oblasti výstavby (např. ekologické certifikace budov), ale i s užíváním kancelářských budov a se změnami organizace práce. V současné době je patrný tlak na zvyšování podílu flexibilních pracovních prostorů v nových kancelářských budovách a společně s tím bude klesat počet m² potřebných na jednoho zaměstnance. Zároveň roste počet lidí, kterým je umožněno pracovat z domova prostřednictvím vzdáleného přístupu. Postupně tak bude docházet k efektivnějšímu využití kancelářských prostorů. Obecně lze konstatovat, že vývoj kancelářského trhu bude rovněž silně ovlivněn externími faktory, mezi které lze kromě výše zmíněných aspektů zařadit i rostoucí vliv technologií.

-
-
-

2.1.2.1 Vývoj realizované poptávky a míry neobsazenosti kancelářských ploch v Praze

IPR Praha 2024 / data: JLL 2019, 2023

2.2 Obchod

Cílem podkapitoly je představit infrastrukturu nejvýznamnějších typů obchodních zařízení v rámci území Prahy a rovněž základním způsobem nastínit některé kvalitativní změny, které maloobchodní trh v posledním období zaznamenává a jež souvisejí se změnami chování spotřebitelů. Podkapitola se detailněji zaměřuje zejména na vybavenost města největšími zařízeními, tedy nákupními centry, která představují nejenom centra obchodu a služeb, ale v poslední době stále více plní funkci center pro trávení volného času. Úroveň fyzické dostupnosti obchodní sítě v jednotlivých pražských MČ (nebo v jiných dílčích územních celcích) může být vnímána jako jeden z dílčích faktorů kvality a určitého komfortu života v dané oblasti. Téma prezentuje hlavní závěry IPR vycházející z Prognózy obyvatelstva a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022, které sledují dostupnost sítě plnosortimentních potravinářských prodejen, tj. obchodů s potravinářským zbožím [27].

2.2.1 PROMĚNY MALOOBCHODNÍ SÍTĚ A SPOTŘEBITELSKÉHO CHOVÁNÍ

Společenské a ekonomické změny přinesly změny životního stylu i zvýšení životní úrovně, což se přirozeně promítlo i do sféry nakupování. Spolu s tím se proměňuje infrastruktura obchodu a služeb, na kterou jsou kladeny nové nároky. V rámci tématu je velmi stručně nastíněn vývoj pražského maloobchodního trhu a infrastruktury obchodních zařízení, pozornost je věnována také segmentu internetového nakupování (e-commerce), který se prudce rozvíjí a podstatným způsobem přetváří odvětví maloobchodu v tradičním slova smyslu.

Pražskou maloobchodní síť, která za posledních 30 let prodělala velmi výrazné strukturální a kvantitativní změny [28], lze v současnosti charakterizovat jako vysoce rozvinutou a diverzifikovanou. V Praze se nachází přibližně 26 % celkového objemu moderních maloobchodních ploch v rámci ČR [26]. Obyvatelé i návštěvníci Prahy tak mají možnost využívat **rozsáhlé obchodní kapacity**, které jsou soustředěny v rámci široké škály různých typů obchodních zařízení. Zatímco ještě v 90. letech 20. století plnily klíčovou roli hlavně obchodní domy, úzce specializované prodejny¹⁶ či prodejny smíšeného zboží, ve druhé polovině 90. let a především po roce 2000 se již infrastruktura maloobchodních zařízení zásadně proměnila. V současné době představují nejdůležitější

16 — Specializovanou prodejnou se míní malá specializovaná prodejna nepotravinářského zboží, tj. prodejna do 1 500 m².

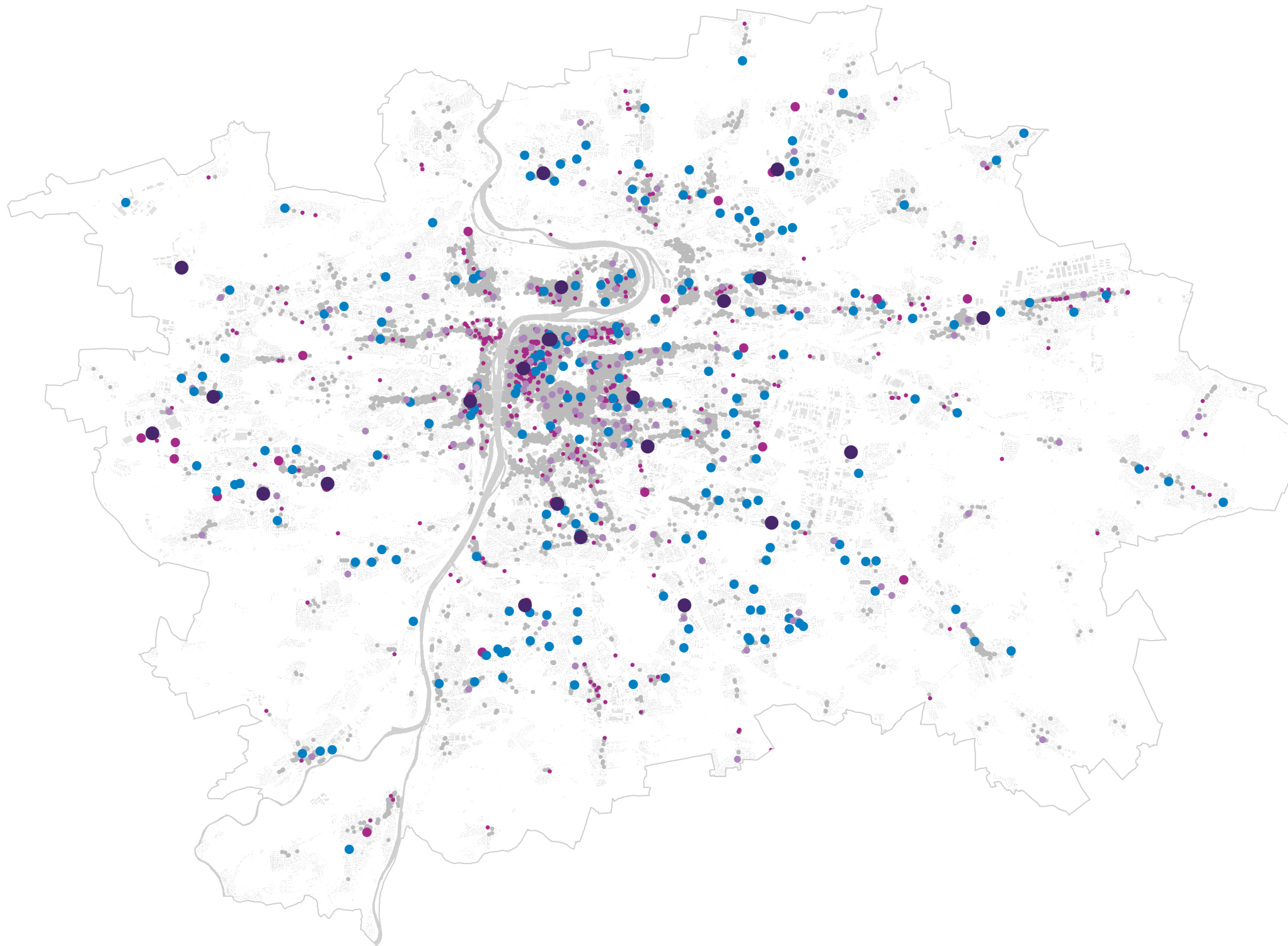
obchodní zařízení především nákupní centra, hypermarkety, supermarkety, retail parky či specializované velkoobchodní s nepotravinářským zbožím. S prosazováním nových formátů obchodních zařízení se přirozeně proměnila i prostorová lokalizace infrastruktury, a to se zřetelnou tendencí k dekoncentraci, kdy většina nových kapacitních obchodních zařízení vznikala spíše mimo centrální oblasti Prahy (→ Obr. 2.2.1.1). Vzhledem k popularitě Prahy jako globální turistické destinace představuje nicméně nakupování v rámci hlavních nákupních tříd v centru města – Na Příkopě, Václavské náměstí, Pařížská, Národní, Revoluční apod. – důležitý segment trhu, který do značné míry cílí na zahraniční klientelu a tvoří doplněk k obchodním domům.

S příznivou makroekonomickou situací, zvyšující se životní úrovní a kupní silou v posledních letech významně rostou v České republice maloobchodní tržby, a to navzdory negativnímu poslednímu vývoji v některých okolních zemích, především v Německu. **Spotřebitelská poptávka** je tedy u nás **velmi silná** a spolu s ní se zvyšují nejenom nároky na obchodní infrastrukturu, ale i nároky kupujících na kvalitu poptávaného zboží a služeb. I když většina obyvatel stále preferuje tzv. levné nakupování, přesto se v poslední době úspěšně rozvíjejí finančně náročnější alternativní formy prodeje např. farmářské trhy či dražší produkty, jež jsou kupříkladu ohleduplné k životnímu prostředí např. bio potraviny atd. či zohledňují etické aspekty obchodování např. Fair Trade. V důsledku změn životního stylu se nakupování rovněž stalo jedním ze způsobů trávení volného času obyvatel města, což se nejvíce projevilo ve způsobu využívání nákupních center (→ 2.2.2).

V rámci České republiky má nakupování přes internet již desetinový podíl na maloobchodním obratu a **význam segmentu e-commerce každoročně roste**. Tento trend je v posledních letech patrný především v segmentu potravin a nealkoholických nápojů. Přitom ještě před pár lety bylo téměř nemyšlitelné objednávat potraviny přes internet s doručením do domu, nicméně poptávka po této službě je stále silnější, což přirozeně zvyšuje nároky na logistiku v rámci města (více v tématu 600.2.2.2 City logistika). Nárůst tohoto trendu byl zaznamenán během pandemie covid-19, kdy byla na základě vládních protipandemických opatření značná část obchodních jednotek uzavřena a obyvatelé preferovali nekontaktní způsob nakupování. Mimo jiné i v souvislosti s růstem nakupování potravin online začíná být v Praze pozvolna patrný trend snižování plochy hypermarketů. Obecně lze předpokládat, že růst oblíbenosti nakupování přes internet bude nadále pokračovat, a to především v případech, kdy koupě konkrétního zboží nevyžaduje odborné poradenství či osobní kontakt prodejce se zákazníkem.

2.2.1.1 Maloobchodní síť

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023, JLL 2023

- nákupní centrum
- hypermarket
- supermarket
- supereta
- tržnice
- obchodní pasáž
- prodejna nebo služba v ulici
- prodejna nebo služba v podchodu, průchodu, ve dvoře
- prodejna nebo služba v objektu

| 0 | | | | 5 km

2.2.2 INFRASTRUKTURA A ROLE NÁKUPNÍCH CENTER

Téma představuje infrastrukturu nákupních center, která již nejsou pouze místy vysoké koncentrace maloobchodních jednotek a služeb, ale nabízejí stále více nejrůznějších aktivit zaměřených na trávení volného času a plnění funkce společenských center. Téma uvádí hodnocení úspěšnosti jednotlivých pražských nákupních center a rovněž v obecné rovině faktory, které se podílejí na tomto hodnocení. Informačně a datově čerpá převážně z „Analýzy pražského trhu nemovitostí a jeho srovnání s vybranými evropskými městy“, kterou v dubnu 2023 zpracovala pro IPR Praha společnost JLL.

Moderní nákupní centra již zdaleka neplní pouze svou primární roli center obchodu a drobných služeb. To je dáno v obecné rovině proměnami životního stylu, ale souvisí to také s tím, že v současné době je pražský maloobchodní trh již téměř saturovaný, což je patrné například v segmentu obchodů s módním sortimentem. Zároveň narůstá obliba internetových obchodů, které nákupním centrům přirozeně konkurují. Současným trendem je tak **posilování** dalších **sekundárních rolí nákupních center**. V nových, modernizovaných či rozšiřovaných nákupních centrech tak bývá více ploch

vyhrazeno pro funkce stravování, zábavy a trávení volného času, plní tak částečně i roli společenských center. Nové projekty nákupních center musejí s tímto trendem počítat (i.0800.02.001.02).

V Praze se ke konci roku 2022 dle šetření společnosti JLL [26] nacházelo celkem 1 032 500 m² moderních maloobchodních ploch soustředěných v nákupních centrech, obchodních domech, outletových centrech a **retail parcích** (údaj nezahrnuje plochy hypermarketů, supermarketů, velkoplošných prodejen nábytku, hobbymarketů apod.). Od roku 2018 tak vzrostla nabídka moderních maloobchodních ploch o více než 100 000 m². Přibližně tři čtvrtiny ploch z uvedeného celkového objemu byly alokovány ve 23 nákupních centrech. Vůbec tím největším se po svém rozšíření v roce 2017 stalo obchodní centrum Westfield Chodov, které tak předstihlo do té doby nejrozsáhlejší Obchodní centrum Letňany. Třetím z hlediska velikosti je Centrum Černý Most, které bylo postaveno již v roce 1997 (rozšířeno v roce 2013) a představuje tak nejstarší standardní nákupní centrum v Praze (→ Obr. 2.2.2.1).

Neobsazenost ploch v rámci pražských nákupních center je **nízká** a dlouhodobě se pohybuje v rozmezí **3 až 5 %**. Protipandemická opatření v roce 2020 a 2021 se negativně

podepsala na nákupních centrech, kdy byla během jednotlivých covidových vln většina obchodů zavřená a aktivita zákazníků se přesunula do prostředí e-commerce. V návratu do normálu si lépe vedla nákupní centra, která byla umístěna v hustě obydlených lokalitách, a jejich nabídka byla zacílena na předměty každodenní potřeby. Úspěšnost jednotlivých nákupních center, o které vypovídá především denní návštěvnost centra či výše dosahovaných tržeb na metr čtvereční, se nicméně liší. Podle expertního hodnocení poradenské společnosti JLL jsou **nejúspěšnějšími pražskými nákupními centry Palladium, Nový Smíchov a Westfield Chodov**. Dobře fungujícími nákupními centry jsou i Arkády Pankrác, Atrium Flora, Centrum Černý Most, Europark Štěrboholy, Obchodní centrum Letňany a Quadrio. Naopak nejhůře jsou hodnocena lokální nákupní centra Park Hostivař a Centrum Krakov a úplně nejnižší hodnocení společnost JLL udělila Obchodnímu centru Šestka, v rámci kterého je patrná relativně vyšší neobsazenost ploch. Za klíčové faktory úspěšnosti nákupních center lze označit dopravní dostupnost městskou hromadnou dopravou (MHD), především metrem a osobním automobilem, kde klíčová je dostupnost na rychlostní komunikace – dálnice a dobré parkovací možnosti, velikost spádové oblasti a v neposlední řadě vhodný mix nájemníků.

Boom výstavby nových nákupních center, který byl v Praze zjevný v první dekádě nového tisíciletí, se vzhledem ke **značné saturaci maloobchodního trhu** v kombinaci s nedostatkem vhodných pozemků k výstavbě pravděpodobně již nikdy nezopakuje. Od roku 2019 byla v Praze nově otevřena dvě nová nákupní centra, kterými jsou Centrum Stromovka v Praze 7 a OC Bořislavka. V posledních letech tak dochází k přestavbám a rekonstrukcím původních okrskových obchodních center z dob výstavby velkých sídlišť, umístěných v rezidenční zástavbě, které časem přestaly vyhovovat moderním trendům v nakupování. Mezi roky 2020 a 2022 byla dokončena přestavba nákupních center OC Opatovská, OC Háje a OC Řepy. Nejvýznamnějšími plánovanými projekty jsou Savarin poblíž Václavského náměstí či rozšíření stávajícího nákupního centra Metropole Zličín. Mnohem nejistější termín realizace panuje v případě nového obchodního centra Bubny, které by mělo vzniknout v rámci ploch s potenciálem recyklace Bubny-Zátory.

2.2.3 DOSTUPNOST OBCHODNÍ SÍTĚ V RÁMCI ÚZEMÍ PRAHY

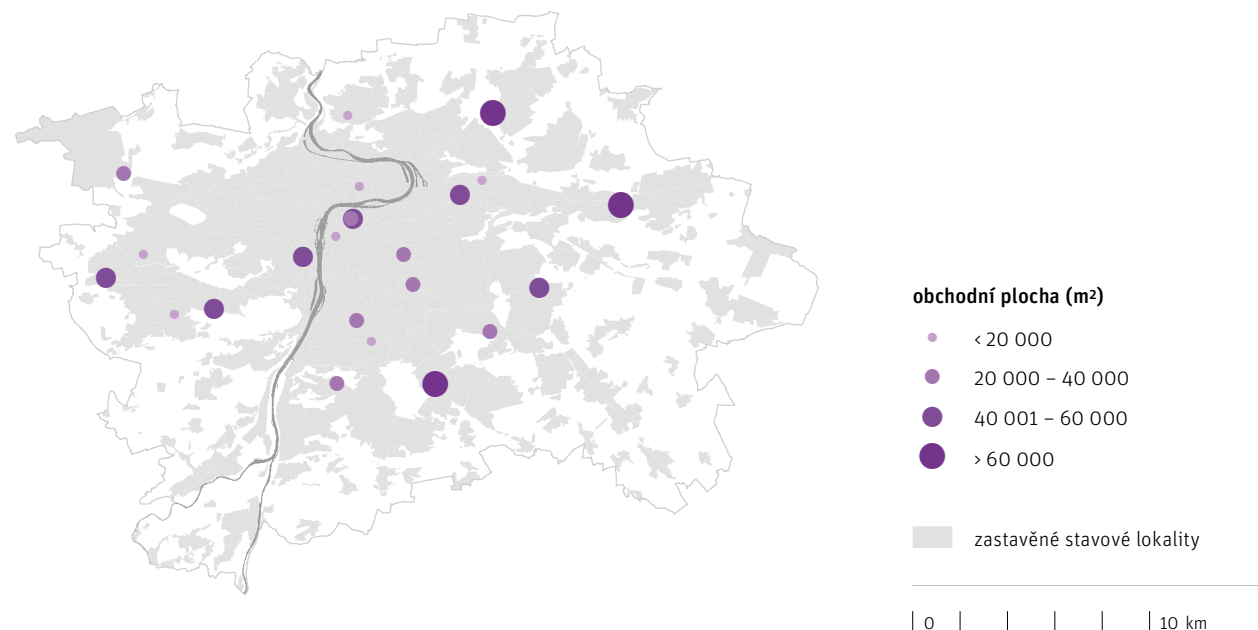
Úroveň fyzické dostupnosti obchodní sítě v jednotlivých pražských městských částech (nebo v jiných dílčích územních celcích) může být vnímána jako jeden z dílčích faktorů kvality a určitého komfortu života v dané oblasti. Téma prezentuje hlavní závěry IPR vycházející z Prognózy obyvatelstva a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022, která sledují dostupnost sítě potravinářských prodejen s plným sortimentem, tj. obchodů s potravinářským zbožím, které každodenně každý z nás spotřebovává.

Vzhledem ke značně heterogenní urbanistické struktuře a hustotě zalidnění Prahy disponují její jednotlivé dílčí části značně odlišnými předpoklady z hlediska příhodnosti podmínek pro lokalizaci jednotlivých obchodních zařízení. Ve vztahu k veřejné vybavenosti (VV) lze považovat prodejny s potravinářským sortimentem za nejdůležitější součást maloobchodní sítě, a to především z toho důvodu, že potraviny představují předmět každodenní spotřeby, který v různé míře a kvalitě logicky spotřebovávají všichni obyvatelé města. Z tohoto důvodu považujeme **fyzickou blízkost a možnost přímé docházky** do některé ze sledovaných plnosortimentních potravinářských prodejen za **jeden z aspektů, jež ovlivňují** nejenom lokální nabídku VV, ale částečně i **kvalitu a komfort života v daném místě**. IPR analyzoval dostupnost rozsáhlejších prodejen typu hypermarket, supermarket a supereta, které nabízejí kompletní potravinářský sortiment. V kontextu Prahy uvedené typy prodejen provozují prakticky bez výjimky zahraniční obchodní řetězce.

Začátkem roku 2023 bylo na základě zpracované Prognózy obyvatelstva a VV v Praze [27] identifikováno **celkem 260 plnosortimentních potravinářských prodejen** (z toho 210 supermarketů, 30 hypermarketů a 20 superet), které provozovalo celkem 10 zahraničních obchodních řetězců (→ Obr. 2.2.3.1). Pražská síť sledovaných prodejen je tedy relativně hustá, navíc se setrvale doplňuje a rozšiřuje. V posledním desetiletí tak celkový počet prodejen **vzrostl o 18 %**. I přes značný rozsah a hustotu plnosortimentních potravinářských prodejen vykazuje pražská síť z vnitroměstského pohledu relativně výrazné územní rozdíly ve vybavenosti těmito obchodními zařízeními, které jsou primárně důsledkem značně různorodého charakteru, hustoty osídlení a zástavby v rámci území hlavního města. Nejvyšší počet plnosortimentních potravinářských prodejen obchodních řetězců byl v roce 2022 identifikován na území městské části Praha 8 (celkem 24 prodejen z celkového počtu 259) a dále v Praze 4 (22 prodejen) a v Praze 10 (21 prodejen). V rámci 22 městských částí (z celkového počtu 57) nebyla identifikována

2.2.2.1 Nákupní centra

IPR Praha 2024 / data: JLL 2023

ani jedna plnosortimentní potravinářská prodejna, která by byla součástí některého z 10 obchodních řetězců.

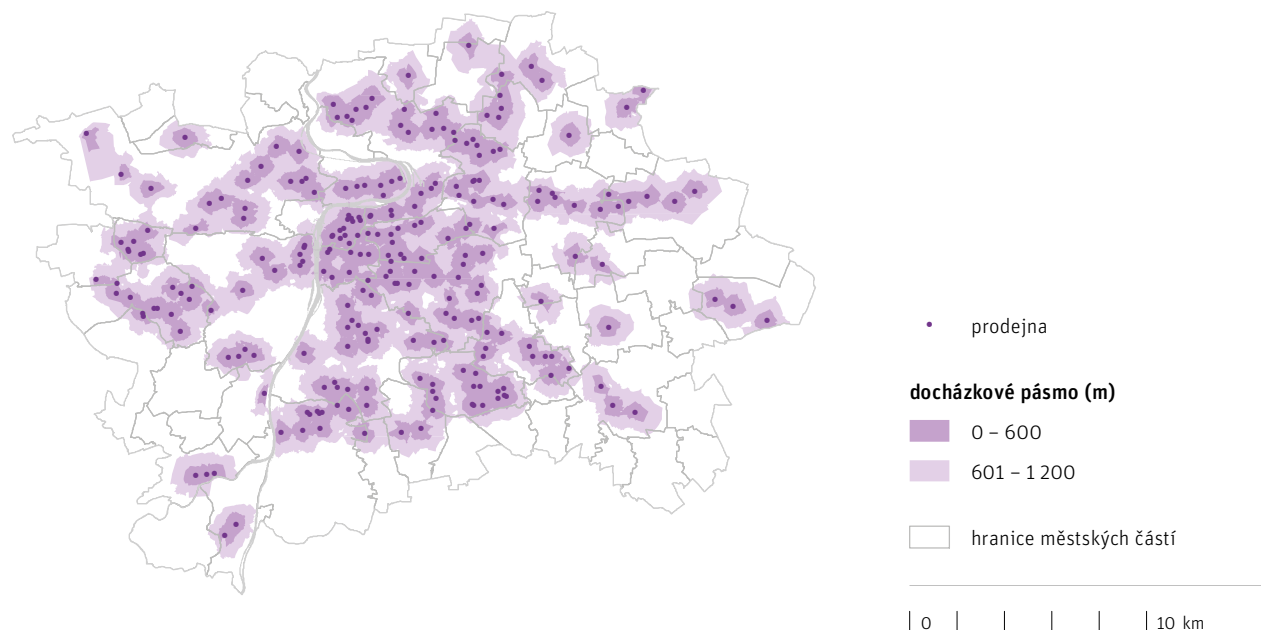
V docházkové vzdálenosti do 600 metrů, resp. cca do 10 minut od některé z 260 identifikovaných plnosortimentních potravinářských prodejen (→ Obr. 2.2.3.1) (i.0800.02.002.02) bydlí téměř 850 tisíc obyvatel, tedy 65 % pražské populace. Ve vzdálenosti do 1 200 metrů (resp. cca do 20 minut) od některé ze sledovaných prodejen má bydliště 1,16 milionu obyvatel, což je naprostá většina (89 %) obyvatel hlavního města. Zatímco **nejlepšího hodnocení z hlediska dosažitelnosti sledovaných obchodních zařízení dosahují hustě obydlené městské části bezprostředně navazující na historické centrum** (Praha 2, Praha 3, Praha 7) a **rovněž městské části, pro které je typická převažující panelová sídlištní zástavba** (Praha 11 a Praha 17), kde má více než 80 % obyvatel prodejnu s plným potravinářským sortimentem ve vzdálenosti do 600 metrů od bydliště (a téměř 100 % obyvatel ve vzdálenosti od 1 200 metrů), tak na druhé straně existují části Prahy (především okrajové s nižším počtem obyvatel), v rámci kterých se všichni obyvatelé musí za účelem nákupu plného potravinářského sortimentu plně spolehnout na dojížďku vlastním automobilem či městskou hromadnou dopravu

(MHD), případně využít internetových obchodů s potravinami (→ Obr. 2.2.3.2).

Na základě provedené analýzy lze konstatovat, že z celkového počtu 760 pražských lokalit (resp. 516 obydlených lokalit vystavěného prostředí) IPR identifikoval 55 lokalit, v rámci kterých má 100 % obyvatel některou z plnosortimentních potravinářských prodejen obchodního řetězce ve vzdálenosti do 600 metrů od bydliště. V docházkové vzdálenosti do 1 200 m od prodejny lze považovat 290 takových lokalit, tedy více než polovinu z celkového počtu obydlených lokalit vystavěného prostředí v Praze. Naopak obydlených lokalit, v rámci kterých neměl nikdo z obyvatel některou z identifikovaných prodejen v docházkové vzdálenosti, bylo v součtu 99 v případě vzdálenosti do 1 200 metrů a 199 při vzdálenosti do 600 metrů od bydliště. V těchto případech ve většině případů jde o lokality s nižším počtem obyvatel (→ Obr. 2.2.3.3).

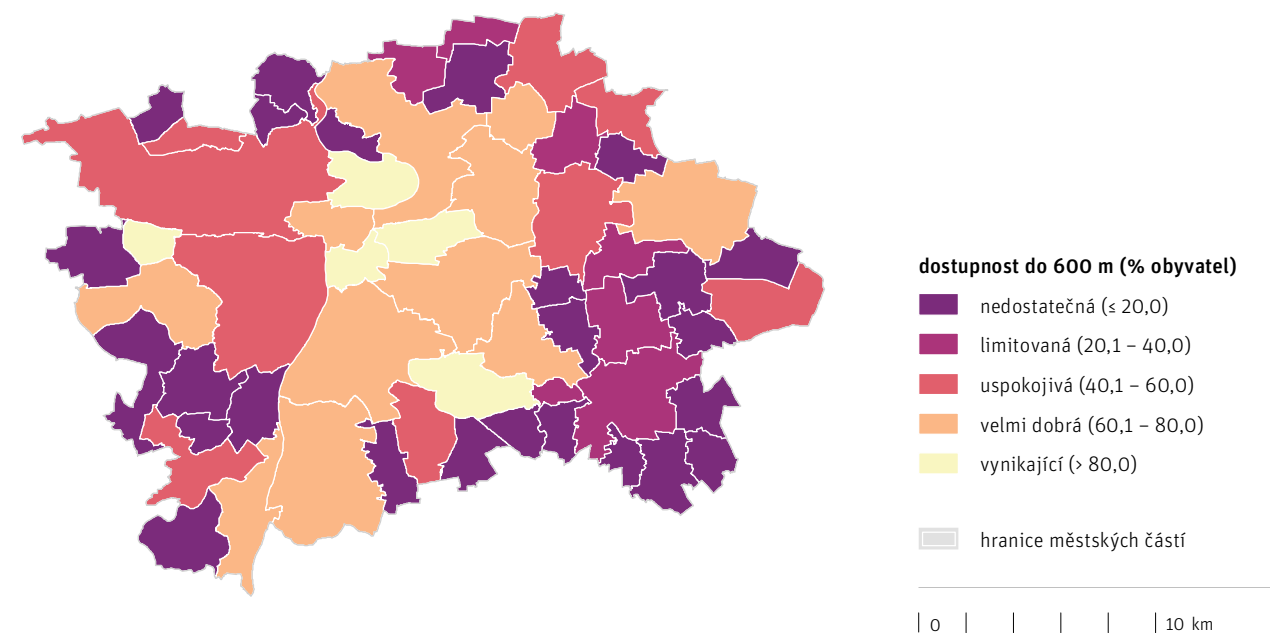
2.2.3.1 Plnosortimentní potravinářské prodejny a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

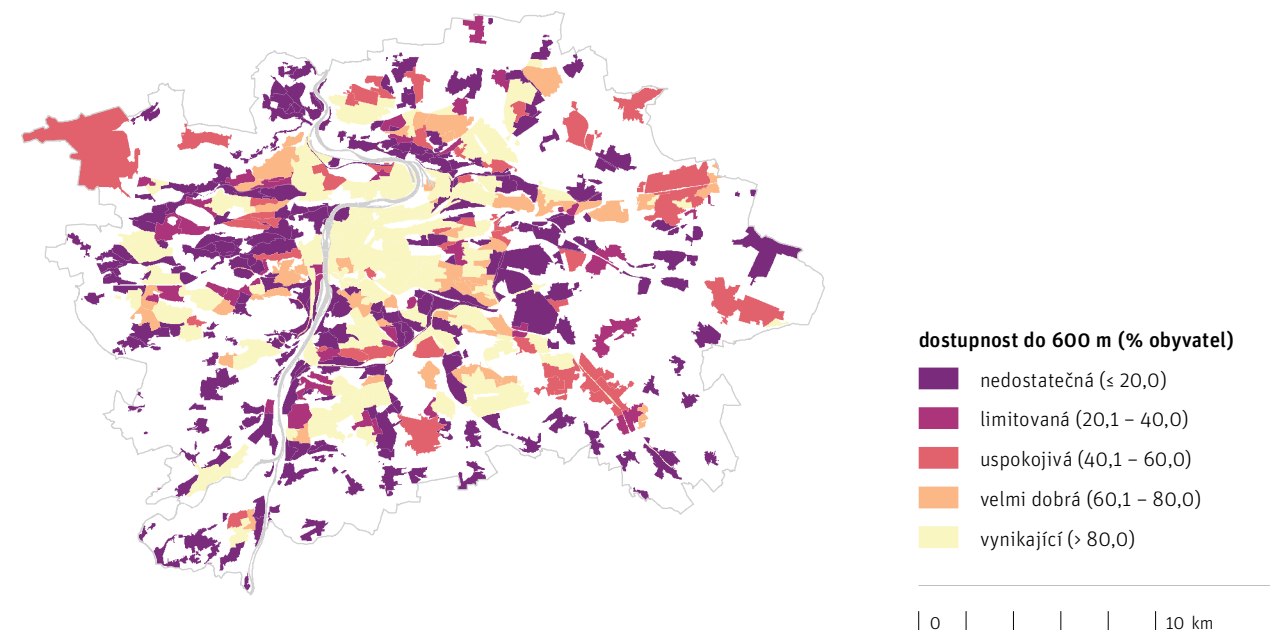
2.2.3.2 Dostupnost plnosortimentních potravinářských prodejen

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023, SLDB 2021

2.2.3.3 Dostupnost plnosortimentních potravinářských prodejen v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023, SLDB 2021

2.2.4 ZÁVĚR PODKAPITOLY

Pražský maloobchodní trh představuje nejvýznamnější regionální trh v rámci České republiky, čemuž odpovídá i vysoce rozvinutá infrastruktura nabízející vysoký počet a kompletní škálu obchodních zařízení. I přes rostoucí úroveň spotřebitelské poptávky jsou již potřeby obyvatel a návštěvníků Prahy v oblasti obchodu do značné míry saturované, což je velmi dobře patrné především u těch největších zařízení, nákupních center. V důsledku toho v posledním období převládá spíše trend rozšiřování či modernizace stávajících nákupních center oproti výstavbě zcela nových center „na zelené louce“. Zároveň nákupní centra stále ve větší míře plní „nenákupní“ roli a nabízejí mnohem více služeb a volnočasových aktivit. Dnes se již setkáme s tím, že v nákupních centrech najdeme nejenom gastronomické provozovny a multikina, ale například i poštovní pobočky, ordinace praktických lékařů (PL), fitcentra, saunová centra apod. Vše nasvědčuje, že tento trend bude pokračovat i nadále.

Zatímco zcela nových nákupních center přibývá v Praze v posledním období již relativně málo, síť plnosortimentních potravinářských prodejen (hypermarketů, supermarketů atd.) se postupně stále rozšiřuje, v důsledku čehož ubývá oblastí hlavního města s deficitní vybaveností těmito zařízeními. Fyzická dostupnost potravinářských obchodů, která byla analyzována výše, je stále velmi důležitá především ve vztahu ke specifickým skupinám obyvatel se sníženou mobilitou (např. senioři, zdravotně postižení, matky s malými dětmi atd.). Na druhou stranu s velmi rychlým rozvojem nákupů přes internetové obchody (včetně těch s potravinářským sortimentem) lze předpokládat, že v budoucnu nebude význam fyzické dostupnosti obchodní sítě zdaleka tak důležitý, jako je tomu dnes.

• • •

3. OBČANSKÁ VYBAVENOST

3.1 Regionální školství

Znalosti a schopnosti získané v průběhu školní docházky napomáhají k vytváření vyspělé společnosti a přispívají k vzájemnému porozumění a posílení respektu mezi lidmi různých kultur, náboženství, sociálního původu, zdravotního stavu a pohlaví. Kvalitní vzdělání zaručuje získání potřebných dovedností pro budoucí pracovní uplatnění a celoživotní učení. Školská infrastruktura je zásadní součástí občanské vybavenosti každého státu, regionu i obce. Existence a správné umístění škol je rovněž důležitým ukazatelem kvality obytného prostředí. V Praze se nachází poměrně hustá síť škol a školských zařízení, jejich dostupnost však není ve všech městských částech stejná. Podobně je tomu i s kapacitou škol. Podkapitola regionální školství mapuje síť škol a školských zařízení a jejich teoretickou kapacitní dostatečnost. Zaměřuje se také na zhodnocení pěší dostupnosti základních a mateřských škol.

Podkapitola regionálního školství

Prostor v podkapitole dále věnujeme školským zařízením s regionálním i nadregionálním významem. Zaměřujeme se na rozmístění, dostupnost a kapacitu předškolního vzdělávání – mateřských škol (MŠ), primárního a sekundárního vzdělávání – základních škol (ZŠ) – zřizovaných městskými částmi. Střední školy (SŠ) jsou sledovány skrze prostorové rozmístění a zastoupení oborů a žáků. Pozornost se věnuje využívání pražských škol mimopražskými žáky – podrobněji tuto problematiku sleduje kniha Metropole a region (→ 050.2.800.3). Nejtěsnější vazby mají pražské školy se Středočeským krajem, některé specializované školy mají celorepublikový přesah. Dále se věnujeme rozmístění dalších vzdělávacích institucí (např. zájmové vzdělávání – základní umělecké školy (ZUŠ), jazykové školy atd.). Zmiňujeme také vzdělávání osob se specifickými potřebami. Témata této podkapitoly naplňují sledovaný jev A003 – zařízení občanského vybavení.

3.1.1 CHARAKTERISTIKA INFRASTRUKTURY REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ

Téma přibližuje změny a charakterizuje infrastrukturu regionálního školství. Současná kapacitní nedostatečnost infrastruktury je z velké části způsobena demografickým vývojem a redukcí sítí veřejných škol počátkem 21. století. Na využití škol má dopad také intenzivní rezidenční výstavba v zázemí Prahy (proces suburbanizace). V současné době je potřeba efektivně a pružně reagovat na zvyšování počtu

dětí ve věku předškolní a základní školní docházky. Chybějící infrastruktura veřejných škol a omezená různorodost jejich zaměření je impulzem pro vznik soukromých škol a školských zařízení.

Podkapitola regionálního školství

Podkapitola regionálního školství

Význam jednotlivých stupňů školské infrastruktury se liší podle územní spádovosti. Také přístup ke vzdělávání a výběru škol se mění spolu s **moderními trendy ve vzdělávání** a z toho plynoucí poptávky rodičů po méně tradičních směrech vzdělávání. Spolu s tím se rovněž mění nároky na ostatní systémy infrastruktury, v případě škol pak především **nároky na dopravní infrastrukturu**, kterou děti využívají při cestách do škol, a kvalitu veřejného prostranství v okolí škol. Lokální význam a charakter měly vždy mateřské a základní školy, tj. primární vzdělávání. V porevolučním období se jejich výhradně lokální charakter změnil. Někteří rodiče již neupřednostňují blízkost školy jako primární kritérium při jejím výběru. Naopak při výběru školy více akcentují hlediska, jako jsou zaměření, kvalita, pověst školy či její finanční dostupnost. Poptávku po různých směrech vzdělávání doprovází také preference některých rodin umístit dítě spíše než v blízkosti domova v blízkosti zaměstnání některého z rodičů.

Podkapitola regionálního školství

Některé pražské školy rovněž navštěvují děti, v jejichž místě bydliště školy neexistují nebo nemají dostatečnou kapacitu. Mnohdy se jedná o příměstské suburbánní obce se školskou infrastrukturou pomalu reagující na příliv nově přistěhovalých rodin v rámci procesu suburbanizace. Část poptávky po vybraných typech škol saturují soukromé a církevní školy, v rámci škol zřizovaných městskými částmi je tato poptávka uspokojována s pomocí zápisové/spádové turistiky. Tu se některé městské části snaží omezovat zpřísněnými pravidly při zápisech do škol. Sekundární vzdělávání je **vybaveností regionálního významu**, do této skupiny patří především **gymnázia, střední a vyšší odborné školy**. Některé úzce specializované střední školy mají i nadregionální význam. Školská infrastruktura musí v posledních letech reagovat na proměnu poptávky rodičů po různých typech vzdělávání. Mimo kvalitativní aspekt vzdělávání zřizovatelé řeší také **kapacity škol**, které by měly pružně reagovat na demografický vývoj a jeho predikce (→ 300.2.1.5). Především se stírdáním silných a slabých ročníků (→ Obr. 3.1.1.1) se školská zařízení a jejich zřizovatelé potýkají v pravidelných cyklech, a to na všech úrovních vzdělávání. S nástupem populačně silných ročníků pociťují zřizovatelé škol v mnoha územích dopad rušení škol v předcházejících desetiletích.

Podkapitola regionálního školství

Hustou síť primární školské infrastruktury a škol sekundárního vzdělávání včetně vyššího středního vzdělávání doplňují další zařízení nezbytná pro rozvoj osobnosti dětí, žáků a studentů, jako jsou základní lidové školy, domy dětí a mládeže, jazykové

školy apod. Nedílnou součástí školské infrastruktury jsou také speciální základní školy, často sloučené se speciálními mateřskými nebo speciálními středními školami. **Plošná distribuce regionálního školství** je jako celek **nevyrovnaná, nejvyšší hustota** školských zařízení různých typů a úrovní **je v centru Prahy**, z centra směrem k okrajovým částem pak hustota školské infrastruktury klesá. Mateřské a základní školy jsou oproti středním školám relativně rovnoměrněji prostorově rozmístěné (→ Obr. 3.1.1.2). Školská infrastruktura kopíruje **hustotu obyvatel a vývoj rezidenční zástavby** (→ 300.2.3.1) (→ Obr. 300.2.3.1.2). Infrastrukturu pro bezplatné vzdělávání¹⁷ zajišťuje **státní a veřejný sektor**. U mateřských (MŠ) i základních škol (ZŠ) je **zcela dominantním zřizovatelem** veřejný sektor reprezentovaný **městskými částmi (MČ)**. MČ zřizují přibližně 68 % MŠ a 65 % ZŠ. Jde **spíše o větší školy**, např. sídlištní. MŠ zřizované městskými částmi navštěvuje přibližně 89 % všech dětí. Podobně je tomu v případě ZŠ, kdy podíl žáků navštěvujících tyto školy činí 91 %.

Podkapitola regionálního školství

U středních škol (SŠ) je nejčastějším zřizovatelem kraj jak co do počtu škol – 54 %, tak ohledně počtu studentů – 69 %. Druhým nejvýznamnějším zřizovatelem jsou **subjekty privátního sektoru**. Podíl církevních a privátních škol na počtu žáků pozvolna roste u MŠ i ZŠ. Ve srovnání se školami zřizovanými MČ se u privátních škol jedná spíše o menší školy s méně tradičním zaměřením výuky. Církevní školy se od veřejných škol příliš neliší. Rozdíly mohou být povinná výuka náboženství a platba školného, která částečně pokrývá

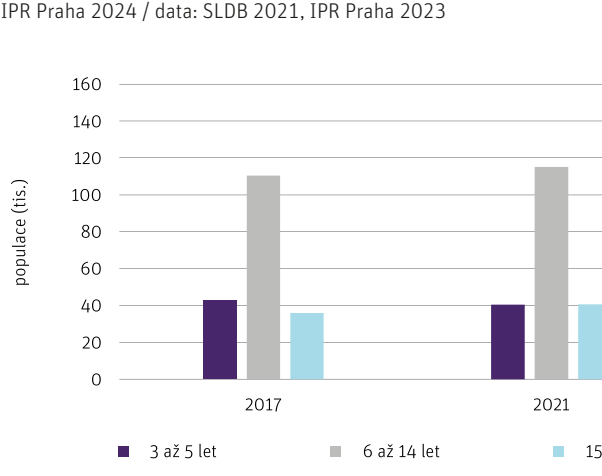
Podkapitola regionálního školství

17 — Vzdělávání je založeno na zásadách bezplatného základního a středního vzdělávání státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí (§ 2 odst. 1, písm. d) zákona č. 561/2004 Sb.).

Podkapitola regionálního školství

Podkapitola regionálního školství

3.1.1.1 Demografický vývoj vybraných věkových skupin v Praze

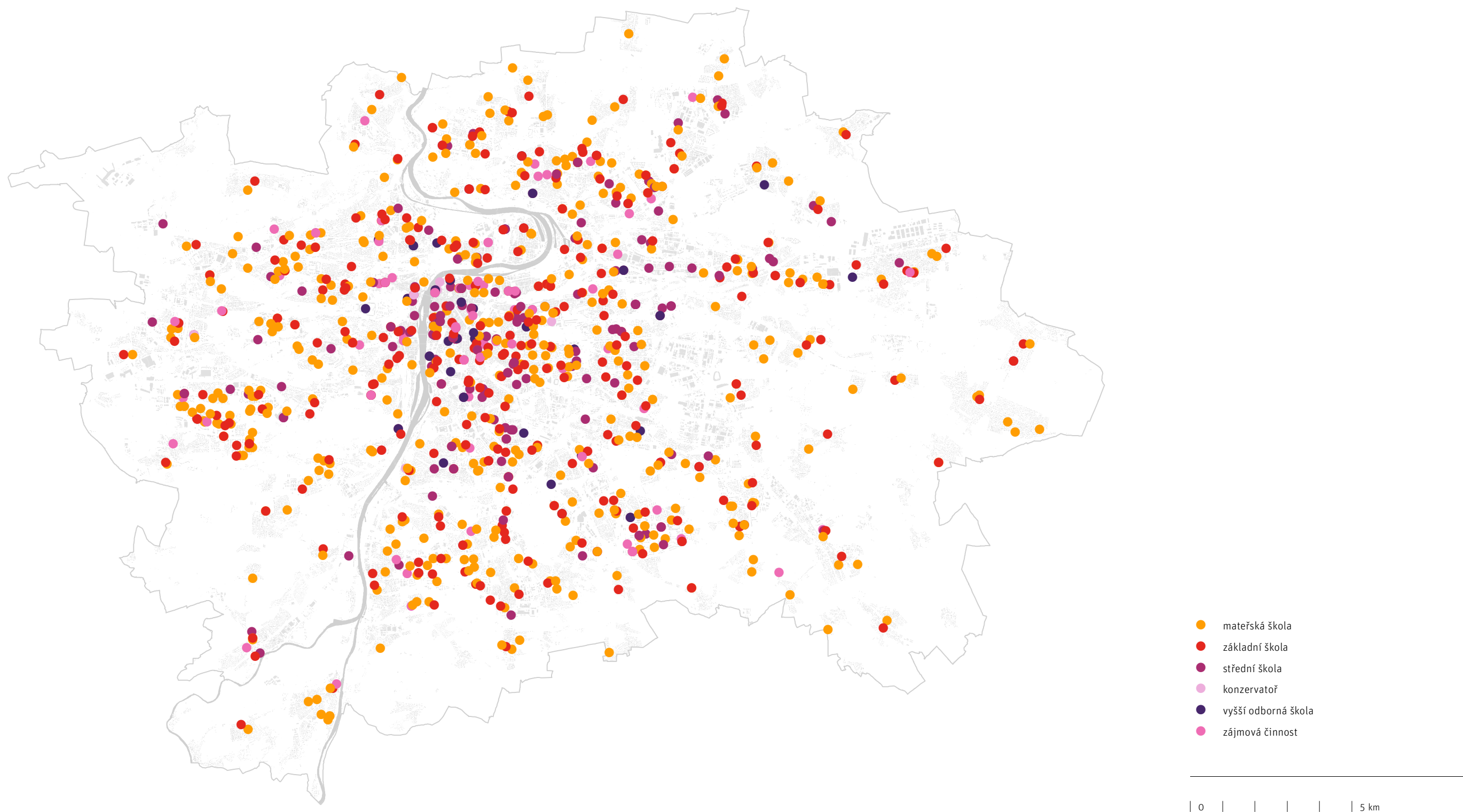
náklady na vzdělávání. Privátní a církevní SŠ vzdělávají 31 % žáků. MŠ a ZŠ **zřizované krajem** slouží **převážně pro děti se specifickými potřebami**. Nejméně častým zřizovatelem škol a školek bývají ministerstva, např. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT) (→ Obr. 3.1.1.3). Podíl dětí ve věku 3–5 let, které se účastní předškolního vzdělávání, spíše stagnuje. Infrastruktura pro děti v této věkové kategorii je stále nedostačující vůči poptávce (i.0800.03.005.01). Vznikají však další instituce, které poskytují péči o děti mladšího předškolního věku a velmi malé děti. Jde o dětské skupiny, které poskytují pravidelnou péči o děti již od 6 měsíců věku do zahájení povinné školní docházky. Na území Prahy se vyskytuje 263 dětských skupin s platným oprávněním a registrovanou kapacitou 3 570 míst (i.0800.03.014.01).

Podkapitola regionálního školství

Porovnání krajů dle vybrané infrastruktury regionálního školství – mateřské, základní, střední a vyšší odborné školy – není úplně možné. Kraje mají odlišnou rozlohu a počet obyvatel. **Srovnáváme pouze čtyři populačně největší kraje:** Prahu, Středočeský kraj, Jihomoravský kraj a Moravskoslezský kraj. Vysoký počet MŠ na 100 tis. obyvatel mají Středočeský a Jihomoravský kraj. Praha má méně MŠ i než Moravskoslezský kraj. V případě ZŠ je počet těchto zařízení na 100 tis. obyvatel u všech tří zbývajících krajů oproti Praze téměř dvojnásobný. Vyšší počty zařízení primárního školství mohou odrážet větší rozlohu a menší kompaktnost daných krajů a větší kapacitu jednotlivých pražských škol. Praha má – ve srovnání s ostatními posuzovanými kraji – poměrně kompaktní a hustě osídlené území. U středních a vyšších odborných škol (VOŠ) je situace opačná. V Praze se nachází jedna pětina všech VOŠ v ČR. U SŠ jsou počty škol v jednotlivých krajích vyrovnanější,

3.1.1.2 Školy a školská zařízení pro vzdělávání a výchovu

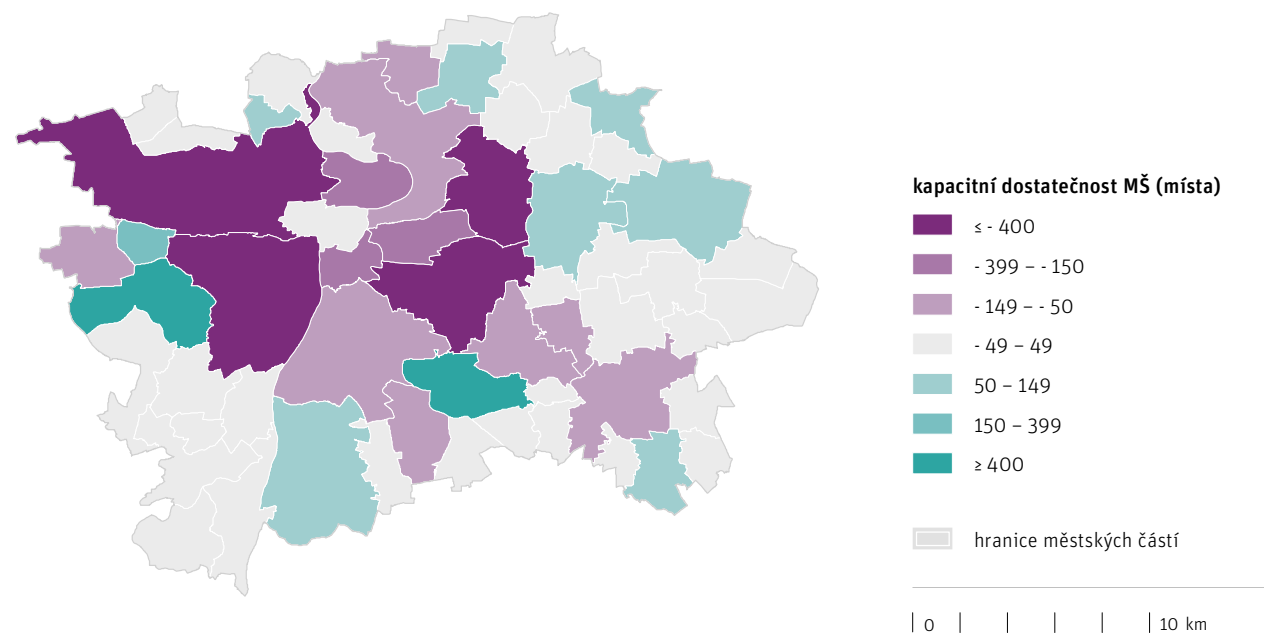
IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2022

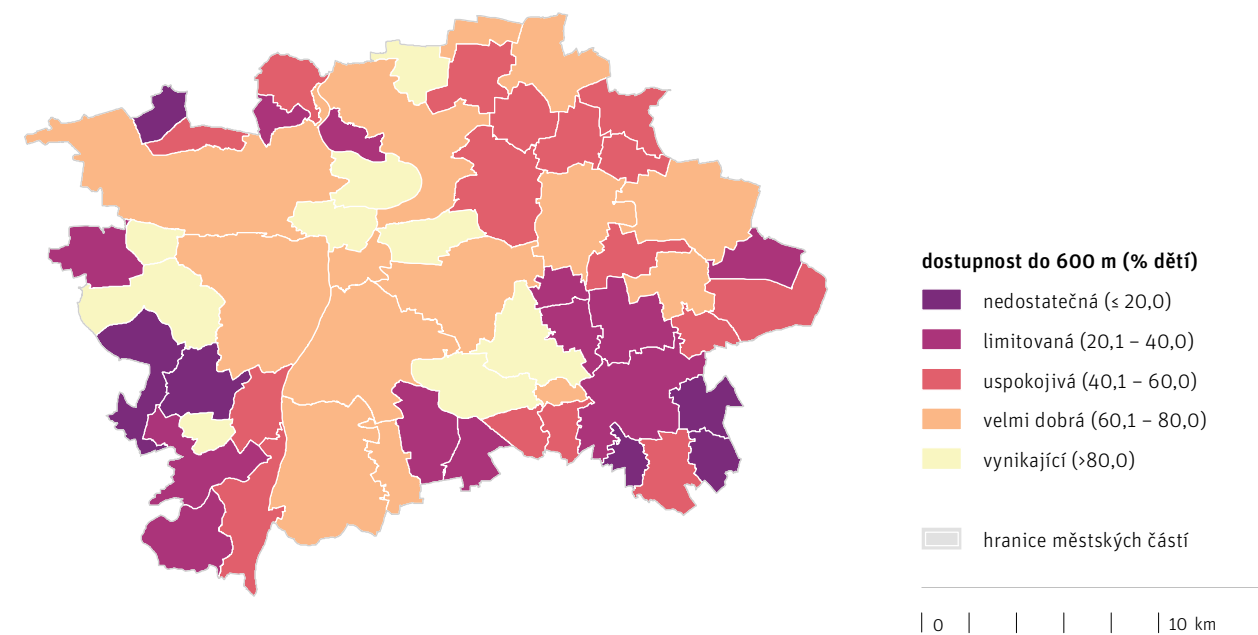
3.1.2.1 Kapacitní dostatečnost mateřských škol zřizovaných MČ

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2022, IPR Praha 2023

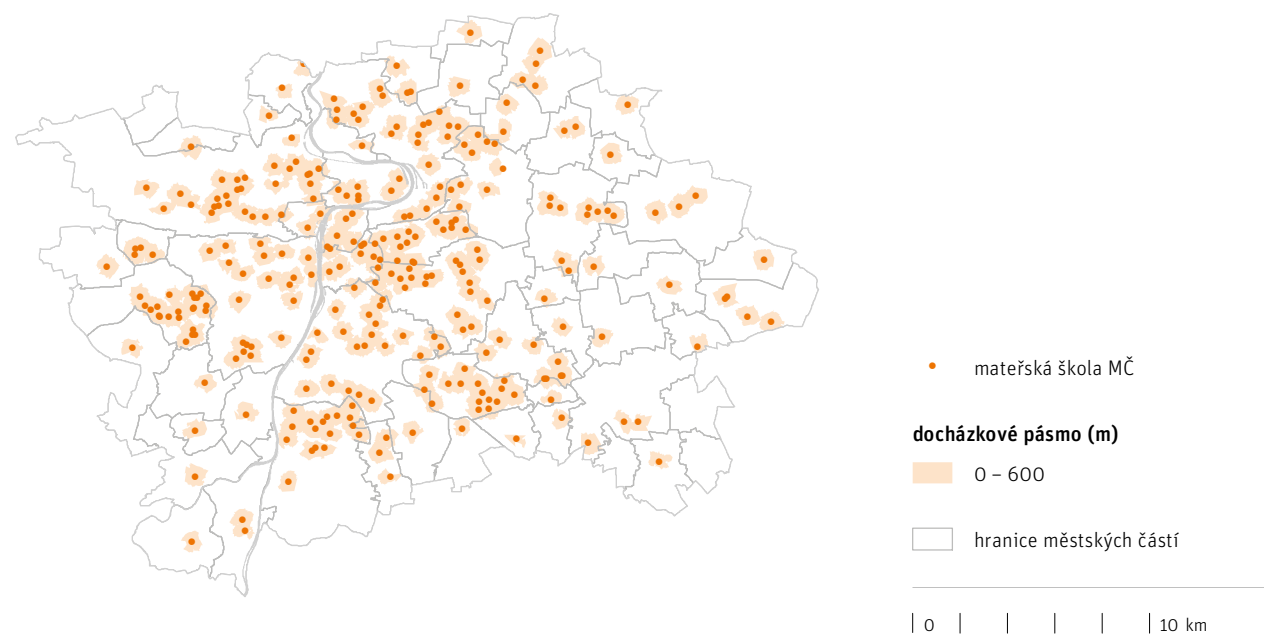
3.1.2.3 Dostupnost mateřských škol zřizovaných MČ

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2022, IPR Praha 2023

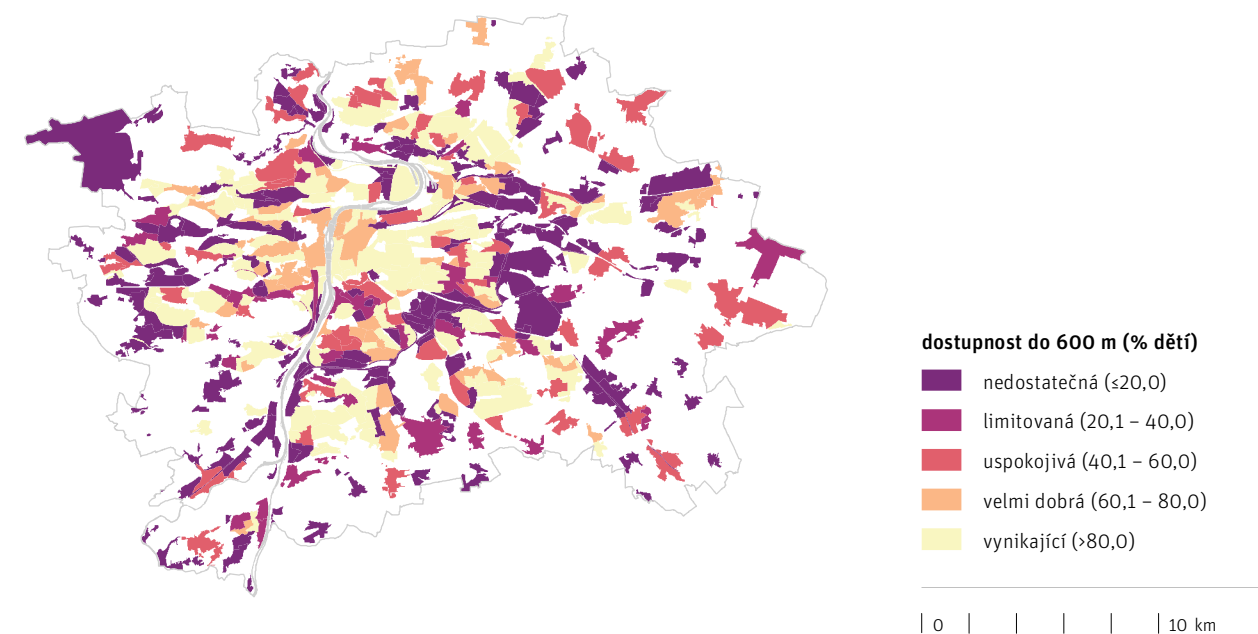
3.1.2.2 Mateřské školy zřizované MČ a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2022, IPR Praha 2023

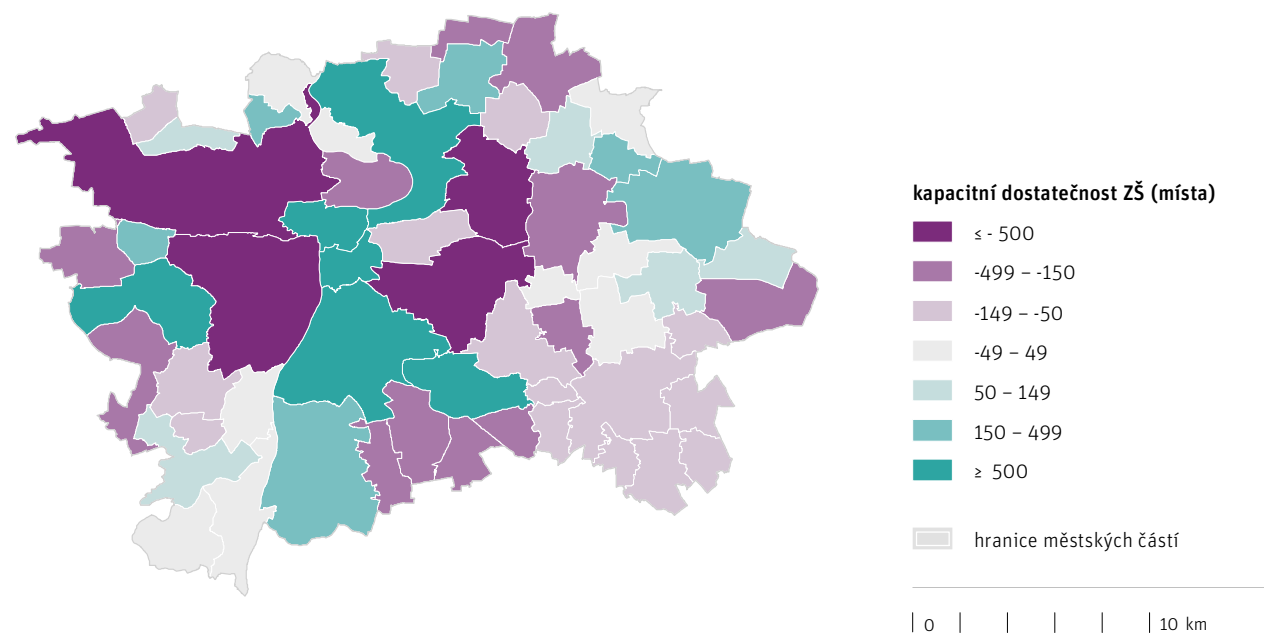
3.1.2.4 Dostupnost mateřských škol zřizovaných MČ v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2022, IPR Praha 2023

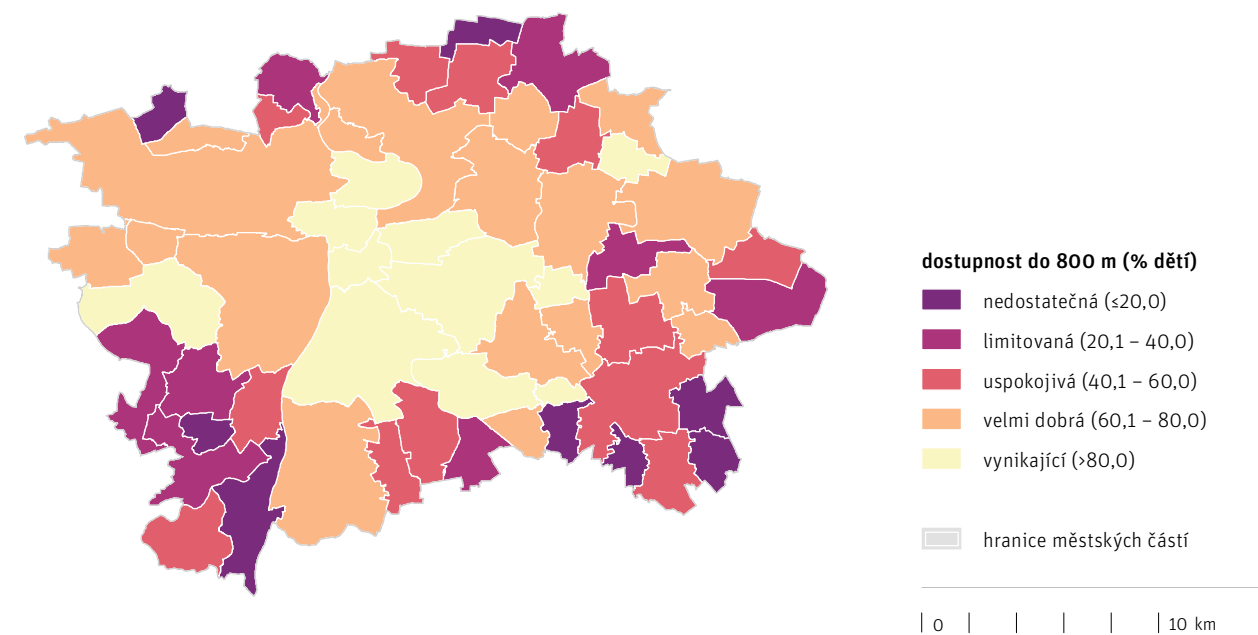
3.1.2.5 Kapacitní dostatečnost základních škol zřizovaných MČ

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2022, IPR Praha 2023

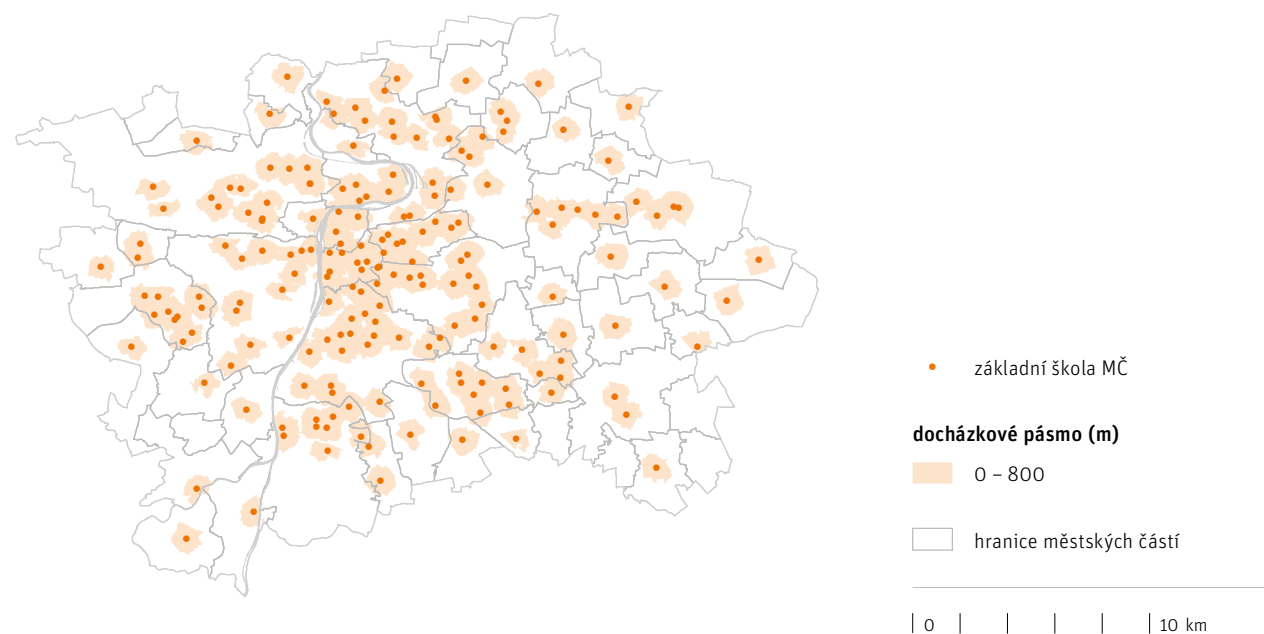
3.1.2.7 Dostupnost základních škol zřizovaných MČ

IPR Praha 2020 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2022, IPR Praha 2023

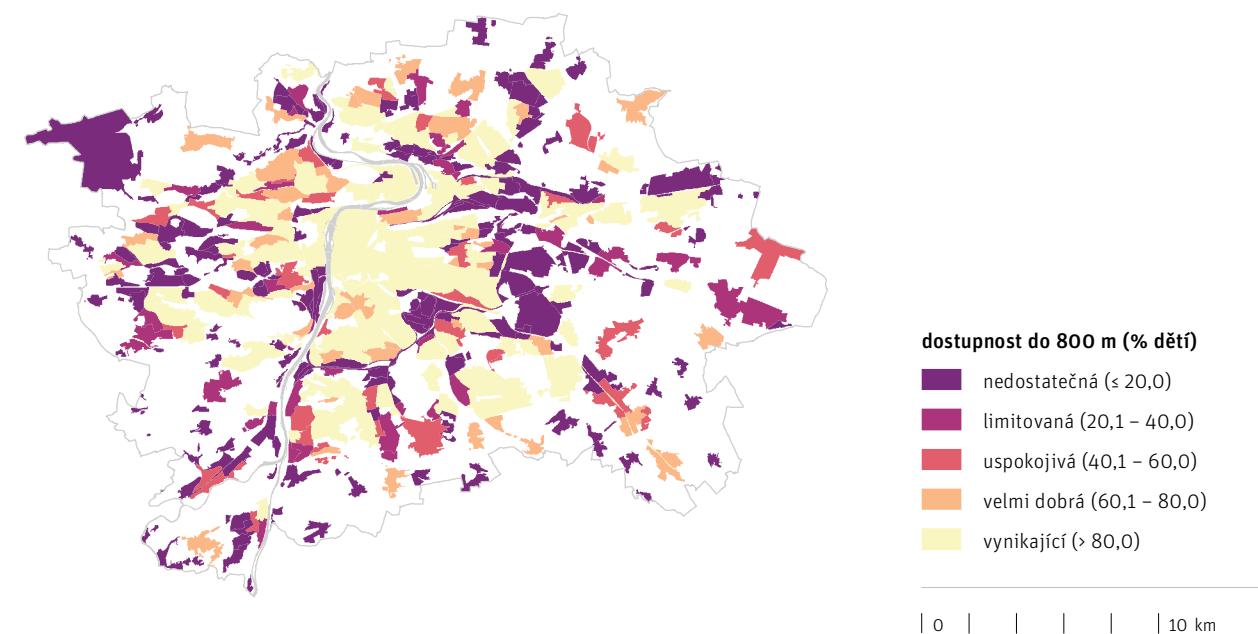
3.1.2.6 Základní školy zřizované MČ a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2022, IPR Praha 2023

3.1.2.8 Dostupnost základních škol zřizovaných MČ v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2022, IPR Praha 2023

s maturitou v roce 2023 navštěvuje 60 566 žáků. **Zřizované krajem** navštěvuje **70 % žáků**, obory soukromých zřizovatelů 26 % žáků. Středoškolské obory s výučním listem se vyučují ve školách zřizovaných krajem pouze z 53 %, privátní sektor pak zřizuje 44 % škol s tímto oborem. V oborech s výučním listem se vzdělává 8 094 žáků. Většina žáků (72 %) v případě těchto oborů studuje na SŠ zřizovaných hlavním městem (krajem). Středoškolské obory bez výučního listu a maturity navštěvuje v roce 2023 pouze 317 žáků. Z toho 57 % studuje na školách zřizovaných krajem a 30 % na školách privátního zřizovatele. Mírně vyšší podíl v případě zastoupení žáků i počtu škol mají v tomto případě i církevní zřizovatelé. Na konzervatořích studuje 1 616 žáků, dvě třetiny žáků na konzervatořích zřizovaných krajem a třetina na privátních konzervatořích²⁶ (→ Obr. 3.1.3.1).

Koncentrace gymnázií v centru Prahy je dána historickým vývojem města. Gymnázia často sídlí v historicky a kulturně cenných budovách. Nachází se zde i nejstarší pražské

gymnázium – Akademické gymnázium ve Štěpánské, které bylo založeno v roce 1556. Téměř čtvrtina všech gymnázií je situována do užšího centra Prahy. Pokud bychom posuzovali širší centrum Prahy, jde o necelou polovinu gymnázií²⁷. Koncentrace SŠ se zaměřením na odborné vzdělávání je více heterogenní než v případě gymnázií. Přesto je i tady **poměrně silná vazba na užší centrum Prahy**, téměř třetina SŠ se nachází právě v této oblasti. V širším centru Prahy se jich nachází bezmála **50 %** (→ Obr. 3.1.3.2). Počty a kapacity gymnázií a středních odborných škol jsou **vázány také na demografický vývoj** (→ 300.2.1.5). Zároveň se SŠ na rozdíl od MŠ a ZŠ primárně nevztahují ke konkrétním územním jednotkám v administrativně-správním pojetí, jako jsou městské části, protože mají širší spádové území a mnohdy nadregionální význam. Kapacitu pražských SŠ naplňují **z 36 % dospívající s trvalým bydlištěm mimo území hlavního města**²⁸. Atraktivní jsou pražské SŠ především pro obyvatele

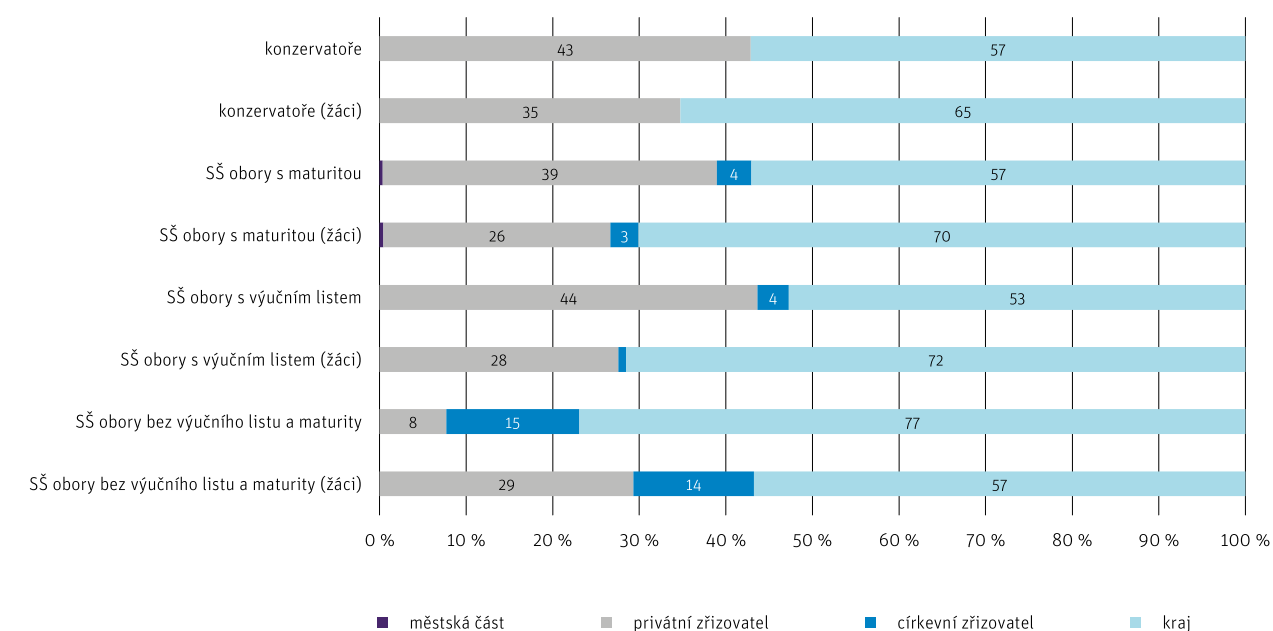
27 ——— Problém ovšem může nastat v přesnější lokalizaci místa výuky. Nemusí být nutně, často ani není, v místě, kde sídlí ředitelství příslušné školy. Některé školy jsou navíc integrované a tak se stává, že v rámci střední školy probíhá všeobecné i odborné vzdělávání.

28 ——— Z toho 86 % tvoří žáci s trvalým bydlištěm na území Středočeského kraje, především z okresů Praha-východ a Praha-západ.

26 ——— Zajímavý pohled je na podíly studentů a škol dle oborů podle formy studia. U jiných než denních forem studia převažuje privátní sektor v počtu škol i žáků (56 % škol, 74 % žáků). Podíl zbylých zřizovatelů u ostatních forem výuky je nízký jak v počtu škol, tak v počtu žáků oproti privátnímu sektoru a kraji.

3.1.3.1 Zastoupení oborů a žáků pražských středních škol podle zřizovatele

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2023

žijící na území obcí ležících v blízkosti hlavních dopravních tepen a v oblastech, pro které je Praha dobře dostupná hromadnou dopravou. Vzhledem k **vysoce poptávce po gymnaziálních oborech** dochází v současné době k **rozvoji tohoto čtyřletého oboru i na vybraných odborných středních školách zřizovaných hlavním městem**.

V Praze se nachází 36 vyšších odborných škol (VOŠ). Přes 4/5 z nich zřizují kraj a privátní sektor. Zbývajících zřizovateli jsou církev a ministerstvo – Policejní akademie pod Ministerstvem vnitra. Z 16 VOŠ zřizovaných krajem jich je 15 zřizovaných při SŠ. Přibližně **3/5 VOŠ je lokalizováno v širším centru Prahy**. Svým zaměřením mohou mít regionální význam pro Prahu a Středočeský kraj, nebo i silně nadregionální význam (→ 050.2.800.3). Podobně jako v případě SŠ a VOŠ jsou i konzervatoře lokalizovány převážně v centrální části Prahy. Z celkového počtu 8 konzervatořích je polovina zřizována krajem, 3 jsou zřizovány subjekty privátního sektoru a 1 konzervatoř zřizuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT). Pražské konzervatoře se specializují na tanec a na obory hudba, zpěv a herectví, tj. hudebně-dramatický obor nebo na obory hudba a zpěv. To se týká Konzervatoře a střední školy Jana Deyla pro zrakově postižené, kterou zřizuje MŠMT a je **přístupná žákům**

a studentům se specifickými potřebami. Konzervatoře mají vzhledem ke svému zaměření studia nadregionální význam (→ 050.2.800.3).

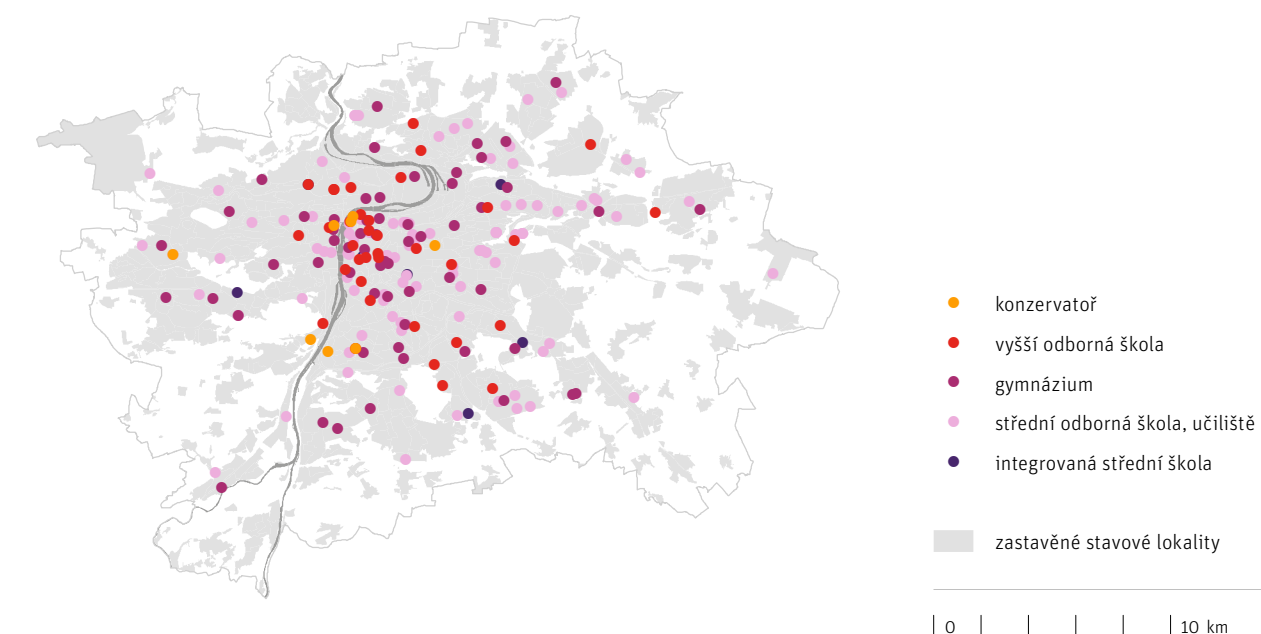
3.1.4 DALŠÍ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Téma se věnuje dalším formám vzdělávání, z nichž první je vzdělávání dětí, žáků a studentů se specifickými potřebami. Vzhledem k právu na vzdělávání pro všechny děti bez rozdílu jsou speciální školy nedílnou součástí vzdělávací soustavy. Mezi další formy vzdělávání patří i zájmové vzdělávání, které může být realizované např. v základních uměleckých školách, v domech dětí a mládeže nebo v jazykových školách. Velmi důležité je také celoživotní vzdělávání u nás zastoupené vzděláváním seniorů – formou kurzů nebo na univerzitě třetího věku.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se specifickými potřebami je nedílnou součástí vzdělávací soustavy, která má zajišťovat právo na vzdělávání pro všechny děti bez rozdílu. Pro žáky se specifickými potřebami jsou zřizovány speciální mateřské, základní i střední školy. Mimo to se také klade důraz na inkluzi

3.1.3.2 Gymnázia, střední a vyšší odborné školy, konzervatoře

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2023

a začleňování žáků se specifickými potřebami do běžných škol. Na území Prahy se nachází 44 speciálních škol zřizovaných krajem, církví nebo privátním sektorem. Jde o mateřské, základní, střední školy, gymnázia a učiliště. Mateřské školy (MŠ) ve školním roce 2022/23 navštěvovalo **474 dětí**, do základních škol (ZŠ) docházelo **3 220 žáků** a střední školy (SŠ) studovalo **1 080 žáků** (→ Obr. 3.1.4.1). Naprostou většinu škol zřizuje kraj, tedy Praha. V případě MŠ navštěvuje 20 % dětí školy zřizované církevním a privátním sektorem. ZŠ privátních a soukromých zřizovatelů navštěvuje 11 % žáků. Specializované školy poskytují vzdělání i v uměleckých oborech, např. na konzervatoři Jana Deyla a střední škole pro zrakově postižené. Školská zařízení pro děti, žáky a studenty se specifickými potřebami jsou lokalizována spíše v centru Prahy (→ Obr. 3.1.4.2).

Mezi další formy vzdělávání patří zájmové vzdělávání, které může být realizované např. v základních uměleckých školách (ZUŠ), v domech dětí a mládeže nebo v jazykových školách. Toto vzdělávání je nepovinné, přesto často využívané a poptávané širokou veřejností. Rozmístění ZUŠ vykazuje větší míru heterogenity než některá jiná školská zařízení. V Praze se nachází celkem **38 ZUŠ**, které navštěvuje **více než 27 000 žáků**. Nejčastěji je zřizuje kraj – přibližně 70 %. Pětinu ZUŠ

zřizuje privátní sektor, zbylé ZUŠ spadají pod církev, městské části a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT). V procesu zájmového vzdělávání mají nezastupitelnou roli i **domy dětí a mládeže**, kterých je v Praze **celkem 25**, z toho 56 % zřizuje kraj – tedy Praha a 24 % církev, ostatní městské části a privátní sektor. Jde o střediska volnočasových aktivit, která svým programem navazují na rámcové vzdělávací programy škol. Nejsou koncentrovány do jedné oblasti, ale rozmístěny po celé Praze. K zájmovému vzdělávání dále patří jazykové vzdělávání. V Praze je 11 jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky. S výjimkou jediné, kterou zřizuje kraj, všechny ostatní zřizují subjekty privátního sektoru (→ Obr. 3.1.4.2).

Velmi důležité je také **celoživotní vzdělávání**, které je u nás zastoupené především **vzděláváním seniorů**. Vzdělávání seniorů nemusí probíhat jen formou univerzit třetího věku, přestože ty jsou poměrně populární. Také na základních, středních školách nebo v komunitních centrech probíhají jazykové kurzy pro seniory nebo kurzy počítačové gramotnosti. Dále může jít o různé umělecké dovednosti, např. výtvarné kurzy, modelování nebo keramické dílny. Mohou to být i kurzy, které seniorům pomáhají zvládat běžné denní překážky související s přibývajícím věkem – kurzy duševního zdraví,

kurzy asertivity nebo tréninku paměti. Všechny tyto kurzy mohou mít velký vliv na kvalitu života seniorů, neboť pomáhají **zmírňovat negativní dopady stáří**. Mohou přispět **ke zlepšení fyzického a mentálního zdraví a zamezit sociální izolaci stárnoucích osob**.

v regionálním školství generuje již nyní významné nároky na přidělení zdrojů plynoucích z veřejných financí na modernizaci a výstavbu nových škol.

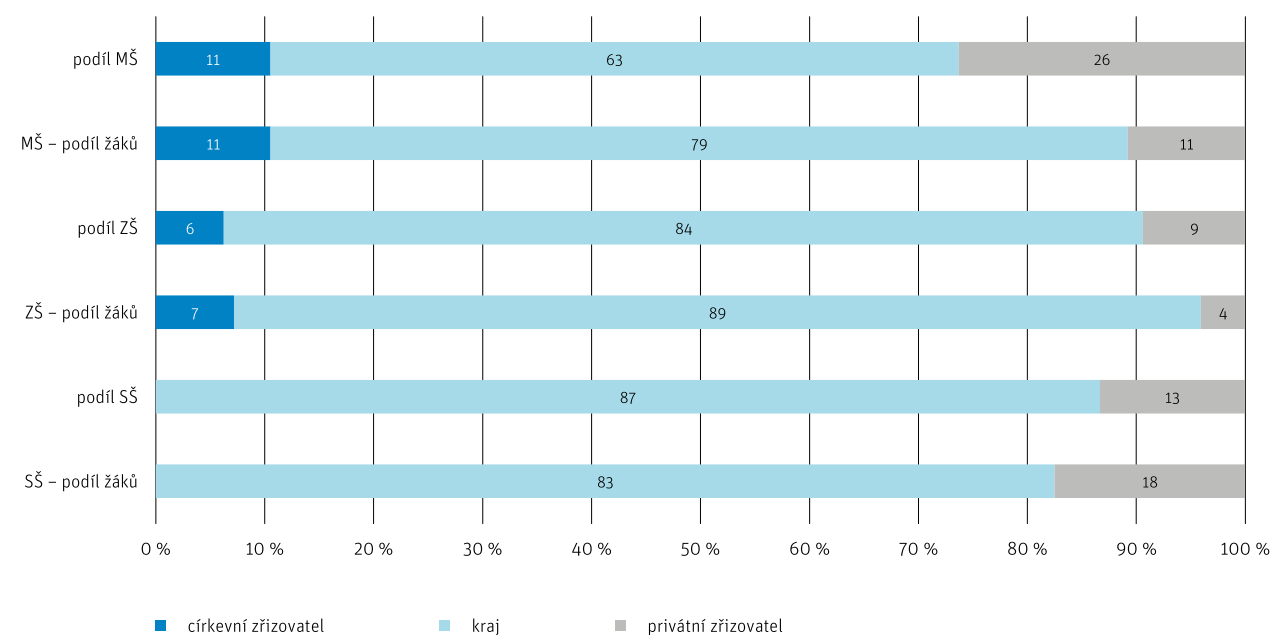
• • •

3.1.5 ZÁVĚR PODKAPITOLY

Praha má v rámci České republiky významné zastoupení vzdělávacích institucí na úrovni primárního, sekundárního i terciárního vzdělávání. Poměrně hustá síť škol se ovšem vlivem demografického vývoje i výstavbou nových rezidenčních celků potýká s řadou kapacitních problémů. Klíčovou se tak stává adekvátní reakce na demografický vývoj a správa školské infrastruktury postavená na prognózách a aktuálních trendech. Přicházející silné populační ročníky a vysoká atraktivita středních škol (SŠ) pro mimopražské prověří v budoucnu také dostatečnost kapacit pražských středních škol. Totéž se může týkat i vyšších odborných škol (VOŠ), konzervatoří či jazykových škol. Vzhledem k nadregionálnímu významu těchto institucí budou nároky kladeny také na infrastrukturu obslužnou a dopravní. Předpokládáný budoucí nedostatek kapacit

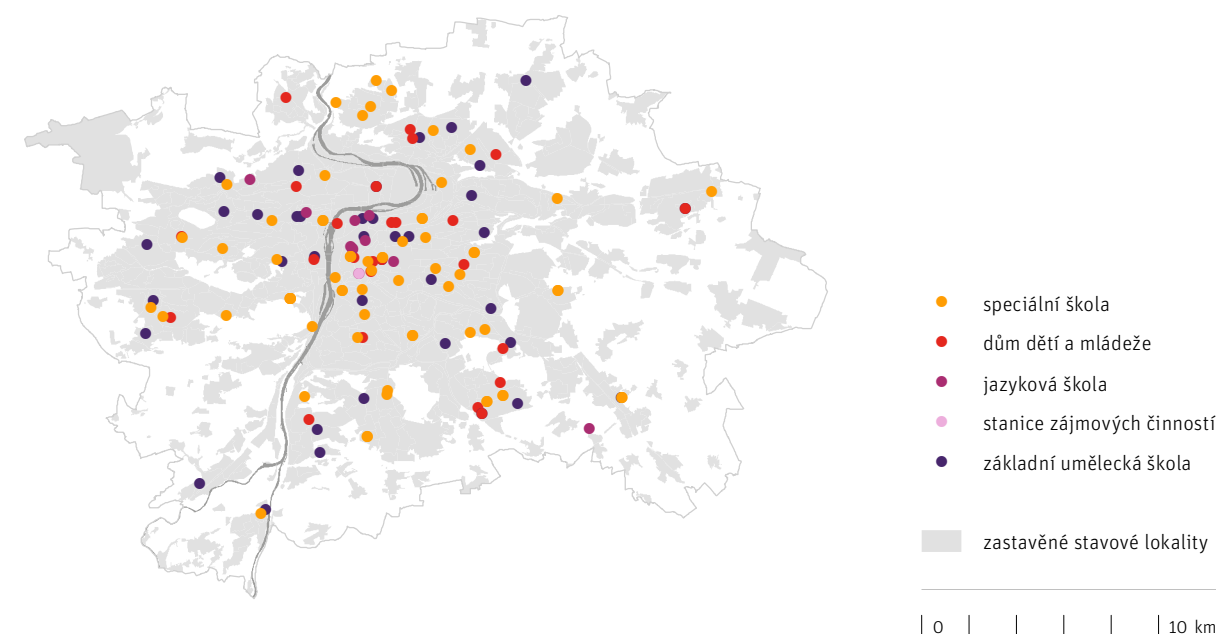
3.1.4.1 Základní údaje pražských speciálních škol podle zřizovatele

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2022

3.1.4.2 Školská zařízení speciální a pro další vzdělávání

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor školství, mládeže a sportu 2023

3.2 Vysoké školy, věda a výzkum

Cílem podkapitoly je podat základní informace o vysokoškolské a vědecko-výzkumné infrastruktuře ve městě. Vysokoškolské vzdělávání, věda, výzkum a inovace mají významný přesah do výroby a služeb, jako je inovace výrobků, výrobních procesů, obchodních postupů, organizace práce, vzniku nových podniků či využití nových technologií. V případě podnikového výzkumu a vývoje upozorňujeme na pokles soustředění výzkumných, vývojových a inovačních aktivit do Prahy a oslabení dominantního postavení hlavního města v rámci ČR v této oblasti ve prospěch ostatních krajů. Jednotlivá témata se postupně zabývají charakteristikou vysokoškolské a vědecko-výzkumné infrastruktury, dále vysokými školami – jejich kapacitou, rozmístěním, ale také ubytováním vysokoškolských studentů. Poslední téma této podkapitoly se věnuje vědecko-výzkumným centřům. Témata této podkapitoly naplňují sledovaný jev A003 – zařízení občanského vybavení a A083 – jaderná zařízení.

3.2.1 CHARAKTERISTIKA VYSOKOŠKOLSKÉ INFRASTRUKTURY

Téma se věnuje vysokoškolské infrastruktuře, neboť Praha je centrum vysokoškolského vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Zabývá se charakteristikou pražské vysokoškolské infrastruktury v rámci republiky a počty zahraničních studentů. Následně sleduje prostorové rozložení vysokých škol v rámci města a představuje univerzitní kampusy jednotlivých pražských vysokých škol vč. nastínění jejich rozvojových plánů. Nedílnou součástí tématu jsou i vysokoškolské koleje zajišťující ubytování studentů.

Praha je centrem vysokoškolského vzdělávání a výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Dotýká se jí řada procesů probíhajících v těchto systémech, např. nasycení trhu soukromými vysokými školami či podpora mezisektorové spolupráce. Na území Prahy sídlí **29 z 62 vysokých škol** (VŠ) v České republice (→ Obr. 3.2.1.1), tj. **48 %**. Praha má nejvyšší koncentraci vysokoškolského vzdělávání v zemi. Počet soukromých VŠ v Praze i ČR mírně klesá, což je dáno slučováním nebo ukončením činnosti některých škol. V akademickém roce 2021/22 studovalo v Praze na veřejné nebo soukromé VŠ cca **120 tisíc studentů, tj. 40 % všech studentů v ČR**. Počet studentů VŠ dosáhl v akademickém roce 2019/2020 svého minima, neboť do systému vysokoškolského vzdělávání vstupovali nejslabší populační kohorty²⁹ narozené okolo roku

2000. Od roku 2020 v důsledku nástupu početně silnějších kohort do systému vysokoškolského vzdělávání roste rovněž počet vysokoškolských studentů.

Pražské VŠ jsou atraktivní pro zahraniční studenty. V roce 2022 studovalo na území Prahy cca 25 tisíc zahraničních studentek a studentů [30] (20 % všech VŠ studentů na území Prahy) a jejich počet neustále vzrůstá. VŠ mají nezastupitelnou úlohu v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Úzce spolupracují jak s jinými výzkumnými organizacemi, tak s organizacemi z praxe, a to veřejnými, jako jsou např. nemocnice či orgány veřejné správy, nebo i soukromými subjekty. Z územního hlediska jsou **budovy VŠ rozprostřeny** na území Prahy **velmi nerovnoměrně** (→ Obr. 3.2.1.1). Objekty využívané VŠ se nejvíce soustřeďují do MČ Praha 1, MČ Praha 2 a MČ Praha 6. Na jejich území se nacházejí téměř dvě třetiny vysokoškolských objektů. Veřejné VŠ jsou zastoupeny v historickém centru města i mimo něj, soukromé VŠ mají objekty často také mimo historické centrum. V Praze najdeme jak rozsáhlé univerzitní areály, tak samostatné objekty VŠ.

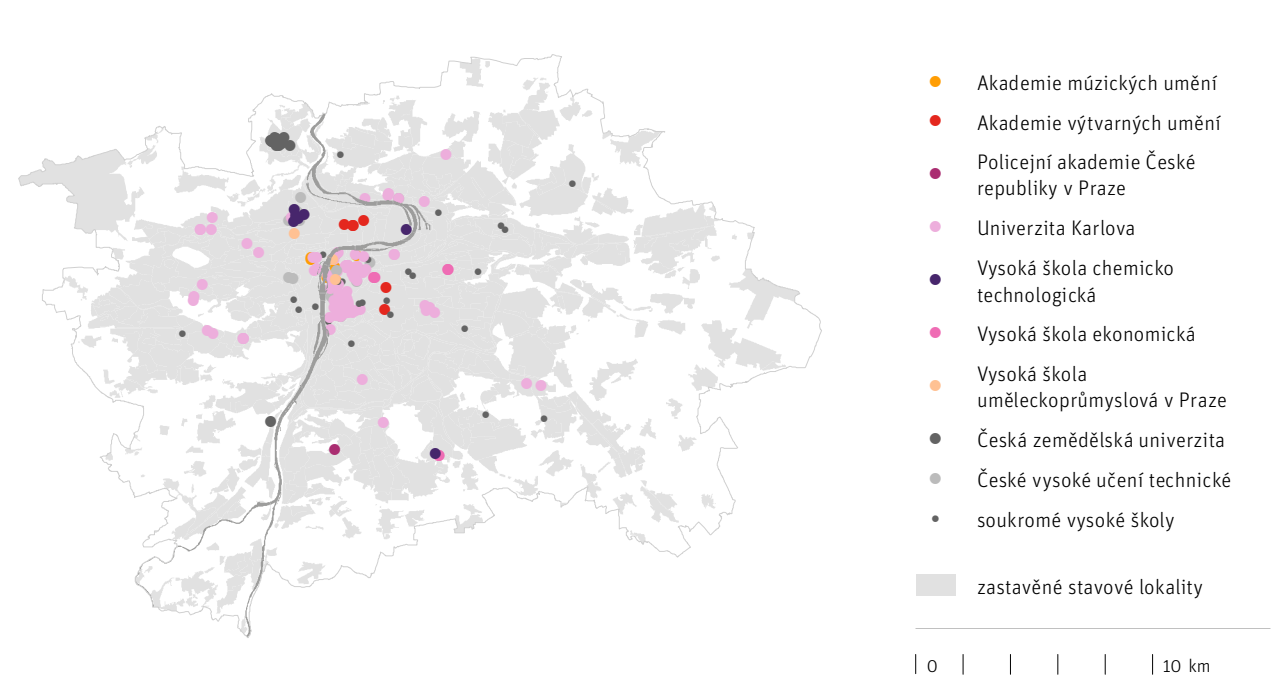
Univerzita **Karlova** sídlí v množství historických objektů v centru města. Zároveň má **i významné univerzitní kampusy** (areály), a to v oblastech Albertov–Karlovo Větrovo, na Pelc-Tyrolce, v Jinonicích, v Motole, na Vinohradech či v Hostivaři. Univerzita usiluje o rozvoj svých kapacit, aby její studenti i akademičtí pracovníci měli lepší studijní a pracovní podmínky. V historicky vzniklých menších univerzitních centrech probíhají rekonstrukce cílené na doplnění chybějících prostorů pro potřebu moderní formy výuky a současnou kapacitu VŠ. Univerzita nadále projevuje zájem o rozsáhlé rozvojové území v Jinonicích, Motole, na Veleslavíně, v Bubnech-Zátorech, na Pelc-Tyrolce a v Praze-Dubči. V současné době se chystá výstavba budovy Biocentrum v kampusu na Albertově, pro potřeby Fakulty sociálních věd byl modernizován polyfunkční areál Jinonice. Přípravuje se také výstavba nové budovy Ústavu dějin a archivu Univerzity Karlovy (ÚDAUK) v lokalitě Praha – Motol [31]. **České vysoké učení technické v Praze** má budovy v sedmi MČ, nejčastěji v MČ Praha 6 (kampus Dejvice a koleje Strahov) a v MČ Praha 2 (prostor Karlova náměstí a Albertova). **Vysoká škola ekonomická v Praze** má výukové kapacity na dolním Žižkově a v objektu na pomezí Kunratic a Chodova. Plnohodnotné vysokoškolské kampusy se všemi složkami ubytování, výuky, vědy a výzkumu (VaV) a sportovní základny mají **Česká zemědělská univerzita v MČ Praha-Suchdol** a **Policejní akademie ČR** v MČ Praha-Kamýk.

Vysokoškolští studenti se **ubytovávají na univerzitních kolejích**, které patří pěti největším VŠ na území Prahy (Univerzita Karlova, České vysoké učení technické v Praze, Vysoká škola ekonomická v Praze, Česká zemědělská univerzita

v Praze, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze). Podle odhadů IPR z roku 2019 měly univerzitní koleje kapacitu cca 30 tisíc lůžek. Největší kapacity ubytování vysokoškolských studentů se nacházely v Břevnově (Na Větrníku, Strahov, Kajetánka), na Jarově, v Hostivaři a na pomezí Kunratic a Chodova. Řada studentů využívá ubytování v soukromí či sdílené bydlení s jinými studenty, a to jak z ryze ekonomických důvodů, tak z důvodu preference soukromí. Nové ubytovací kapacity pro studenty se realizují jen v omezeném rozsahu. V posledních letech došlo k **vybudování privátního studentského bydlení**. Soukromé koleje jsou situovány jak v centru města, tak ve vzdálenějších lokalitách – na Novodvorské na Lhotce, v ulici Nárožní a K Zahradkám ve Stodůlkách (→ Obr. 3.2.1.2). Tuto formu ubytování mnohdy na svých webových portálech doporučují studentům soukromé vysoké školy. Na kolejích veřejných vysokých škol probíhají postupně **rekonstrukce za účelem zvýšení standardu ubytování**, část kolejní kapacity se využívá také jako hotelové ubytování.

3.2.1.1 Budovy vysokých škol

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

3.2.2 INFRASTRUKTURA VĚDECKO-VÝZKUMNÝCH CENTER

Téma popisuje síť vědecko-výzkumných center v Praze. Představuje typy zařízení vědy a výzkumu (VaV) a základní statistiku jejich právních forem. Dotýká se vývoje počtu a genderového zastoupení zaměstnanců a výdajů na VaV v Praze. Téma mapuje prostorové rozložení vědecko-výzkumných institucí na území města a popisuje čerpání a využívání různých podpor výzkumu, vývoje a inovací z evropských prostředků. V závěru se probírá rozvoj podpory inovací včetně srovnání postavení Prahy s ostatními kraji ČR.

Věda a výzkum (VaV) jsou v ČR přirozeně koncentrovány do Prahy. V posledních desetiletích docházelo k procesu odlivu VaV za její hranice³⁰ a k rozvoji vědecko-výzkumných center a výzkumných podnikatelských aktivit v regionech (→ 050.2.800). Tento trend dokládá vývoj ukazatelů relativního zastoupení pracovníků, výdajů a pracovišť VaV na území Prahy a v ostatních krajích v ČR. Podíl zastoupení

²⁹ — Populační kohorta je soubor jedinců narozených v určitém časovém úseku, stejnověková populace.

pracovišť VaV významně klesal do roku 2019. Nyní je v Praze zastoupeno 22 % pracovišť VaV na území ČR a jejich zastoupení opět mírně vzrůstá (i.0800.03.015.01). V roce 2021 bylo v Praze evidováno 752 pracovišť VaV, z toho 21 % (94) pracovišť evidovalo výzkum a vývoj jako svou hlavní ekonomickou činnost (CZ-NACE 72) [32]. Zatímco celkový počet pracovišť VaV vzrůstá, počet pracovišť, které vykazují VaV jako svou hlavní ekonomickou činnost, na území Prahy stagnuje. Přestože počet osob zaměstnaných ve VaV dlouhodobě roste, v roce 2021 bylo v Praze zaměstnáno přes 30 tisíc osob³¹, v celostátním srovnání podíl pracovníků ve VaV na území Prahy ve srovnání s ostatními kraji klesá. Necelá polovina osob pracuje v Praze ve VaV v podnikatelském sektoru, čtvrtina na vysokých školách a třetina ve VaV financovaném vládou [32]. Ženy tvoří pouhou **třetinu pracovníků** ve VaV, jejich zastoupení dlouhodobě klesá, mezi rokem 2005 a 2021 se jejich podíl snížil o 5 p. b., což ukazuje na dlouhodobě se **zhoršující pozici žen ve VaV**. Výdaje na VaV dosáhly v roce 2021 na území Prahy 47,4 miliard Kč. Podíl výdajů na VaV v Praze klesal dle celostátního srovnání do roku 2019. Nyní výdaje na VaV v Praze tvoří 39 % celostátních výdajů. Na rozdíl od rozložení výdajů v rámci ČR tvoří **podnikatelské výdaje na VaV v Praze jen 50 %** (63 % v ČR), naopak **vládní výdaje dosahují výše 27 %** oproti 17 % na území ČR. Tento rozdíl je dán především významnou koncentrací ústavů Akademie věd ČR a bývalých resortních výzkumných ústavů³² na území hlavního města.

V Praze sídlí **231 organizací** nebo jejich součástí, jejichž alespoň jeden výsledek výzkumu a vývoje byl posuzován v rámci hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací dle **Metodiky M17+ mezi lety 2017 a 2021**. Mezi tyto organizace patří veřejné i soukromé vysoké školy a jejich součásti (fakulty), ústavy Akademie věd, ostatní výzkumné ústavy a instituce, pražské nemocnice a soukromé podniky. Do vědecko-výzkumné infrastruktury řadíme také **108 organizací**, které vykazují **VaV jako svůj hlavní obor** (dle CZ-NACE) a **591 organizací a podniků s VaV jako svou vedlejší činnost** [33]. Nejvyšší zastoupení mají mezi těmito organizacemi společnosti s ručením omezeným (448), akciové společnosti (145) a veřejné výzkumné instituce (47). Soustředění hlavních vědecko-výzkumných organizací najdeme v MČ Praha 1 a MČ Praha 2 (organizace jsou rozmístěny po území celé městské části), MČ Praha 6 (Dejvice), MČ Praha 8 (zejména

Libeň) (→ Obr. 3.2.2.1). Součástí výzkumného a univerzitního zařízení v MČ Praha 8, provozovaného Fakultou jadernou a fyzikálně inženýrskou ČVUT v Praze, jsou také dva štěpné jaderné reaktory sloužící výuce, mezinárodnímu výzkumu a výcviku zaměstnanců jaderných elektráren. Reaktor VR-1 je v zařízení provozován od roku 1990, VR-2 je v provozu od 6. 6. 2023.

Podniky a instituce na území Prahy čerpají a využívají různých podpor výzkumu, vývoje a inovací v ČR z evropských prostředků. Jde například o podporu z operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání (OP VVV) nebo program HORIZONT 2020 (H2020). V rámci OP VVV byly v Praze k 1. 1. 2023 podpořeny projekty za 5,4 mld. Kč³³. Programu H2020 se v období 2014–2020 účastnilo 664 pražských týmů, což je 51 % všech týmů ČR. Podpora v rámci H2020 byla na území hlavního města čerpána ve výši 213,5 mil. EUR. Praha spolu s Jihomoravským krajem získala 80 % celkové podpory pro ČR. V rámci prioritních oblastí a společenských výzev se pražské týmy nejčastěji účastnily těchto oblastí: **podpora vědecké mobility, informační a komunikační technologie, nejederná energetika, výzkumná infrastruktura a doprava** [34]. V rámci programu Praha – PÓL RŮSTU³⁴ (OP PPR), který má za cíl dosáhnout vyšší konkurenceschopnosti Prahy, byly k 1. březnu 2023 podpořeny projekty o celkovém objemu 13,4 mld. Kč [35].

Na rozvoj potenciálu pražského vysokoškolského vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací je zaměřena i Regionální inovační strategie hl. m. Prahy (naposledy aktualizovaná v roce 2018). Konkrétně jde o rozvoj partnerství a odstraňování bariér mezi aktéry inovačního systému a rozvoj místních lidských zdrojů pro potřeby znalostní ekonomiky. Pokud bychom porovnali Prahu v rámci podpory aplikovaného výzkumu s ostatními kraji, umísťuje se **hlavní město na prvním místě v získání podpory v rámci národních programů** (28 %, 14 427 Kč/obyvatele) a na **čtvrtém místě v rámci operačních programů** (9 %, 16 370 Kč/obyvatele). V rámci operačních programů získávají vyšší podporu na obyvatele Jihomoravský, Zlínský, Olomoucký a Středočeský kraj [36]. Jedním z důvodů nízké míry čerpání je nastavení operačních programů, které omezilo možnost získat podporu pro aktivity realizované na území Prahy

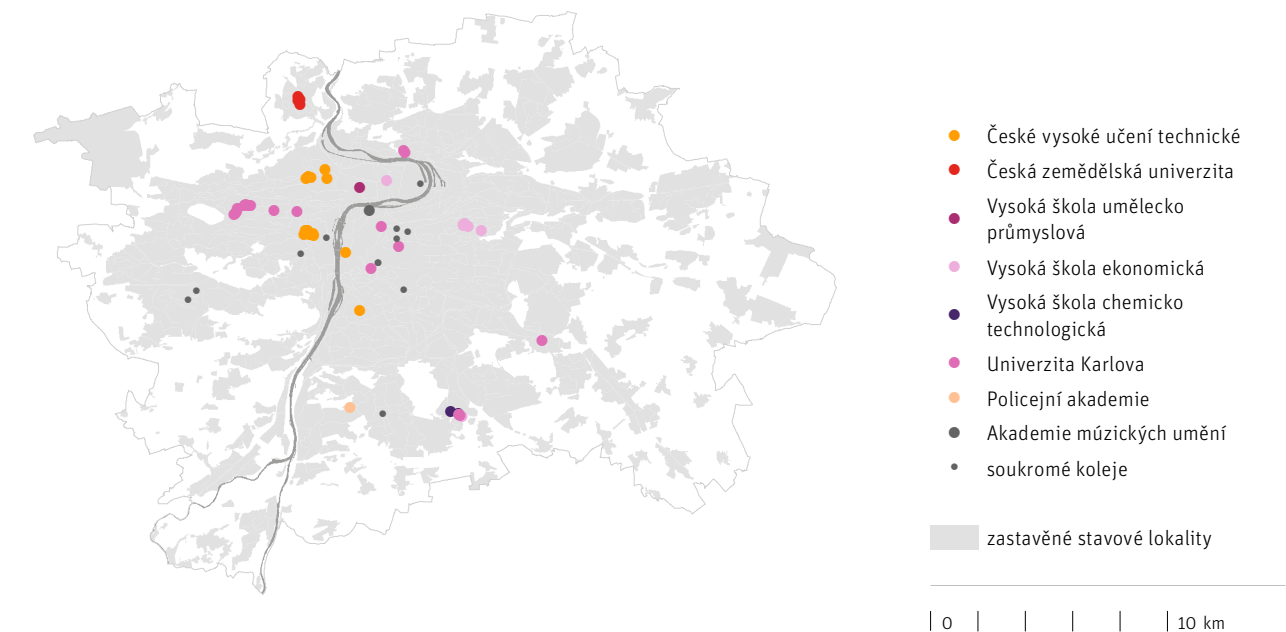
33 — Mezi žadateli s nejvyšší obdrženou dotací za jeden projekt patří mimo město Prahu: Univerzita Karlova, Národní technická knihovna, CESNET, České vysoké učení technické v Praze, Ústav molekulární genetiky AV ČR, v. v. i. a Ústav fyziky plazmatu AV ČR, v. v. i [32].

34 — Dílčí aktivity jsou realizovány v podobě voucherů na inovační projekty a voucherů na specializované služby. V širším významu slova jde o poukázku na odběr či nákup zboží nebo služeb. V kontextu výzkumu, vývoje a inovací jde o nástroj finanční podpory poskytnutý v tomto případě městem vybraným soukromoprávním subjektům na odběr výzkumných, vývojových, inovačních či jinak specializovaných služeb.

v období 2007–2013 a 2014–2020. V roce 2020 byl založen **Pražský inovační institut**, organizace, jejíž hlavní náplní má být vytváření inovační infrastruktury hlavního města, podpora podnikání, podpora transferu poznatků z VaV do aplikované podoby, podpora vzdělávání, podpora městského rozvoje i oblasti rozvoje zdravotnických technologií [37].

3.2.1.2 Vysokoškolské koleje

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

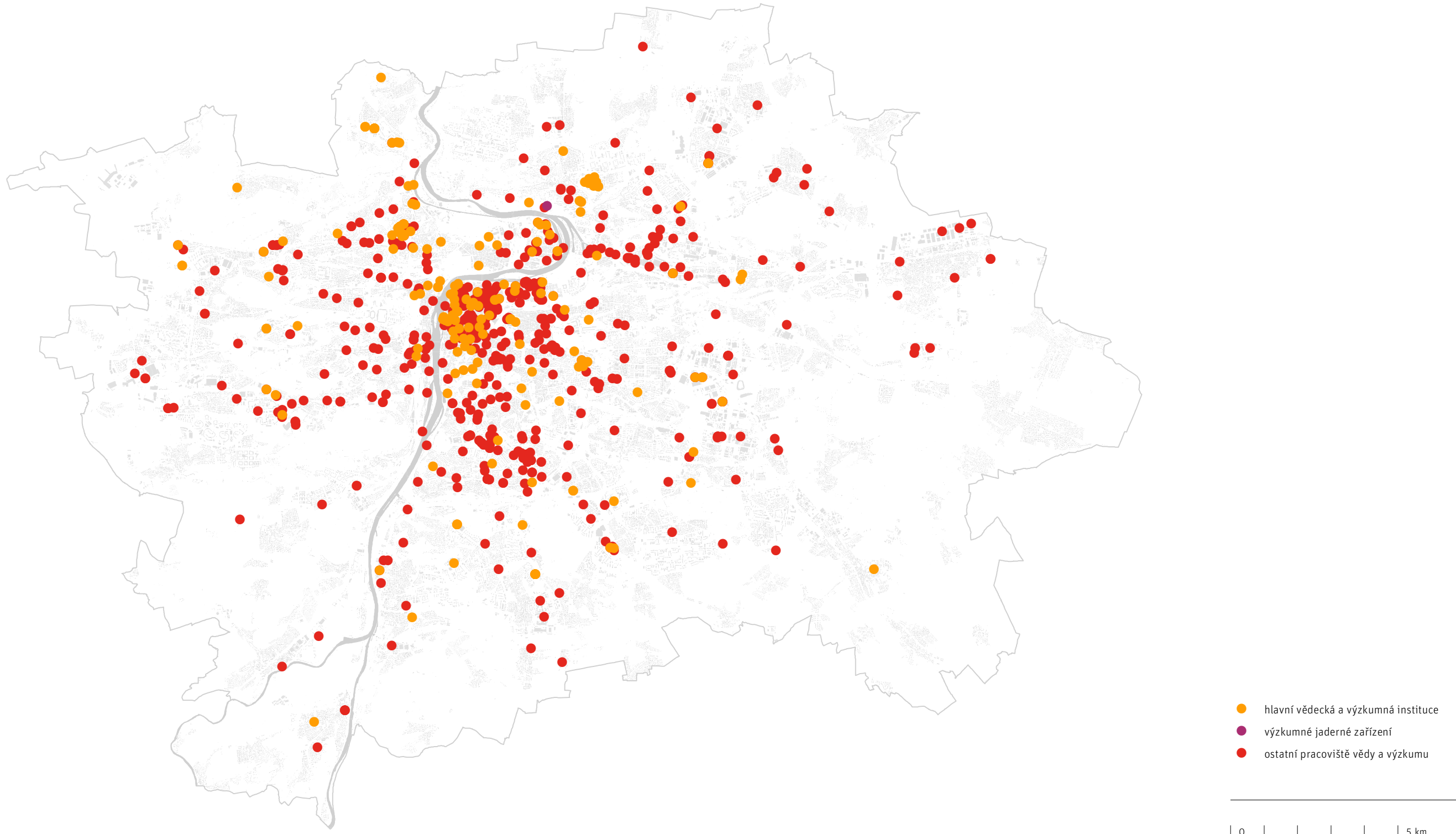

31 — Jedná se přepočtené osoby na plnou pracovní dobu věnovanou VaV činností (tzv. FTE).

32 — Resortní výzkumné ústavy jsou v pojetí ÚAP veřejné výzkumné instituce zřízené konkrétním ministerstvem (např. Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v. v. i., při Ministerstvu zemědělství nebo Výzkumný ústav vodohospodářský TGM, v. v. i., zřízený Ministerstvem životního prostředí).

3.2.2.1 Výzkumné organizace s doloženou výzkumnou aktivitou

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha, Rada pro výzkum, vývoj a inovace, Magnusweb, ČVUT 2023

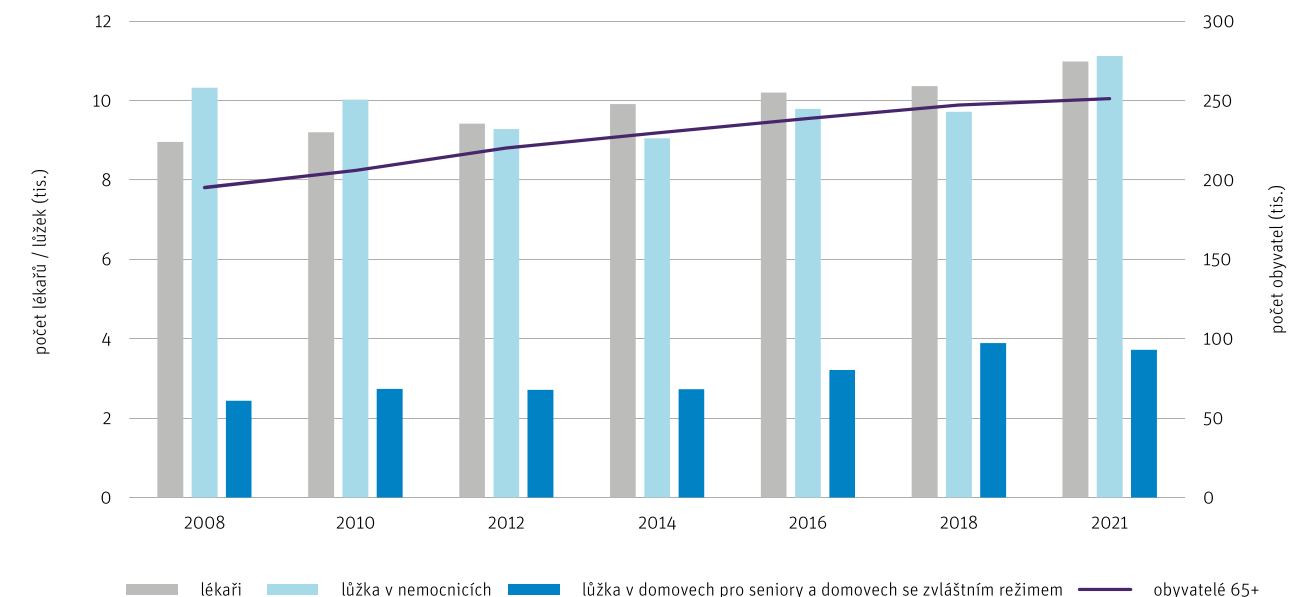
Vybrané ambulantní a terénní služby³⁹ měly na 10 tisíc obyvatel 134 klientů, v ČR 124.

Z pohledu rozložení vybavenosti **vyniká významnou koncentrací** zdravotnických zařízení i sociálních služeb **centrální oblast Prahy**, zejména pravobřežní část. Je zde několik historických areálů nemocnic, celkem cca 20 % lůžkové kapacity města, velké množství ambulancí lékařů specialistů, služeb sociální prevence a sociálního poradenství (→ Obr. 3.3.1.3 / 3.3.1.4). Vyjma městského centra nalezneme **lůžková zařízení v rozsáhlých nemocničních areálech**: Fakultní nemocnice v Motole s Nemocnicí Na Homolce – 44 ha, Fakultní Thomayerova nemocnice a IKEM – 28 ha, Fakultní nemocnice Bulovka spolu s léčebným ústavem Kardiologie na Bulovce – 22 ha, Psychiatrická nemocnice Bohnice spolu s léčebnou dlouhodobě nemocných a Psychiatrickým centrem Praha – 64 ha. Dnes v prostředí města **již nevytvářejí zásadní prostorovou bariéru**, neboť jsou v určitém režimu dostupné a otevřené veřejnosti třeba i pro kulturní akce, např. Mezi ploty v areálu v Bohnicích. Více otevřené veřejnosti jsou i areály velkokapacitních domovů pro seniory v modernistické struktuře – na sídlištích Dáblčice, Kobylisy, Bohnice, Jižní Město, Zahradní Město. Současným trendem je odklon od areálů velkokapacitních zařízení, prioritou jsou menší zařízení začleněná do městské struktury.

39 — denní stacionáře, centra denních služeb, odlehčovací služby, osobní asistence, pečovatelská služba

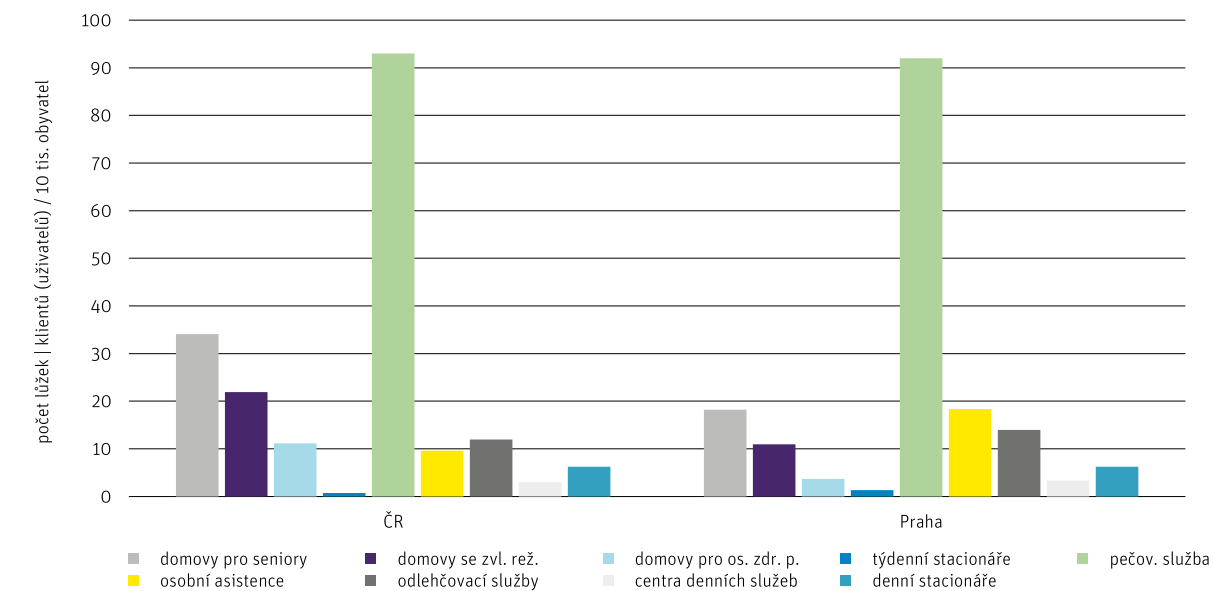
3.3.1.1 Lékaři, lůžka a obyvatelé 65+ v Praze

IPR Praha 2024/ data: ČSÚ 2023

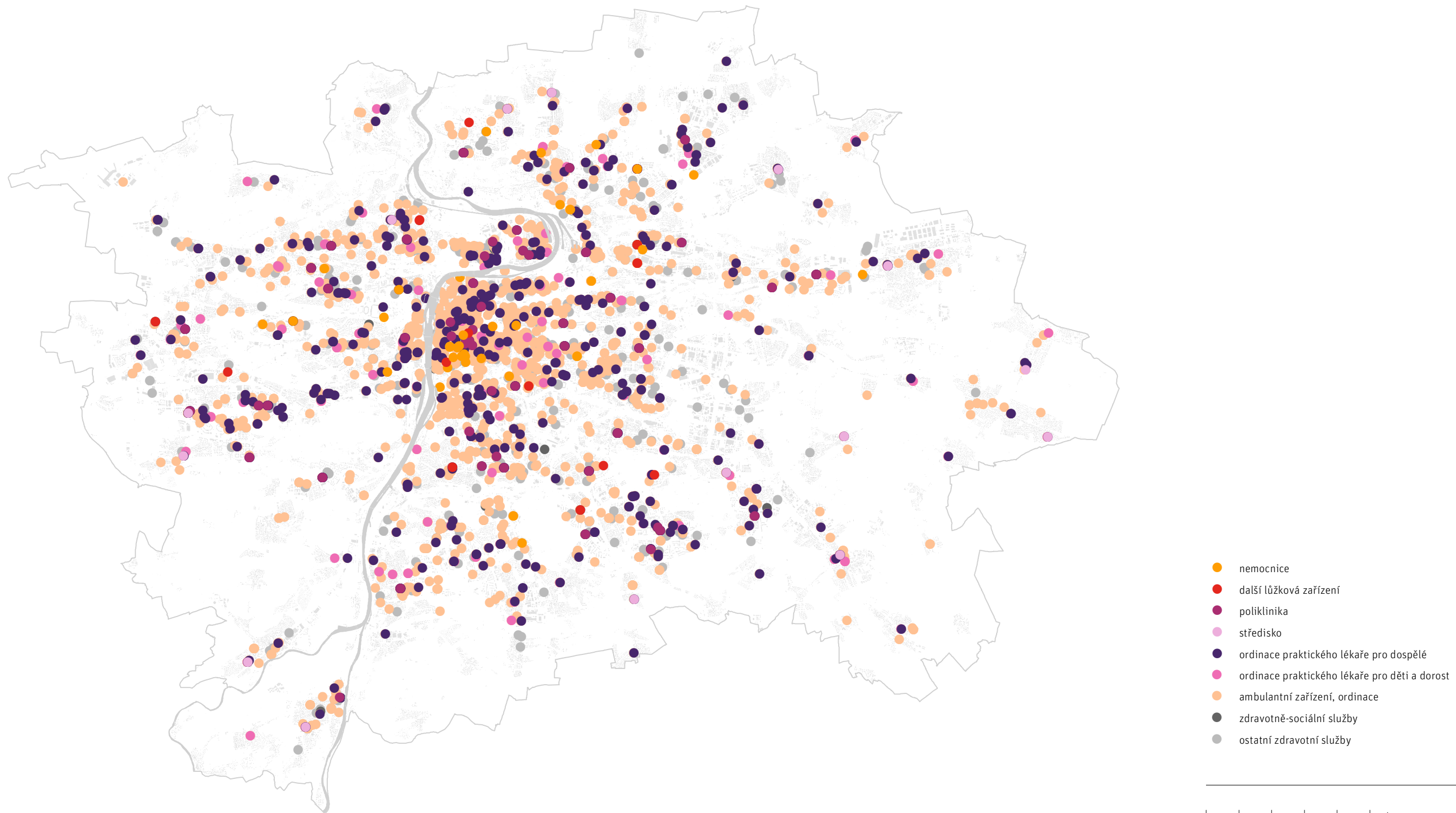
3.3.1.2 Vybrané sociální služby v roce 2021

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2023

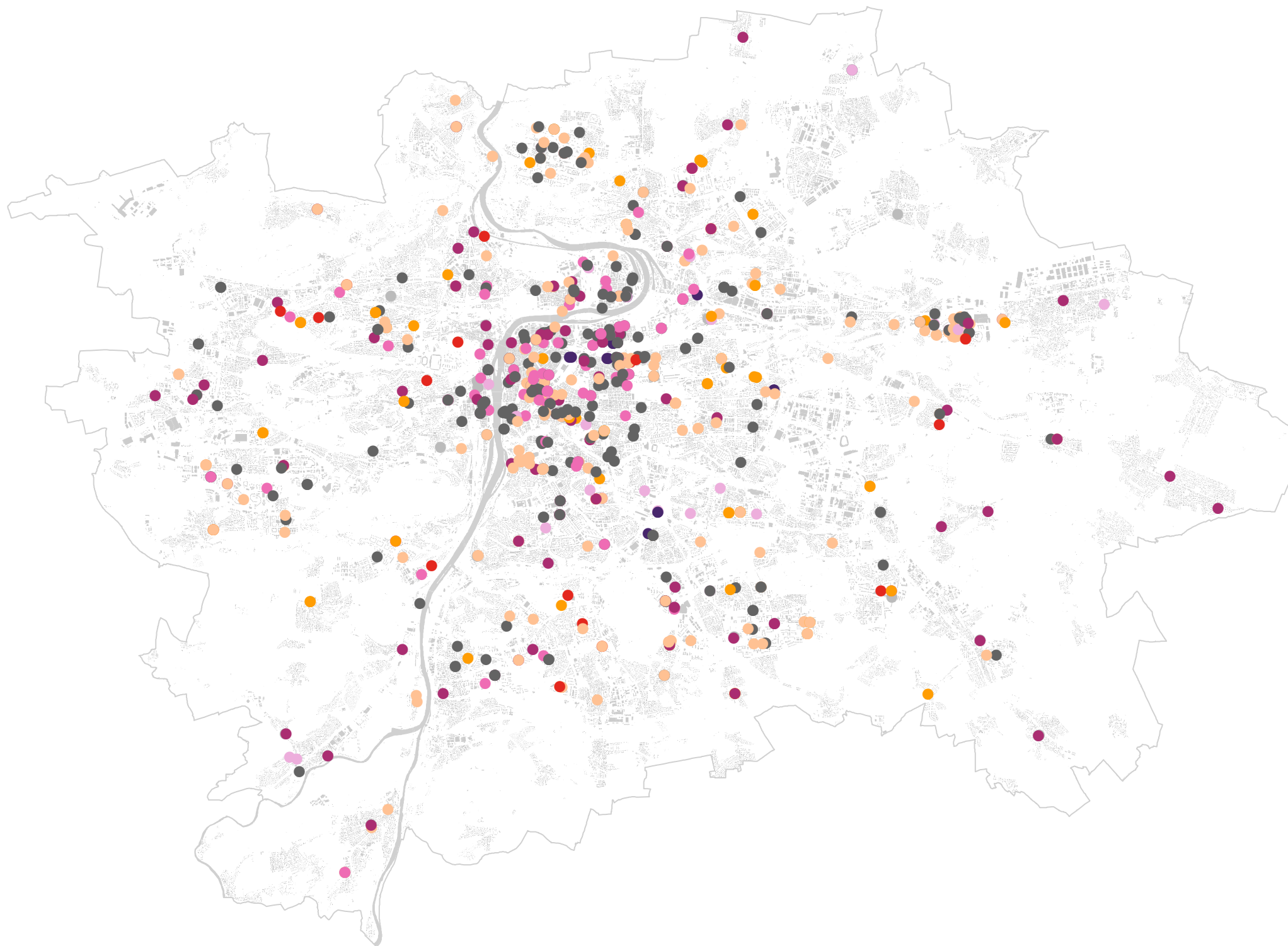
3.3.1.3 Zdravotnická zařízení

IPR Praha 2024 / data: ÚZIS ČR 2023

3.3.1.4 Zařízení sociálních služeb a byty zvláštního určení

IPR Praha 2024 / data: MPSV 2023, IPR Praha 2023

- domov pro seniory, se zvláštním režimem
- domov pro osoby se zdravotním postižením
- pečovatelská služba, osobní asistence
- azylový dům, dům na půl cesty
- nízkoprahové centrum, noclehárna
- odborné sociální poradenství
- další služby sociální péče
- další služby sociální prevence
- byty zvláštního určení

| 0 | | | | 5 km

3.3.2 ZDRAVOTNÍ SLUŽBY

Rozsáhlá infrastruktura zařízení poskytujících zdravotní služby a péči na území metropole je víceméně stabilizovaná. Zdravotnická zařízení, ač v rámci území Prahy nerovnoměrně rozložená, jsou díky veřejné dopravě pro všechny obyvatele dosažitelná. Dostupnost v blízkosti bydliště nicméně významně přispívá ke kvalitě života, zejména stárnoucí společnosti. Proto IPR podrobněji sleduje infrastrukturu zdravotních služeb v jednotlivých částech Prahy. V analytických studiích se zabývá také fyzickou dostupností poliklinik a praktických lékařů (PL).

Infrastruktura zdravotních služeb⁴⁰ je v Praze poměrně stabilizovaná, nicméně **celkový počet lékařů a lůžková kapacita se opět mírně zvýšily** (→ Obr. 3.3.1.1). V letech 2014–2018 vzrostl počet lékařů o cca 5 % a počet lůžek v nemocnicích o cca 7 %, tj. více než počet obyvatel (nárůst o 3,9 %), ale méně než počet obyvatel starších 65 let (nárůst o 7,6 %), kteří mají vyšší nároky na zdravotní péči. V letech 2018–2021 se opět zvýšil počet lékařů (o 6 %) a počet lůžek v nemocnicích (o 15 %), v tomto období i více než počet obyvatel 65+ (o 2 %). Pracovalo zde v přepočteném počtu 10 983 lékařů, **na 1 lékaře připadalo 115 obyvatel** (i.0800.04.001.01), v ČR 201. **Pražské nemocnice** disponovaly **11 117 lůžky** [39] a jsou zejména na území MČ Praha 2 (5 nemocnic) a MČ Praha 5 (4 nemocnice). Nejvíce lékařů v ambulancích bylo počátkem roku 2023 v městských obvodech Praha 5 (649) a Praha 4 (929), kde byl i nejvyšší přírůstek mezi lety 2017–2023 (207); druhý nejvyšší přírůstek měl městský obvod Praha 1 (115) (→ Obr. 3.3.2.1).

Na kapacitě **akutní lůžkové péče se více než 50 %** podílejí 3 fakultní nemocnice (FN) – **FN v Motole, Všeobecná FN v Praze a FN Královské Vinohrady**, které k roku 2021 zajišťovaly 4 412 akutních lůžek z celkového počtu 8 320. V odborných léčebných ústavech poklesl počet lůžek na 654, tj. na 35 % kapacity roku 2018, což je způsobeno zejména odlišným vykazováním lůžek⁴¹. Ambulantní služby zajišťovalo **v samostatných ordinacích 4 388 lékařů**, ve sdružených ambulancích 871 lékařů [39]. Nárůst počtu samostatných ordinací mezi lety 2018–2021 vykazují jen ordinace lékařů specialistů (o 5 %) (→ Obr. 3.3.2.2). K roku 2022 je v Praze **67 poliklinik** (včetně středisek), nejvíce v MČ Praha 4, MČ Praha

^[1] Rozsáhlá infrastruktura zařízení poskytujících zdravotní služby a péči na území metropole je víceméně stabilizovaná. Zdravotnická zařízení, ač v rámci území Prahy nerovnoměrně rozložená, jsou díky veřejné dopravě pro všechny obyvatele dosažitelná. Dostupnost v blízkosti bydliště nicméně významně přispívá ke kvalitě života, zejména stárnoucí společnosti. Proto IPR podrobněji sleduje infrastrukturu zdravotních služeb v jednotlivých částech Prahy. V analytických studiích se zabývá také fyzickou dostupností poliklinik a praktických lékařů (PL)
^[2] Infrastruktura zdravotních služeb40 je v Praze poměrně stabilizovaná, nicméně celkový počet lékařů a lůžková kapacita se opět mírně zvýšily (→ Obr. 3.3.1.1). V letech 2014–2018 vzrostl počet lékařů o cca 5 % a počet lůžek v nemocnicích o cca 7 %, tj. více než počet obyvatel (nárůst o 3,9 %), ale méně než počet obyvatel starších 65 let (nárůst o 7,6 %), kteří mají vyšší nároky na zdravotní péči. V letech 2018–2021 se opět zvýšil počet lékařů (o 6 %) a počet lůžek v nemocnicích (o 15 %), v tomto období i více než počet obyvatel 65+ (o 2 %). Pracovalo zde v přepočteném počtu 10 983 lékařů, na 1 lékaře připadalo 115 obyvatel (i.0800.04.001.01), v ČR 201. Pražské nemocnice disponovaly 11 117 lůžky [39] a jsou zejména na území MČ Praha 2 (5 nemocnic) a MČ Praha 5 (4 nemocnice). Nejvíce lékařů v ambulancích bylo počátkem roku 2023 v městských obvodech Praha 5 (649) a Praha 4 (929), kde byl i nejvyšší přírůstek mezi lety 2017–2023 (207); druhý nejvyšší přírůstek měl městský obvod Praha 1 (115) (→ Obr. 3.3.2.1).
^[3] Na kapacitě akutní lůžkové péče se více než 50 % podílejí 3 fakultní nemocnice (FN) – FN v Motole, Všeobecná FN v Praze a FN Královské Vinohrady, které k roku 2021 zajišťovaly 4 412 akutních lůžek z celkového počtu 8 320. V odborných léčebných ústavech poklesl počet lůžek na 654, tj. na 35 % kapacity roku 2018, což je způsobeno zejména odlišným vykazováním lůžek41. Ambulantní služby zajišťovalo v samostatných ordinacích 4 388 lékařů, ve sdružených ambulancích 871 lékařů [39]. Nárůst počtu samostatných ordinací mezi lety 2018–2021 vykazují jen ordinace lékařů specialistů (o 5 %) (→ Obr. 3.3.2.2). K roku 2022 je v Praze 67 poliklinik (včetně středisek), nejvíce v MČ Praha 4, MČ Praha

7 a MČ Praha 1. Optimální je docházka do 800 m (cca 13 min), hraniční 1 500 m (25 min.) (→ Obr. 3.3.2.3). Do 25 min. má polikliniku dostupnou chůzí 72 % obyvatel Prahy, z toho do 13 minut 38 % obyvatel (→ Obr. 3.3.2.4). Dále bydlí 28 % obyvatel (cca 360 tis.), především v menších MČ na okrajích města. Nejlepší dostupnost je v lokalitách s modernistickou strukturou a v centru města. Více informací prezentujeme ve studii Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze 2023–2050 [40]

Dostupnost praktických lékařů

Podrobněji sledujeme **dostupnost praktických lékařů** (PL), kteří jsou lékaři prvního kontaktu a mají být obyvatelům co nejbliže, **PL pro dospělé** (všeobecný PL) **a PL pro děti a dorost nejlépe v místě bydliště, optimálně do 600 m** (10 min.) [2], max. do 900 m (15 min.). Analýzou dostupnosti ordinací v městských částech Prahy se IPR zabýval ve studii Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy: 2A Zdravotnictví – Praktičtí lékaři [41], kde závěrem pro vybraná území⁴² doporučil posílení PL pro dospělé. V následujících studiích Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze 2022–2050 [42], 2023–2050 [40] sleduje také budoucí potřeby ordinací dle vývoje počtu obyvatel v Praze. Dostupnost ordinací PL⁴³ **hodnotí** podle přepočtu obyvatel na ordinace v území ve srovnání s optimálním počtem obyvatel na lékaře dané odbornosti dle Všeobecné zdravotní pojišťovny [2]⁴⁴. Ukazuje se **mírně vyšší vytiženost ordinací PL pro dospělé a PL pro děti a dorost, rezerva kapacit u ordinací zubního PL a PL gynekologa**: 1 996 obyv./PL pro dospělé (m.0800.04.009.01), 5 164 obyv./PL pro děti a dorost (m.0800.04.009.02), 1 150 obyv./PL zubní (m.0800.04.009.04), 5 336 obyv./PL gynekolog (m.0800.04.009.03) [42].

Zhoršenou dostupnost ordinací PL pro dospělé (PLD) dle přepočtu obyvatel na ordinace má **54 % MČ**; bez ordinace PLD je 19 % MČ, převážně pod 2 tis. obyvatel [42]. K roku **2023** v Praze pracuje 684 PLD⁴⁵ v 702 ordinacích⁴⁶; **na**

Mapa dostupnosti ordinací PL pro dospělé (PLD) dle přepočtu obyvatel na ordinace v Praze 2023–2050

^[1] Doporučuje se posílit infrastrukturu v územích s podprůměrnou hustotou ordinací PL a území bez ordinací PL, kde žije více než 2 tis. obyvatel, přihlíží se k vybavenosti navazujícího území.

^[2] Analýza počítá s 1 lékařem v ordinaci, nezohledňuje konkrétní kapacitu jednotlivých ordinací (počet lékařů a pacientů jsou individuální data, která se neposkytují); také z důvodu proměnlivosti a nezávislosti na vlastní infrastruktuře.

^[3] optimální počet obyvatel na lékaře: 1 800/PL pro dospělé; 4 500/PL pro děti a dorost; 2 100/PL zubní; 14 000/PL gynekolog

^[4] praktičtí lékaři pro dospělé v ambulantním sektoru, jeden lékař může pracovat ve více ordinacích; data: Národní registr zdravotnických pracovníků (NR–ZP), 1. 4. 2023; ÚZIS Praha, stav k 1. 1. 2023

^[5] praktičtí lékaři pro dospělé v samostatných ordinacích a v ordinacích ve sdružených ambulantních zařízeních; data: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, ÚZIS Praha 2023

ordinaci PLD připadá **1 547 obyvatel ve věku 19 a více let** (19+) (i.0800.04.007.01). **Nejvíce obyvatel na ordinaci** se nachází v MČ **Praha-Vinoř**, MČ **Praha-Dubeč** a MČ **Praha 14** (→ Obr. 3.3.2.5). Docházku do 15 min. do ordinace PLD (→ Obr. 3.3.2.6) má 86 % obyvatel 19+⁴⁷, z toho **ideální docházku do 10 min. má 68 % obyvatel 19+** (i.0800.04.003.01); **dále než 15 min. od ordinace PLD** bydlí **144,3 tis. obyvatel 19+**. Podíl MČ se zhoršenou dostupností ordinací PLD, tj. kde 60 a více % obyvatel 19+ bydlí dále než 10 min. od ordinace, činí 28 % (→ Obr. 3.3.2.7). Z celkového počtu 516 lokalit obydleného vystavěného prostředí má v roce 2023 v 223 lokalitách 100 % obyvatel 19+ ordinace PLD do 15 min., z toho v 86 lokalitách 100 % obyvatel do 10 min. **Bez pěší dostupnosti ordinace** (ordinace dále než 15 min. chůze) je **86 lokalit**, ve 153 lokalitách nebydlí nikdo v optimální docházce. Jde o **lokality s nízkým počtem obyvatel**, převážně na okrajích města (→ Obr. 3.3.2.8).

Mapa dostupnosti ordinací PL pro děti a dorost (PLDD) dle přepočtu obyvatel na ordinace v Praze 2023–2050

Zhoršenou dostupnost ordinací PL pro děti a dorost (PLDD) dle přepočtu obyvatel na ordinace **má cca 40 % MČ, nejhorší MČ Praha-Čakovice**, MČ **Praha-Kunratice**, MČ **Praha 3**; bez ordinace PLDD je **25 % MČ**, převážně s počtem obyvatel pod 2 tis. [42]. K roku **2023** v Praze pracuje 218 PLDD⁴⁸ ve **246 ordinacích**⁴⁹; **nejvíce obyvatel na ordinaci** je v MČ **Praha-Čakovice**, MČ **Praha-Kunratice** a MČ **Praha-Zbraslav** (→ Obr. 3.3.2.9). V docházce do 15 min. do ordinace PLDD (→ Obr. 3.3.2.10) bydlí 69 % obyvatel do 19 let⁵⁰, z toho **ideální docházku do 10 min. má 46 % obyvatel do 19 let; dále než 15 min. od ordinace PLDD** bydlí **73,5 tis. obyvatel do 19 let**. Podíl MČ se zhoršenou dostupností ordinací PLDD, tj. kde 60 a více % obyvatel do 19 let bydlí dále než 10 min. od ordinace, činí 53 % (→ Obr. 3.3.2.11). Z celkového počtu 516 lokalit obydleného vystavěného prostředí má v roce 2023 ve 105 lokalitách 100 % obyvatel do 19 let ordinace PLDD do 15 min., z toho v 21 lokalitách 100 % obyvatel do 10 min. **Ordinace dále než 15 min.** chůze má **170 lokalit**, ve 253 lokalitách nebydlí nikdo v ideální docházce. Pozornost zaslouží **lokality s více než 1 tis. dětí a mladistvých** bydlících mimo obě pásma dostupnosti, **Sídlišťě Horní Roztyly, Nová Harfa, Nové Čakovice** (→ Obr. 3.3.2.12).

Mapa dostupnosti ordinací praktických lékařů pro dospělé se sleduje ve vztahu obyvatelům ve věku 19 a více let (obyvatelé 19+)

^[1] Péší dostupnost ordinací praktických lékařů pro dospělé se sleduje ve vztahu obyvatelům ve věku 19 a více let (obyvatelé 19+).

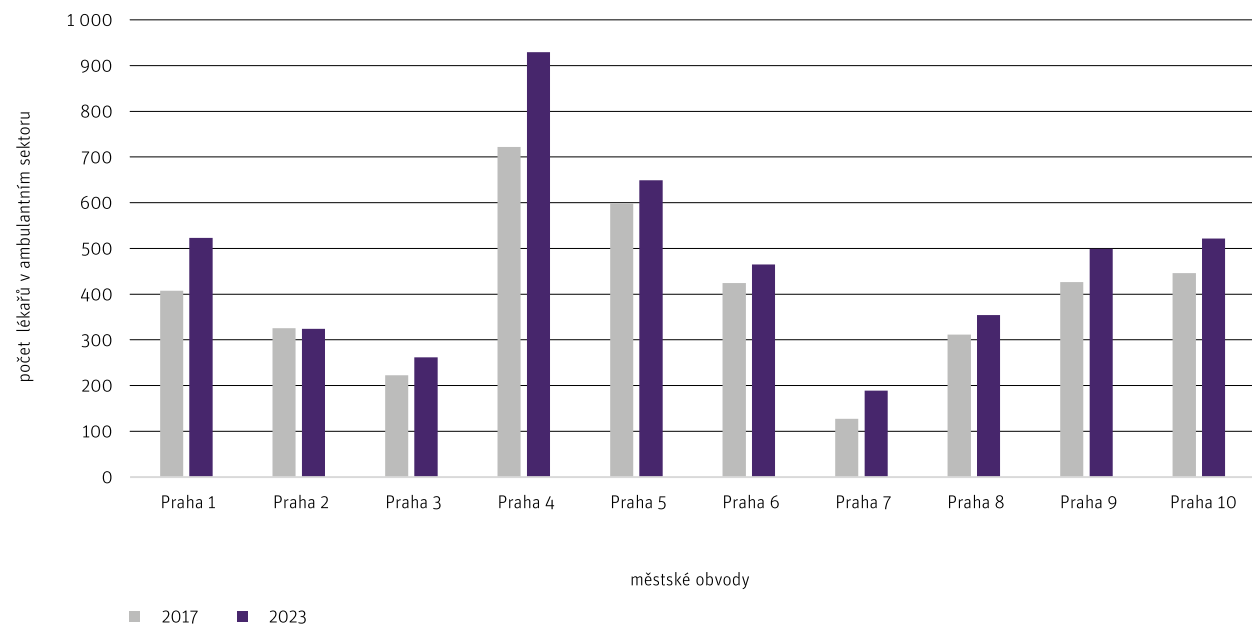
^[2] praktičtí lékaři pro děti a dorost v ambulantním sektoru, jeden lékař může pracovat ve více ordinacích; data: Národní registr zdravotnických pracovníků (NR–ZP), 1. 4. 2023; ÚZIS Praha, stav k 1. 1. 2023

^[3] praktičtí lékaři pro děti a dorost v samostatných ordinacích a v ordinacích v rámci sdružených ambulantních zařízení; data: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, ÚZIS Praha 2023

^[4] Péší dostupnost ordinací praktických lékařů pro děti a dorost se sleduje ve vztahu k obyvatelům do 19 let.

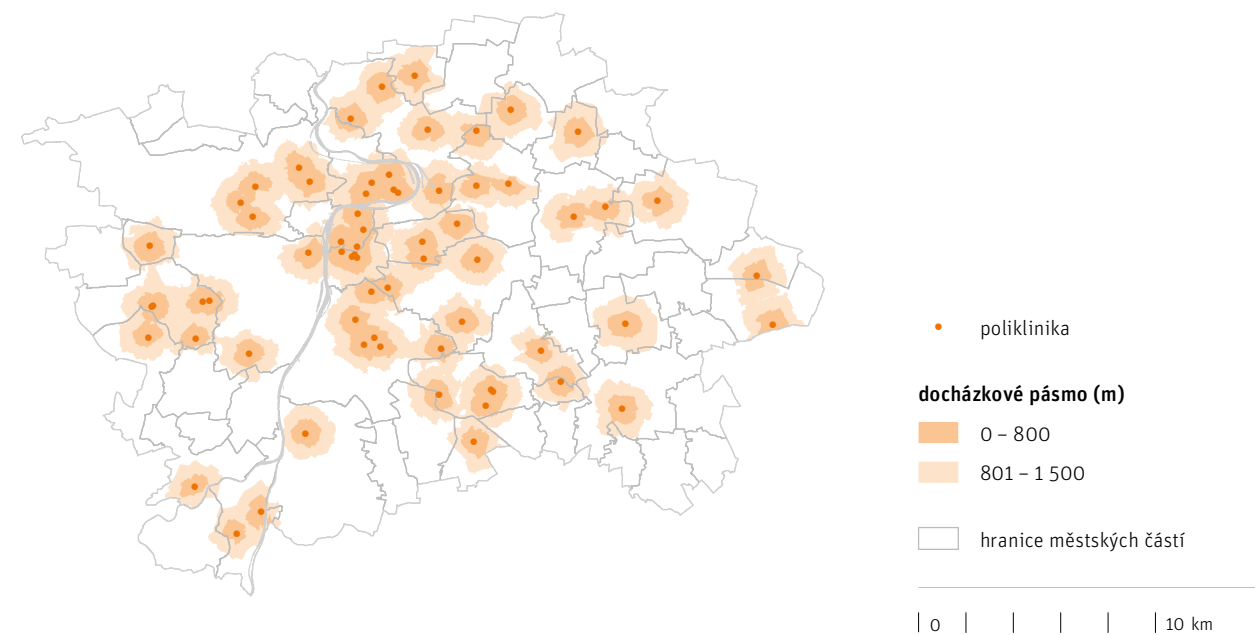
3.3.2.1 Lékaři ambulantního sektoru v městských obvodech Prahy

IPR Praha 2024 / data: ÚZIS Praha 2023

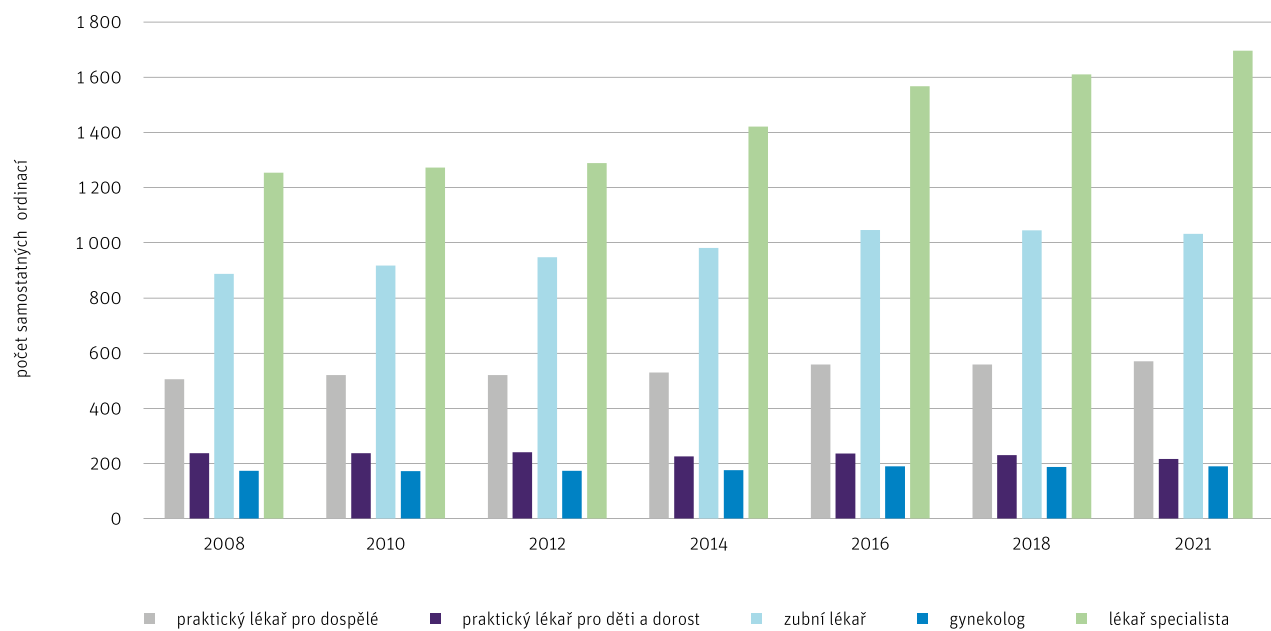
3.3.2.3 Polikliniky a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2022

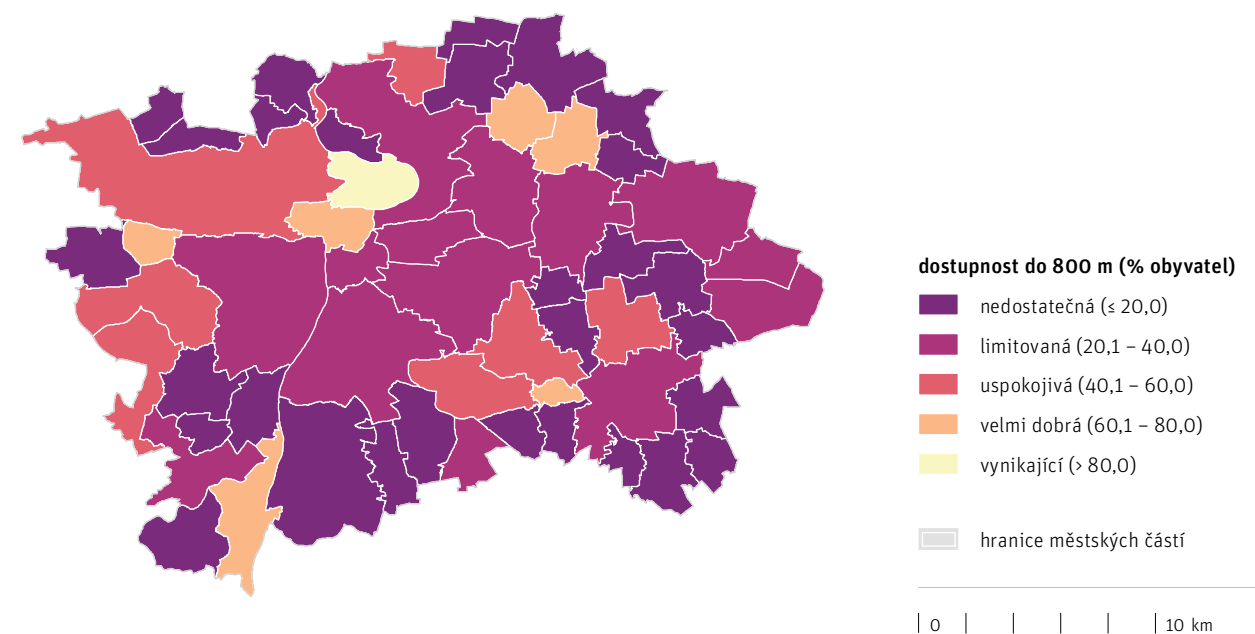
3.3.2.2 Samostatné ordinace lékařů v Praze

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2023

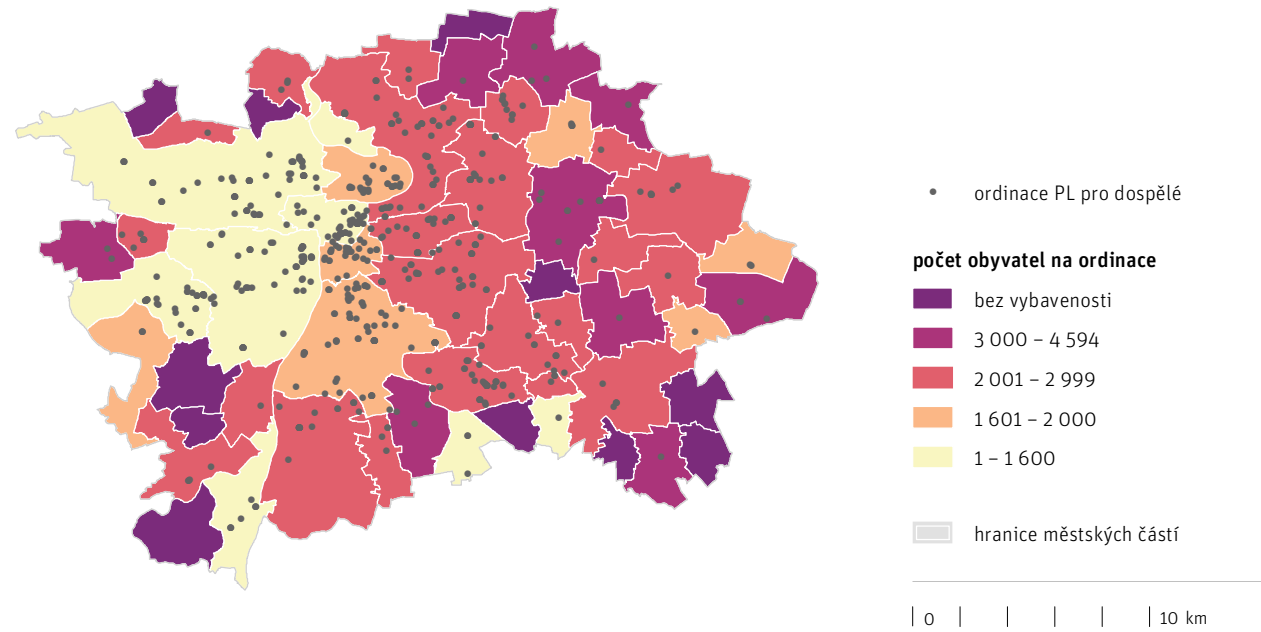
3.3.2.4 Dostupnost poliklinik

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2022, IPR Praha 2023

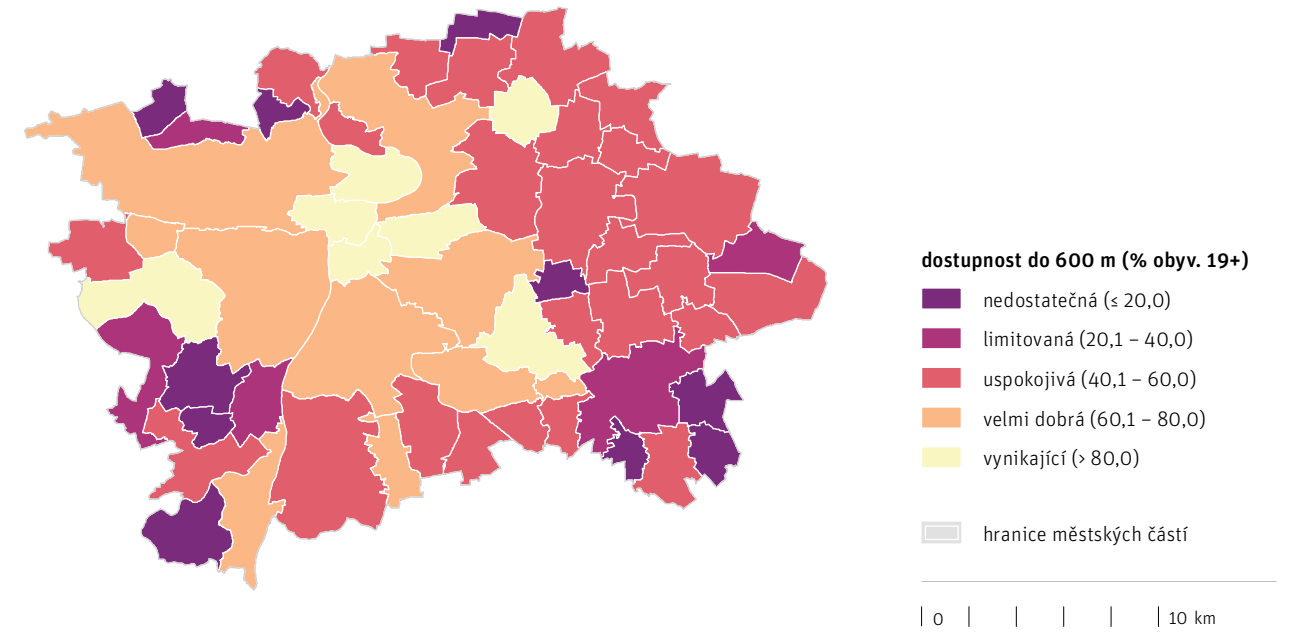
3.3.2.5 Obyvatelé na ordinace praktického lékaře pro dospělé

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2022, ÚZIS ČR 2023, IPR Praha 2023

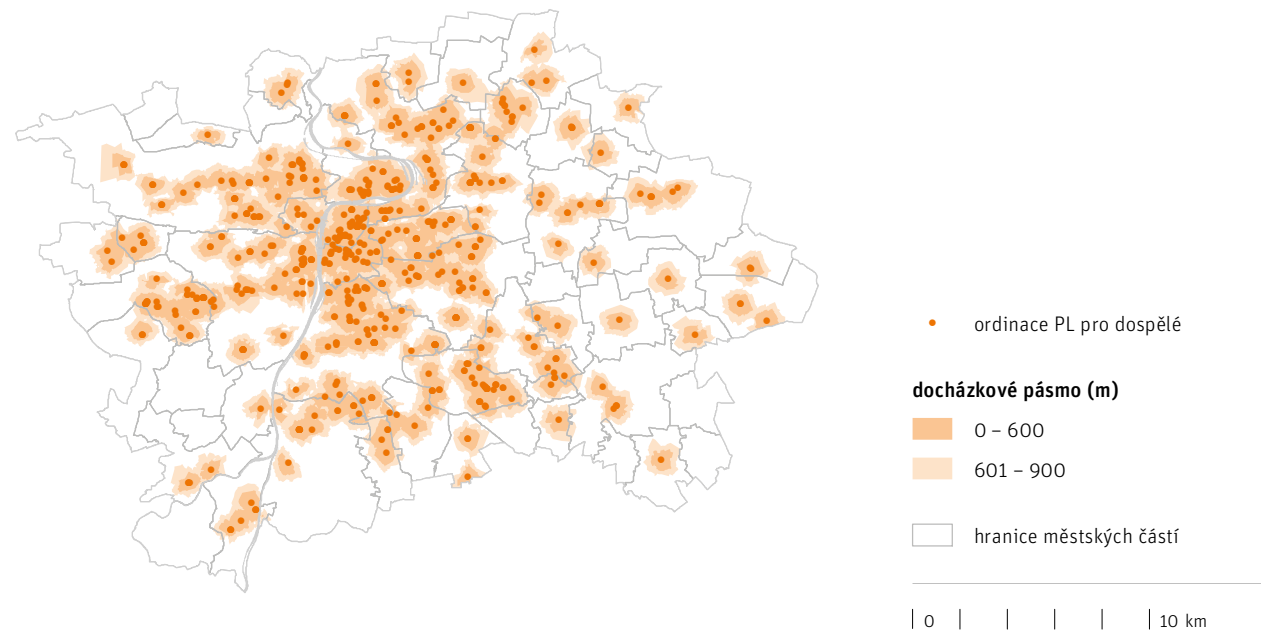
3.3.2.7 Dostupnost ordinací praktických lékařů pro dospělé

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2022, ÚZIS ČR 2023, IPR Praha 2023

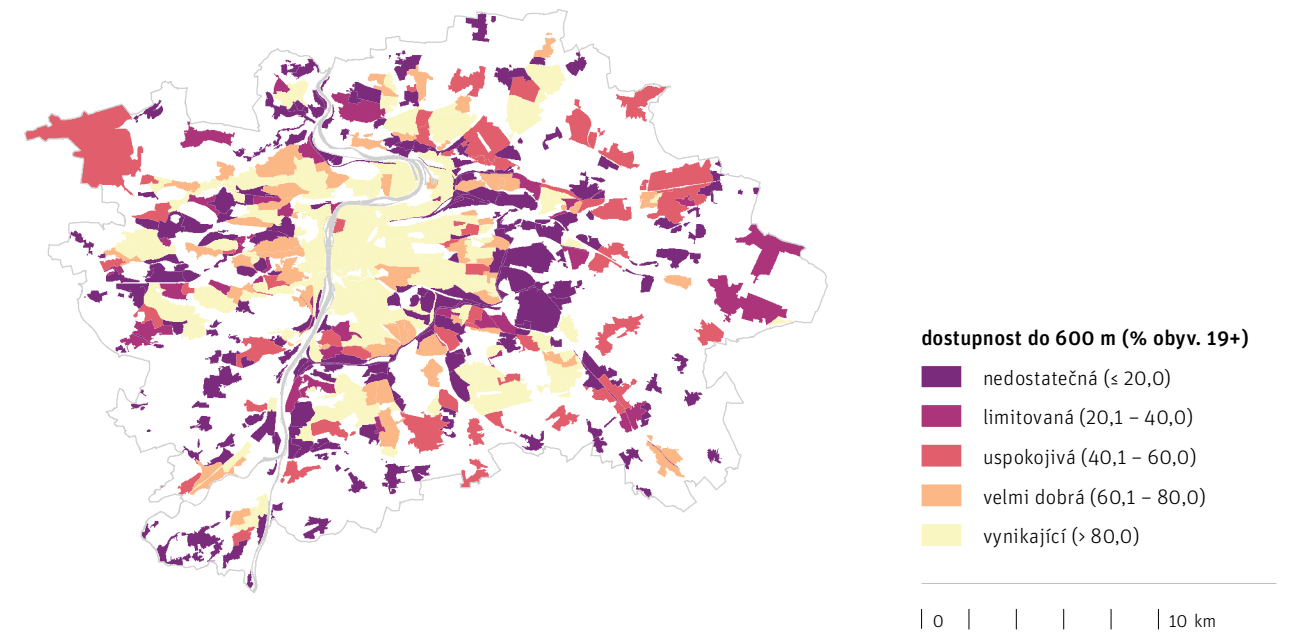
3.3.2.6 Ordinace praktických lékařů pro dospělé a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024 / data: ÚZIS ČR, IPR Praha 2023

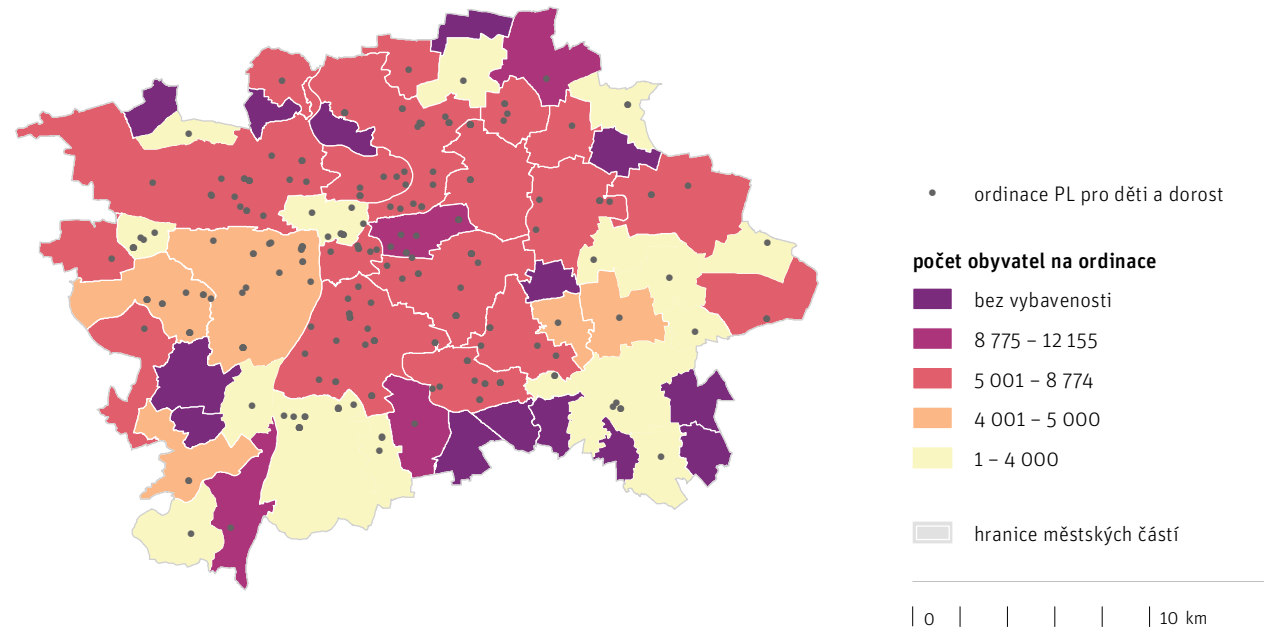
3.3.2.8 Dostupnost ordinací praktických lékařů pro dospělé v lokalitách obydlého vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2022, ÚZIS 2023, IPR Praha 2023

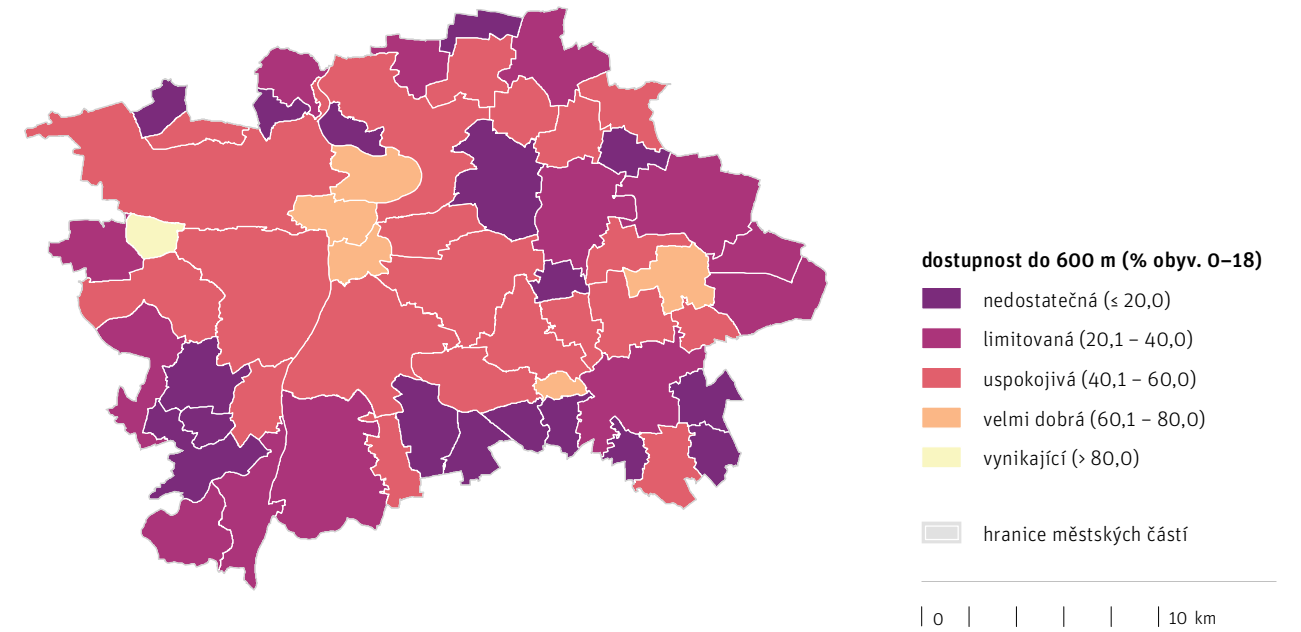
3.3.2.9 Obyvatelé na ordinace praktických lékařů pro děti a dorost

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2022, ÚZIS ČR 2023, IPR Praha 2023

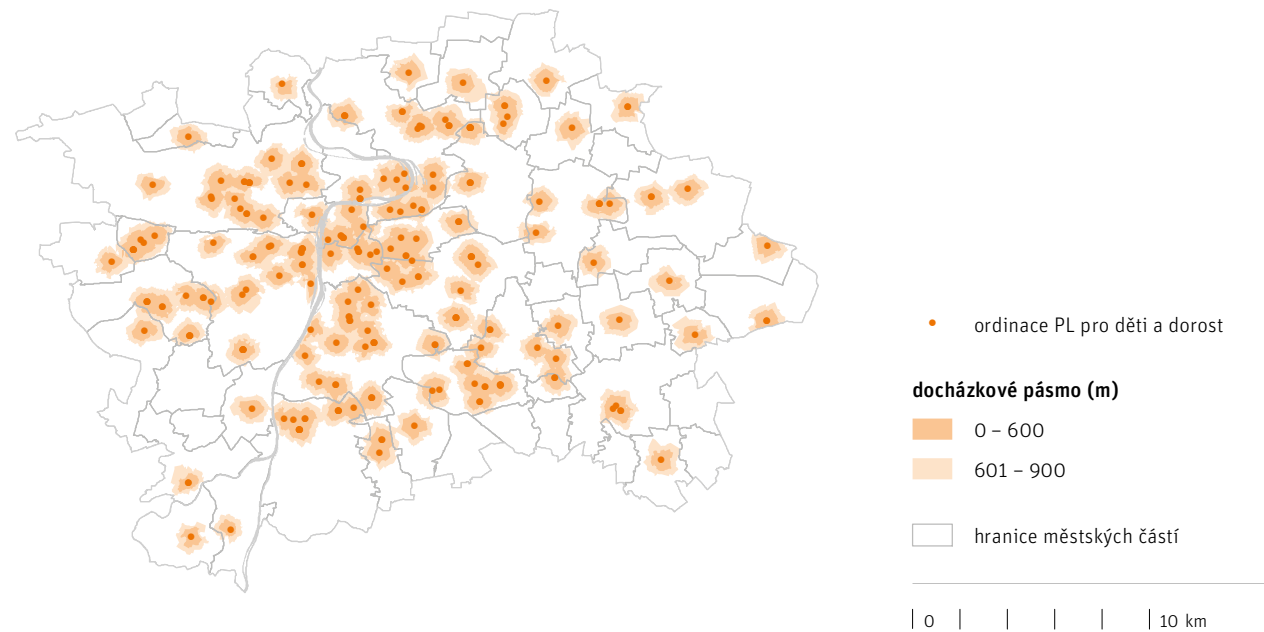
3.3.2.11 Dostupnost ordinací praktických lékařů pro děti a dorost

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2022, ÚZIS ČR 2023, IPR Praha 2023

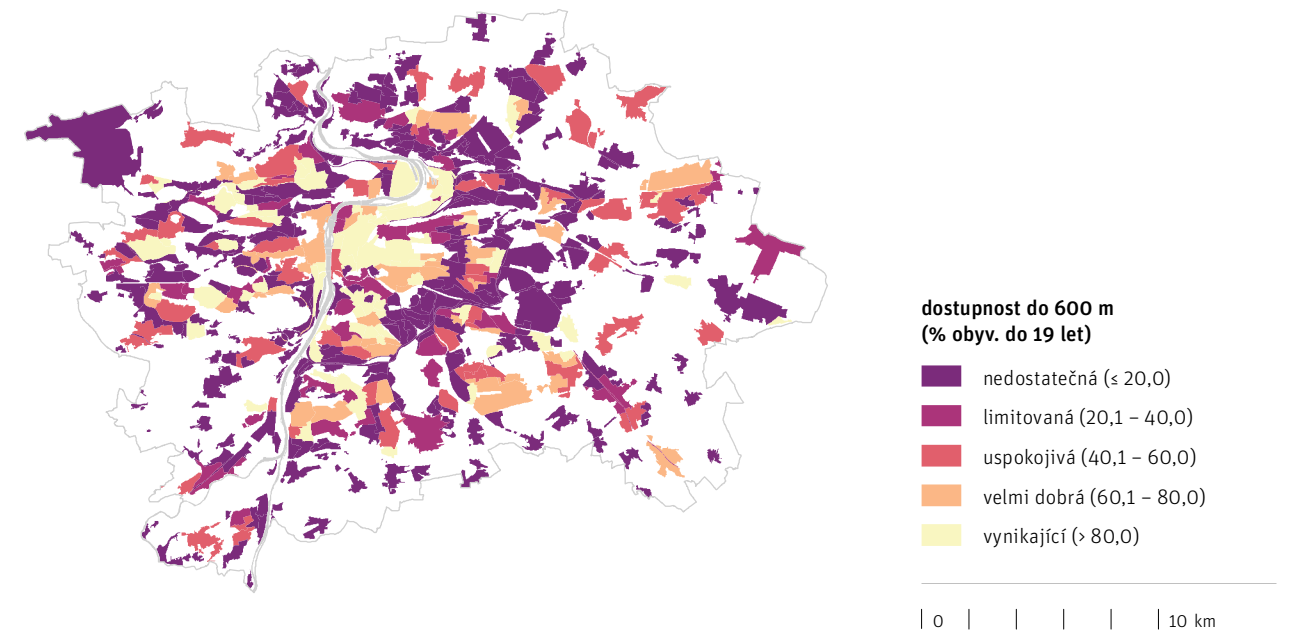
3.3.2.10 Ordinace praktických lékařů pro děti a dorost a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024 / data: ÚZIS ČR, IPR Praha 2023

3.3.2.12 Dostupnost ordinací praktických lékařů pro děti a dorost v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2022, ÚZIS ČR 2023, IPR Praha 2023

3.3.3 SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Přijetí zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, přineslo městu povinnost komunitního plánování a zodpovědnost za poskytování sociálních služeb. V úvodu tématu stručně představujeme infrastrukturu sociálních služeb, porovnání vybavenosti všech druhů sociálních služeb mezi lety 2015 a 2023 a změny v jejím územním rozložení. Presentujeme závěry samostatných analytických studií IPR zaměřených na dostupnost domovů pro seniory (DS) a domovů se zvláštním režimem (DZR) a potřebnost dlouhodobé lůžkové péče (LTC).

Zodpovědnost za poskytování sociálních služeb přijetím zákona o sociálních službách (zákon č. 108/2006 Sb.)⁵¹ převzalo město a zahájilo komunitní plánování sociálních služeb, včetně krajské sítě sociálních služeb. Na území Prahy je poskytováno **32 druhů sociálních služeb**, k roku **2023 celkem 792 sociálních služeb**⁵² (→ Obr. 3.3.3.1). **Největší nárůst** počtu služeb v posledním období zaznamenalo **chráněné bydlení** (o 33 %) a **sociální rehabilitace** (o 24 %), výrazně poklesl počet azylových domů (o 53 %) a také pečovatelské služby (o 20 %). Počet domovů pro seniory (DS) (m.0800.05.002.01) a jejich kapacita mírně poklesly ve prospěch domovů se zvláštním režimem (DZR) (m.0800.05.003.01). **Kapacita DS a DZR**, měřená podílem obyvatel starších 80 let, pro které má Praha teoreticky⁵³ lůžka v DS a DZR, **vykazuje rostoucí trend**; k roku 2023 činila **8,4 %** (i.0800.05.004.01). Přesto je **stále nejnižší mezi kraji v ČR**. Deficit systémově doplňují služby ambulantní a terénní, k roku **2021** bylo v Praze **134 klientů čerpajících vybrané služby**⁵⁴ **na 10 tis. obyvatel** (i.0800.05.007.01), v ČR 124.

V roce 2023 byly **nejlépe vybaveny** podle počtu poskytovaných sociálních služeb **MČ Praha 8, MČ Praha 4 a MČ Praha 1**, bez sociálních služeb byly převážně malé městské části pod 5 tis. obyvatel, ale i MČ Praha-Petrovice a MČ Praha 18 s vyšším počtem obyvatel (→ Obr. 3.3.3.2). Rozložení druhů sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb. víceméně odpovídá potřebám uživatelů – celkem 481 lokalit, z toho 13 nad 5 tis. obyvatel, bylo

bez služeb sociální péče, 520 lokalit bez služeb sociální prevence, z toho 20 nad 5 tis. obyvatel, a 571 lokalit bez služeb odborného sociálního poradenství, z toho 38 nad 5 tis. obyvatel. Nejvíce služeb sociální péče vykazují lokality Sídliště Černý Most a Podhájská pole, převážně chráněné bydlení (→ Obr. 3.3.3.3), služeb sociální prevence bylo nejvíce v lokalitách Karlín, Vinohrady, Sídliště Černý Most a Nové Město (→ Obr. 3.3.3.4) a služeb odborného sociálního poradenství v lokalitách Vinohrady, Karlín, Nové Město (→ Obr. 3.3.3.5).

V samostatné analytické studii Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze 2022–2050 [43] se IPR Praha zaměřil na dlouhodobou lůžkovou péči (LTC)⁵⁵, která se poskytuje na lůžkách ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních pobytových sociálních služeb. Dle analýzy bylo v Praze 5 293 lůžek LTC⁵⁶ pro 55 640 obyvatel starších 80 let (80+), tzn. **teoreticky lůžka LTC pro cca 9,5 % obyvatel 80+**⁵⁷ (i.0800.05.006.01). Ze závěrů studie vyplynula **potřeba 1,8–4 tis.** nových lůžek LTC (včetně 23 % kapacity pro klienty mladší 80 let), z toho cca 1,3–3 tis. pro obyvatele 80+, **předpokládáme-li potřebnost lůžek LTC pro 12–15 % obyvatel 80+** v závislosti na posílení komunitní terénní péče a podpory.

Ke konci roku 2022 bylo v Praze 57 877 obyvatel 80+; z toho plyne **celková potřeba 6,9 –8,7 tis. lůžek LTC** za předpokladu potřebnosti pro 12–15 % obyvatel 80+. Výše potřebnosti lůžek LTC je diskutabilní, neboť závisí na nastavení celého systému péče o osoby se sníženou mírou soběstačnosti. Potřebnost služeb zaměřených na **zajištění celodenní péče** indikují zejména **příjemci příspěvků na péči (PnP) ve stupni III. a IV.** – na konci roku 2022 bylo v Praze celkem 8 609 příjemců ve věku 65+, z toho 4 278 ve věku 85+, tj. 3,4 % obyvatel 65+ a 16,1 % obyvatel 85+. Pečovatelské služby postupně **rozšiřují svou provozní dobu** tak, aby mohly pečovat i o seniory s vyšší mírou podpory, důležité je **posílení systému sdílené péče** navýšením kapacity **odlehčovacích služeb** i navýšením kapacity **DS a DZR** v souvislosti s demografickým stárnutím populace [22]. Počet klientů terénních a ambulantních služeb v přepočtu na 10 tis. obyvatel (i.0800.05.007.01) je poměrně stabilní, i když v absolutním počtu k roku 2021

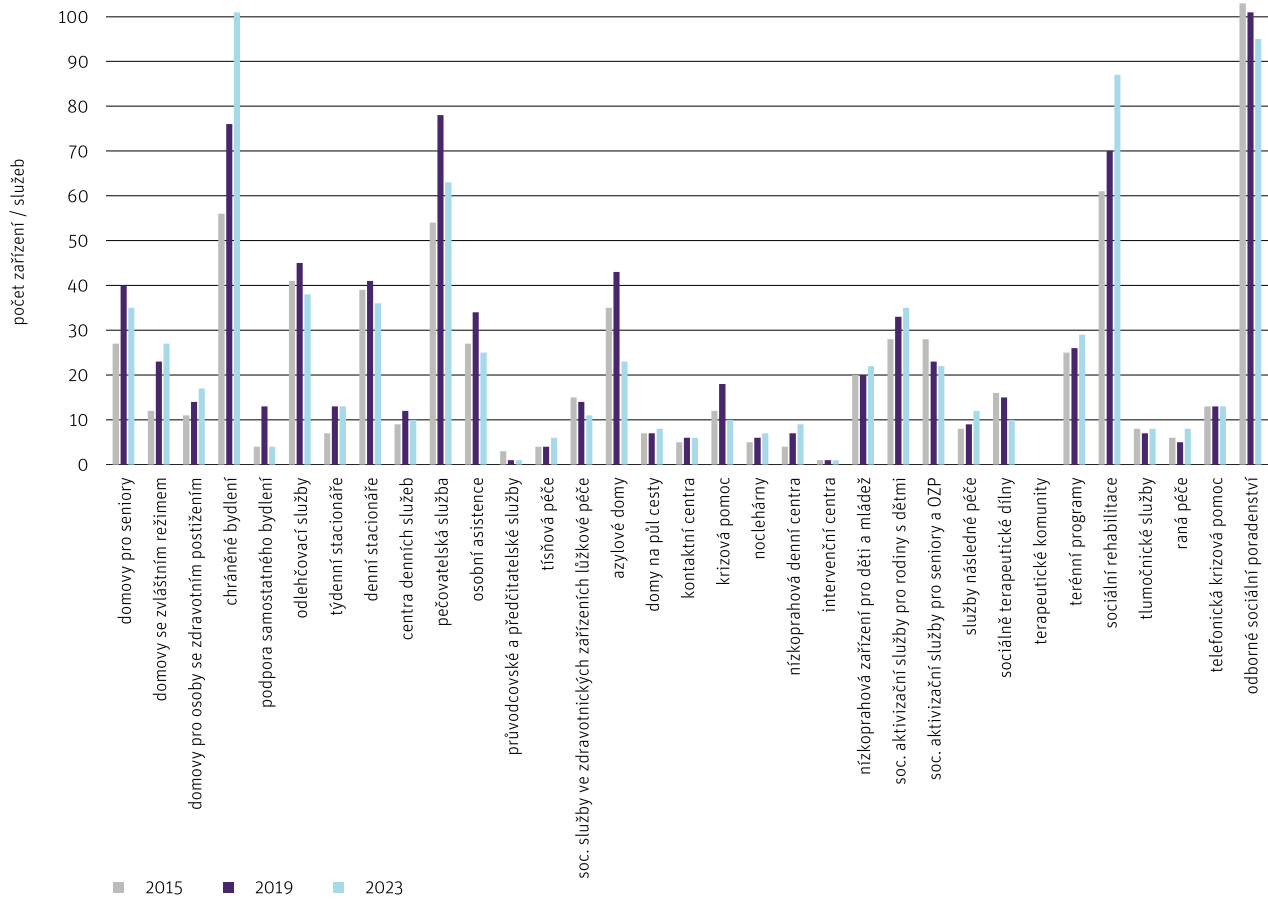
oproti roku 2019 poklesl (→ Obr. 3.3.3.6), což může souviset s nižší poptávkou v období pandemie covid-19. Také počet lůžek LTC v pobytových sociálních službách byl k roku 2021 nižší (→ Obr. 3.3.3.7).

Na kapacitě lůžek LTC se v současnosti cca 82 % podílejí DZR a DS. Zásadní podíl mají DS, doporučená jsou 4 místa na 1 tisíc obyvatel [44]. **K roku 2023** je na území Prahy celkem **4 854 lůžek v DS a DZR. Na 1 tisíc obyvatel Prahy**⁵⁸ tak připadá celkem **3,6 lůžka v DS a DZR**, tj. **lůžka teoreticky pro 8,4 % obyvatel 80+** (i.0800.05.004.01). Nejvíce DS a DZR a také nejvyšší celková kapacita lůžek DS a DZR je na území

58 — Počet obyvatel je vztažen k 31. 12. 2022 (ČSÚ).

3.3.3.1 Struktura sociálních služeb v Praze

IPR Praha 2024 / data: MHMP Odbor sociálních věcí 2015, 2019, MPSV 2023

MČ Praha 10, dále MČ Praha 8, MČ Praha 6 a MČ Praha 11, kde jsou velkokapacitní zařízení, původní domovy důchodců, která slouží obyvatelům celého města (→ Obr. 3.3.3.8). Dnes jsou **trendem menší pobytová zařízení s kapacitou do 50 lůžek**, která převážně zřizují městské části podle svých finančních možností a za podpory Magistrátu hl. m. Prahy. **Na rozšiřování kapacity se významně podílejí soukromí investoři**, kteří se často orientují na bohatší klientelu.

51 — Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů definuje sociální služby jako činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Sociální služby mohou mít formu terénní, ambulantní a pobytovou.

52 — Zdrojem dat je registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV.
53 — Není zohledněna skutečnost, že cca 23 % kapacity slouží obyvatelům mladším 80 let (expertní odhad IPR).

54 — počet klientů (uživatelů) vybraných sociálních služeb: pečovatelská služba, osobní asistence, odlehčovací služby, centra denních služeb, denní stacionáře; zdroj: ČSÚ 2023

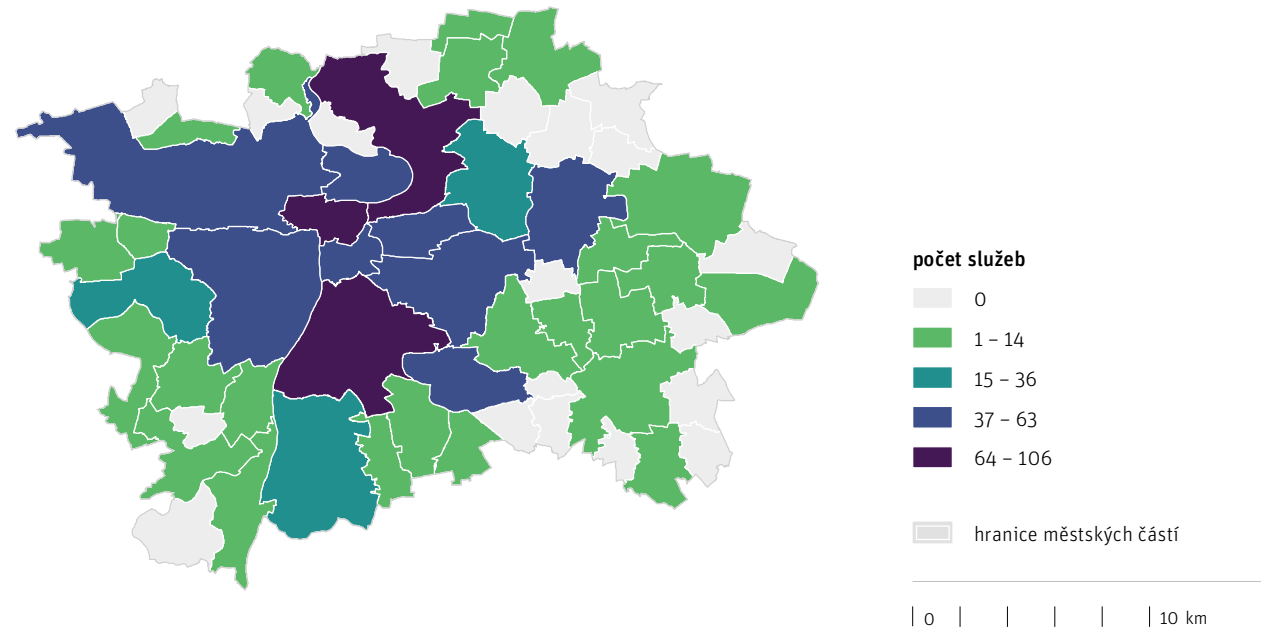
55 — Dlouhodobá lůžková péče (long-term care – LTC) je definovaná jako soubor služeb určený osobám se sníženou mírou funkční, fyzické nebo kognitivní kapacity, které jsou po delší časové období závislé na pomoci se základními činnostmi každodenního života.

56 — Započítána jsou lůžka následné a dlouhodobé péče ve zdravotnických lůžkových zařízeních, oborů péče geriatrie, gerontopsychiatrie, paliativní medicína, rehabilitační a fyzikální medicína, vnitřní lékařství a ostatní; lůžka v DS a v DZR (nejsou započtena lůžka v domovech pro osoby se zdravotním postižením, týdenních stacionářích, chráněné bydlení).

57 — Teoretická disponibilní kapacita vychází z počtu obyvatel k 31. 12. 2021; nezohledňujeme potřebnost lůžek LTC pro obyvatele mladší 80 let.

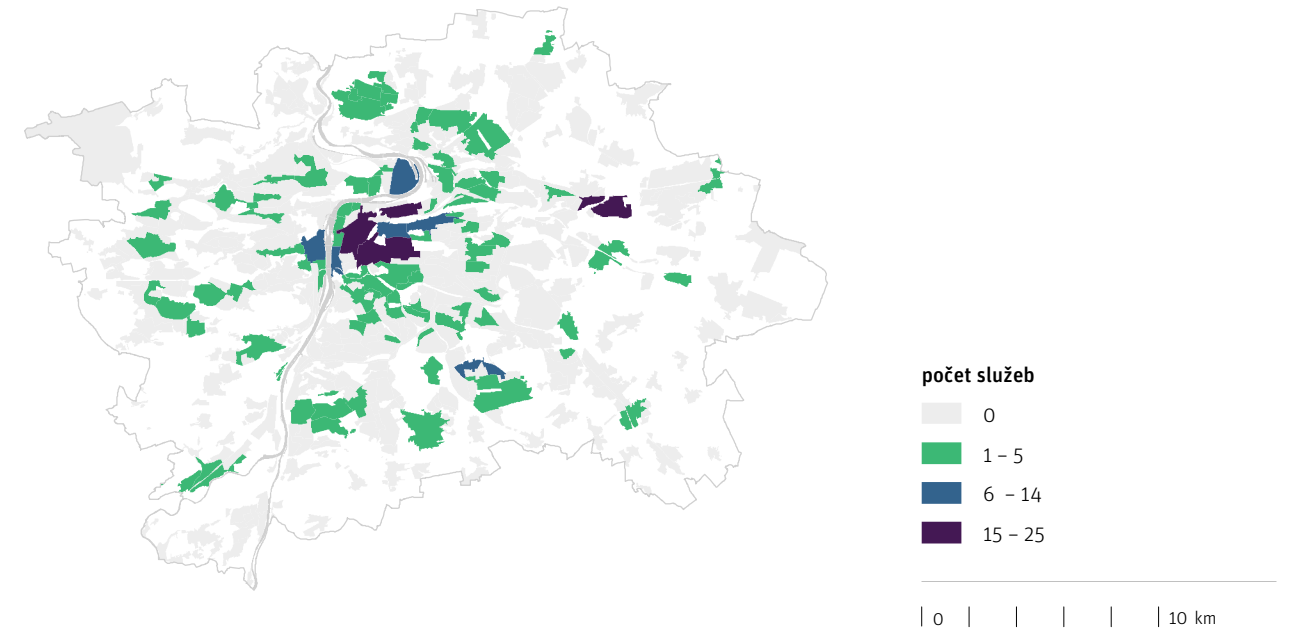
3.3.3.2 Sociální služby

IPR Praha 2024 / data: MPSV, IPR Praha 2023

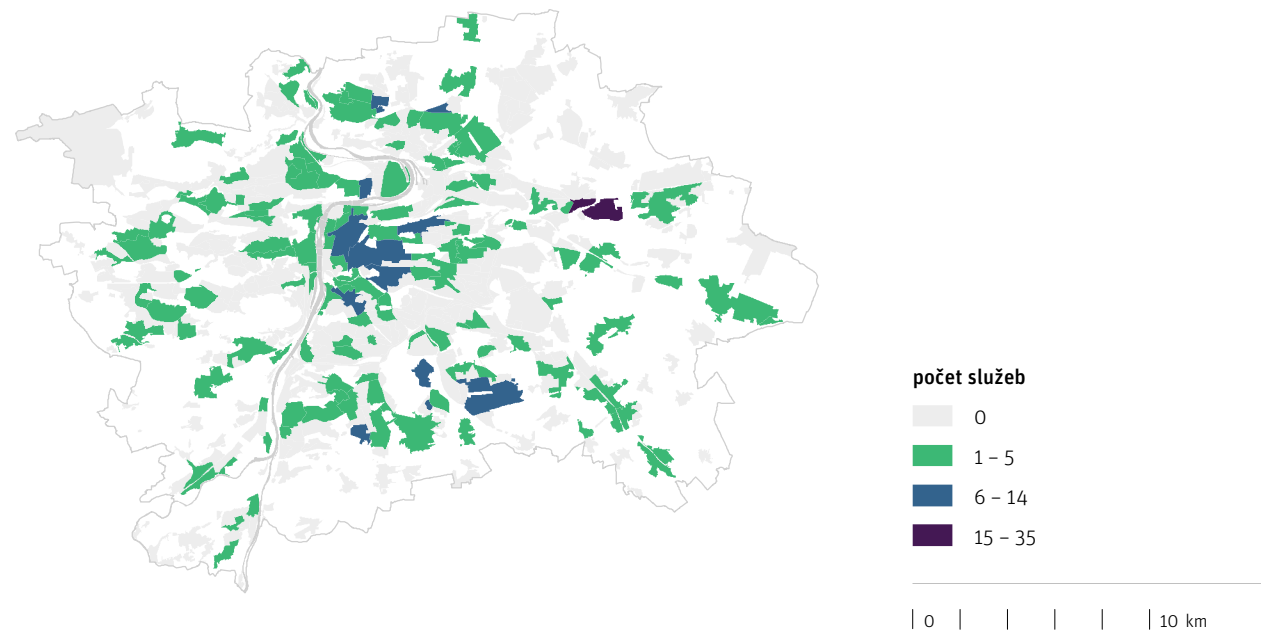
3.3.3.4 Služby sociální prevence v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: MPSV, IPR Praha 2023

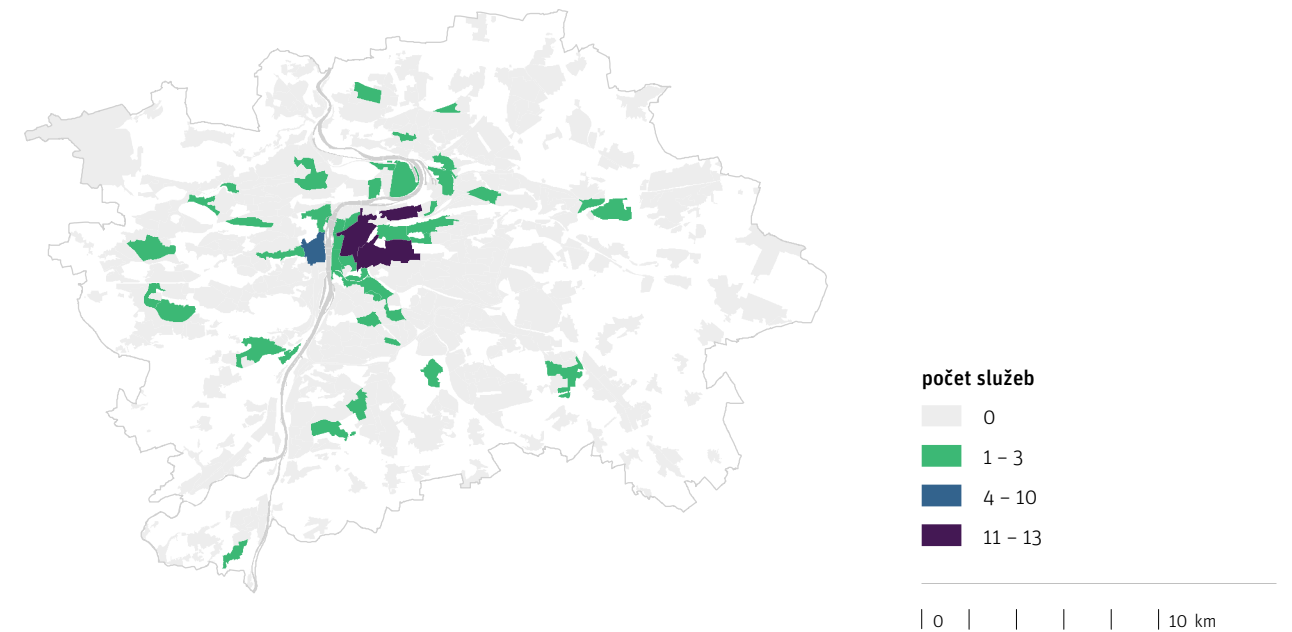
3.3.3.3 Služby sociální péče v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: MPSV, IPR Praha 2023

3.3.3.5 Služby odborného sociálního poradenství v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: MPSV, IPR Praha 2023

3.3.4 ZÁVĚR PODKAPITOLY

Hustá síť zdravotních služeb na území Prahy přináší dobrou dostupnost služeb a péče nejen obyvatelům Prahy, ale i obyvatelům z regionu. Většina specializovaných pracovišť ve zdravotnických zařízeních slouží pacientům z celé ČR (→ 050.2.800.2). Sociální služby hrají v systému veřejných služeb v Praze důležitou a nezastupitelnou roli nejen z pohledu potřeb seniorů a zdravotně postižených, ale slouží i osobám v nepříznivé sociální situaci jako prevence před sociálním vyloučením nebo jim pomáhají k začlenění do běžného života. Ke zvýšené koncentraci osob v nepříznivé sociální situaci na území Prahy přispívá anonymita velkoměsta.

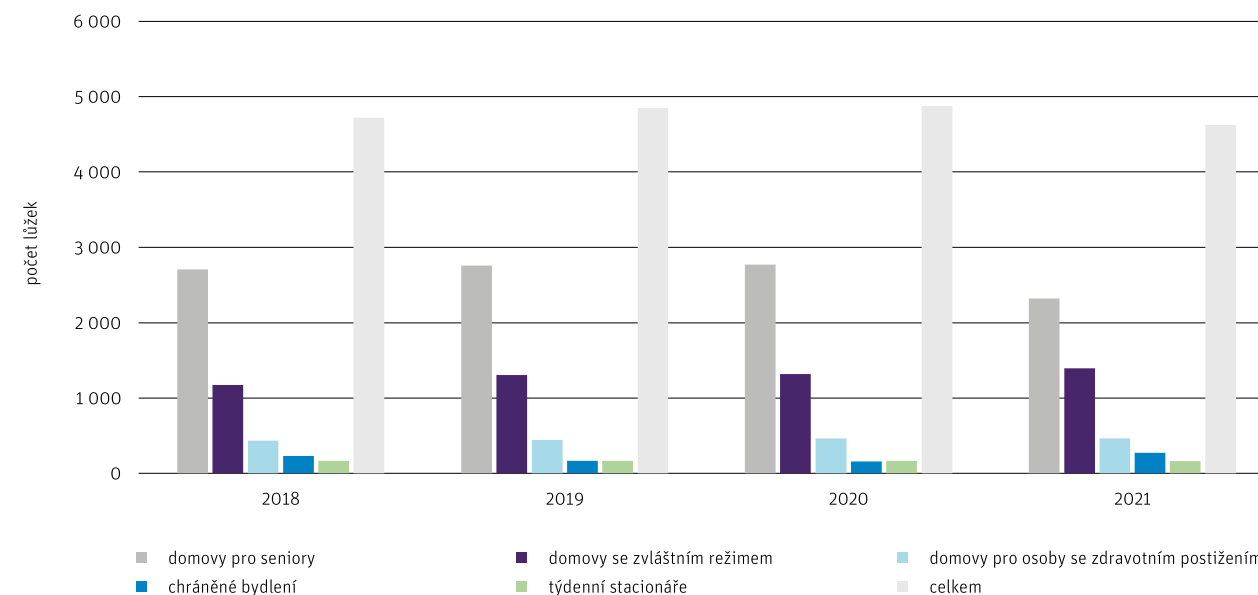
Přestože Praha disponuje rozsáhlou nabídkou zdravotní péče a sociálních služeb, musíme se připravit na specifické požadavky stárnoucího obyvatelstva, což se týká nejen infrastruktury vybavenosti, ale i městského prostředí (prostupnost, bezbariérovost). S prodlužující se střední délkou života je potřeba udržovat starší osoby co nejdéle aktivně zapojené na pracovním trhu a integrované v sociálním prostředí [45]. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území HMP pro období 2019–2021

[46] poukázal na složitou problematiku zjištění skutečných potřeb sociálních služeb a problém zajistit dostatečnou kapacitu některých služeb s ohledem na nedostatečnost personálních kapacit a omezenost finančních zdrojů. Prioritou je terénní péče, tzn. komplexní podpora života v běžném bydlení. Následující aktualizace plánu [22] zmiňuje rozšíření pečovatelské služby, posílení systému sdílené péče navýšením kapacity odlehčovacích služeb i navýšením kapacity domovů pro seniory (DS) a se zvláštním režimem (DZR) v souvislosti s demografickým stárnutím populace.

• • •

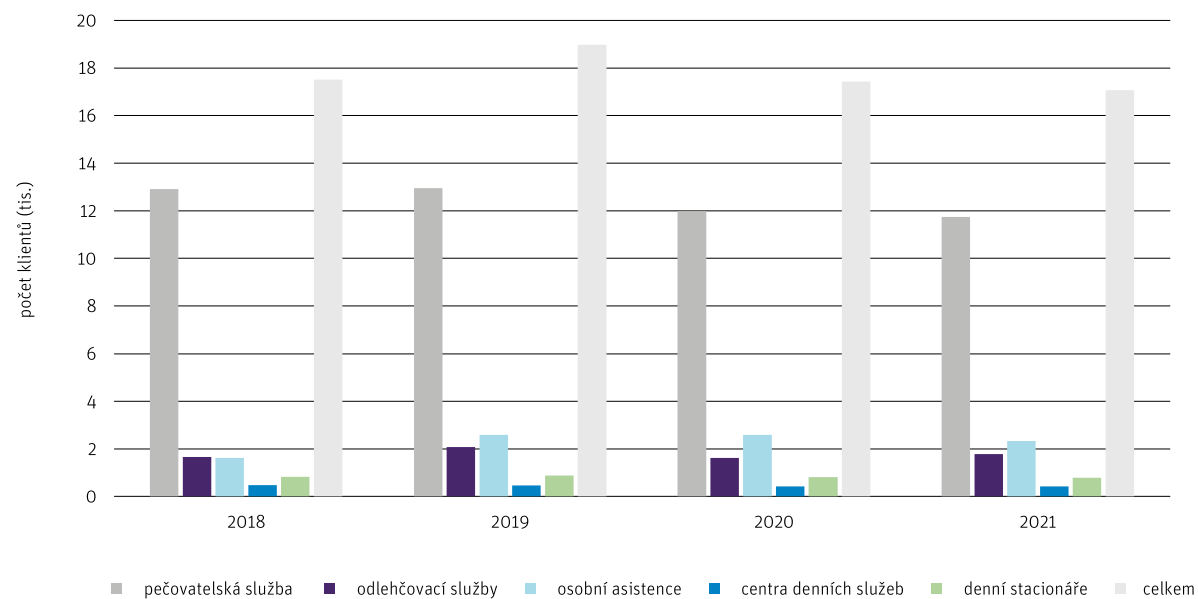
3.3.3.7 Lůžka dlouhodobé péče v pobytových sociálních službách

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2023

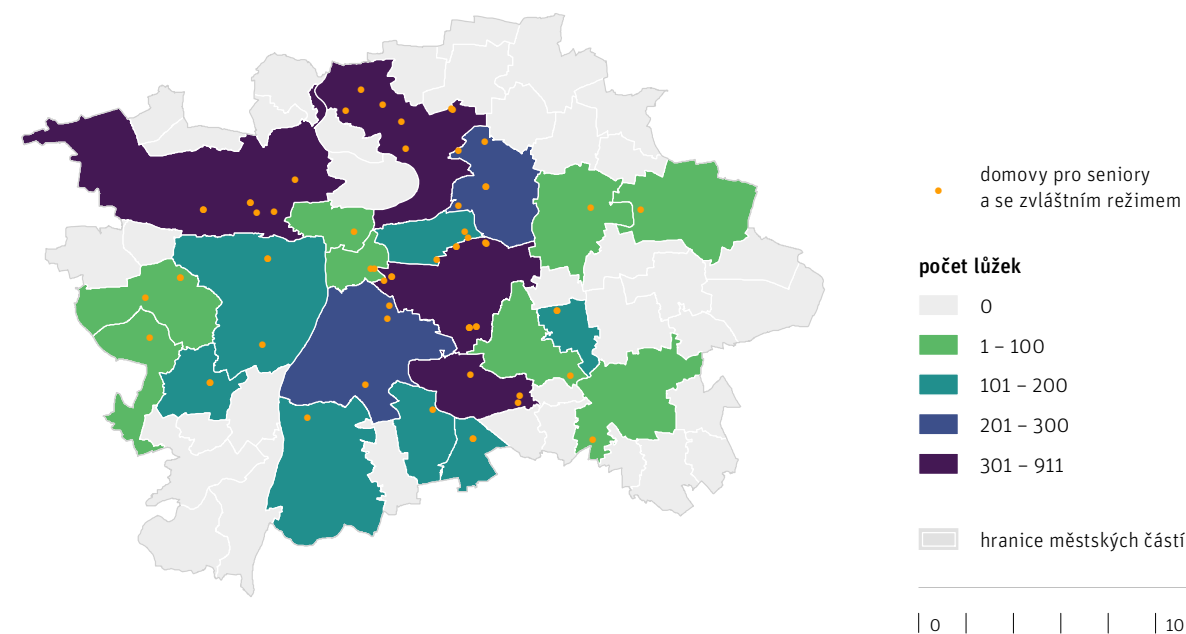
3.3.3.6 Klienti (uživatelé) vybraných terénních a ambulantních sociálních služeb

IPR Praha 2024 / data: ČSÚ 2023

3.3.3.8 Domovy pro seniory a se zvláštním režimem

IPR Praha 2024 / data: MPSV 2023

3.4 Veřejná správa

Podkapitola mapuje význam institucí veřejné správy na území hlavního města. Pozornost věnuje prostorovému rozmístění úřadů v rámci města, neboť na území Prahy je umístěna pestrá škála správních institucí. Praha je sídlem institucí veřejné správy a samosprávy, sídlí zde také úřady vykonávající roli administrativně-správní na celostátní, na krajské i okresní úrovni i mimo území hlavního města. V podkapitole jsou uvedeny základní informace o historickém rozrůstání Prahy a o současné podobě samosprávního a administrativního členění hlavního města.

Územní členění Prahy

Výkonnost a kvalita veřejné správy napomáhají úspěšnému rozvoji města a jeho částí. Jejich hodnocení je velmi komplexní a zahrnuje širokou škálu činností, které není možné v plné šíři v rámci této kapitoly postihnout. Pro hodnocení veřejné správy jsou tak zvoleny dva zástupcí ukazatelů, na jejichž základě můžeme výše uvedené vlastnosti popsat. Dostupnost informací, které město poskytuje, sledujeme na základě zveřejněných opendatových vrstev a pomocí počtu institucí, které tato data zveřejňují. Kvalita se pak hodnotí na základě spokojenosti obyvatel Prahy s fungováním samosprávy a úřadu magistrátu. Dále se pozornost věnuje rozmístění městských institucí, reprezentativnosti úřadů a rekonstrukcím stávajících budov, případně plánování a realizací nových staveb. Témata této podkapitoly naplňují sledované jevy A003 – zařízení občanského vybavení a A118a – vymezení správních územních celků.

Územní členění Prahy

3.4.1 CHARAKTERISTIKA INFRASTRUKTURY VEŘEJNÉ SPRÁVY

Územní členění Prahy

Téma pojednává o rozdělení veřejné správy a stručně nastiňuje její hierarchické uspořádání. Postupně rozrůstání Prahy se odrazilo v administrativně-správním členění a podobě současně samosprávy, rozdělení Prahy na 57 městských částí je co do počtu obyvatel i rozlohy velmi diferencované. Praha zastává roli správního centra státu a také je přirozeným reprezentantem celé České republiky, což se projevuje koncentrací institucí veřejné správy a zastupitelských úřadů cizích států. Širší působnost veřejné správy podrobněji zahrnuje téma 050.2.800.1.

Územní členění Prahy

Veřejnou správu lze stručně rozdělit na státní správu a samosprávu. V širším pojetí je možné zahrnout také zákonodárné orgány, složky výkonné moci státu, instituce zastupující ostatní státy nebo mezinárodní organizace – včetně jejich poboček. U orgánů republikové úrovně je **mimopražský přesah naprosto zřejmý** (→ 050.8.800.1).

Na území hlavního města sídlí také některé orgány – úřadů, institucí – jiných krajů či okresů. Zpravidla to jsou úřady okresů Praha-východ a Praha-západ jako např. finanční úřad nebo okresní správa sociálního zabezpečení. Na území Prahy jsou rovněž umístěny orgány vykonávající samosprávní činnost. Krajské úřady Středočeského kraje se nacházejí na území Prahy, jelikož Středočeský kraj jako jediný z krajů nemá své krajské město. Důvodem pro umístění těchto institucí správy a samosprávy do Prahy je její centralita, tedy ideální umístění vytvářející přirozené jádro Středočeského kraje. Pro obyvatele Středočeského kraje je lokalizace úřadů na území hlavního města výhodná především kvůli velmi dobré dopravní dostupnosti jak hromadnou, tak individuální automobilovou dopravou.

Územní členění Prahy

Praha prošla v minulosti výraznou proměnou sídelní struktury. V roce 1784 se spojila čtyři pražská města – Staré Město, Nové Město, Hradčany a Malá Strana [47]. K největšímu územnímu rozvoji došlo ve 20. století – 1922 vznik tzv. „Velké Prahy“; následně v letech 1968, 1970 a 1974 připojení více než 60 okolních obcí [47]. Tyto změny se odrazilly i v administrativně-správním členění a v **podobě současné samosprávy** (→ Obr. 000.2.2.3.1). Praha má unikátní postavení v rámci administrativně-správního členění. Je obcí, krajem i hlavním městem zároveň. Od roku 1992 se člení na 57 městských částí (MČ), jež jsou z pohledu počtu obyvatel, jejich hustoty (→ 300.2.3.1) (→ Obr. 300.2.3.1.2) i rozlohy **velmi diferencované**.

Územní členění Prahy

Čtyři nejpočetnější MČ (Praha 4, Praha 10, Praha 8 a Praha 6) mají přes 100 000 obyvatel, v pěti nejmenších počet obyvatel nepřesahuje 1 000 obyvatel (MČ Praha-Nedvězí, MČ Praha-Královice, Praha-Přední Kopanina, MČ Praha-Benice a MČ Praha-Lochkov). Nesrovnatelnost městských částí je i z pohledu rozlohy – největší MČ Praha 6 je více než 23krát větší než nejmenší Petrovice. Hustota obyvatel je výrazně vyšší v centru města, v případě MČ Praha 2 a MČ Praha 3 přesahuje hodnotu 12 000 obyvatel na km². Nejmenší hustotu zalidnění mají MČ Praha-Královice a MČ Praha-Nedvězí, méně než 100 obyvatel na km². Pro výkon přenesené státní správy je Praha **rozdělena na 22 správních obvodů**, některé obvody jsou totožné s MČ jako např. správní obvod Prahy 1, Prahy 2 a Prahy 3.

Územní členění Prahy

Praha je **historickým správním centrem státu** a také přirozeným **reprezentantem** celé České republiky. Nejvyšší orgány státní správy **sídlí v historicky významných budovách**. Vrcholné instituce nalezneme v historickém centru města, např. sídlo prezidenta republiky, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo financí nebo Úřad vlády České republiky, případně v jeho nejbližším okolí. Reprezentativní budovy v centru Prahy má také samospráva hlavního města (Nová radnice na

Mariánském náměstí) a některé zastupitelské úřady cizích států. Na území Prahy mají centrálu i mezinárodní organizace, jejich počet dlouhodobě roste (i.0800.11.005.01). Tempo růstu počtu mezinárodních organizací je však srovnatelné s ostatními městy regionu. Výrazná **koncentrace institucí veřejné správy je v MČ Praha 1**, dále pak v MČ Praha 6 nebo v MČ Praha 2. Částečně však probíhá **decentralizace veřejné správy**, z tohoto důvodu některé instituce sídlí i mimo historické centrum města, např. v MČ Praha 3, MČ Praha 5, MČ Praha 8 nebo v MČ Praha 9. Podobná jako u institucí veřejné správy je situace i v případě zastupitelských úřadů. Ty jsou **převážně situovány do budov v MČ Praha 1 a v MČ Praha 6** [48]. Umístění do jiných MČ je spíše ojedinělé. V centru města se nacházejí také budovy správy města a úřady některých velkých MČ. Sídla úřadů MČ, obvodní soudy, úřady práce, finanční úřady a další objekty veřejné správy jsou podle potřeby rozmístěny po celém území města (→ Obr. 3.4.1.1).

Územní členění Prahy

Veřejná správa za dobu své existence **prochází vývojem** a s tím souvisejí i **nové nároky na prostory** pro její výkon. Dochází tak k rekonstrukcím stávajících budov, ojediněle k výstavbě nových budov. Jejich důvodem často bývá nejen snaha o integraci institucí veřejné správy, ale také lepší přístup pro občany, větší reprezentativnost nových prostorů a dosažení lepší dopravní dostupnosti. **Rekonstrukce či výstavba budov** úřadů městských částí již proběhla v řadě MČ – v MČ Praha 6, MČ Praha 13, MČ Praha 22 a MČ Praha 4, v poslední době i v MČ Praha 7, v MČ Praha-Štěřboholy a v MČ Praha 12. V dalších městských částech se rekonstrukce úřadů městských částí připravuje (MČ Praha 8, MČ Praha 10). Rekonstrukcí prošel také areál Obvodního státního zastupitelství v Praze 10 nebo Nejvyššího kontrolního úřadu. Nové budovy získaly centrální instituce veřejné správy jako např. Katastrální úřad, Český statistický úřad (ČSÚ) nebo Státní ústřední archiv.

Územní členění Prahy

3.4.2 VÝKONNOST A SPOLEHLIVOST VEŘEJNÉ SPRÁVY

Územní členění Prahy

Důležitou charakteristikou veřejné správy je její výkonnost a spolehlivost. Ty se odrážejí v úspěšném rozvoji a fungování města a mají nezanedbatelný dopad na kvalitu života městského obyvatelstva. Dalším rysem kvalitní a demokratické veřejné správy je otevřenost úřadů vůči společnosti. Jedním z možných ukazatelů, jak otevřenost hodnotit, je sledovat, jaké instituce poskytují data a v jakém množství. Vzhledem k omezené možnosti zhodnocení kvality a výkonnosti veřejné správy jsme pro zhodnocení tohoto tématu využili údaje o spokojenosti obyvatel s jejím fungováním.

Územní členění Prahy

Výkonnost a spolehlivost veřejné správy je základem dobrého fungování státu, ale i menších administrativních

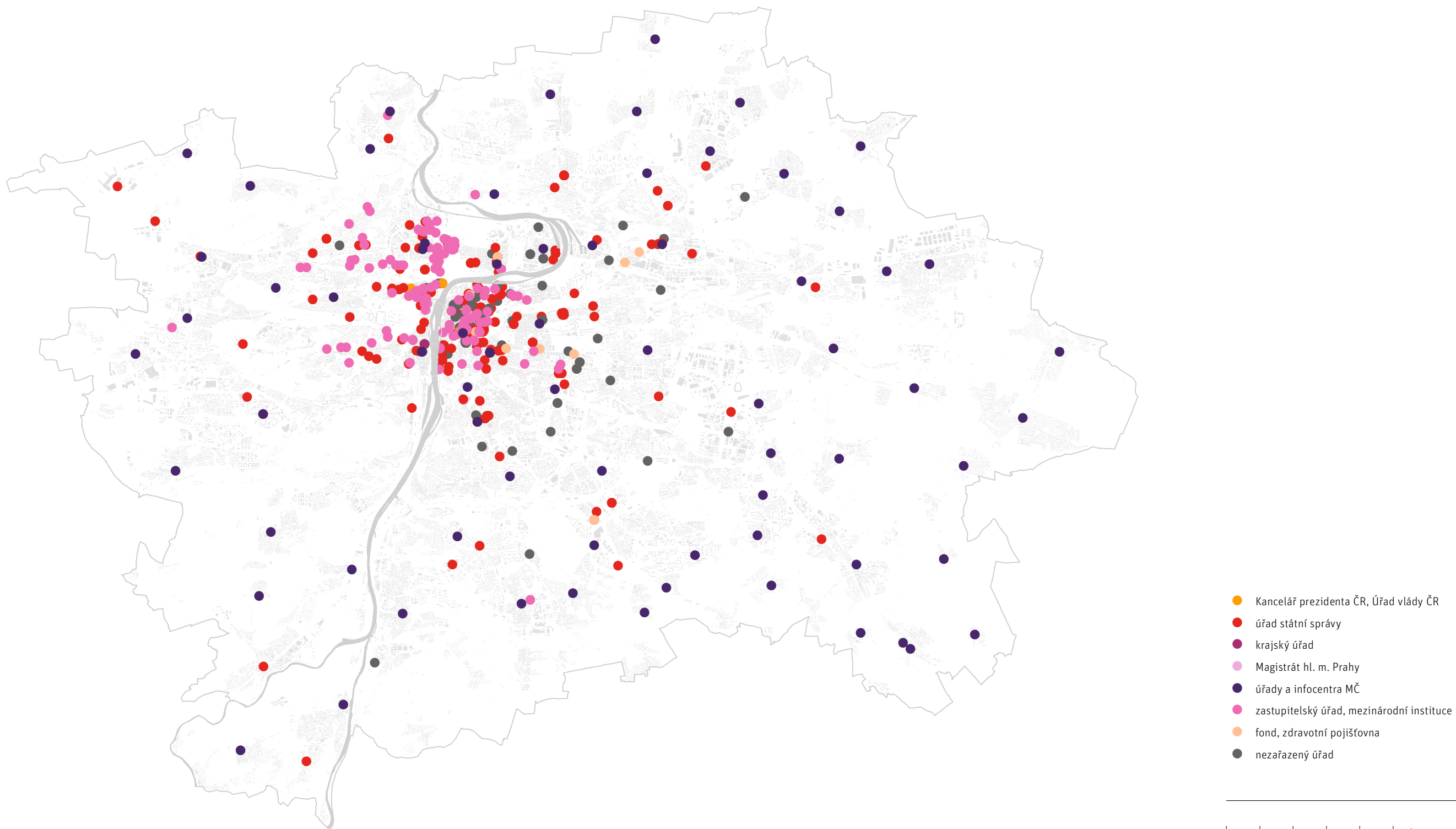
celků (měst, obcí, případně i jejich samosprávních částí). Tyto charakteristiky se odrážejí v úspěšném rozvoji a fungování města a mají nezanedbatelný dopad na kvalitu života městského obyvatelstva. Dalším rysem kvalitní a demokratické veřejné správy je otevřenost úřadů vůči společnosti. Vzhledem k omezenému zdroji podkladových dat využitých pro analýzu výkonnosti, spolehlivosti a otevřenosti veřejné správy na nižší prostorové úrovni jsme se zaměřili na hodnocení pomocí dostupných objektivních údajů, jako jsou **počet městských institucí, které zveřejňují data na Portálu Opendata hl. m. Prahy** ↗, a **počet opendatových vrstev** (i.0800.11.004.01), které jsou zveřejněny městskými institucemi na jednom centrálním portálu (i.0800.11.003.01). U obou ukazatelů počet sledovaných případů vzrůstá. V roce 2023 bylo na Portálu Opendata hl. m. Prahy zveřejněno **363 vrstev 24 institucemi** reprezentujícími správu či samosprávu města. Za problematické je množné považovat, že vrstvy poskytuje pouze omezené množství institucí. Omezené zapojení městských institucí do poskytování otevřených dat snižuje možnost využití existujících dat pro zlepšení komunikace s občany, zlepšení služeb veřejné správy a vytváření nových produktů vhodných pro správu města. Některé **vrstvy nejsou pravidelně aktualizované a zastarávají**, čímž je značně omezena jejich využitelnost. Nejsou rovněž evidovány požadavky na poskytování konkrétních typů otevřených dat od městských institucí. Není tedy možné zhodnotit, zda poskytovaná data jsou dostatečná a saturují poptávku.

Územní členění Prahy

Subjektivní zhodnocení spolehlivosti veřejné správy je možné na základě výsledků sociologického šetření, v rámci něhož byla hodnocena **spokojenost s fungováním samosprávy** (primátor, Zastupitelstvo a Rada hl. m. Prahy) na úrovni hlavního města (i.0800.11.001.01) a **spokojenost s fungováním úřadu magistrátu** (i.0800.11.002.01). Podíl obyvatel deklarující spokojenost obyvatel s fungováním samosprávy mezi lety 2017 až 2022 vzrůstá. V roce 2022 **hodnotilo kladně fungování samosprávy 32 %** oslovených obyvatel. Zastoupení nespokojených obyvatel spíše stagnuje. Negativně hodnotilo fungování samosprávy 26 % dotázaných. Podíl obyvatel deklarující spokojenost obyvatel s fungováním úřadu Magistrátu hl. m. Prahy ve sledovaném období mírně vzrůstá. V roce 2022 hodnotilo **kladně fungování úřadu 30 %** oslovených obyvatel. Zastoupení nespokojených obyvatel stagnuje (negativně hodnotilo fungování úřadu 25 % dotázaných). V obou případech můžeme za problematické považovat nízký rozdíl mezi podílem spokojených a nespokojených respondentů. Nízký rozdíl mezi oběma extrémý může být ale vhodným stimulem pro další posilování důvěry mezi správou města a jeho obyvateli a pro dosažení vyšší úrovně otevřenosti a transparentnosti úřadů a poskytování rychlých a kvalitních informačních služeb.

3.4.1.1 Správní úřady a další instituce

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

3.4.3 ZÁVĚR PODKAPITOLY

Praha je v současnosti stále výrazné administrativně-správní centrum na všech hierarchických úrovních – státní, krajské, okresní i obecní. V rámci Prahy je patrná výrazná centralizace úřadů a institucí veřejné správy do historického centra – převážně na území MČ Praha 1. Týká se to nejen institucí republikové úrovně, ale také zastupitelských úřadů nebo magistrátních úřadů. Úřady a instituce mnohdy sídlí v historicky i architektonicky cenných a reprezentativních budovách. U některých institucí veřejné správy je však zřejmá jistá snaha o modernizaci budov nebo přesun úřadů do lépe dopravně dostupných a renovovaných budov úřadů (např. MČ Prahy 4, MČ Prahy 7 nebo MČ Prahy 12). Tento proces je podpořen rekonstrukcí stávajících budov ve vlastnictví města, ale také výstavbou nových budov pro výkon veřejné správy na různých hierarchických úrovních.

Přílišná decentralizace je naopak patrná při pohledu na počet samosprávných jednotek Prahy. Nejen jejich velký počet, ale také jejich výrazná populační a prostorová diferencovanost se může při řízení města jevit jako problém. Srovnání fragmentace samosprávy Prahy s ostatními městy zahrnuje téma 050.2.800. Kvalita a výkonost úřadů na celoměstské úrovni se zlepšuje a je většinou dotázaných hodnocena pozitivně, stále ale existuje významný potenciál pro vyšší transparentnost a otevřenost úřadů. Poskytování aktuálních informací a široké škály pravidelně aktualizovaných otevřených dat může přispět ke zlepšení komunikace s občany, zlepšení služeb veřejné správy a vytváření nových produktů vhodných pro úspěšnou správu města.

-
-
-

3.5 Ochrana obyvatelstva

Zajištění bezpečnosti obyvatel je jedním ze základních povinností státu, potažmo sídelního útvaru. Ochrana obyvatel je specifický druh veřejné vybavenosti (VV), po které vyžadujeme maximální efektivitu a účinnost. Současná podoba ochrany obyvatelstva již nepředstavuje pouze plnění úkolů ve vazbě na Ženevskou úmluvu z 12. srpna 1949, zejména varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva. Jedná se o široký soubor činností, vedoucích k zabezpečení ochrany života, zdraví, majetku a životního prostředí, jejichž zajištění je úkolem odpovědných orgánů veřejné správy, ale také právnických osob a občanů. Ochrana obyvatelstva je jeden ze základních pilířů systému bezpečnosti České republiky. Přestože jde v současnosti o stabilní systém, snižováním počtu jeho pracovníků je ohrožována jeho efektivita a existující právní předpisy neumožňují jeho další rozvoj a pružné reagování na aktuální hrozby.

Tato podkapitola se nejdříve věnuje tématu ochrany a bezpečnosti obyvatelstva, zejména kriminalitě v Praze, poté záchrannému bezpečnostnímu systému, který zajišťují hasiči, záchranná zdravotní služba a policie. Dále se zabývá obranou a bezpečností státu, především armádou. Oproti jiným druhům VV se v této kapitole klade menší důraz na územní průmět daných služeb občanské vybavenosti. Souvisí to jednak s faktem, že dostupnost složek integrovaného záchranného systému je daná zákonnými dojezdovými časy a v Praze je nadprůměrně lepší než v ostatních částech republiky, dále s faktem, že potřeba zajistit bezpečnost není vázána na počet obyvatel, ale např. na počet trestných činů. Témata této podkapitoly naplňují sledované jevy:

A003 — zařízení občanského vybavení

A105 — hraniční přechody

A107 — objekty důležité pro obranu státu a vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu

A110a — objekty civilní a požární ochrany

A112a — stavby důležité pro bezpečnost státu a vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu

3.5.1 OCHRANA A BEZPEČNOST OBYVATELSTVA

Téma předkládá stručný popis ochrany obyvatelstva, chápané jako systém prevence, připravenosti a odezvy vůči mimořádným a krizovým situacím, cílem je ochrana životů, zdraví, majetku a životního prostředí. Ochrana a bezpečnost obyvatelstva je specifickým druhem vybavenosti, po které vyžadujeme maximální efektivitu a účinnost, ale zároveň s těmito službami chceme přijít do styku co nejméně. Téma dále popisuje trendy a změny probíhající v posledních letech a obsahuje zhodnocení, co z nich pro město vyplývá a jak se do jeho fungování promítají.

Ochrana obyvatelstva je chápána jako systém prevence, připravenosti a odezvy vůči mimořádným a krizovým situacím, cílem je ochrana životů, zdraví, majetku a životního prostředí. Je specifickým druhem vybavenosti, po které vyžadujeme maximální efektivitu a účinnost, ale zároveň s těmito službami chceme přijít do styku co nejméně. V Praze je relativně vyšší úroveň kriminality než v ostatních částech republiky. Oproti průměru ČR je zde evidováno skoro dvojnásobně více trestných činů na 1 000 obyvatel (i.0800.07.003.01). Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel v Praze, stejně jako v celé ČR, nicméně dlouhodobě klesá, resp. stagnuje (→ Obr. 3.5.1.1). Za posledních 10 let se **počet trestných činů snížil o 40 p. b.** Struktura kriminality se dlouhodobě **výrazně nemění**. Přibližně 75 % zjištěných trestných činů představuje majetková kriminalita jako krádeže nebo vloupání. Minimum ze všech trestných činů představují násilné činy jako vraždy či loupežná přepadení. V posledním desetiletí také roste objasněnost trestných činů (i.0800.07.004.01), indikující zvýšení efektivity práce Policie ČR. Oproti průměru ČR je objasněnost trestných činů v Praze přibližně poloviční. Dlouhodobě nejvyšší koncentrace trestných činů na obyvatele je patrná v centru města, kde se v průběhu dne vyskytuje velké množství lidí. Vysoký index kriminality vykazují jednak oblasti vnitřního města, jako jsou MČ Praha 1 a MČ Praha 2, jednak průmyslové oblasti, jako jsou MČ Praha-Štěrboholy, MČ Praha-Běchovice a MČ Praha-Zličín (→ Obr. 3.5.1.2). V posledních letech dochází k mírnému růstu počtu odhalených přestupků (i.0800.07.001.01)⁵⁹.

Ochranu obyvatel při mimořádných událostech, krizových situacích a řešení jejich negativních dopadů zajišťuje **Záchranný bezpečnostní systém hl. m. Prahy**. Jeho základními složkami jsou Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy (HZS HMP), Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy

^[1] Nárůst přestupků lze dávat do souvislosti s přijatou novelou trestního zákoníku č. 333/2020 Sb., která zvýšila hranici škody v trestněprávních kauzách na dvojnásobek, a lze tak očekávat méně trestných činů a více přestupků

(ZZS HMP), Policie ČR a Městská policie hl. m. Prahy. Do systému jsou zařazeny i další právní subjekty umožňující provádění záchranných prací. Záchranný bezpečnostní systém zabezpečuje koordinovaný postup záchranných, pohotovostních a odborných složek, orgánů státní správy a samosprávy, právníků a fyzických osob při likvidaci následků mimořádných událostí na území Prahy. Na území Prahy je v současné době **11 stanic HZS HMP**, dále zde působí sbory dobrovolných hasičů a podnikových hasičských záchranných sborů. Jednotlivé hasičské stanice jsou situovány tak, aby dojezdovými vzdálenostmi pokryly celé město (→ Obr. 3.5.1.3). Průměrný dojezdový čas od ohlášení do zahájení zásahu byl v roce 2022 necelých **17 minut** [49]. Některá území jihozápadní, jihovýchodní a severní části Prahy nejsou dostatečně pokryta hasičskými stanicemi a jednotky zde nesplňují dojezdové časy [50]. Jedním z cílů HZS HMP je proto **výstavba nových hasičských stanic** za účelem zkrácení dojezdových časů a odpovědného zabezpečení území hlavního města z hlediska plošného pokrytí. I proto byla v lednu 2022 otevřena v k.ú. Holešovice nová hasičská stanice, zlepšující pokrytí v centrální části města.

Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy – územní středisko záchranné služby zajišťuje odbornou přednemocniční

neodkladnou péči u stavů ohrožujících život obyvatel a návštěvníků Prahy i blízkého okolí. Průměrný dojezdový čas k pacientovi byl v Praze v roce 2022 pod **8 minut** [51], tedy výrazně nižší, než je zákonná doba dojezdu (20 minut) (§5 zákona č. 374/2011 Sb.). V současné době se v Praze nachází **23 výjezdových základen**, jejichž počet by ZZS HMP ráda navýšovala [51] (→ Obr. 3.5.1.3). Nedostatek je pociťován především v centru města. Dlouhodobě nedořešeným problémem je výstavba nové administrativní a provozní budovy záchranné služby, kde by sídlilo i ředitelství ZZS HMP.

Policie ČR – **Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy** se dělí na 4 obvodní ředitelství, 47 místních oddělení pořádkové policie, oddělení letiště Ruzyně a 4 oddělení železniční policie na největších pražských nádražích (→ Obr. 3.5.1.3). Dále jsou v Praze oddělení hlídkové služby [4] a další oddělení jako např. dopravní policie, kriminální policie, oddělení služební kynologie, poříční oddělení atd. **Městská policie hl. m. Prahy** se dělí na 15 obvodních ředitelství, hlídkový útvar, útvar psůvodů, poříční útvar, útvar řešení přestupků a další složky. Kromě jiného zajišťuje 2 útulky pro opuštěná zvířata (v Troji a v Dolních Měcholupech). Celkový počet policistů v Praze činil necelých **8 000 osob v roce 2022** (5 566 Policie ČR a téměř 2 400 Městská policie). Dlouhodobě

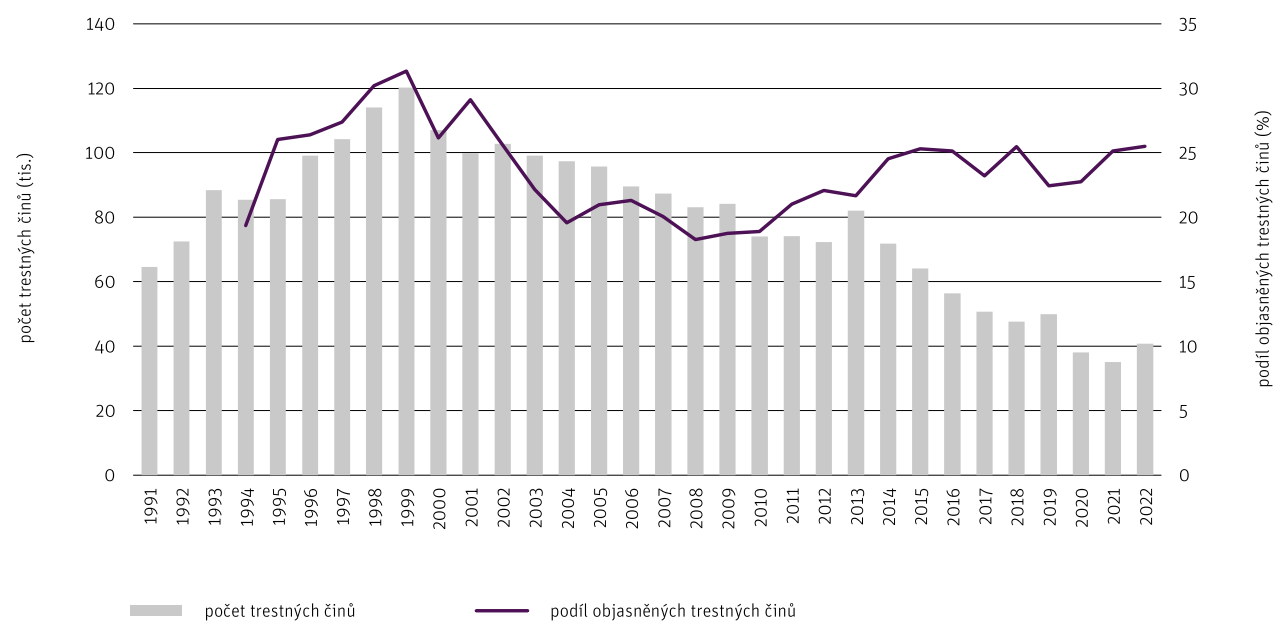
dochází k poklesu policejního stavu, i přes snahu o navyšování počtu příslušníků. Rozdíl plánovaných a skutečných početních stavů příslušníků Policie ČR v Praze činil k 1. 1. 2022 téměř **900 policistů** [52].

100 tisíc obyvatel se ČR pohybuje na dvojnásobku oproti Německu, Rakousku či Francii.

Na území Prahy se nacházejí **dva rozsáhlé areály vazebních věznic**, a to Vazební věznice **Praha Ruzyně** v MČ Praha 6 se současným stavem 650 vězňů a Vazební věznice **Praha Pankrác** v MČ Praha 4 s kapacitou 1 202 vězňů, kde součástí areálu je i Vazební nemocnice Pankrác (→ Obr. 3.5.1.3). V těchto věznicích jsou drženi obvinění, kteří byli soudem vzati do vazby. Nacházejí se zde také odsouzení, které nelze z kapacitních důvodů umístit do příslušné věznice pro výkon trestu. Pro výkon trestu odsouzených žen má vazební věznice Praha Ruzyně pronajatý trakt domova svatého Karla Boromejského v Řepích, kde odsouzené ženy ve spolupráci se sestrami Boromejkami vykonávají činnost sanitářek, pečovatelek a ošetřovatelek klientů léčebny dlouhodobě nemocných. Používáním alternativních trestů, jakými jsou např. pokuty či veřejně prospěšné práce, se během posledních let snížil počet vězňů v ČR z 21 500 (v roce 2018) na 17 498 v roce 2022 [53]. Do dubna 2023 se počet vězňů prudce zvýšil na 19 700 a s ním i přeplněnost českých věznic, pohybujících se v průměru na 98 % kapacity [54]. Se 180–200 vězni na

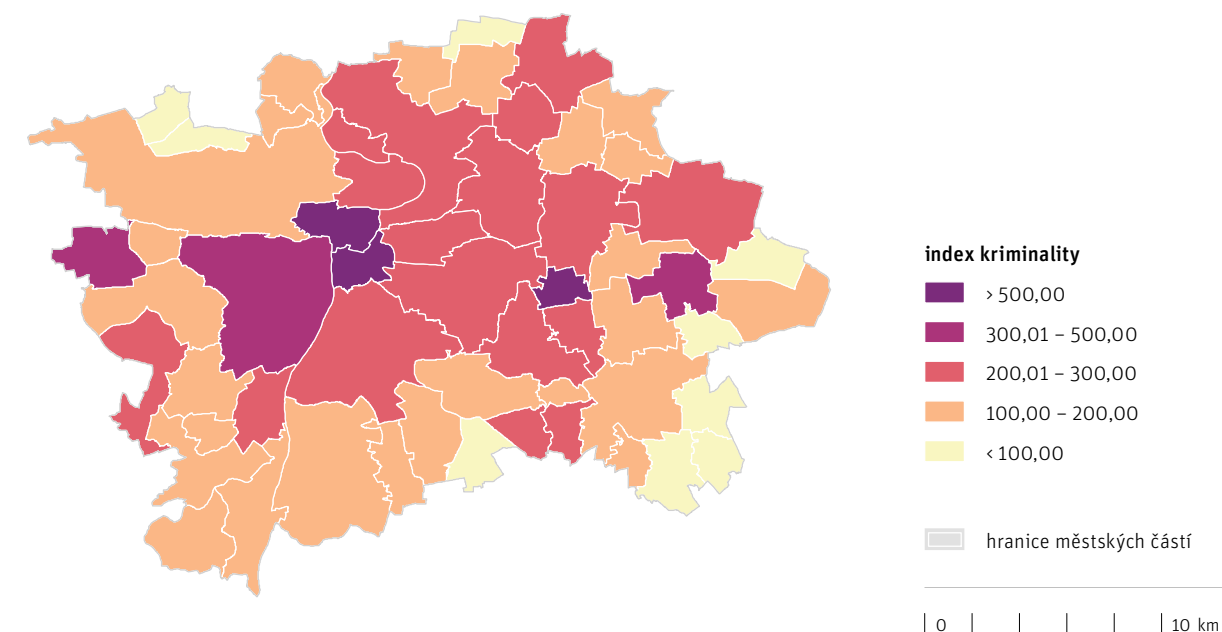
3.5.1.1 Vývoj počtu trestných činů

IPR Praha 2024 / data: Policie ČR 2023

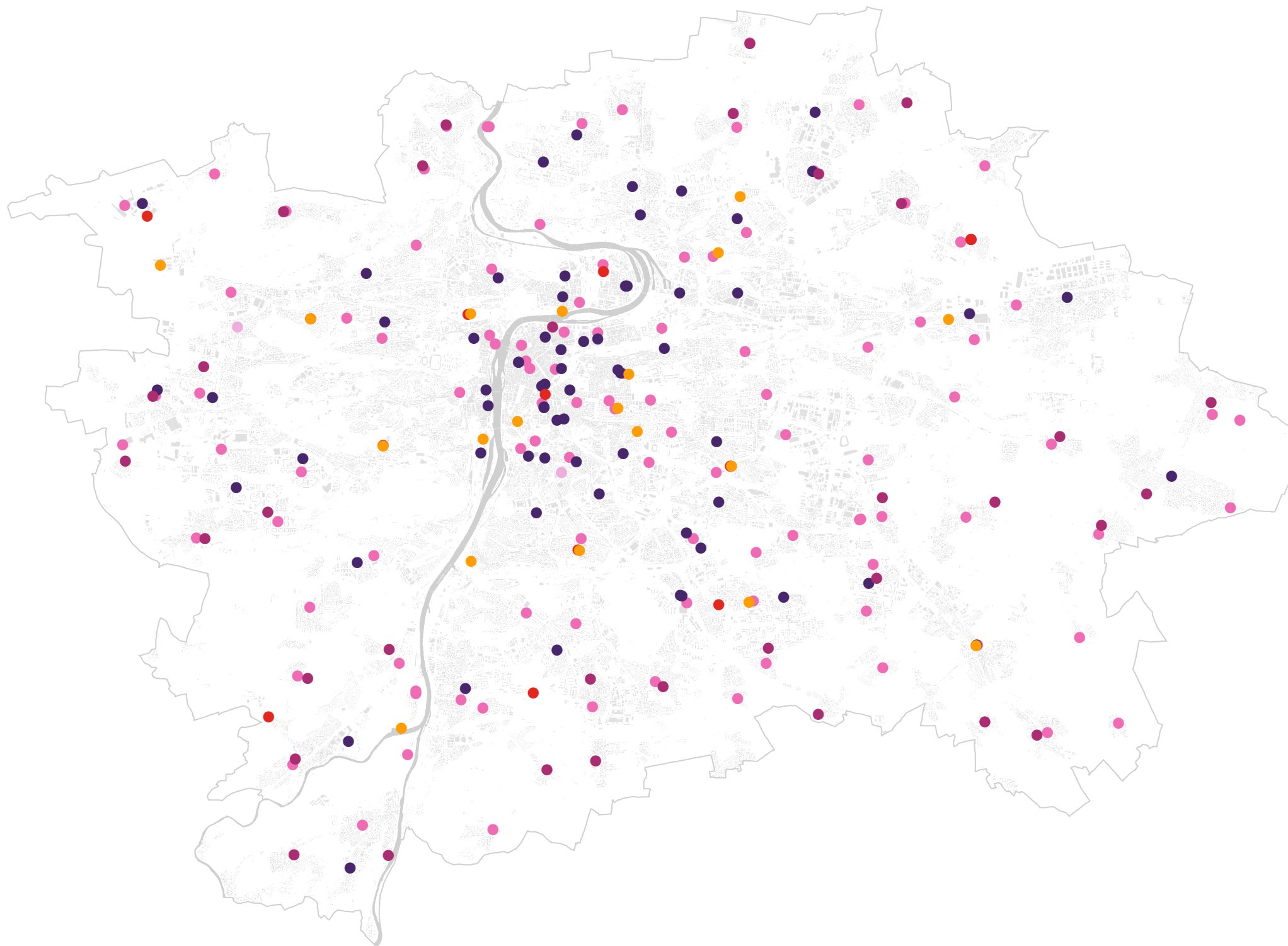
3.5.1.2 Index kriminality

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha, ČSÚ, Policie ČR 2023

3.5.1.3 Ochrana a bezpečnost obyvatelstva

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha, MHMP, Policie ČR, Městská policie HMP, ZHS Praha 2023

- zdravotnická záchranná služba
- hasičská záchranná služba
- sbor dobrovolných hasičů
- věznice
- Policie ČR
- Městská policie Praha

| 0 | | | | 5 km

3.5.2 OBRANA A BEZPEČNOST STÁTU

V otázce bezpečnosti se v posledních letech i přes konstantní pokles kriminality projevuje zhoršení obav o bezpečnost či zvýšení rizik, jako jsou teroristické útoky, uprchlická vlna, hybridní válka ze strany Ruska atd. Hlavním subjektem obrany republiky je Armáda ČR, jejíž řídicí instituce sídlí v Praze. Téma předkládá stručnou charakteristiku dokumentu Bezpečnostní strategie ČR, Armády ČR v Praze a územní průmět objektů a staveb důležitých pro zajištění obrany a bezpečnosti státu na území města.

I přes konstantní pokles kriminality dochází v posledních letech ke zhoršení obav o bezpečnost či zvýšení rizik, jako jsou teroristické útoky, uprchlická vlna, hybridní válka ze strany Ruska atd. Základním koncepčním dokumentem bezpečnostní politiky České republiky (ČR) je Bezpečnostní strategie ČR [55], která nastavuje obecné principy a směřování bezpečností politiky ČR a je vodítkem pro strategická rozhodnutí bezpečnostního systému státu. Otevřeně pojmenovává **současné hrozby**, plynoucí z výrazně zhoršeného mezinárodního prostředí – zejména **válka Ruska proti Ukrajině, ruské záměrné působení proti politické, ekonomické a společenské stabilitě v ČR a zpochybnění mezinárodního řádu ze strany Číny**. Také definuje základní bezpečností zájmy ČR, jakými jsou svrchovanost, územní celistvost a politická nezávislost ČR, dále bezpečnost a stabilita v euroatlantickém prostoru, soudržnost Severoatlantické aliance, stabilita Evropské unie. V neposlední řadě je bezpečnostním zájmem ČR budování technologicky vyspělých a připravených ozbrojených sil pro zajištění vlastní a kolektivní obrany.

Hlavním subjektem obrany České republiky je **Armáda České republiky**, jejíž řídicí instituce sídlí v Praze. Praha je sídlem **Ministerstva obrany a Generálního štábu Armády ČR**, je zde umístěn Vojenský ústřední archiv. Dále v Praze působí Posádkové velitelství Praha a 24. základna dopravního letectva v Praze-Kbelích. Posádku Praha tvoří vojenské útvary a zařízení rozmístěné trvale nebo dočasně na území hl. m. Prahy (→ Obr. 3.5.2.1) (→ Výkres 0.2) (L.82). Armáda ČR je orgánem pro zabezpečení chodu posádkové služby hlavního města republiky, celoposádkových akcí za účasti vojsk a pro řešení ostatních posádkových záležitostí, včetně jejich návaznosti na občanskou veřejnost. Spolupracuje také se složkami integrovaného záchranného systému, Magistrátem hl. m. Prahy a úřady MČ. Armáda také často pomáhá při živelných pohromách, a to především při ničivých povodních velkého rozsahu.

Objekty důležité pro obranu státu jsou pozemky a stavby umístěné ve vojenských újezdech, určené k ochraně obyvatel mající strategický význam určený vládou, či mohou mít strategický význam za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu (§ 29 zákona č. 222/1999 Sb.). Na území Prahy se nachází soubor **62 objektů důležitých pro obranu státu**, složených z kasáren, vojenských objektů, skladových a administrativních objektů. Nejvyšší územní koncentrace těchto objektů je na k.ú. Ruzyně, Hradčany, Dejvice a Kbely. Většina objektů obsahuje také vlastní zájmové území, tj. území přilehlé k těmto objektům, ve kterém se uspořádání musí řešit ve vzájemné funkční a technické souvislosti s těmito objekty.

V Praze je provozován **jednotný systém varování a vyrozumění**, který zajišťuje 429 poplachových sirén, rozmístěných po celé Praze (→ Obr. 3.5.2.1). Na území města je umístěno na 1 100 kamerových stanovišť [56] a 99 monitorovacích pracovišť (v roce 2019). Kamerový systém se buduje a rozšiřuje od roku 1997 jako nástroj k monitorování veřejných prostranství s cílem zvýšit bezpečnost občanů a návštěvníků Prahy, především v oblastech prevence, represe, ochrany památek a řízení silničního provozu. Do kamerového systému jsou integrovány kamery Technické správy komunikací hl. m. Prahy a Dopravního podniku hl. m. Prahy v metru. Nejvyšší počet kamerových stanovišť se nachází na území MČ Praha 1 a MČ Praha 8. Pro zabezpečení ochrany obyvatelstva slouží **stálé úkryty a stanice metra s ochranným systémem** (L.81). Na území Prahy je připraveno **685 stálých tlakově odolných úkrytů** s kapacitou **147 tisíc osob**. Mezi stanice metra a přilehlé mezistaniční úseky plně využitelné v rámci ochranného systému metra patří 12 stanic na trase A, 15 stanic na trase B a 7 stanic na trase C. Ty poskytují kapacitu dalších 332 tisíc osob. Kromě toho Strahovský tunel má kapacitu 15 tisíc osob (→ Výkres 0.2) (L.81).

V Praze se nacházejí 3 hraniční přechody, zajištěné civilním (→ Obr. 3.5.2.1), mezinárodním letištěm Václava Havla Praha v Ruzyni (Terminál 1, 2 a Terminál 3, 4) a letištěm Praha Letňany, na kterém jsou provozovány neveřejné mezinárodní lety (příloha č. 1 sdělení č. 395/2021 Sb.). Jedná se o zvláštní případy, kdy letiště jsou prostorem určeným k překračování vnějších hranic (§2 odst. 2 zákona č. 191/2016 Sb.), v jejich okolí se ale žádné státní hranice nevyskytují. Česká republika je od roku 2007 plně součástí tzv. Schengenského prostoru, v jehož rámci je možný volný přeshraniční pohyb osob a zboží (více v tématu 600.3.6.1 Letiště Václava Havla Praha a 600.3.6.2 Ostatní letiště a heliporty). Na území Prahy se nachází také hraniční přechod zajištěný vojenským mezinárodním letištěm Praha Kbely.

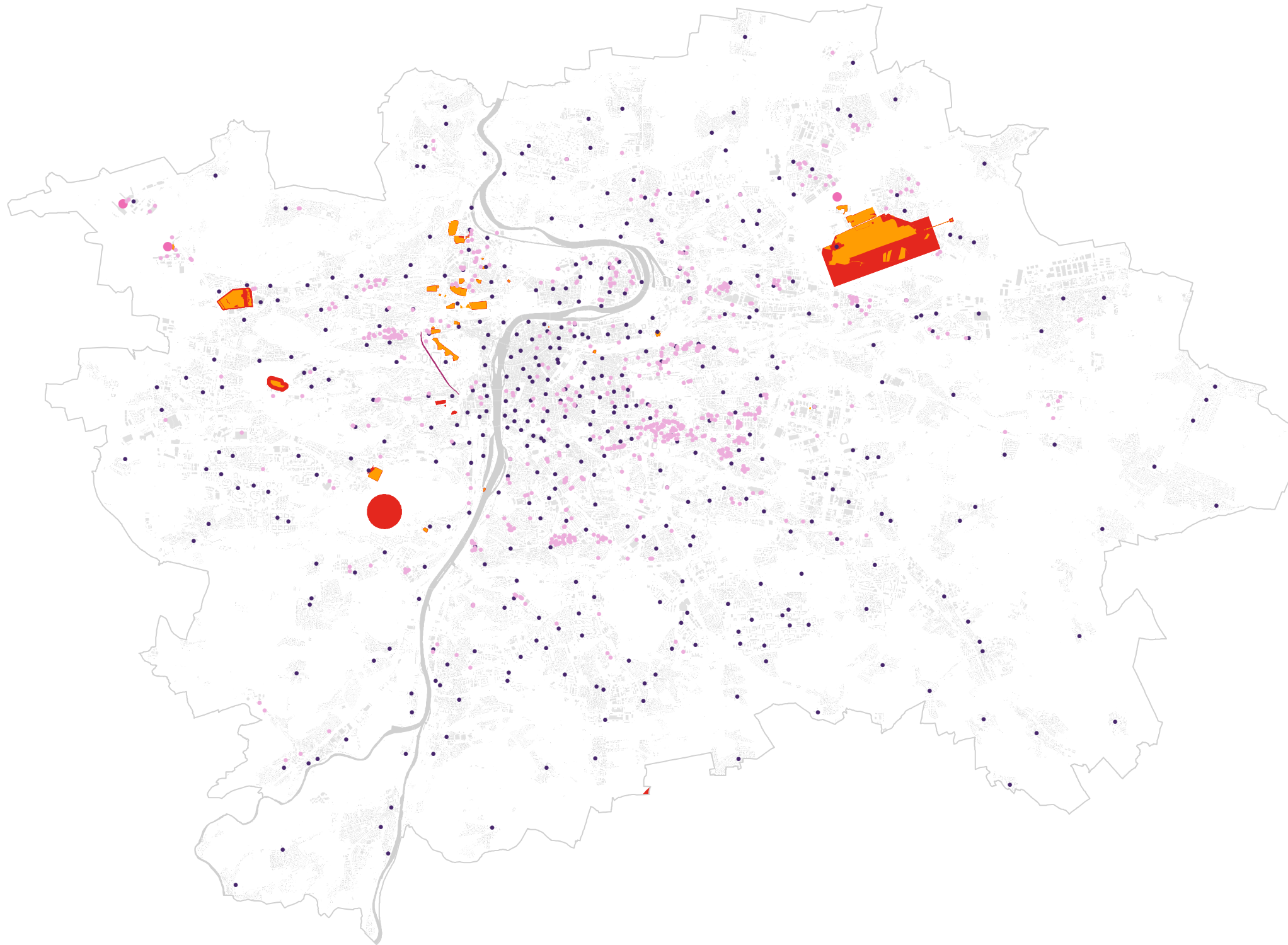
3.5.3 ZÁVĚR PODKAPITOLY

Praha je relativně bezpečné město s dlouhodobě klesajícím indexem kriminality, tj. počtem trestných činů na 10 tis. obyvatel. V Praze je funkční integrovaný Záchranný bezpečnostní systém hl. m. Prahy. Jeho základními složkami jsou Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy (HZS HMP), Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy (ZZS HMP), Policie ČR a Městská policie hl. m. Prahy. I když je v Praze dobrá dostupnost záchranných složek, tzn. dojezdový čas je vysoce nadprůměrný, HZS i ZZS se potýkají s problémem nedostatečného počtu a modernizace výjezdových zdravotnických základen a hasičských stanic. Dlouhodobým problémem je také personální podstav, např. klesají počty zaměstnaných policistů.

-
-
-

3.5.2.1 Obrana a bezpečnost státu

IPR Praha 2024 / data: MO ČR 2024, IPR Praha, MHMP, ZHS Praha 2023

- objekt důležitý pro obranu státu
- zájmové území objektu důležitého pro obranu státu
- stálý úkryt Strahovský tunel
- stálý úkryt nespecifikovaný
- jednotný systém varování a vyrozumění
- hraniční přechod

| 0 | | | | 5 km

3.6 Kultura

Cílem podkapitoly je popsat a zmapovat kulturní život v Praze. Kulturu vnímáme jako prvek, který utváří podobu společnosti. S pomocí kultury uchováваме specifické hodnoty a zvyky, které za pomoci mezigenerační výměny předáváme současným a následujícím generacím. Ty je dále rozvíjejí a udržují je živé v povědomí společnosti. Kultura má funkci vzdělávací, neboť rozvíjí znalosti a dovednosti jednotlivců. Plní také funkci společenskou, jelikož kulturní aktivity mohou přispět například k oživení veřejného prostoru, jsou častou příležitostí pro setkávání, k utváření komunitních vztahů, k podpoře lokální identity, k předcházení a mírnění sociálně-patologických jevů. Kulturní aktivity mohou také přilákat nové podnikatelské subjekty s vysokým multiplikačním efektem a rozvíjet tak místní ekonomiku.

Kulturní zařízení v Praze

Kultura významně působí na úroveň kvality života obyvatel města a současně má silný vliv na vnímání atraktivity města pro současné a potenciální obyvatele a hosty. Atraktivita města má následně vliv na investiční rozhodování při hledání nového místa pro obchodní expanzi, kdy investoři chtějí svým současným a budoucím pracovníkům zajistit vyšší úroveň kvality života a podpořit tak jejich výkonnost. Kultura může přispět k ekonomickému rozvoji města a není pouze výdajovou záležitostí, ale i příjmovou příležitostí. Podkapitola 3.6.1 se věnuje obecnému zhodnocení kulturní infrastruktury. Uvádíme počty, kategorie a druhy kulturních zařízení, rozlišujeme primární a sekundární zařízení. Dále se zaobíráme dostupností kulturních zařízení ve městě, především dostupností a deficitů kulturně-komunitních center (KKC) a základních knihoven (→ podkapitola 3.6.2), které podporují komunitní život obyvatel a zvyšují kvalitu jejich života. Témata této podkapitoly naplňují sledovaný jev A003 – zařízení občanského vybavení.

Kulturní zařízení v Praze

3.6.1 CHARAKTERISTIKA INFRASTRUKTURY KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ

Praha je centrem kultury a kulturního dění České republiky. V Praze je soustředěn vysoký počet kulturních institucí a zařízení, a to i ve srovnání se zahraničními městy (Vídeň, Varšava, Berlín). Téma popisuje přínos kultury, existující kulturní infrastrukturu, její kategorizaci a jednotlivé počty kulturních zařízení. Vzhledem k počtu kulturních zařízení se ukazuje, že deficity jsou především v sekundární infrastruktuře, tedy v podpůrných zařízeních, která slouží k výrobě, skladování, zkoušení, výuce či jako depozitáře.

Praha je kulturním centrem České republiky. Velké množství kulturních aktivit na území republiky se pořádá v Praze. Kulturní význam Prahy potvrzuje také zápis historického jádra města na Seznam světového dědictví **UNESCO** a získání titulu Kreativní město literatury. Kulturní význam Prahy a vysoká kulturní aktivita je doložena **vysokým počtem kulturních institucí a zařízení nadregionálního významu**, které se v Praze nacházejí. To jsou například scény Národního divadla (Národní divadlo, Státní opera, Nová scéna, Stavovské divadlo), Národní muzeum, Národní knihovna, Česká filharmonie, Národní galerie či Uměleckoprůmyslové muzeum. Dále se v Praze nachází 2116 nemovitých kulturních památek (→ 200.2.2.3) (m.0200.02.002.01), včetně tří nejnavštěvovanějších památek v republice za rok 2021 – Pražského hradu, Petřínské rozhledny a Zrcadlového bludiště [57]. Počet návštěvníků evidovaných kulturních památek v roce 2021 dosáhl 29 mil., v tomto počtu jsou zahrnuti i návštěvníci online služeb (i.0800.08.008.01).

Kulturní zařízení v Praze

V rámci vlastního šetření IPR identifikoval na území Prahy v roce 2022 téměř 700 kulturních zařízení (i.0800.08.003.01), které rozdělil do několika kategorií (→ Obr. 3.6.1.1). Z hlediska počtu kulturních zařízení Praha **vyniká nejen v tuzemském, ale i v mezinárodním srovnání**. V Praze se nachází vysoký počet divadel (94). Pokud bychom hodnotili počet obyvatel na jedno divadlo, žilo v Praze méně obyvatel na jedno divadlo než například v trojnásobně větším Berlíně nebo v podobně populačně velké Vídni⁶⁰. Ačkoliv sousední Varšavu a Vídeň převyšuje Praha v počtu divadel (Varšava – 27, Vídeň – 85), v počtu muzeí a galerií Praha Varšavu ani Vídeň nepřekoná [58]. Přesto pro obyvatele vytváří **vysoká koncentrace kultury** potenciál pro kvalitní společenský život a přispívá ke zvyšování kvality života Pražanů. V celoevropském šetření vyjádřilo 89 % dotázaných Pražanů spokojenost s kulturní vybaveností města, což je vyšší úroveň spokojenosti, než je evropský průměr (81 % dotázaných) [59]. V roce 2022 přispěly městské části v rámci svých grantových programů na rozvoj kulturně-komunitních služeb v lokalitách **částkou 47,5 mil. Kč** (i.0800.08.001.01)⁶¹. Pro oblast kultury město vyčlenilo **2,19 mld. Kč v roce 2022** (i.0800.08.002.01). Z dlouhodobého hlediska se oba výdeje v průběhu sledovaného období zvyšují.

Kulturní zařízení v Praze

Počet kulturních zařízení je s ohledem na velikost a populaci města vysoký. Za existující dlouhodobý deficit byla dlouhodobě považována absence koncertní síně, která by vyhovovala moderním technickým standardům. V roce 2022 byl vyhlášen

Kulturní zařízení v Praze

^[1] Praha je centrem kultury a kulturního dění České republiky. V Praze je soustředěn vysoký počet kulturních institucí a zařízení, a to i ve srovnání se zahraničními městy (Vídeň, Varšava, Berlín). Téma popisuje přínos kultury, existující kulturní infrastrukturu, její kategorizaci a jednotlivé počty kulturních zařízení

^[2] Praha je centrem kultury a kulturního dění České republiky. V Praze je soustředěn vysoký počet kulturních institucí a zařízení, a to i ve srovnání se zahraničními městy (Vídeň, Varšava, Berlín). Téma popisuje přínos kultury, existující kulturní infrastrukturu, její kategorizaci a jednotlivé počty kulturních zařízení

vítěz mezinárodní architektonické soutěže o podobu Vltavské Filharmonie. Následně byla s výhercem podepsána smlouva o dílo. Je pravděpodobné, že v nadcházejících letech Praha získá novu koncertní síň, která bude situována v okolí stanice metra Vltavská. Většina zjištěných existujících deficitů kulturní infrastruktury se netýká infrastruktury primární – tedy té, která je navštěvována koncovým uživatelem – ale **sekundární infrastruktury**, tj. podpůrných zařízení. Jde především o zařízení, která slouží k výrobě, skladování, zkoušení, výuce, či jako depozitáře. Příkladem jsou divadelní dílny a sklady, zkušebny pro soubory nového cirkusu a orchestrální tělesa, depozitáře pro muzea a galerie. Současné deficity citelně **komplikují provoz institucí a zabraňují expanzi produkce**. Případný budoucí rozvoj kulturní infrastruktury by se měl věnovat nejen výstavbě nových primárních zařízení, ale především doplnění stavu podpůrných zařízení a tím zmírnění existujících deficitů.

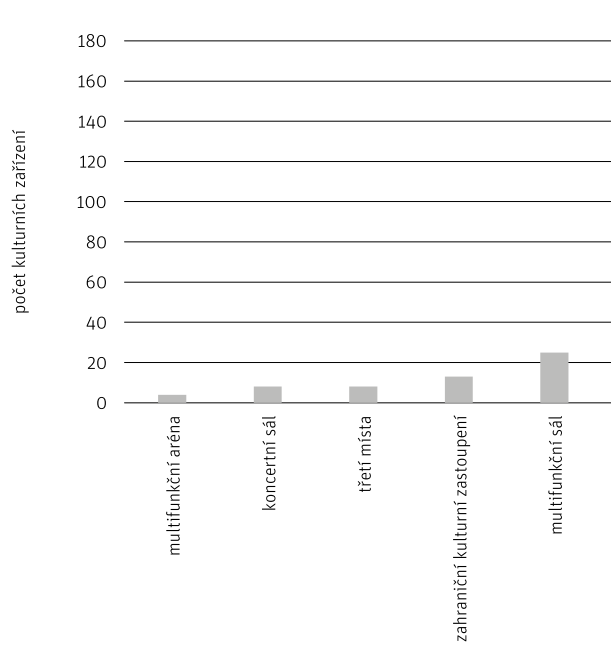
Kulturní zařízení v Praze

3.6.2 DOSTUPNOST KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ

Kulturní zařízení v Praze

3.6.2.1 DOSTUPNOST KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ V PRAZE

3.6.1.1 Počet kulturních zařízení podle kategorií na území Prahy

Téma popisuje prostorové rozložení kulturní infrastruktury v Praze, konkrétně divadel, kin, hudebních klubů, koncertních sálů, muzeí a galerií, výstavních síní, multifunkčních arén a sálů, knihoven, kulturních komunitních zařízení, zahraničních kulturních zařízení a třetích místí. Dále předkládá závěry analýzy současných infrastrukturních potřeb z hlediska kulturně-komunitních center (KKC) a knihoven, mapuje deficitní oblasti (lokality) na základě docházkových vzdáleností a počtu obyvatel bydlících v docházkové vzdálenosti stávajících KKC a knihoven.

Kulturní zařízení v Praze

Velká část kulturních zařízení je soustředěna v centru města. Na území městské části Praha 1 se nachází téměř 40 % z celkového počtu 694 zařízení (i.0800.08.003.01), tzn. **dvě pětiny všech kulturních zařízení v Praze se nacházejí v centru města**. Zde také sídlí většina kulturních institucí nadregionálního významu v Praze. Kromě městské části Praha 1 se největší koncentrace kulturních zařízení vyskytuje v jeho těsném sousedství, v městských částech Praha 7, Praha 2 a Praha 3. Na území městské části Praha 7 je provozován koncept **kulturní čtvrti Art District 7**, který je postaven na

vzájemné blízkosti zde sídlících institucí (→ Obr. 3.6.2.1). Pro zajištění základní kulturní obslužnosti jsou **klíčová kulturně-komunitní centra** (KKC) a **knihovny**. Důvodem je jejich jednoduchá a nízkoprahová přístupnost, lokální charakter i orientace na specifické skupiny osob, jako jsou například rodiny s dětmi či senioři. Tato zařízení zajišťují základní a nízkoprahový přístup ke kultuře. Otevřenost a dostupnost těchto zařízení posiluje a formuje vztah mezi obyvateli města a kulturním sektorem. Přítomnost zařízení podporuje také rozmanitost akcí konaných v dílčích lokalitách. Snižuje se tak nutnost cestovat do jiných částí města, čímž jsou zmenšeny nároky a náklady na dopravu a podpořena koncepce města krátkých vzdáleností.

Z hlediska polohy ve městě je většina KKC soustředěna ve vnitřním městě, dostatečně obsloužena je i řada periferních sídlišť (→ Obr. 3.6.2.2). KKC jsou provozována městskými částmi, jejich příspěvkovými organizacemi, soukromými subjekty a církvemi. Na území Prahy evidujeme 81 těchto zařízení zřizovaných jinými subjekty než církevními. Spolu s církevními se nachází v Praze 159 KKC (i.0800.08.004.01). Za ideální pěší vzdálenost k těmto zařízením považujeme 800 m. V takové vzdálenosti od KKC žije v Praze 53 % obyvatel (i.0800.08.007.01) (→ Obr. 3.6.2.2). Mezi oblastmi se zhoršenou

dostupností řadíme území, ve kterých je vysoký počet obyvatel žijících mimo vymezenou pěší dostupnost – území s nedostatečnou a limitovanou dostupností. Městské části se zhoršenou úrovní docházkové dostupnosti KKC nalezneme především v okrajových částech Prahy (→ Obr. 3.6.2.3). V případě lokalit jde například o sídliště Horní Měcholupy, sídliště Letňany, sídliště Velká Ohrada a sídliště Horní Rožtyly (→ Obr. 3.6.2.4).

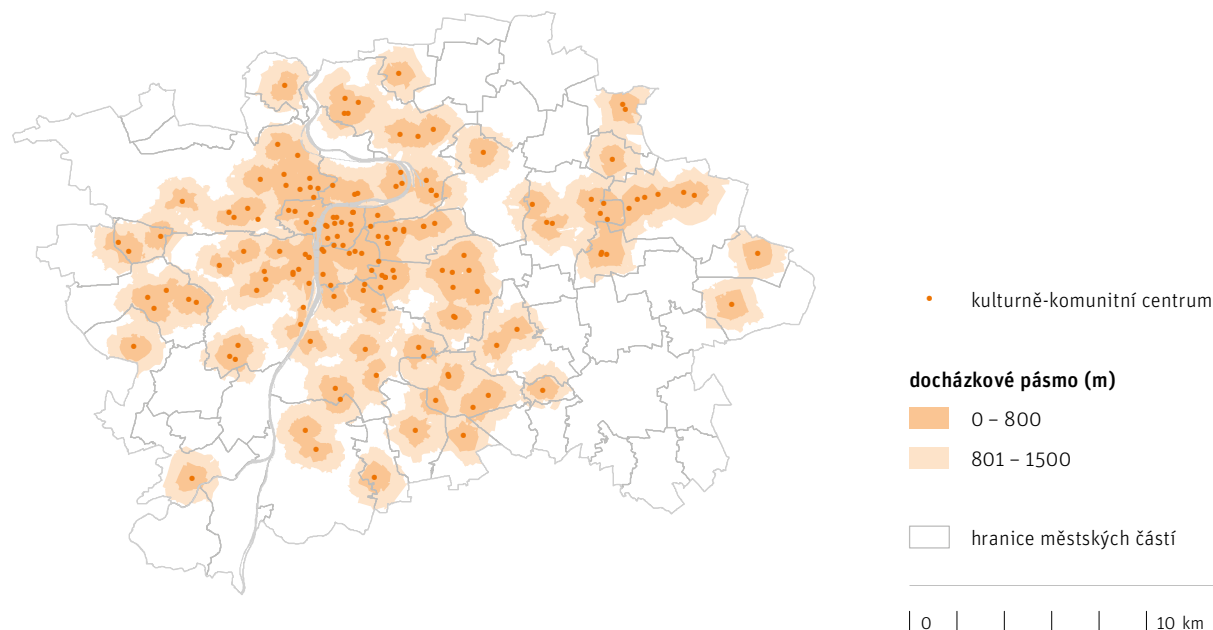
Rozložení základních knihoven je v rámci prostoru města rovnoměrnější. Z celkového počtu 91 knihoven (i.0800.08.005.01) je 45 knihoven, tj. 50 %, provozováno příspěvkovou organizací Prahy – Městskou knihovnou v Praze. Ostatní knihovny zpravidla provozují městské části, především v okrajových částech města (→ Obr. 3.6.2.5). V současnosti procházejí knihovny provozované Městskou knihovnou v Praze postupnou transformací, cílem je umožnit poskytování větší škály kulturně-komunitních aktivit a funkcí. Jedním ze záměrů je suplovat či doplňovat obslužnost především v oblastech, které vykazují nižší míru saturace infrastrukturních potřeb KKC. Do 800 m od základní knihovny žije v Praze 45 % obyvatel (i.0800.08.006.01) (→ Obr. 3.6.2.5). Mezi oblastmi se zhoršenou dostupností knihoven řadíme městské části na okraji Prahy a rovněž větší městské části (→ Obr. 3.6.2.6) Mezi problematické

lokality v případě knihoven řadíme Libeň, Sídlíště Červený Vrch či Braník (→ Obr. 3.6.2.7). Rozložení lokalit se zhoršenou dostupností vytváří v obou případech (KKC a základních knihoven) spíše nepravidelný mozaikový vzorec. V tomto vzorci jsou lokality s velmi dobrou a vynikající dostupností především ty, které na svém území nebo v jeho těsné blízkosti mají umístěn jeden ze sledovaných typů kulturních zařízení.

Mezi zastavěné lokality s vynikající dostupností a vysokým počtem obyvatel řadíme v případě kulturně-komunitních zařízení například tyto lokality: Vršovice, Vinohrady, Holešovice, Žižkov, Nové Město, Sídlíště Malešice, Libeň, Košíře, Sídlíště Novodvorská. V případě knihoven jde o mírně odlišné lokality: Sídlíště Černý Most, Sídlíště Lužiny, Žižkov, Letná, Sídlíště Letňany, Smíchov. Lépe než KKC jsou knihovnami obslouženy také okrajové části města. V okrajových částech města knihovny **provozují často místní obecní úřady**, a to v budovách úřadů, v infocentrech nebo v prostorech spravovaných městskými částmi. V centrálních částech města knihovny naopak častěji zřizuje Městská knihovna v Praze.

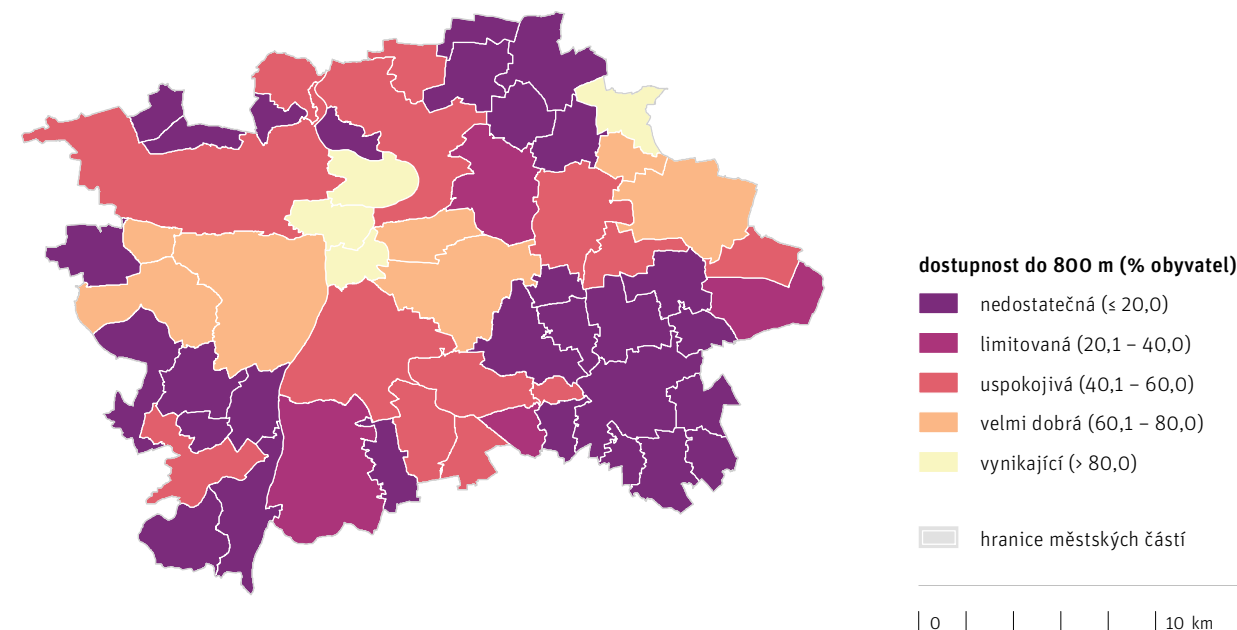
3.6.2.2 Kulturně-komunitní centra a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024/ data: IPR Praha 2023

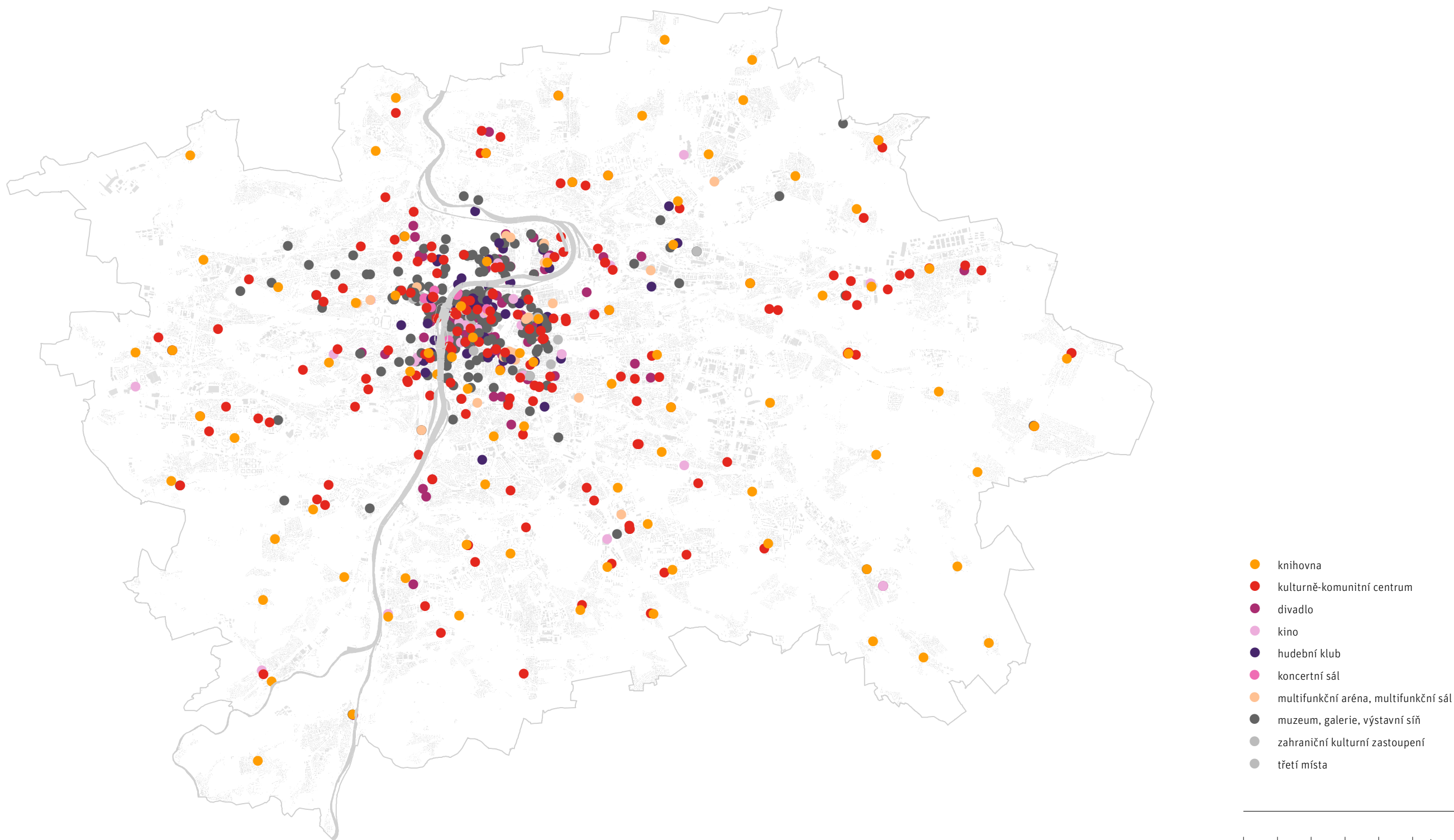
3.6.2.3 Dostupnost kulturně-komunitních center

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

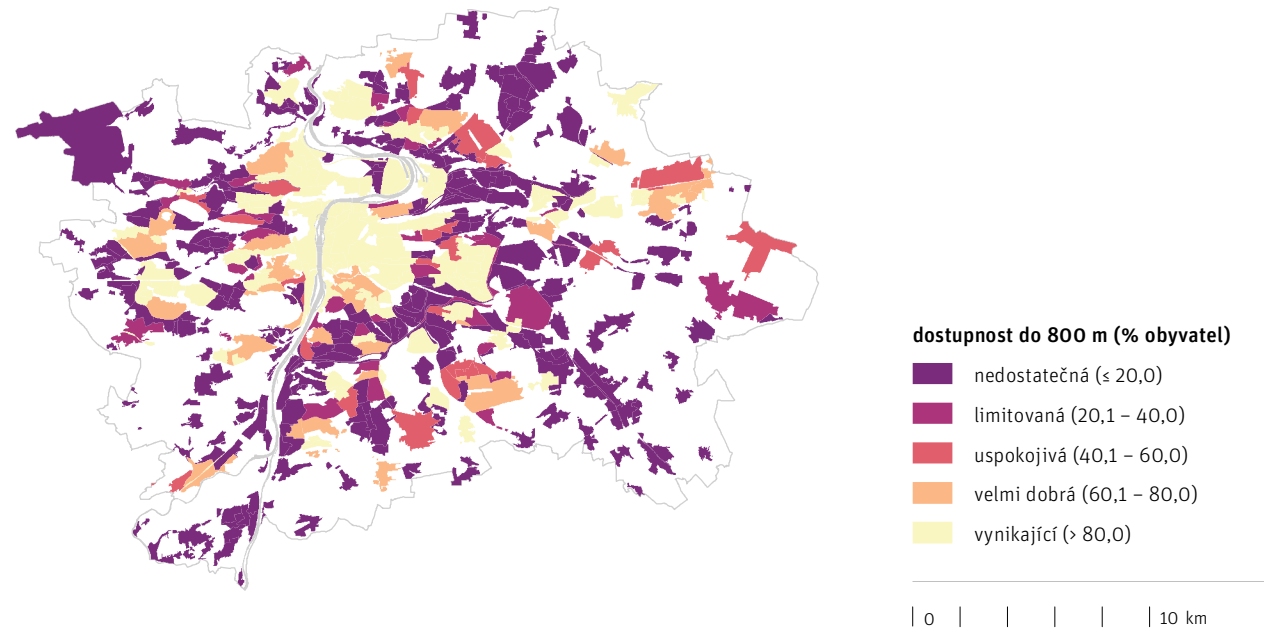
3.6.2.1 Kulturní zařízení

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

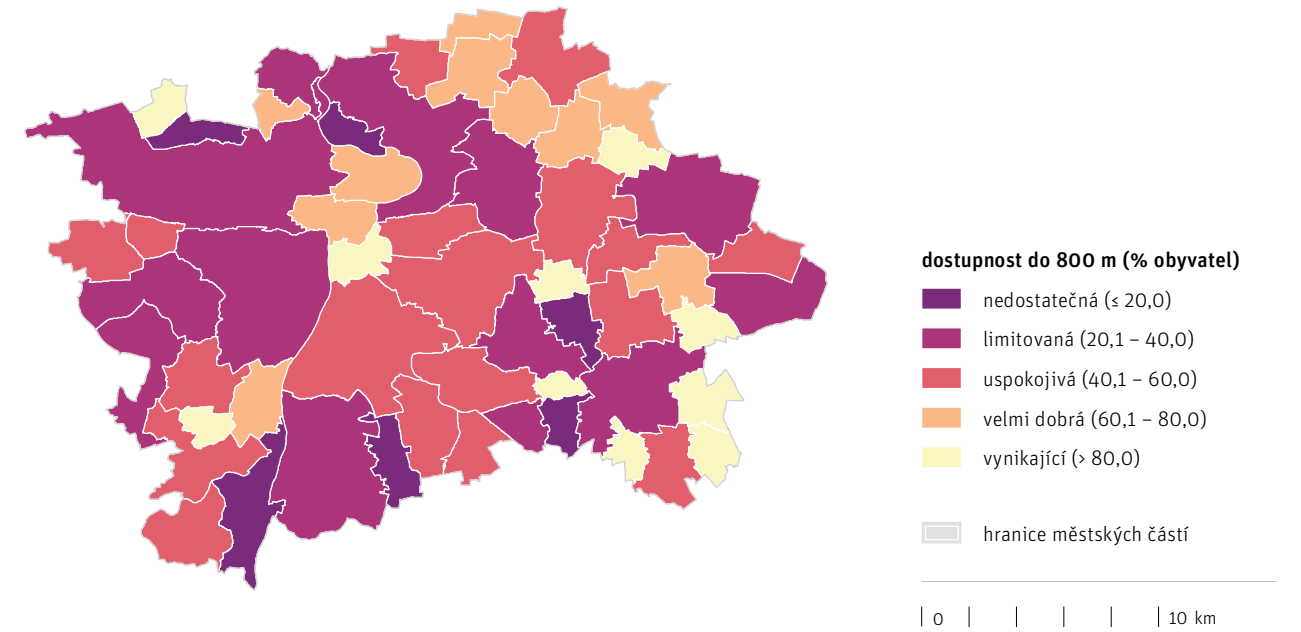
3.6.2.4 Dostupnost kulturně-komunitních center v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

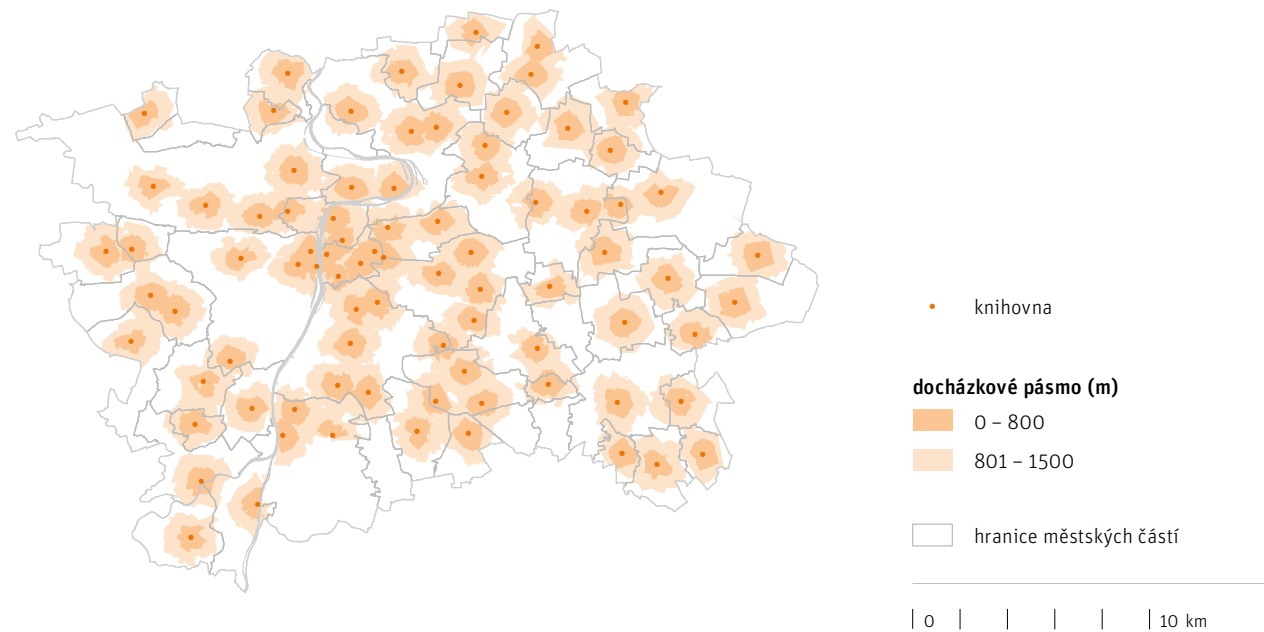
3.6.2.6 Dostupnost knihoven

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

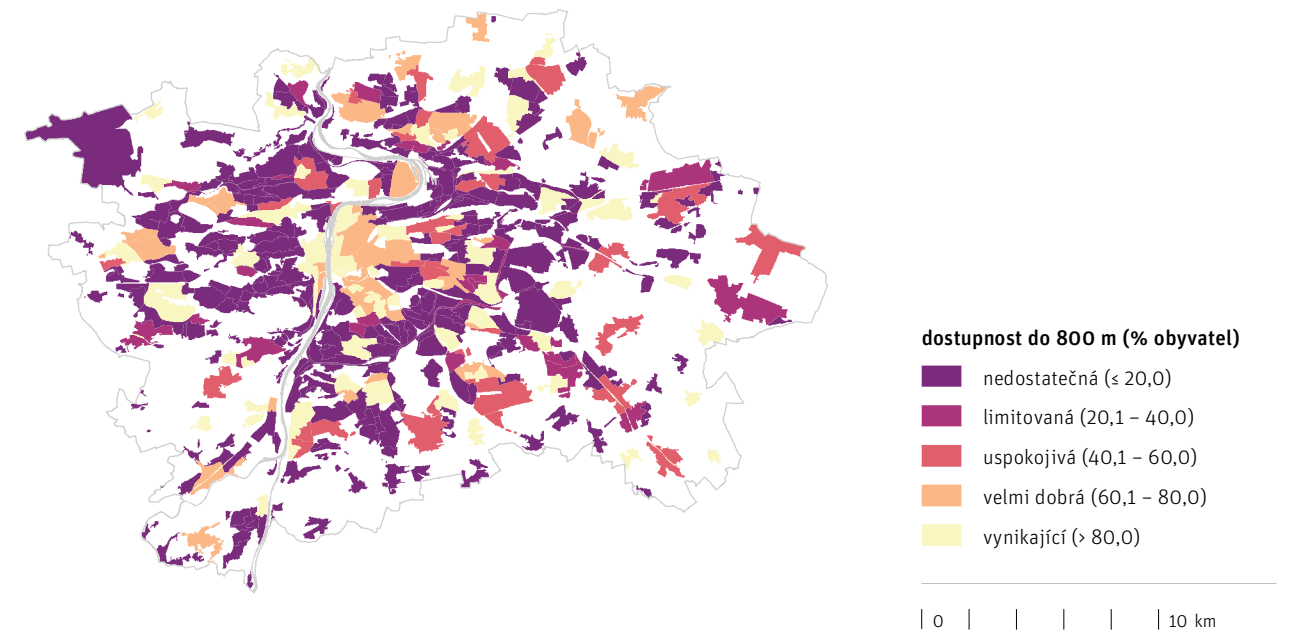
3.6.2.5 Knihovny a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

3.6.2.7 Dostupnost knihoven v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

3.6.3 ZÁVĚR PODKAPITOLY

Z pohledu kultury je Praha na dobré úrovni. Hlavní město disponuje vysokým počtem primárních kulturních zařízení v rámci své kulturní infrastruktury. Za deficity můžeme považovat absenci koncertní síně, která je ale v současné době v návrhovém řízení. Za problematické můžeme považovat nedostatečné množství sekundární infrastruktury sloužící jako podpůrná zařízení primárně určená pro výrobu, skladování, zkoušení, výuku nebo jako depozitář. Uvedené deficity citelně znesnadňují další rozvoj profesionálního i amatérského umění a kulturní scény ve městě. Základní kulturní obslužnost má být poskytována v místě bydliště. Klíčovými institucemi jsou na této úrovni kulturně-komunitní zařízení a základní knihovny. Důvodem je jejich jednoduchá a nízkoprahová přístupnost, lokální charakter i orientace na specifické skupiny osob, jako jsou například rodiny s dětmi či senioři.

Záměstí vPraze, 19. století

Za oblasti s nevyhovující dostupností považujeme území, v nichž jsou kulturně-komunitní centrum (KKC) nebo základní knihovna dostupné méně než 40 % obyvatel. Do 800 m od KKC žije na území Prahy 53 % obyvatel, do 800 m do základní knihovny 45 % obyvatel. Do 1 500 m žije na území Prahy 83 % obyvatel od KKC, do 1 500 m od základní knihovny 82 % obyvatel. Rozvoj kulturních zařízení může být podpořen vybudováním nových objektů určených pro lokální kulturu nebo využitím již existujících prázdných prostorů. Významnou roli při umísťování kulturních a komunitních zařízení na lokální úrovni mohou sehrát polyfunkční objekty, které poskytují prostor pro různé činnosti v rámci veřejné vybavenosti. Důležitou úlohu v udržování lokální kultury hrají rovněž granty poskytované na celoměstské úrovni nebo na úrovni městských částí. Velmi pozitivní je probíhající transformace poboček Městské knihovny v Praze, jejíž cílem je navýšit možnosti poskytování kulturně-komunitních služeb a aktivit.

-
-
-

3.7 Náboženská krajina

Stavby využívané pro náboženské účely zastávají ve veřejném prostoru města stále významnou roli, a to i přes skutečnost, že se za věřící v Praze považuje jen pětina obyvatel. V Praze se nachází vysoký podíl duchovních historických staveb – památkově chráněné chrámy, kostely, kláštery či kaple. Historicky významné stavby jsou důležité pro utváření národní identity, jsou součástí kulturního dědictví. Historicky a architektonicky významné náboženské stavby mají neocenitelný význam pro kulturní život města a patří mezi turisticky velmi atraktivní objekty. Cílem podkapitoly je představit strukturu a charakter náboženské krajiny v Praze dle projektu Mapování náboženské krajiny v Praze⁶² v roce 2018 [60].

V kapitole jsou na základě dat Sčítání lidu 2021 popsány základní charakteristiky náboženství – počty věřících hlásících se k různým denominacím a jejich prostorové rozmístění ve městě. Sledují se také aktivní farnosti a náboženská společenství včetně jejich trvání. Téma také popisuje, jak se struktura věřících prolíná se strukturou a rozmístěním sakrálních staveb ve městě a jak se změnilo jejich využití v posledních letech. Druhé téma podkapitoly se zabývá využitím sakrálních staveb pro kulturně-komunitní činnosti v místech jejich působení a ve vztahu k náboženským a duchovním společnostem a církvím různých denominací. Témata této podkapitoly naplňují sledovaný jev A003 – zařízení občanského vybavení.

3.7.1 CHARAKTERISTIKA NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI A KRAJINY

Téma se zabývá strukturou náboženské krajiny v Praze, rozmístěním sakrálních objektů a jejich druhy, což jsou nábožensky aktivní kostely, fary, farní centra, kaple, kláštery, modlitebny, sborové domy, meditační centra a synagogy. Téma dále zmiňuje množství věřících v Praze podle dat ze Sčítání lidu 2021 a jejich strukturu podle náboženských směrů, společností a církví. Podává přehled, jak je strukturovaná náboženská krajina v Praze a jak se mění v průběhu let s vývojem náboženské společnosti města.

Věže chrámu sv. Mikuláše v Praze, 19. století

Desetina obyvatel Prahy se dle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2021 (SLDB 2021) [61] označila za věřící (136 tis. obyvatel), kteří se nehlásí k církví, náboženskému směru nebo

společnosti⁶³. Oproti výsledkům SLDB 2011 se **zastoupení obyvatel označujících se za věřící zvýšilo absolutně, tak i relativně** (vzrostlo o 48 tis obyvatel, tj. o 3 p. b.). Nejvyšší podíl věřících identifikujících se s konkrétní církví se hlásí k římskokatolické (55 tis.) a pravoslavné církvi (26 tis.) (→ Obr. 3.7.1.1). Vyšší zastoupení věřících mají na území Prahy také menší církve (Českobratrská církev evangelická, Církev československá husitská, církev řeckokatolická). Mezi **neinstitucionalizované katolíky** patří **8 tis. obyvatel** Prahy. Ostatní věřící se identifikují s množstvím menších církví a náboženských společností nebo náboženských směrů, jako je buddhismus, islám aj. Struktura věřících obyvatel Prahy se od celorepublikového průměru liší vyšším podílem menšinových náboženství a církví⁶⁴. Větší náboženská pluralita souvisí s vyšším podílem cizinců i větším zájmem o menší křesťanské církve mezi mladými vzdělanými lidmi. Podíl věřících klesá směrem od historického jádra k okrajovým částem města. Nejvyšší podíl věřících žije na území MČ Praha 1 (27 %), MČ Praha 2 (26 %), MČ Praha 6 (25 %), Vyšší zastoupení věřících mají mimo populačně početnější městské části také MČ Praha-Troja (28 %), MČ Praha-Lysolaje (25 %) a MČ Praha-Suchdol (24 %).

Vysoká pluralita věřících se odráží i ve struktuře sakrálních objektů. V roce 2023 se v Praze nacházelo 431 objektů, které aktivně sloužily k modlitbám a setkávání věřících nebo členů náboženských společností. Množství sakrálních objektu na území Prahy zcela zaniklo, nebo již neslouží k aktivitám věřících a došlo k jejich konverzi například na galerie, muzea, ale i soukromé domy, firmy, sklady a podobně. Mezi nábožensky aktivními objekty je **155 kostelů, 69 far a farních center a dále kaple, kláštery, modlitebny, sborové domy, meditační centra a synagogy**. Některé objekty farností a sbory slouží také jako komunitní centra, kde se nachází nejen modlitebna, kaple či kostel, ale i prostory pro další komunitní aktivity církve nebo náboženské společnosti, jako jsou např. přednáškové sály, učebny, hudební sály, sportovní sály, provozní zázemí aj.

Sborový dům v Praze 1, který byl původně modlitebna, dnes slouží jako komunitní centrum

Sakrální objekty jsou často dominantní součástí sídel. Alespoň jeden kostel se nachází ve většině MČ. **Největší koncentrace sakrálních objektů** je v historickém jádru města, na území **MČ Praha 1** a částečně **MČ Praha 2**, zejména v katastrálních územích **Hradčany, Malá Strana, Staré Město, Nové Město a Vyšehrad**. Příčinou této koncentrace je historický vývoj a vyšší koncentrace i pluralita věřících. Počet sakrálních

Sborový dům v Praze 1, který byl původně modlitebna, dnes slouží jako komunitní centrum

^[1] 63 — Dalších 12 % věřících obyvatel se hlásí ke konkrétní církvi, náboženskému směru nebo společnosti. Polovina pražské populace se k žádné víře, církvi nebo náboženskému směru nehlásí. Necelá třetina obyvatel na otázku ohledně příslušnosti k církvi neodpověděla.

^[2] 64 — Vyšší procentuální zastoupení má zejména pravoslavná církev, ale i věřící nekřesťanských náboženských společností a církví – buddhismu, islámu.

objektů se snižuje se vzdáleností od centra města. Mimo historické centrum je vyšší koncentrace sakrálních staveb patrná také v oblasti Břevnova, Bubence, Dejvic, Střešovic, Smíchova, Vinohrad a Libně. V oblasti modernistického města se situace změnila zejména po roce 1989. V posledních 30 letech zde byly vystavěny nové kostely, často i s komunitními centry, nebo z iniciativy občanů opraveny ty staré. Čtvrtina dnes aktivních sakrálních staveb **vznikla po roce 1989** (→ Obr. 3.7.1.2).

Z náboženských směrů je v Praze **nejvýznamněji zastoupeno křesťanství** (400 sakrálních objektů), dále v pořadí podle významnosti to je judaismus, buddhismus, islám. Sakrální místa provozuje okolo 51 náboženských subjektů (církvi nebo náboženských společností), z nichž mnohé se ještě dále dělí na farnosti, sbory či obce, obvykle s působností v jednotlivých městských částech. Jsou zde zastoupeny téměř všechny státem registrované církve a náboženské společnosti. Největší počet sakrálních staveb provozuje římskokatolická církev, a to přes 230 objektů, ostatní církve provozují výrazně menší počet objektů, např. Církev československá husitská provozuje 27 objektů. Z nekřesťanských společností má největší zastoupení Židovská obec v Praze s 6 objekty, Ústředí muslimských obcí a Svaz islámských kulturních center se 4 objekty, budhistické směry s 5 objekty. To, kolik aktivních náboženských objektů jednotlivé církve a společnosti provozují, je ovlivněno počtem věřících, historickou tradicí a strukturou věřících.

Církve bratrská je v posledních dvou desetiletích jednou z nejvýrazněji rostoucích církví, ze 419 věřících v roce 1991 na 1 640 v roce 2021. To se odráží i ve vysokém počtu aktivních sakrálních objektů (21) vzhledem k malé členské základně. **Rostoucí komunita pravoslavných věřících** může na území Prahy nyní využívat 9 objektů pravoslavné církve v českých zemích a 2 objekty Ruské pravoslavné církve. Naopak počty věřících Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi, která provozuje 10 objektů, za poslední čtyři desetiletí spíše klesají. U progresivních církví s mladší strukturou věřících, zejména s větším počtem mladých rodin s dětmi, je vyšší tlak na zakládání a udržování aktivních náboženských center. U nejpočetněji zastoupených církví to platí například pro Církev bratrskou či Českobratrskou církev evangelickou, které provozují 21 a 23 objektů. **Za nejprogresivněji se vyvíjející náboženské společnosti s velmi mladou strukturou věřících lze považovat evangelikální církve** jako například Křesťanská společenství s 11 objekty, Církve adventistů sedmého dne se 7 objekty, Apoštolskou církev (5 objektů) či Evangelickou církev metodistickou (4 objekty).

3.7.2 NÁBOŽENSKÁ KULTURNĚ-KOMUNITNÍ CENTRA

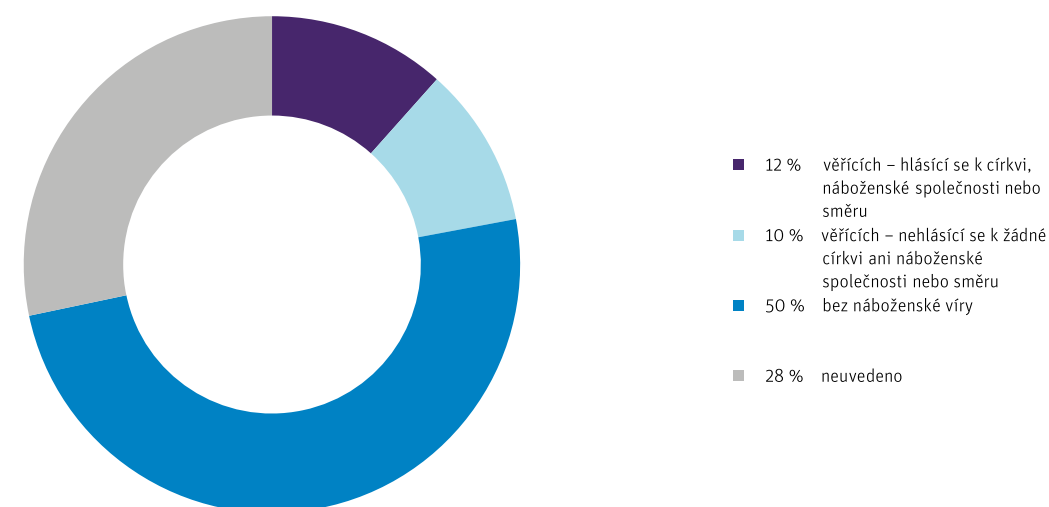
Téma se zabývá společenskou funkcí sakrálních staveb provozovaných náboženskými společnostmi a jejich otevřeností širší veřejnosti v podobě kulturně-komunitních center (KKC). V Praze se nachází celkem 78 KKC provozovaných některou z církví. Většinu z nich (43 %) provozuje římskokatolická církev. Na KKC byly církevní objekty transformovány až od 90 let 20. století. Většinu KKC provozovaných církvemi nalezneme v centrální části Prahy.

Nejvýraznějším **trendem**, který je patrný zejména v posledních několika letech a bude ovlivňovat náboženskou krajinu Prahy i v budoucnosti, je snaha náboženských společností **otevřít své prostory a nabízené aktivity širší veřejnosti**. Z celkového počtu 424 aktivních sakrálních objektů lze celkem 78 charakterizovat jako kulturně-komunitní centra (KKC). Jde o sakrální objekty, které provozují aktivity, jež jsou otevřeny nejen pro věřící dané náboženské společnosti, ale i širší nevěřící veřejnosti. Jako KKC jsou definovány ty objekty, které provozují ve svých prostorech širokou škálu aktivit – výstavy, koncerty, přednášky, kurzy, kroužky pro děti, divadlo, sportovní aktivity atd. a zároveň své aktivity zaměřují na co nejvíce skupin obyvatel – děti, mládež, seniory či rodiče s malými dětmi.

Většinu **KKC provozuje římskokatolická církev** (43 %), menší počet větší evangelické a evangelikální církve, např. Církev československá husitská 11, Církev bratrská 13, Českobratrská církev evangelická 5. Právě evangelické a evangelikální církve jsou nejvíce nakloněny kulturně-komunitním aktivitám pro veřejnost. Většina objektů byla transformována v KKC až po roce 1990. Nejvíce KKC v náboženských objektech se nachází v širším centru města, zejména **na území městské části Praha 1**. Směrem dále od centra města se jejich koncentrace snižuje. V modernistickém městě se nachází pouze několik KKC, v okrajových částech města se nacházejí KKC v církevních objektech v MČ Praha-Kunratice, MČ Praha-Šeberov, v MČ Praha 20 a v MČ Praha 13. Jejich vznik a poloha závisí na podílu věřících v dané městské části, případně na povaze širší komunity, ale hlavně na iniciativě konkrétních církví a náboženských společností, jejich představitelů a členů (→ Obr. 3.7.2.1).

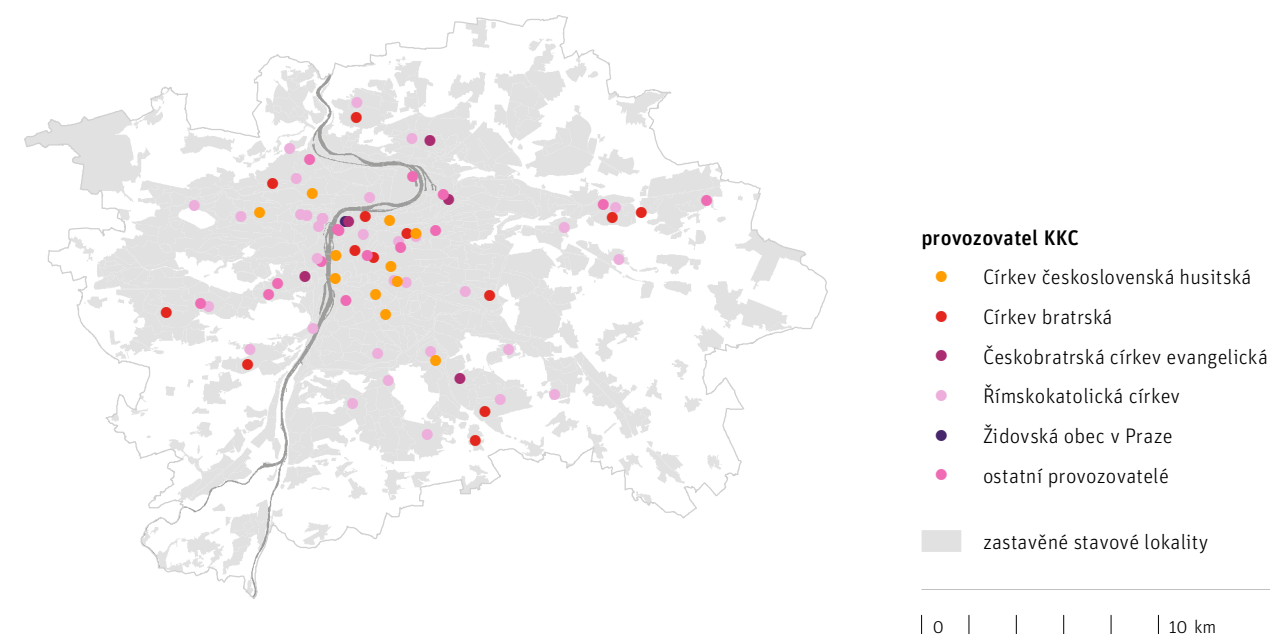
3.7.1.1 Struktura obyvatelstva podle náboženské víry

IPR Praha 2024 / SLDB 2021

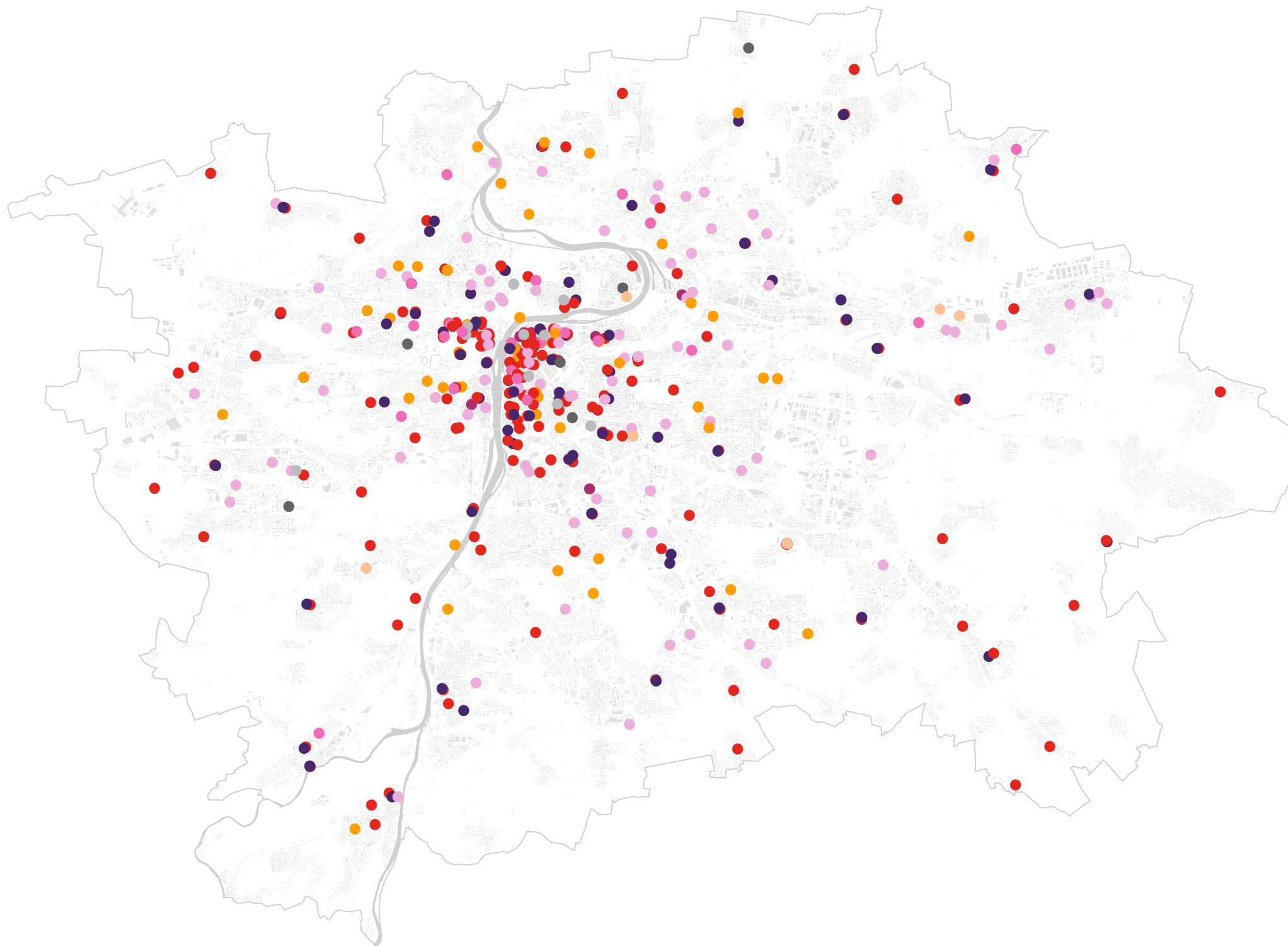
3.7.2.1 Kulturně-komunitní centra v sakrálních objektech dle provozovatele

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

3.7.1.2 Sakrální objekty podle jejich využití

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

- kaple
- kostel
- synagoga
- modlitebna, sborový dům
- fara, farní centrum
- klášter
- komunitní centrum
- meditační centrum
- spravní úřady církví

| 0 | | | | 5 km

hodnoty. Dalšími významnými hřbitovy jsou Ďáblický hřbitov, hřbitov Malvazinky (Smíchovský hřbitov), Vršovický hřbitov a Motolský urnový hřbitov s krematoriem (→ Obr. 3.8.1.1).

Celkem ve 41 městských částech se nachází hřbitovy aktivně využívané k pohřbívání zemřelých. Ze zbývajících **16 městských částí**, ve kterých takový **hřbitov není**, má nejvíce obyvatel MČ Praha 1, MČ Praha 18, MČ Praha-Libuš, MČ Praha-Klánovice a MČ Praha-Újezd. Zvláštní případ tvoří městská část Praha 2, kde se nachází jediný aktivní hřbitov – Vyšehradský hřbitov, známý také jako Slavínský hřbitov nebo zkráceně Slavín, který nejen že slouží jako pohřebiště národně významných osobností, ale také již nemá volnou kapacitu pro pohřbívání. Tedy MČ Praha 2 také patří mezi městské části bez využitelného hřbitova. Nejnověji, během roku 2023, byl otevřen nový hřbitov v MČ Praha-Suchdol. Některé městské čtvrti, které leží v rozsáhlejších městských částech, mají také omezenou dostupnost hřbitova. Jde zejména o katastrální území Karlín, Černý Most, Kamýk, Lhotka a Pitkovice. Dostupnost v těchto územích byla vyhodnocena s pomocí **pěšího docházkového pásma** v vzdálenosti **1 000 m a 2 000 m**, které přibližně odpovídá 15 minutám, respektive 30 minutám chůze (→ Obr. 3.8.1.2).

3.8.2 ZPŮSOBY POHŘBÍVÁNÍ

Ročně v Praze zemře přibližně 12,3 tis. lidí. Z tohoto počtu je 97 % pohřbeno žehem a zbývající 3 % v rakvi. Celková kapacita pražských hřbitovů není přesně známa, je však možné ji odhadnout na základě plochy hřbitovů. Z odhadovaného počtu 350 tis. hrobových míst v Praze představují rakvové hroby přibližně 76 %. Spolehlivé fungování celého systému pohřebnictví záleží také na kapacitě krematorií. Celoměstsky je kapacita hřbitovů dostatečná, lokálně však mohou nastat problémy s dostupností míst pro ukládání uren a popela zemřelých.

Celkový roční počet zemřelých v Praze je v dlouhodobém ohlednutí v podstatě **konstantní**. Mezi lety 2005 a 2019 se jeho hodnota ustálila přibližně na **12 300 zesnulých ročně**. V letech 2020 a 2021 významně ovlivnil nárůst počtu zemřelých covid-19, v roce 2020 v Praze zemřelo 13 621 obyvatel, v roce 2021 dokonce 14 460 obyvatel. V roce 2022 zemřelo 12 810 obyvatel, což předznamenává očekávaný **návrat k běžnému stavu** z let před pandemií (→ Obr. 3.8.2.1). Přibližně **97 %**, tedy asi 12 tis., pohřbů v Praze představují **kremace** [63]. Druhou možností je rakvový

pohřeb, který tvoří 3 % pohřbů. V posledních 20 letech, mimo období výskytu nemoci covid-19, na hřbitovech ve správě Hřbitovů a pohřebních služeb Praha (HPS) ročně probíhalo cca 400 rakvových pohřbů, 4 500 uložených uren do hrobů a 1 000 rozptýlů popela, což je stabilní stav, který se mezi zmíněnými lety výrazně neměnil [64]. Z 12,3 tis. zemřelých jsou k dispozici informace o zvoleném způsobu pohřbu necelé poloviny všech zemřelých, což je způsobeno jak nedostatkem informací z jiných hřbitovů, tak šíří způsobů, kterými lze naložit s urnou či popelem zemřelého.

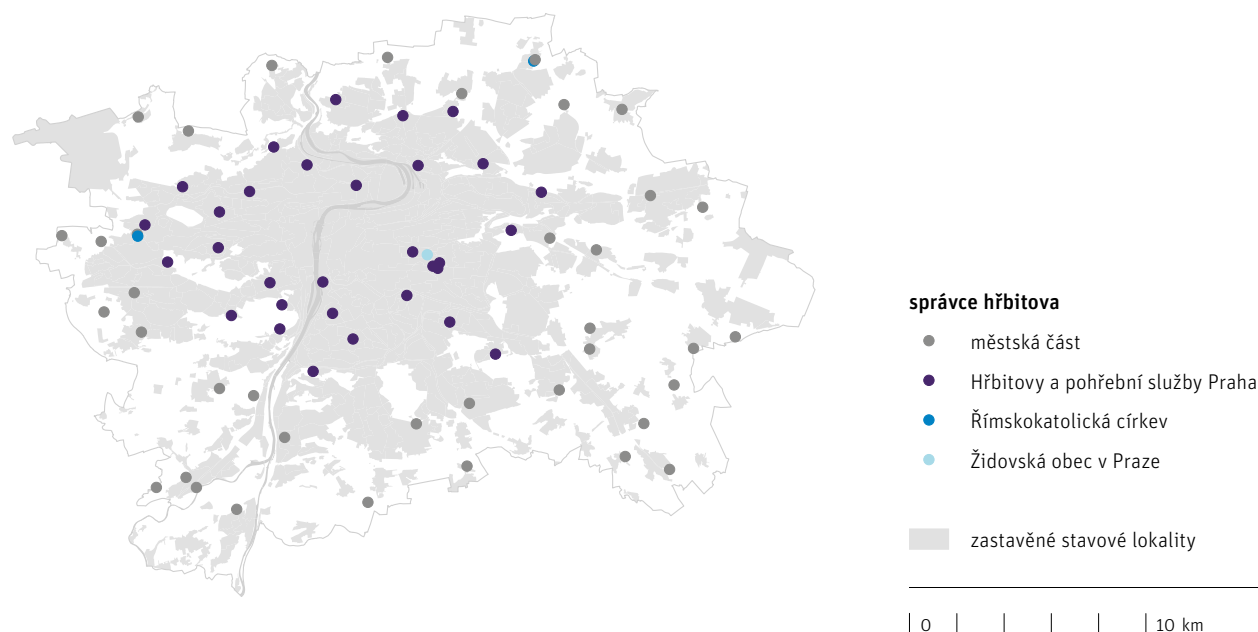
Přesné číselné údaje kapacity jednotlivých hřbitovů jsou v současnosti dostupné **pouze pro hřbitovy ve správě HPS**, a to pouze počty rakvových hrobových míst. Celková kapacita těchto hřbitovů v roce 2022 byla přibližně **210 tis.** hrobových míst a byla **naplněna ze 77 %**. Na hřbitovech ve správě HPS je tedy volných přibližně 48 tis. rakvových hrobových míst. O hřbitovech ve správě jiných organizací nejsou údaje k dispozici. Na základě plochy nicméně můžeme odhadnout jejich kapacitu, která je přibližně 57 tis. hrobových míst. Celkovou kapacitu pražských hřbitovů je takto možno **odhadnout na 267 tis.** rakvových hrobových míst, které z celkové kapacity hřbitovů tvoří přibližně 76 %. Očekávaná celková kapacita se započtením všech urnových hrobů,

kolumbárií a vsypových louček je přibližně o 20–40 % vyšší. Toto rozpětí lze dobře dokumentovat na příkladu Olšanských hřbitovů, kde se nachází cca 90 tis. hrobových míst pro rakvové pohřby a dalších cca 20 tis. urnových hrobů, 6 kolumbárií a 2 vsypové loučky bez přesné stanovitelné kapacity. Touto úvahou lze odhadnout celkovou kapacitu pražských hřbitovů na **přibližně 350 tis.** hrobových míst a schránek (→ Obr. 3.8.2.2).

Zařízeními se zvláštním významem pro pražské pohřebnictví jsou **krematoria**. Ta se v Praze nacházejí 2 – krematorium Strašnice a krematorium Motol. Obě jsou ve správě HPS a probíhá v nich významný podíl kremací z celkového počtu pohřbů žehem v Praze. Součet jejich využitelnosti je přibližně **8,5 tis.** kremací ročně z celkového počtu přibližně 12 tis. zpopelněných zemřelých [64]. Rozdíl je způsoben faktem, že v současnosti některé pražské pohřební služby využívají ke kremaci i jiná zařízení za hranicemi Prahy, a to nikoliv z důvodu kapacity pražských krematorií, ale z důvodů ekonomických. Pro kapacitu krematoria je totiž zásadní nejen maximální možná kapacita, ale i minimální kapacita, pro kterou je ekonomicky návratné udržování pecí v chodu. Proto některá krematoria mimo Prahu nabízejí výhodnější cenové podmínky, které jim umožní získat dostatek zákazníků pro svůj provoz a konkurovat bližším, ale dražším krematoriím v Praze

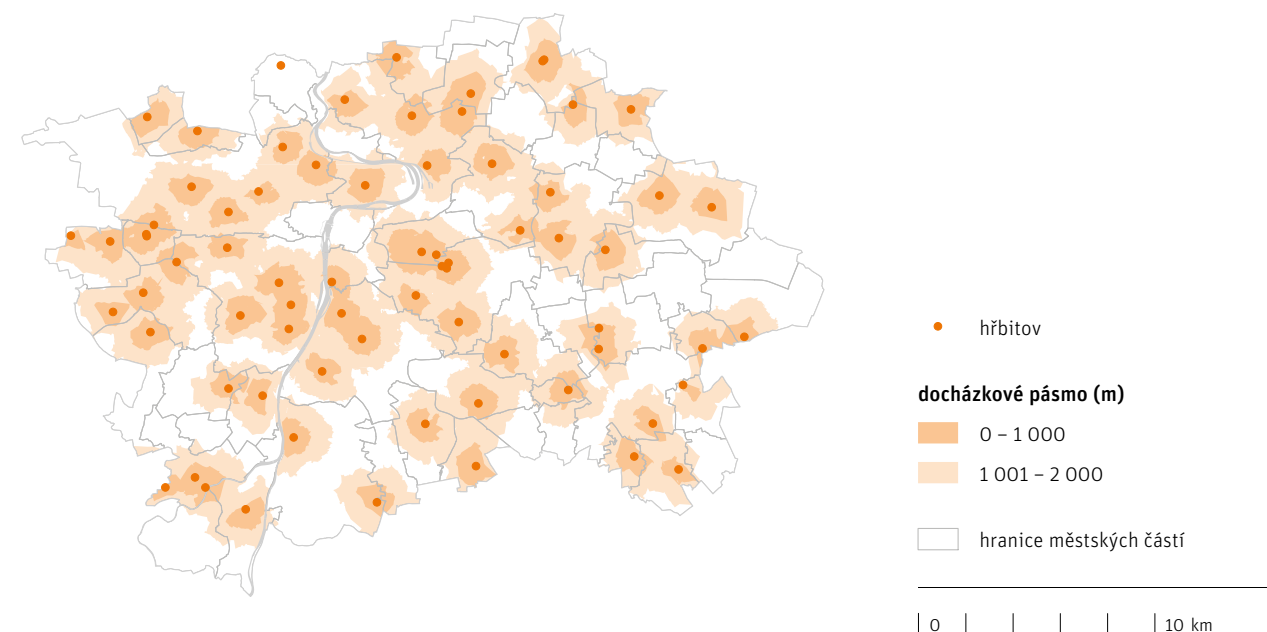
3.8.1.1 Hřbitovní správy

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

3.8.1.2 Hřbitovy a jejich docházkové pásma

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

[64]. Kapacita krematorií je dostatečná a nebyla dosažena ani během let 2020–2022, kdy byly požadavky na kapacitu zvýšeny.

Celková kapacita pražských hřbitovů je v současnosti v celoměstském měřítku **dostačující** [64]. Pro rakvové pohřby, které tvoří 3 % z celkového počtu pohřbů, je kapacita více než dostatečná. O zařízení pro **ukládání uren** nebo **nakládání s popelem zemřelých je vysoký zájem**, jemuž nestačí současné infrastrukturní kapacity, čehož důsledkem je ukládání uren do rakvových hrobů a hrobek. To samo o sobě lze považovat za neefektivní, co se týče nároků na využití prostoru hřbitova a ekonomických nákladů nájemců hrobového místa. **Problémem** může být dostupnost hrobových míst v některých místních částech, kde **nejsou dostupné hřbitovy** nebo hřbitovy **nejsou vybaveny dostatečně kapacitním zařízením** pro ukládání popela zemřelých. Aktuálním tématem je také nedostatek pohřebních kapacit pro věřící jiných vyznání než západních křesťanských církví. Samostatné pohřebiště mají v Praze pouze židé, kterým slouží Nový židovský hřbitov na Olšanech. Pro pravoslavné křesťany slouží část Olšanského hřbitova v okolí pravoslavného chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice.

3.8.3 ZÁVĚR PODKAPITOLY

Primární funkcí pražských hřbitovů je pohřbívání tělesných ostatků zemřelých. V průběhu historie měly hřbitovy i další funkce, které se postupně proměňovaly s potřebami společnosti a podobou města. Dnes zejména hřbitovy v centru města slouží jako oázy klidu, které někteří obyvatelé využívají i k setkávání, procházkám či rekreačnímu sportu. Díky svému charakteru přírodě blízkých ploch se vzrostlými stromy, keři a trávniky jsou hřbitovy součástí systému zelené infrastruktury města. Zásadní proměna pražského pohřebnictví proběhla na začátku 20. století díky legalizaci kremace – zpopelňování zemřelých. Dnes se v Praze nachází 110 hřbitovů, z čehož se pouze 71 používá k pohřbívání, a 2 funkční krematoria. Nejvýznamnějším správcem hřbitovů je příspěvková organizace Hřbitovy a pohřební služby Praha (HPS), která pečuje přibližně o polovinu hřbitovů a 3/4 pohřebních kapacit v Praze. Dalšími správci hřbitovů jsou městské části a církevní organizace. Hřbitov používaný k pohřbívání je dostupný ve 41 městských částech, z těch bez hřbitova jsou nejlidnatější MČ Praha 1, MČ Praha 2, MČ Praha 8, MČ Praha-Libuš. Z hlediska pěší dostupnosti jsou hřbitovy

nedostupné do 30 minut chůze zejména v katastrálních územích Karlín, Černý Most, Kamýk a Lhotka.

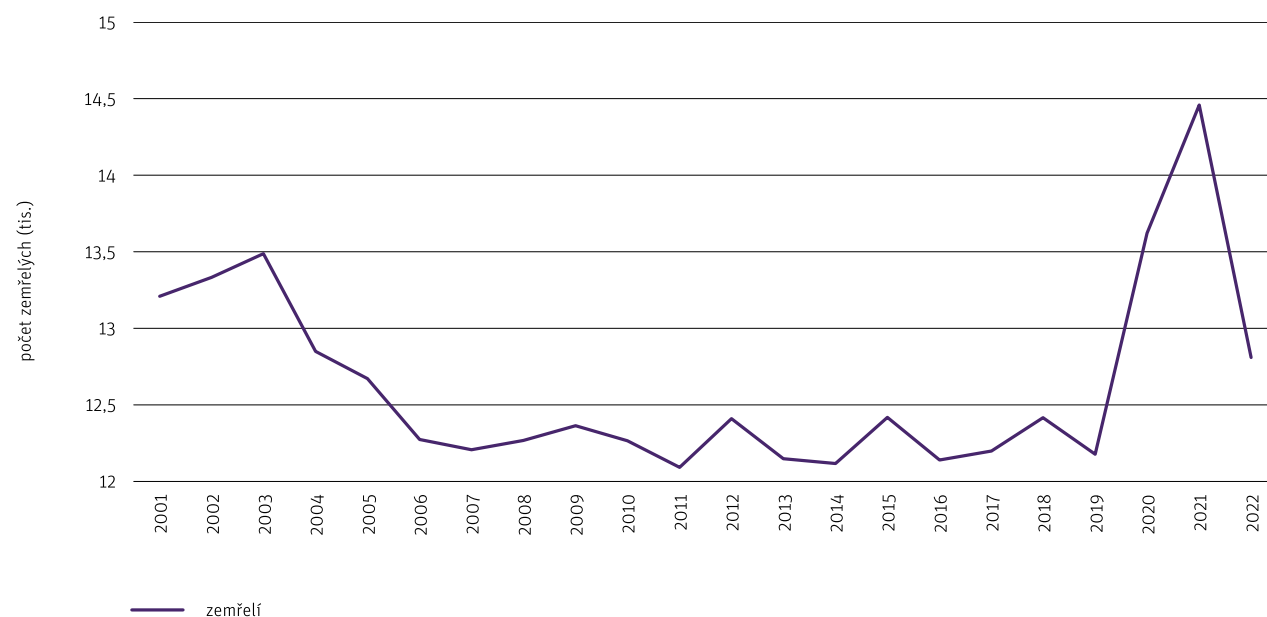
určitého druhu ukládání tělních ostatků již naplněna. Aktuálním tématem jsou také chybějící samostatná pohřebiště pro pražské náboženské menšiny.

Mezi lety 2005 a 2019 průměrně ročně zemřelo 12,3 tis. obyvatel Prahy. Roky 2020, 2021 a do jisté míry i rok 2022 byly ovlivněny pandemií nemoci covid-19, která počet zemřelých navýšila zhruba o 15 %, ale hodnota postupně klesá zpět ke stabilnímu stavu předchozích let. Celkem 97 % pohřbů na území Prahy probíhá formou kremace, což odpovídá přibližně 11,9 tis. kremací a zbývajících přibližně 400 pohřbů tvoří pohřby rakvové. Celková kapacita pražských hřbitovů je obtížně vyčíslitelná, lze odhadnout, že celkový počet hrobových míst v Praze se pohybuje kolem 350 tis., z čehož přibližně 267 tis. tvoří rakvové hroby a hrobky. Obě pražská krematoria dohromady ročně zpopelní kolem 8,5 tis. zemřelých a jejich kapacita je dostatečná. V celoměstském měřítku je dostatečná i celková kapacita pražských hřbitovů. Hrobových míst pro rakvové pohřby je velký přebytek. Kapacit ve speciálních zařízeních pro ukládání uren a popela zemřelých je nedostatek, což se řeší využíváním rakvových hrobů a hrobek pro ukládání popela. Toto řešení není optimální. Problémem je nedostupnost pohřebních kapacit v některých městských částech, kde hřbitov zcela chybí nebo je jeho kapacita

• • •

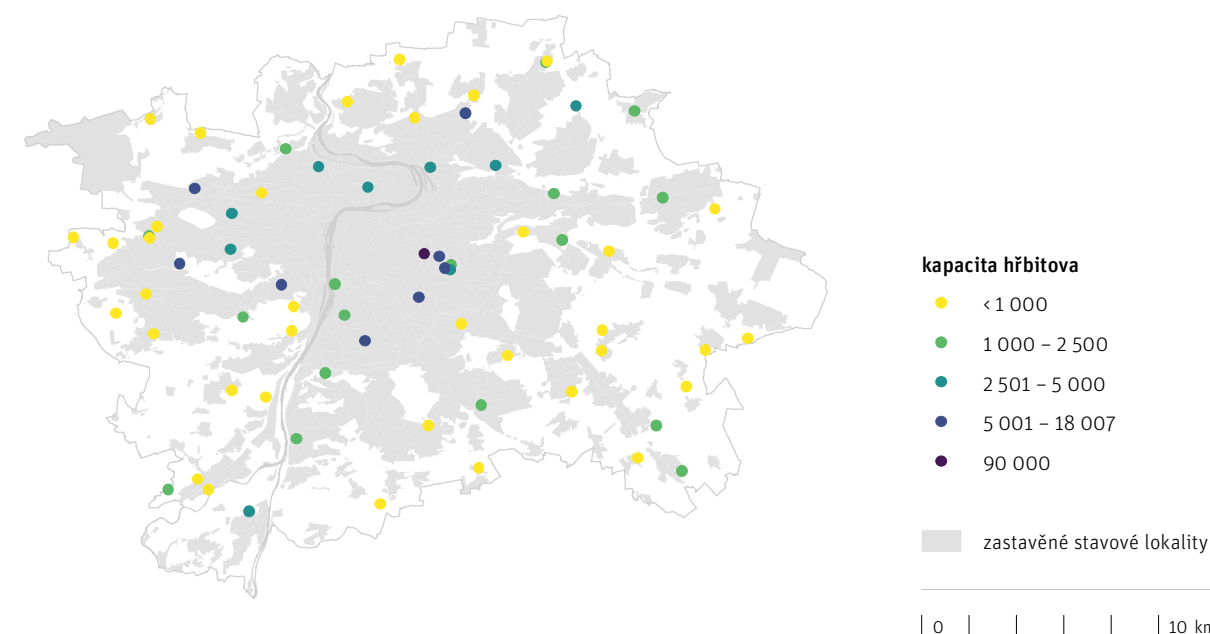
3.8.2.1 Vývoj ročního počtu zemřelých v období mezi lety 2001 a 2022

IPR Praha 2024 / ČSÚ 2023

3.8.2.2 Kapacita hřbitovů

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

4. REKREAČNÍ VYBAVENOST

4.1 Rekrece

Rekreace je jedna ze základních činností, kterou populace vykonává v rámci svého volného času. Prostředí města by mělo přispívat ke kvalitě života obyvatel vhodnými podmínkami pro zdravý životní styl, umožnit obyvatelům všech věkových kategorií každodenní relaxaci a rekreační sportování. Cílem podkapitoly je seznámit čtenáře s rekreační vybaveností v Praze. Úvodní téma nejprve odhaluje šíři významu rekreace a poté pomocí dílčích definic pojmenovává rekreační plochy, které jsou předmětem zájmu analýz. Pro každodenní relaxaci a rekreaci jsou základním prostorem volně přístupné plochy města, které sleduje druhé téma. Dalším tématem je popis rekreačních areálů v Praze a jejich distribuce v Praze. Témata této podkapitoly naplňují sledované jevy A003 – zařízení občanského vybavení a B015 – rekreační oblasti.

4.1.1 CHARAKTERISTIKA INFRASTRUKTURY REKREACE

Rekreace je pojem, který lze vnímat mnoha různými způsoby. Téma nastiňuje, co je to rekreace, a řadí ji do kontextu ostatních lidských aktivit. Vymezuje ji pomocí rozdělení dle různých kritérií. Podle délky jejího trvání ji dělí na krátkodobou a dlouhodobou, podle převažujícího charakteru na aktivní a pasivní a podle přístupnosti na privatizovanou a volně přístupnou. Téma se pomocí analýz zkoumá dále v podkapitole 4.1.

Rekreace představuje jednu ze **základních činností** (a potřeb) vykonávanou lidmi, která je však obtížně definovatelná, protože podléhá jak vlivu kulturního, sociálního a ekonomického prostředí, tak preferencím jednotlivců. V nejširším významu se jedná o označení činností vykonávaných ve volném čase za účelem regenerace, relaxace a zábavy [65]. Stojí tak v opozici činnostem produktivním, tedy zejména práci, ale do jisté míry také vzdělávání, výchově či péči o osobní vlastnictví. Jde do jisté míry o **potřebu celospolečenskou**, ač individuální preference mají významný vliv na samotnou podobu rekreace jednotlivých osob. Některé způsoby rekreace tak mohou být významněji upřednostňovány před jinými díky vyšší popularitě nebo z důvodu absence pestrosti v nabídce dostupné rekreace v daném území.

Rekreaci lze rozdělit mnoha způsoby, však pro potřeby této knihy je zásadní rozdělení 3 způsoby. Prvním způsobem je rozdělení rekreace na **krátkodobou a dlouhodobou**. Dlouhodobou rekreaci představují vícedenní zájezdy, pobyty,

výlety a dovolené, často na území jiné obce, než kde se nachází bydliště rekreantů. Tomuto druhu rekreace se z hlediska Prahy jako cíle rekreačních cest více věnuje podkapitola o cestovním ruchu (→ 300.3.5). Krátkodobá rekreace probíhá během kratších denních úseků volna, typicky odpolední a večerů, případně celých víkendových a svátečních dní, a je pro ni využívána infrastruktura **převážně v blízkosti bydliště či místa výkonu zaměstnání**. Dostupnost vybavenosti pro krátkodobou rekreaci je zásadní součástí veřejné infrastruktury mající významný **pozitivní vliv na kvalitu života v lokalitě** [66].

Druhým způsobem, kterým lze rozdělit rekreaci, je rozdělení podle **převažujícího charakteru** rekreační činnosti. Zde je možné rozlišit 2 skupiny: **pasivní rekreaci** (pobytovou) a **aktivní rekreaci** (sportovní). Pasivní rekreace spočívá v pobytu na jednom místě, případně v jeho blízkém okolí, a nabírání sil prostým odpočinkem, čtením, sledováním či posloucháním multimediálního obsahu, rozhovory s přáteli a rodinou a podobně. K pobytové rekreaci slouží veřejná prostranství, zejména parky a plochy městské přírody, nábřeží, náměstí a vnitrobloky, také však soukromé podniky a zařízení jako kavárny, restaurace a hospody nebo wellnessová centra a saunové světy. Aktivní rekreace spočívá převážně v pohybových činnostech. Mimo rekreační sport, který tvoří významnou část, do této skupiny patří procházení, koupání, houbaření, geocaching či hraní mobilních her využívajících rozšířenou realitu. K aktivní rekreaci se využívají veřejně přístupná hřiště, rozsáhlé nebo speciálně vybavené areály městské přírody, otevřená krajina a také plovárny, posilovny a fitcentra. Obě popsané skupiny rekreace jsou **v pražském veřejném prostoru významné**, a ač na něj mají rozdílné požadavky, odehrávají se v něm simultánně.

Třetím způsobem je dělení rekreace z hlediska přístupnosti na rekreaci: **privatizovanou**, založenou na placených službách pro širokou veřejnost a **volně přístupnou**. Privatizovaná rekreace se odehrává převážně na osobním vlastnictví rekreaanta, tedy na zahradě domu, chalupě, chatě, případně pak s pomocí soukromého dopravního prostředku, jakým je auto nebo člun [65]. Zařízení pro rekreace založená na placených službách pro širokou veřejnost představují areály a zařízení přístupné za poplatek. To jsou koupaliště, některé venkovní a vnitřní sportovní areály, posilovny nebo třeba zoologické a botanické zahrady či kavárny a jiné podobné podniky. Volně přístupná zařízení jsou zejména veřejná prostranství, parky, dětská hřiště, volně přístupná sportoviště nebo otevřená krajina. Hlavním cílem této podkapitoly je **popis dostupnosti volně přístupných** rekreačních ploch a vybraných zařízení pro rekreaci **dostupných na základě poplatku** (→ Obr. 4.1.1.1). Analýza dostupnosti parků je součástí knihy 100 (→ 100.2.1.3), analýzy dostupnosti dětských hřišť a veřejných

hřišť jsou součástí dalšího tématu (→ 4.1.2), popis rekreačních areálů tvoří téma (→ 4.1.3) a analýza dostupnosti sportovní vybavenosti je popsaná v další podkapitole (→ 4.2).

4.1.2 VOLNĚ PŘÍSTUPNÉ PLOCHY PRO REKREACI

Téma se zabývá veřejně přístupnými plochami města, které jsou základním prostorem pro každodenní relaxaci a rekreační sportování. Tyto plochy se nacházejí v krajině i ve vystavěném prostředí. Jejich množství, charakter, dostupnost a vybavenost vytvářejí předpoklad pro spontánní i pravidelné rekreační aktivity. Hlavními dvěma druhy volně přístupné vybavenosti jsou dětská hřiště a veřejná hřiště, jejichž dostupnost je popsána v tomto tématu.

Základním prostorem pro každodenní relaxaci a rekreační sportování jsou veřejně přístupné plochy města, ať už jsou součástí krajiny, nebo vystavěného prostředí. Jejich množství, charakter, dostupnost a vybavenost vytváří předpoklad prostoru pro spontánní i pravidelné rekreační aktivity. Významné rekreační celky se převážně překrývají s přírodními lokalitami vysoké krajinářské a přírodní hodnoty. Nejvýznamnějším nositelem **stávajících a zejména potenciálních rekreačních příležitostí** Prahy je **prostor řeky Vltavy s přítokem Berounky** s jejich břehy, ostrovy, nábřežími, náplavkami a souvisejícími prostory. Celoměstsky významnou je v tomto kontextu oblast MČ Praha 7 a MČ Praha-Troja, ve kterých se nachází pomyslné rekreační centrum města, které tvoří parky a zahrady podél Vltavy – od jihu se jedná o Letenské sady, Královskou oboru Stromovka, sportovní areály podél Vltavy (např. TK Sparta Praha a Vodácký areál Praha), dále pak Zámek Troja se zahradou, Zoo Praha a Botanickou zahradu Praha.

Výzvou a zásadním úkolem pro město je proměna celého koridoru řeky ve skutečně funkční, živý rekreační prostor v celé své délce průchodu hlavním městem včetně plynulých vazeb do Středočeského kraje. Tento v současné době nesourodý prostor, v němž se střídají místa živá a lidmi využívaná s místy ležícími ladem nebo nepřístupnými či využívanými pro zcela nevhodné funkce, je ve své podstatě nejcennějším veřejným prostorem Prahy. Významným krokem ke zlepšení situace je přijetí uceleného strategického a iniciačního dokumentu **Koncepce pražských břehů** (67), který formuluje jednotné zásady správy, prostupnosti, využívání a rozvoje území a nabízí náměty, které je třeba rozpracovat a uvést v život. Pro každodenní relaxaci má velký význam dostupnost parků (→ 100.2.1.3).

V parcích a v lokalitách městské přírody je **trendem intenzivní zájem** všech městských částí **posilovat různé formy aktivní**

rekreace. Parky jsou vybavovány hřišti pro různé věkové kategorie. Vybavení města pro **každodenní hry, relaxaci a rekreační sportování ve volném prostoru** – dětská hřiště (→ Obr. 4.1.2.1) a veřejná hřiště, tj. veřejně přístupná hřiště pro starší děti, mládež a dospělé (→ Obr. 4.1.2.2) – nepopíratelně zvyšují kvalitu života ve městě. Městské části věnují nemalé prostředky na regeneraci dětských hřišť pro nejmladší věkové kategorie dětí i pro rekreační sportování mládeže a dospělých. V posledních letech byla značná část hřišť opravena, vybavena či zcela nově založena. Koncentrace energie do obnovy ploch s potenciálem recyklace, které jsou v územním plánu vymezeny, a do zastavování proluk, které jsou vnitřní rezervou stabilizovaných lokalit, je předpokladem k tomu, aby nezanikaly stávající hřiště, placky a parky místního významu, ale naopak se hledaly prostředky na jejich údržbu a kultivaci.

Sítí dětských hřišť se IPR zabývá podrobněji, analyzuje jejich dostupnost [68]. Vymezuje území s ideální docházkou, tj. do 200 m [2] – cca 3 až 4 min. a do vzdálenosti 600 m – cca do 10 min., kterou považuje za hraniční pro pěší dostupnost dětských hřišť (→ Obr. 4.1.2.1), a sleduje počet a podíl zde bydlicích dětí⁶⁵. Podle analýzy bydlelo v roce **2023** v Praze v pěší dostupnosti dětských hřišť 37 959 dětí – **cca 92 %**, z toho v ideální docházce 17 547 dětí – 42 %, bez pěší dostupnosti bylo 3 444 dětí – 8 %. Dostupnost dětských hřišť **se zlepšuje** – podíl dětí bydlicích v ideální docházce se oproti roku 2019 zvýšil o 6 p. b., k roku **2019 činil necelých 36 %** (i.0800.10.003.01). Hustotu dětských hřišť v městských částech analýza vyjadřuje prostřednictvím podílu dětí bydlicích v ideální docházce (→ Obr. 4.1.2.3). Při hodnocení bylo zjištěno, že z celkového počtu 484 obydlených lokalit v roce 2023 v celkem 199 lokalitách žilo 100 % dětí v pěší dostupnosti dětských hřišť, z toho v 5 lokalitách žilo 100 % dětí v ideální docházkové vzdálenosti. Nevyhovující pěší dostupnost dětských hřišť mají často lokality s nízkým počtem obyvatel, převážně na okrajích města (→ Obr. 4.1.2.4) – celkem jde o 42 zastavěných lokalit.

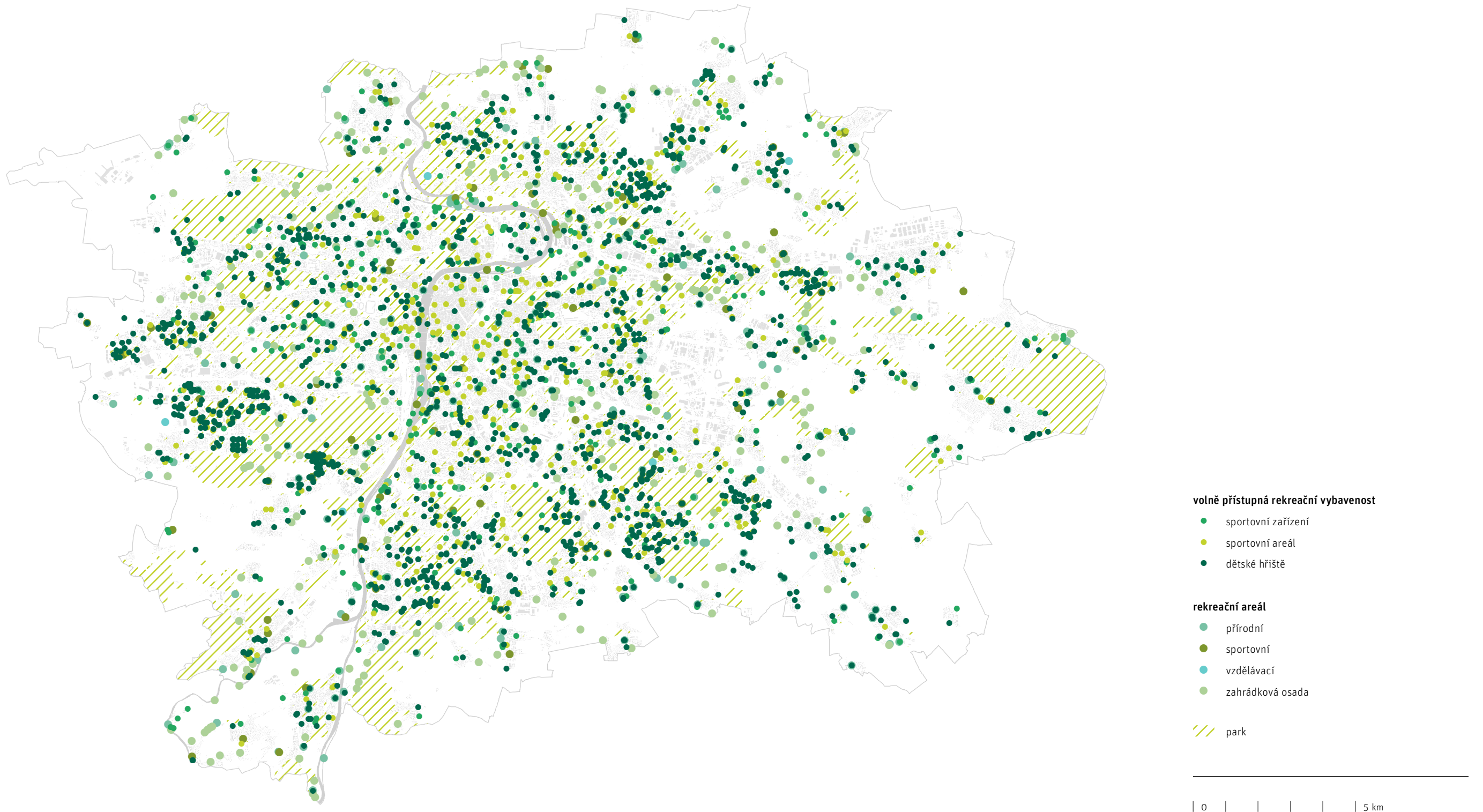
Podrobněji se IPR zabývá také **veřejnými hřišti** [68] – sleduje pěší dostupnost celkem 366 hřišť⁶⁶. Zde je ideální docházkou vzdálenost do 500 m [2] – cca do 8 min. a za hraniční pro pěší dostupnost hřišť se považuje 900 m – cca

^[1] 65 — Pěší dostupnost dětských hřišť se sleduje ve vztahu k dětem ve věku 3 až 5 let. Analýza nebyla provedena pro hřiště, která byla dokončena během druhé poloviny roku 2023 a později (např. hřiště v ulici V Podhoří v MČ Praha-Troja).

^[2] 66 — Jde o hřiště v rámci veřejně přístupných ploch parků nebo sídlištních parků ve volné zástavbě vybavené jako sportovní plocha pro rekreační tělovýchovu, tj. s vhodným povrchem a doplňky (sítě, koše, branky apod.), slouží pro větší děti (2. stupeň ZŠ), mládež i dospělé; nerozlišujeme velikost hřišť, rozsah či kvalitu vybavení.

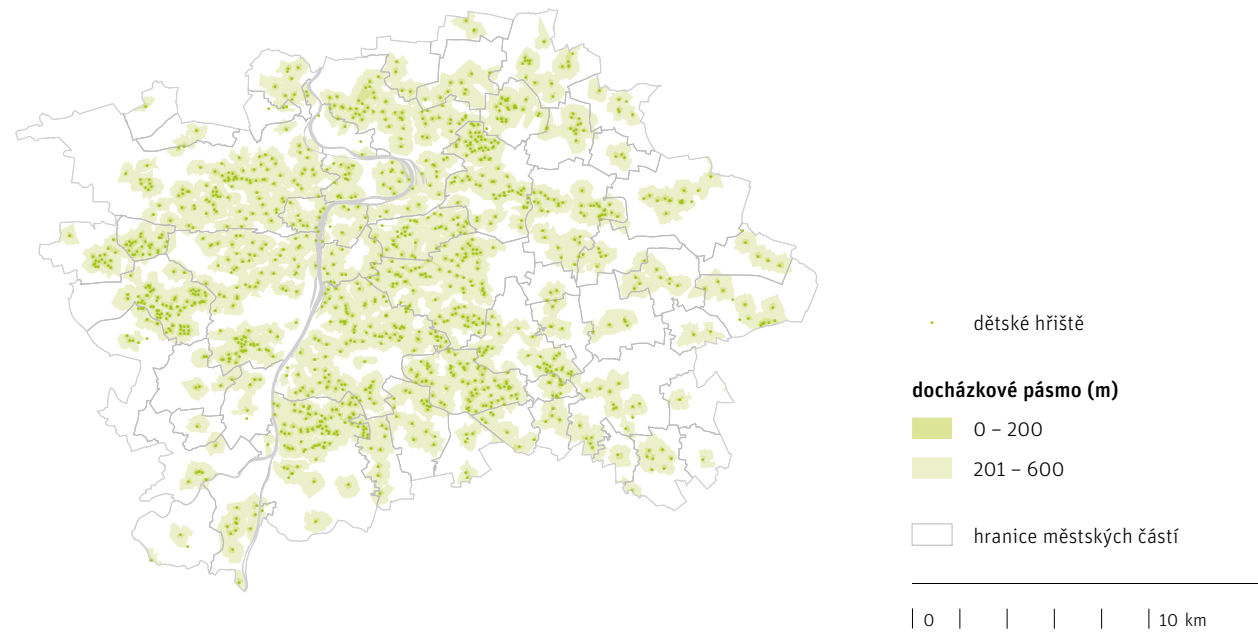
4.1.1.1 Rekreční a sportovní zařízení a areály

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

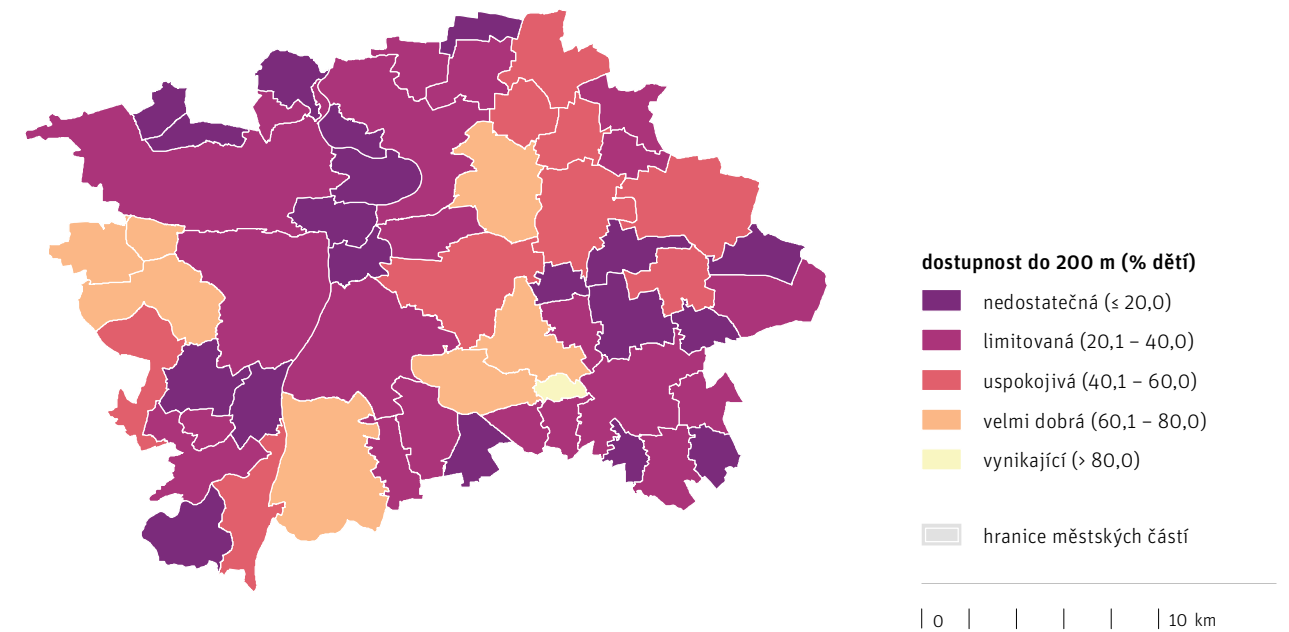
4.1.2.1 Dětská hřiště a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

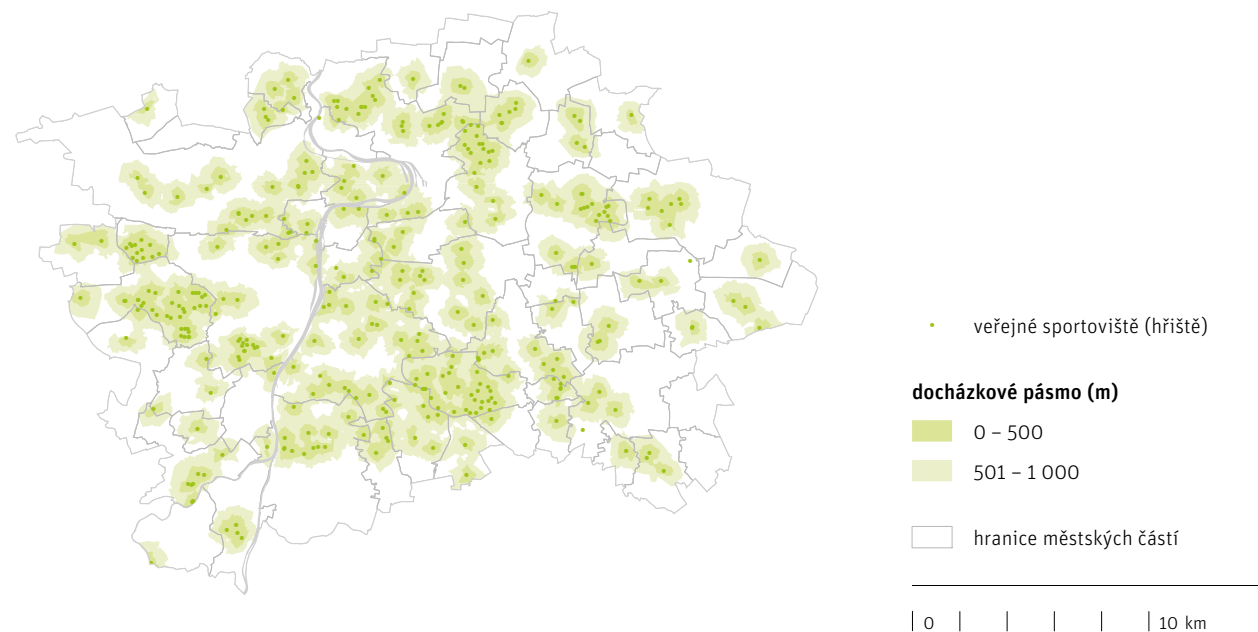
4.1.2.3 Dostupnost dětských hřišť

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

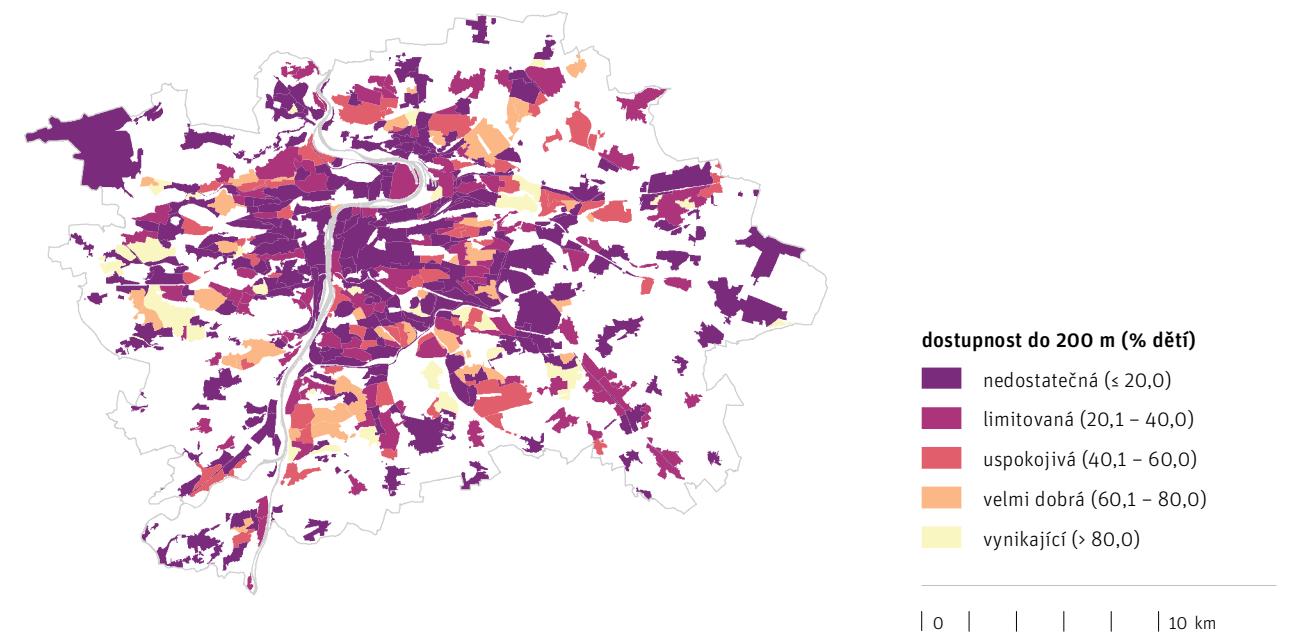
4.1.2.2 Veřejná hřiště a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

4.1.2.4 Dostupnost dětských hřišť v lokalitách obydlého vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

do 15 min. (→ Obr. 4.1.2.2). Podle analýzy bydlelo v roce **2023** v Praze v pěší dostupnosti hřišť 1 073 746 – **83 %**, z toho v ideální docházce 651 320 obyvatel – 50 %, bez dostatečné pěší dostupnosti bylo 227 460 obyvatel – 17 %. Situace se **oproti roku 2019 zlepšila**, podíl obyvatel v ideální docházce vzrostl o 3 p. b., k **roku 2019 činil necelých 47 %** (i.0800.10.004.01). Koncentrace hřišť v městských částech je patrná z podílu obyvatel bydlících v ideální docházce (→ Obr. 4.1.2.5). Bylo zjištěno, že z celkového počtu 484 obydlených lokalit v roce 2023, v 208 lokalitách žilo 100 % obyvatel v pěší dostupnosti hřišť, z toho v 32 lokalitách 100 % obyvatel žilo v ideální pěší dostupnosti hřišť. Bez pěší dostupnosti veřejných hřišť byli obyvatelé v 81 zastavěných lokalitách (→ Obr. 4.1.2.6). Území se špatnou dostupností rekreační vybavenosti IPR popisuje podrobněji v samostatné studii Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti 2022–2050 [68].

4.1.3 REKREAČNÍ AREÁLY

Rekreační areály představují místa, která poskytují rozšířenou nabídku rekreačních činností nad rámec běžných možností. Jde převážně o areály kombinující nabídku odpočinkových, sportovních a vzdělávacích činností v nadstandartní míře oproti běžné rekreační vybavenosti. Téma představuje tři typy rekreačních areálů (přírodní, sportovní a vzdělávací) a zabývá se jejich prostorovým rozmístěním v rámci Prahy.

Rekreační areály představují **místa sdružující jednotlivé rekreační plochy** do celku poskytujícího širší nabídku rekreační činnosti. Je možné je rozdělit podle převažujícího charakteru rekreace na areály přírodní, sportovní a vzdělávací. Přírodní areály představují rekreační plochy, jako jsou dětská hřiště a volně přístupná sportoviště, umístěné do areálu parku nebo lokality rekreačně využívané městské přírody. Tato zařízení umožňují využití těchto převážně přírodě blízkých ploch o nové možnosti aktivní rekreace a zvyšují tím jejich hodnotu i atraktivitu pro návštěvníky. Sportovní areály představují sdružená sportoviště, poskytují širší nabídku sportovní činnosti. Jde jak o volně přístupná hřiště pro různé týmové sporty, zejména fotbal a basketbal, tak o venkovní

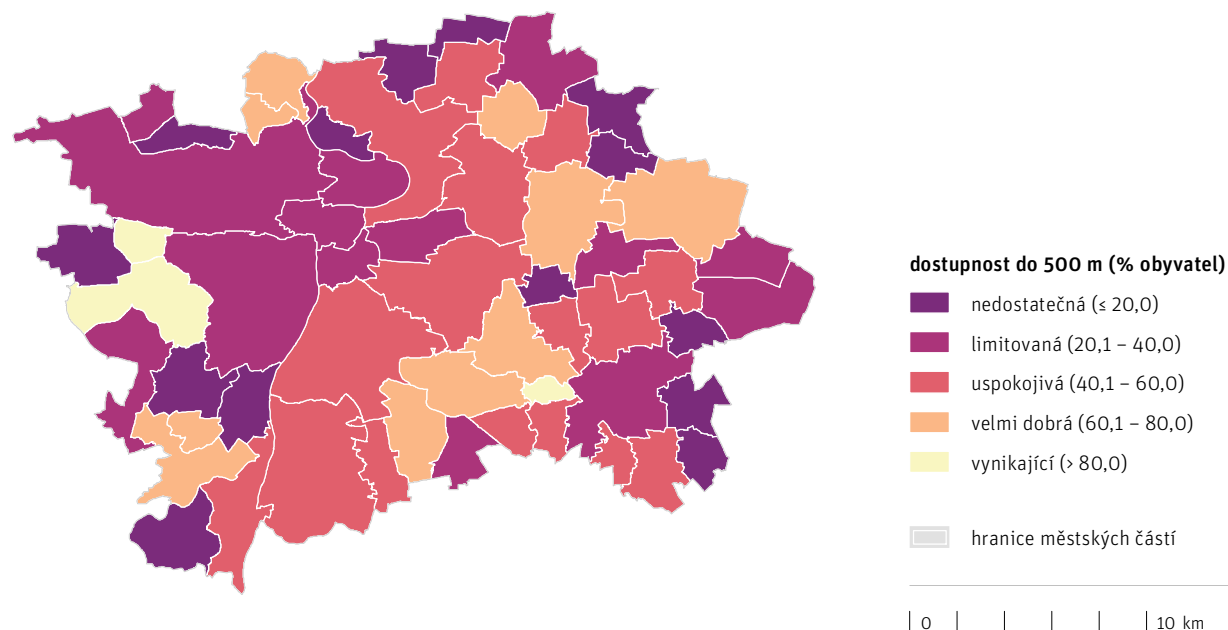
posilovny a workoutová hřiště. Vzdělávacími rekreačními areály jsou zejména botanické a zoologické zahrady, které poskytují nejen příležitost k poznávání světa, ale také zázemí pro odpočinek a hry. Specifickou skupinou rekreačních areálů jsou zahrádkové osady, kde probíhá rekreace zejména formou manuální práce a chataření (→ 300.3.3.2).

Rekreační areály byly vymezeny za účelem pragmatického sdružení velkého množství jednotlivých rekreačních ploch do přehlednějších celků pro potřeby zkoumání města. Jednotlivé rekreační plochy byly sdruženy do areálů na základě fyzické vzdálenosti mezi jednotlivými plochami nezávisle na maximální možné velikosti takto vzniklého areálu. Jednotlivé areály jsou tak mezi sebou nesrovnatelné co do velikosti rekreačních ploch i kvality nabízených možností rekreace. Některé rozsáhlé areály tak mohou být reprezentovány jedním bodem, zatímco jiné, více rozptýlené plochy rekreace, mohou tvořit bodové mračno, ač ve skutečnosti nabízí srovnatelné rekreační příležitosti. **Rekreačních areálů** bylo na území Prahy **vymezeno 528**, z čehož **necelou polovinu**, 246 areálů, představují **zahrádkové osady**. Druhými nejpočetnějšími jsou přírodní areály, kterých bylo na území Prahy vymezeno 181, sportovních areálů bylo vymezeno celkem 95 a vzdělávacích areálů bylo identifikováno 6 (→ Obr. 4.1.3.1). Ideální pěší

docházka rekreačních areálů odpovídá dostupnostem jednotlivých elementů v jejich rámci, tedy dětským hřištím, veřejným hřištím a sportovištím.

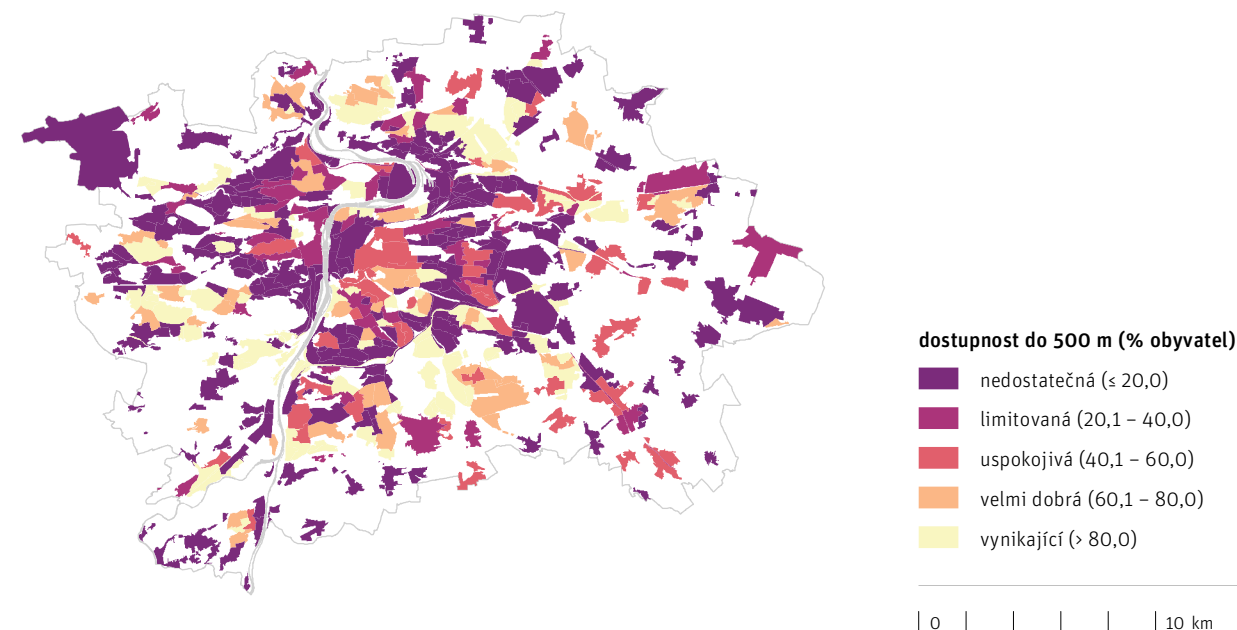
4.1.2.5 Obyvatelé bydlící v docházkovém pásmu veřejných hřišť

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

4.1.2.6 Dostupnost veřejných hřišť v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

4.1.4 ZÁVĚR PODKAPITOLY

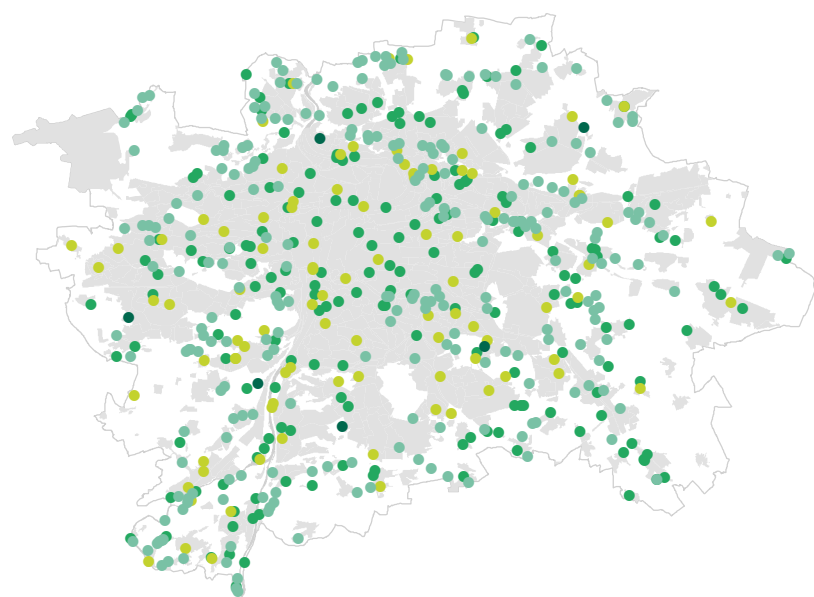
Rekreace je jednou ze základních činností, kterou lidé vykonávají. Dostatečný přístup k různorodým rekreačním plochám je jedním z předpokladů pro kvalitní životní podmínky ve městě. Individuální preference způsobu rekreace jsou velmi různé a nelze očekávat, že všichni obyvatelé budou volit stejný způsob rekreace, avšak základní infrastruktura rekreačních ploch by měla být přístupná každému. Tuto síť tvoří především parky, volně přístupné rekreační plochy a rekreační areály. Analýza dostupnosti parků je součástí knihy 100 (→ 100.2.1.3). Analýzy dostupnosti dětských hřišť a veřejných hřišť podrobněji popisují dostupnost této veřejné vybavenosti v jednotlivých městských částech i lokalitách. Jejich výsledkem je, že v celoměstském měřítku se jedná o nadstandardně dostupnou vybavenost. V lokálním měřítku pak existují lokality, zejména na okraji města, kde je

dostupnost veřejných rekreačních možností snížena a těmto lokalitám je doporučeno věnovat zvýšenou pozornost.

• • •

4.1.3.1 Rekreační areály

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

rekreační areál

- přírodní
- sportovní
- vzdělávací
- zahrádková osada

■ zastavěné stavové lokality

0 | 10 km

4.2 Sport

Sport patří mezi aktivity, které většina populace vykonává v rámci svého volného času pro zachování dobré tělesné i duševní kondice. Pro malou část populace, profesionální sportovce či trenéry, je sport na profesionální úrovni navíc zdrojem obživy. Prostředí města má přispívat ke kvalitě života vhodnými podmínkami pro zdravý životní styl, jehož nedílnou součástí je možnost pravidelné pohybové aktivity pro obyvatele všech věkových kategorií včetně osob se zdravotním postižením formou rekreačního neorganizovaného či organizovaného sportu. Úvodní téma podkapitoly ukazuje, jaké jsou nejčastější pohybové aktivity obyvatel a kde se dají ve městě vykonávat (→ 4.2.1). V dalším tématu se věnujeme dostupnosti sportovišť pro volnočasový a rekreační sport (→ 4.2.2). Pro pohybovou rekreaci a neorganizovaný sport jsou základním prostorem volně přístupné plochy ve městě a jejich vybavenost, kterými se zabývá předchozí podkapitola 4.1 Rekreace. Posledním samostatným tématem podkapitoly je infrastruktura pro vrcholový a výkonnostní sport (→ 4.2.3). Témata této podkapitoly naplňují sledovaný jev A003 – zařízení občanského vybavení.

4.2.1 CHARAKTERISTIKA INFRASTRUKTURY SPORTU

Téma se věnuje sportovní infrastruktuře, která obyvatelům města poskytuje zázemí pro zdraví prospěšné aktivity. V Praze se podmínky pro sport nabízejí jak v otevřené krajině, tak ve vystavěném prostředí. Část těchto možností je zcela volně k dispozici všem obyvatelům, kteří o ně projeví zájem, část je však striktně vyhrazena pro přesně definované aktéry. Téma se zabývá především rozdělením sportovních zařízení na jednotlivé druhy a jejich prostorovým rozmístěním na území Prahy.

Pravidelná pohybová aktivita v jakékoliv formě přispívá k fyzické i psychické kondici a odolnosti vůči civilizačním chorobám a patří, nebo by měla patřit, k oblíbené činnosti, kterou lidé vykonávají v rámci svého volného času. Ve městě jsou k tomu podmínky jak v otevřené krajině, tak ve vystavěném prostředí. Část těchto možností je zcela volně k dispozici všem obyvatelům, kteří o ně projeví zájem, část je však striktně vyhrazena pro přesně definované aktéry. Někde se tyto dva světy prolínají a vzájemně sdílejí prostor. Mezinárodně srovnatelné informace o aktivním zapojení české populace do sportovních aktivit přináší Evropské

výběrové šetření o zdraví⁶⁷. K roku 2019 se dle šetření v ČR pravidelnému sportu, fitness či fyzické aktivitě podporující zdraví věnovalo alespoň jednou týdně (nejméně 10 minut) 38,4 % mužů a 33,1 % žen, tj. cca třetina populace 15+; nejvíce ve věku 15–24 let. Obdobná situace je u Pražanů (i.0300.01.012.01), jak uvádí téma 300.3.4 Volnočasové aktivity. V registru sportovních zařízení České unie sportu (IS ČUS)⁶⁸ je v Praze k roku 2023 evidováno 128 803 osob, zaregistrováno 423 tělovýchovných jednot a klubů, 1 075 sportovních oddílů a 1 360 sportovních zařízení⁶⁹. V rámci sportovních zařízení a areálů je zaregistrováno celkem 5 376 sportovišť (→ Obr. 4.2.1.1).

Mezi vnějšími sportovišti převažují fotbalová hřiště, tenisové kurty a volejbalové kurty; vnitřním sportovištím početně dominují multifunkční sportovní plochy, volejbalové kurty a basketbalová hřiště; významně zastoupeny jsou též vnější a vnitřní nohejbalové kurty. V četnosti provozovaných sportů v rámci sportovních areálů vede fotbal, následuje sport pro všechny, florbal, atletika, tenis a volejbal, jak také ukazovaly nejvyšší počty členů registrovaných u těchto sportů k roku 2019 [20]. Kromě zařízení pro vrcholový sport, která mají jednoznačně metropolitní význam, jsou sportovní areály převážně čtvrtvého významu. Vícedruhové sportovní areály, významné sportovní haly, druhově výjimečná zařízení, jako jsou plavecké bazény, zimní stadiony apod., slouží širší spádové oblasti, nejméně v rozsahu správních obvodů, některé také celému městu. Sportovní centra čtvrtvého významu mají spádovou oblast v rozsahu městské čtvrti či menších městských částí. Patří sem sportovní areály a zařízení tělovýchovných jednot a klubů, sokolovny, sportovní haly a tělocvičny, tenisové areály, fotbalová hřiště apod. Jako nejvíce vytížené jsou vyhodnoceny zimní stadiony, také vnitřní multifunkční plochy větších rozměrů. U některých typů sportovišť není problémem jejich nedostatek, ale kvalita a vhodnost pro organizovaný sport a soutěže, např. u sportovišť pro atletiku [20].

Při posuzování dostupnosti vybavenosti města je nezbytné rozlišovat vybavení pro vrcholový a výkonnostní sport od vybavenosti pro neorganizovanou tělovýchovu, rekreační sportování a příležitostnou, i každodenní, pohybovou aktivitu obyvatel. Ve využívání sportovní infrastruktury

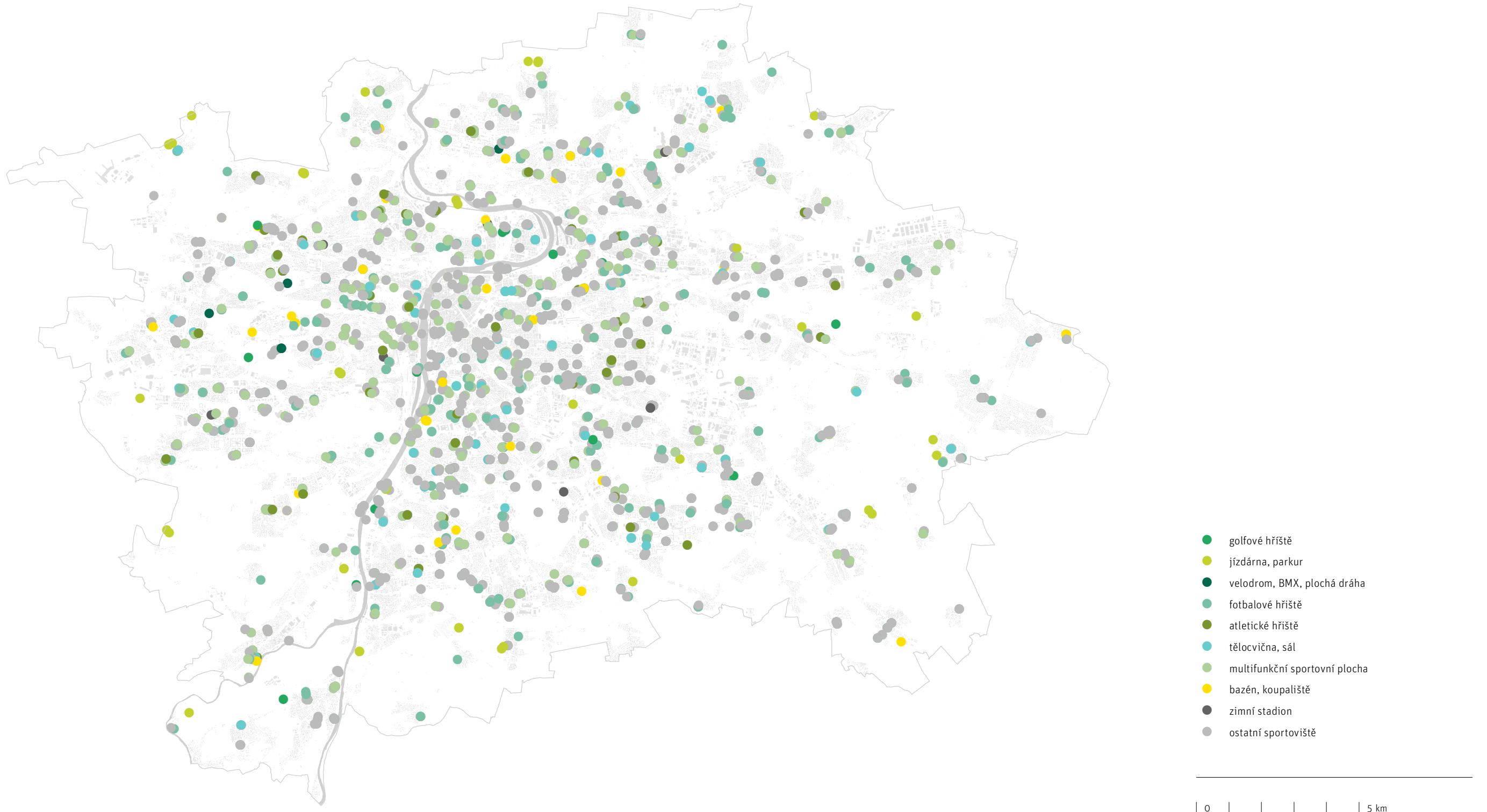
67 — Evropské výběrové šetření o zdraví (European Health Interview Survey) v rámci modulu o zdravotních determinantách sleduje fyzickou aktivitu populace ve věku 15 a více let; zdroj: www.ehis.uzis.cz/index.php?pg=ehis-2019--vysledky.

68 — Informační systém České unie sportu (IS ČUS) je databáze tělovýchovných jednot (TJ), sportovních klubů (SK) a svazů, které jsou sdruženy v České unii sportu, doplněná o údaje o sportovních zařízeních, která TJ a SK provozují.

69 — Údaje jsou platné k 27. 7. 2023, uveřejněné na www.iscus.cz/kraje/praha.

4.2.1.1 Sportoviště

IPR Praha 2024 / data: IS České unie sportu 2023

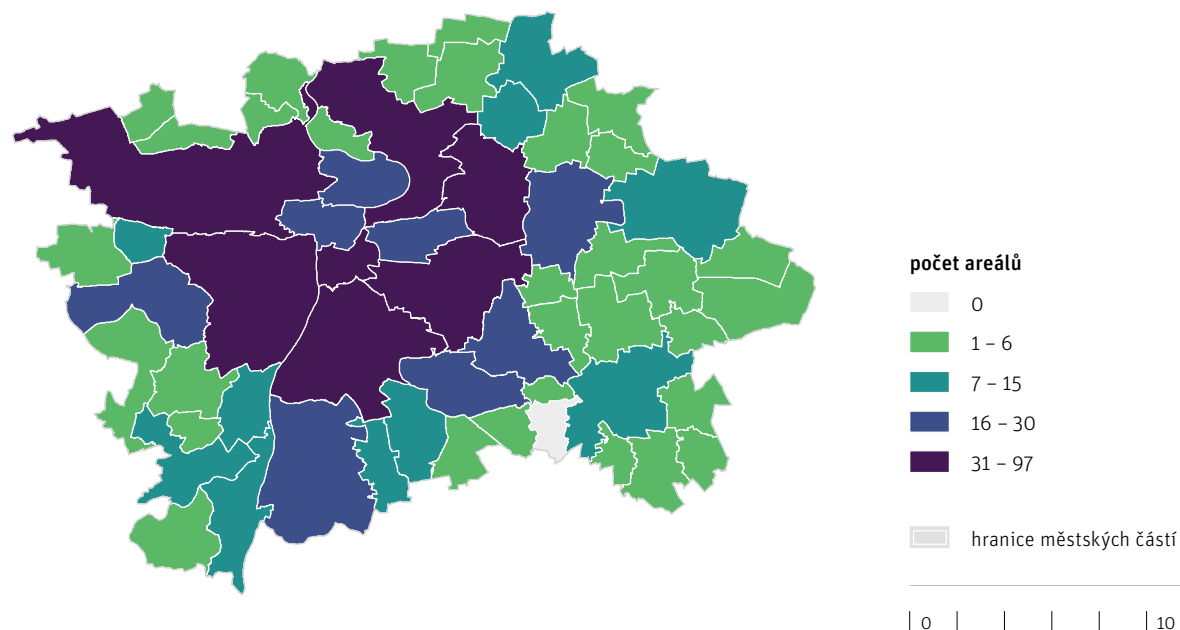
organizacemi výkonnostního sportu, sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami, školami i neorganizovanou veřejností existují různé formy větší či menší integrace. Všechny městské části, vyjma MČ Praha-Křeslice, mají alespoň jeden sportovní areál (→ Obr. 4.2.1.2). V absolutním počtu jsou nejvyšší počty sportovních areálů ve velkých městských částech, nejvíce na území MČ Praha 4. V poměru k počtu obyvatel jsou nejlépe vybavenými MČ Praha-Přední Kopanina, MČ Praha-Troja a MČ Praha-Koloděje; nejméně vybavenou je MČ Praha-Zličín. U velkých MČ (nad 50 tis. obyvatel) je nejnižší počet sportovních areálů v MČ Praha 13 a v MČ Praha 3. Typem sportovní vybavenosti, který lze považovat za **klíčový pro vybavenost městských čtvrtí**, jsou **sportovní areály čtvrtového významu**, které převážně poskytují **více než dva druhy sportů**, slouží převážně pro organizované formy sportovních činností a současně jsou přístupné veřejnosti alespoň v určitých denních hodinách. Tyto areály obsahují zpravidla kombinaci krytých i otevřených sportovišť, např. tělocvičnu, gymnastický sál, fitcentrum, venkovní hřiště pro míčové hry a kurty. Řadíme sem i menší plavecké bazény.

Na **neorganizované sportovní-rekreační aktivity** obyvatel se orientují **převážně komerční zařízení**, např. sportovní-relaxační centra, fitness centra, tenisové kluby a různá

specializovaná sportoviště. Tato zařízení vznikají převážně v centrální oblasti města a navazující městské struktuře s vyšší koncentrací i pohybem obyvatel. Nejpočetnější skupinou zřizovatelů sportovní infrastruktury v Praze jsou soukromníci, kterých je řádově 3krát více než tělovýchovných jednot a sportovních klubů většinou provozujících rozsáhlejší sportovní areály. Zvláštní skupinou vybavenosti je **školní tělovýchova**, která **se 41 % podílí na infrastruktuře sportovních areálů**; více než 50 % v MČ Praha 1 a MČ Praha 2 (převážně vnitřní sportoviště), také v MČ Praha 13 a MČ Praha 9. Nejvyšší počet školních sportovních areálů se ukazuje v lokalitě Vinohrady (→ Obr. 4.2.1.3). Řada škol, zejména v modernistické struktuře, má velkoryse dimenzovaná venkovní sportoviště, v odpoledních hodinách využívaná pro organizovaný sport i pro rekreační pohybové aktivity veřejnosti, nebo mají potenciál pro toto využití. Pro rekreační a neorganizovaný sport obyvatelé ve městě často využívají volně přístupné plochy (→ 4.1.2).

4.2.1.2 Sportovní areály

IPR Praha 2024 / data: IS ČUS, IPR Praha 2023

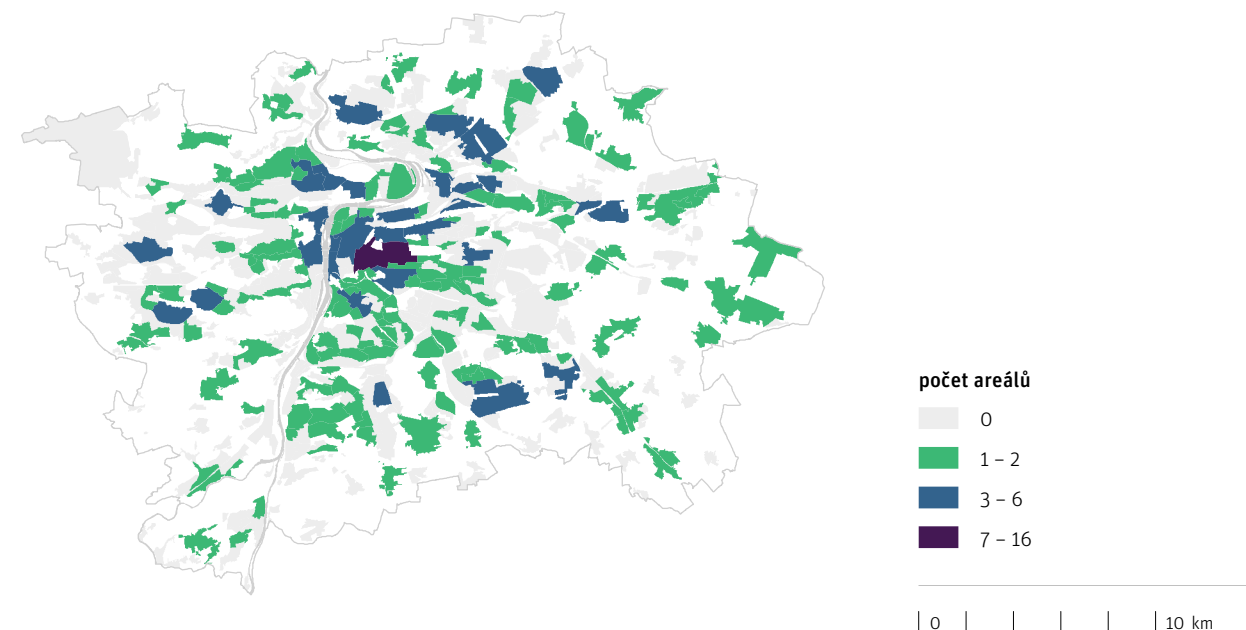
4.2.2 SPORTOVIŠTĚ PRO VOLNOČASOVÝ A REKREAČNÍ SPORT

Volnočasový a rekreační sport je pro mnoho obyvatel vyhledávanou volnočasovou aktivitou podporující zdraví a aktivitu obyvatel do pozdního věku. V období pandemie covid-19 se lidé naučili trávit více času rekreačním sportováním na veřejně přístupných plochách v blízkosti domova. Důležité je otevírání školních sportovišť pro rekreační využití ve volném čase dětí, mládeže i širší veřejnosti a také široká nabídka volnočasového a rekreačního sportu v rámci sportovišť pro organizovaný sport. Představujeme prostorové rozmístění jednotlivých zařízení v rámci Prahy a jejich dostupnost.

Volnočasový a rekreační sport je vyhledávanou volnočasovou aktivitou. Podporuje zdraví a pomáhá udržovat obyvatele aktivní až do pozdního věku, což je důležité i v souvislosti se stárnutím populace. Nejoblíbenější z neorganizovaných aktivit je běh, cyklistika a plavání, z organizovaných lekcí jóga, pilates a fitness; nejvíce organizovaných sportovců má fotbal [20]. **Pro rekreační sportování a příležitostnou, i každodenní, pohybovou aktivitu obyvatel**, jak ukázala pandemie covid-19,

4.2.1.3 Školní sportovní areály v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: IS České unie sportu 2023, IPR Praha 2023

kdy byla sportoviště na několik měsíců uzavřena, je základem **dobrá dostupnost parků** (→ 100.2.1.3) a **veřejných hřišť** (→ 4.1.2). Velký potenciál pro využití veřejností mají školní sportoviště. Dlouhodobě probíhá **regenerace školských tělovýchovných zařízení** za pomoci grantové politiky města a městských částí s podmínkou pronajímání tělocvičen a otevírání revitalizovaných hřišť pro rekreační využití ve volném čase dětí, mládeže a širší veřejnosti. Na velkých sídlištích – Jižní Město, Jihozápadní Město a v Řepích – tvoří školní sportoviště bezkonkurenčně většinový podíl sportovní infrastruktury. Neméně důležitá je **dobrá dostupnost sportovních areálů**, zejména **s volnočasovým a rekreačním sportem**⁷⁰. Sledujeme také **vybavenost města plaveckými bazény**, neboť plavání patří k nejoblíbenějším rekreačním pohybovým aktivitám obyvatel všech věkových skupin.

Dostupnost sportovních areálů **čtvrtového významu** IPR hodnotil v samostatné analytické studii Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřenou na vybranou občanskou infrastrukturu): 6A Sport – Sportovní areály [69], kde sledoval počet a podíl obyvatel v ideální docházce do

70 — Jde o sportovní zařízení, kde je v informačním systému ČUS u zařízení uveden mezi provozovanými sporty volnočasový a rekreační sport.

800 m [2] a v hraniční pěší dostupnosti do 1 500 m. Podle analýzy mělo k roku 2019 celkem 65 % obyvatel čtvrtový sportovní areál v docházkové vzdálenosti do 1 500 m, z toho 27 % v ideální docházce. Nedostatečná kvalita dostupnosti byla vyhodnocena u většiny malých okrajových městských částí. Při zohlednění velikosti spádového území se **nedostatek** ukázal v MČ **Praha 21**, MČ **Praha 22** a MČ **Praha-Zbraslav**, **podprůměrná dostupnost** byla vyhodnocena u MČ **Praha 1**, MČ **Praha 9** a MČ **Praha 14**.

Podrobněji sledujeme dostupnost sportovišť s nabídkou volnočasového a rekreačního sportu. K roku **2023** je v Praze **165 sportovních areálů s volnočasovým a rekreačním sportem**. Optimální ideální pěší dostupnost je do **800 m** – cca do 13 min. [2], hraniční do 1 500 m – do 25 min. (→ Obr. 4.2.2.1). V docházce do 25 min. od sportovních areálů nabízejících rekreační sport bydlí 86 % obyvatel, z toho **v ideální docházce 53 % obyvatel** (i.0800.10.009.01); počet obyvatel v docházce **delší než 25 min.** činí **cca 176 tisíc**. Celkem **40 % MČ** má **zhoršenou dostupnost** těchto sportovních areálů, tj. 60 a více % obyvatel bydlících dále než cca 13 min. (→ Obr. 4.2.2.2). Z celkového počtu 516 lokalit obydleného vystavěného prostředí je v 327 lokalitách 100 % obyvatel s docházkou do sportovního areálu s rekreačním sportem do 25 min., z toho v 78 lokalitách 100 % obyvatel do cca 13 min. V 195 lokalitách nebydlí nikdo v ideální docházce těchto sportovišť, **dále než 25 min. obyvatelé 62 lokalit**. Jde většinou o **lokality s nízkým počtem obyvatel**, převážně na okrajích města (→ Obr. 4.2.2.3). Zde k provozování volnočasového a rekreačního sportu často veřejnosti slouží školních areály.

Vybaveností plaveckými bazény se IPR podrobně zabýval v roce 2015 v samostatné analýze Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze: Sport a rekreace – Analýza vybavenosti a dostupnosti zařízení sportu a rekreace v Praze [70]. V analýze se přihlíželo k **dostupnosti vybraných plaveckých center**, která mají pro obsluhu města zásadní význam – tj. **aquacenter a bazénů s denním a celotýdenním provozem**. S 50metrovými bazény to jsou Plavecký stadion Podolí a Aquacentrum Šutka v MČ Praha 8, s 25metrovými bazény AquaDream na Barrandově, bazén Homolka v Motole, Sportcentrum Step ve Vysočanech a Jedenáctka VS na Jižním Městě; do analýzy byl zapojen také Aquapalace Praha v Čestlicích. Nejnižší dostupnost bazénů pro veřejnost byla zjištěna v sektoru jih a východ. V roce 2020 byl otevřen nový 25metrový bazén v rámci Sportovního centra Řepy. K roku **2023** se na území Prahy nachází **42 zařízení s krytým bazénem** (včetně hotelových a 12 školních) a 14 koupališť. V dojezdové vzdálenosti MHD **do 35 min. od Aquacentra Šutka či Podolí bydlí cca 43 % obyvatel Prahy**, do 20 min.

cca 7 % obyvatel. Do 35 min. MHD dostupný Aquapalace Praha v Čestlicích má také 4,5 % Pražanů (→ Obr. 4.2.2.4).

Praze chybí moderně koncipovaná zařízení pohybové rekreace pro nejširší veřejnost, která dosud nejen v Praze, ale ani v ČR nemají zastoupení. Jde o komplexně vybavená zařízení nabízející pod jednou střechou různé formy pohybových aktivit včetně vodní plochy – rekondiční služby, odpočinek, relaxaci i rozptýlení včetně souvisejících doplňkových služeb. Ze zahraničních zkušeností vyplývá, že taková sportovně-rekreační centra, pokud mají být cenově dostupná pro širší veřejnost, se neobejdou bez veřejných dotací. Ty však v současné době stěží dostačují potřebám stávajících zařízení. V posledních letech se v Praze alespoň zlepšila informovanost obyvatel o možnostech rekreačního sportování všeho druhu prostřednictvím webové stránky Praha sportovní, kde jsou soustředěny odkazy na databázi sportovišť v Praze, zajímavosti z pražského sportovního prostředí a také pozvánky na akce.

4.2.3 INFRASTRUKTURA PRO VÝKONNOSTNÍ SPORT

Téma se věnuje infrastruktuře pro vrcholový a výkonnostní sport. Tím se aktivně zabývá maximálně 10 % populace, naprostá většina zařízení sportovní infrastruktury v Praze je ale historicky spjatá právě s výkonnostním a vrcholovým sportem, který má nejen historickou tradici, ale politickou i institucionální podporu. Téma jmenuje hlavní zařízení pro výkonnostní sport a uvádí jejich kapacity či další specifikace. Zároveň ale upozorňuje, že infrastruktura pro výkonnostní sport slouží pro sportovní vyžití běžných obyvatel města jen omezeně.

_____

Vrcholovým a výkonnostním sportem se aktivně zabývá maximálně 10 % populace. Naprostá většina zařízení sportovní infrastruktury v Praze je ale historicky spjatá právě s výkonnostním a vrcholovým sportem, který má nejen historickou tradici, ale politickou i institucionální podporu. **Sportovní infrastruktura sloužící profesionálnímu sportu**, tj. zejména vrcholovému a výkonnostnímu, je tvořena polyfunkčními sportovními centry, areály čtvrtového, až celoměstského významu a diváckými stadiony. Nachází se zejména na území vnitřního města. Spravována je tělovýchovnými jednotami a sportovními kluby sdruženými v České unii sportu (ČUS), která nahradila Český svaz tělesné výchovy a sportu (ČSTV), jednotami Sokola a dalšími institucemi. **Značná část** sportovní vybavenosti **byla postavena před rokem 1960**, což přináší potřebu rekonstrukcí a modernizace, zejména v souvislosti s požadavky výkonnostního sportu a požadovaného standartu pro pořádání soutěží [20]. Rychlost obnovy sportovní infrastruktury se odvíjí

od výše státní podpory a grantové politiky města. Nedostatek financí pak brzdí rozšiřování sítě polyfunkčních sportovních center, která jsou méně dostupná ve vnějším pásmu města a mohou být využívána nejen pro výkonnostní sport, ale i pro běžné obyvatele Prahy.

Z oboru vrcholové sportovní infrastruktury má Praha **pět sportovišť s vysokou diváckou kapacitou, tj. více než 10 tis. diváků** – Fortuna Aréna klubu Slavia (Eden, fotbalový stadion, 21 tis. diváků), O2 arena (multifunkční hala, 17–20 tis. diváků), stadion Evžena Rošického na Strahově (atletický stadion s fotbalovým hřištěm, 19 tis. diváků), stadion Generali Arena AC Sparta na Letné (fotbalový stadion, 18, 9 tis. diváků) a **4 sportoviště s diváckou kapacitou 5–10 tis. diváků** – stadion Dukla Na Julisce, Velký centrální kurt Štvanice, stadion Viktoria Žižkov, fotbalový stadion Ďolíček Bohemians Praha 1905. Dalších 10 sportovišť má kapacitu 1–4 tis. diváků, např. Zimní stadion Eden (4 tis. diváků), dostihové závodiště Praha Velká Chuchle (3,2 tis. diváků). Pro většinu těchto sportovišť platí nutnost rekonstrukčních zásahů pro případné konání mezinárodní akce. Vrcholovému sportu slouží také **dvě pražská plavecká centra s padesátimetrovým krytým bazénem** – Podolí a Šutka, která navíc slouží i pro volnočasový a rekreační sport obyvatel. (→ Obr. 4.2.1.1).

Metropolitní úroveň vrcholového sportu má **minimální vztah k vybavenosti pro sportovní vyžití běžných obyvatel města**; deficity v této oblasti jsou otázkou strategií národních sportovních svazů a strategického rozhodování města, potažmo státu. Periodicky se vrací ideový záměr fotbalového svazu na vybudování národního fotbalového stadionu, který by umožnil zapojení ČR do soutěže o pořadatelství mistrovství Evropy či světa – tato myšlenka se neobejde bez politické podpory a finančního zainteresování státu. Pořádání mezinárodních sportovních akcí je pro město prestižní záležitostí. Velká pozornost je zaměřena na dva nejmásovější sporty – fotbal a hokej (→ 050.2.800.1). Řada mezinárodních sportovních akcí se v Praze stala již tradicí, např. pražský maraton – Prague International Marathon.

4.2.4 ZÁVĚR PODKAPITOLY

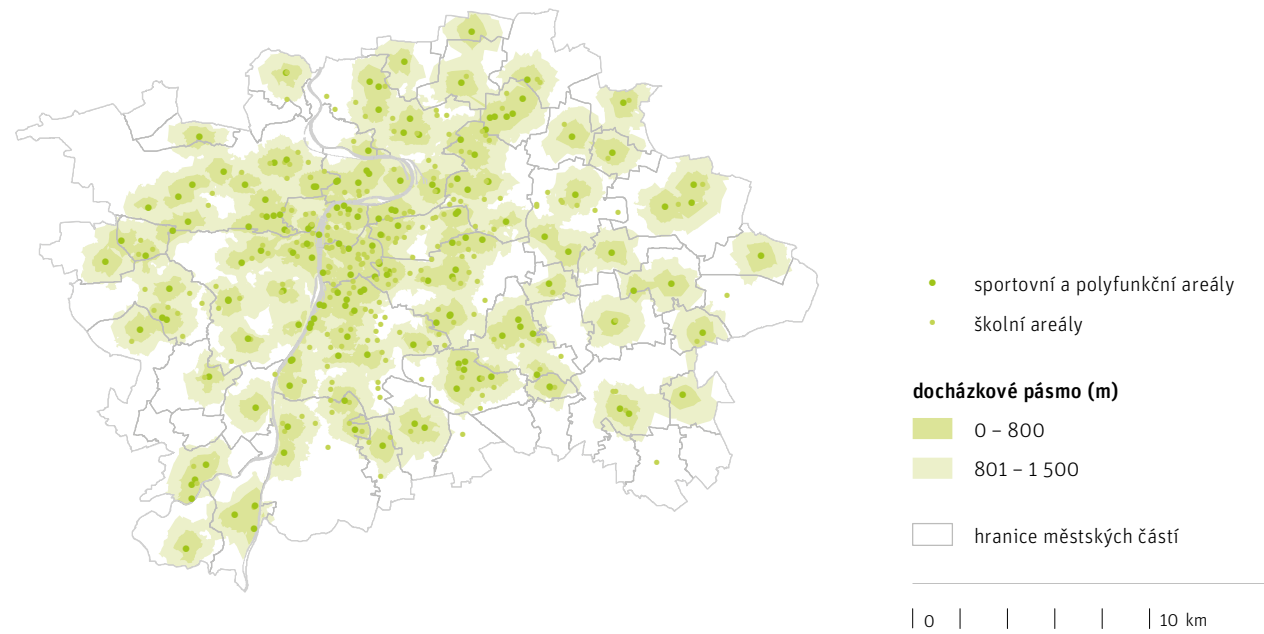
Dědictvím Prahy je velké soustředění sportovní infrastruktury sloužící profesionálnímu sportu, tj. zejména vrcholovému a výkonnostnímu; pět sportovišť má vysokou diváckou kapacitou (1921 tis. diváků). Řada z nich však vyžaduje rekonstrukci či modernizaci, především v souvislosti s pořádáním mezinárodních soutěží. Méně příznivá je vybavenost Prahy sportovní infrastrukturou částečně využitelnou i pro neorganizované sportovně-rekreační aktivity. Ty jsou převážně v nabídce komerčních zařízení. Problémem sportovních zařízení je nalezení citlivé rovnováhy mezi cenou komerčních služeb, rentabilitou a nevyváženou vytížeností během dne a týdne. Poměrně vysoké ceny služeb mohou být překážkou k častějšímu využívání pro určitou část populace, zejména pro mládež. Obecně chybí širší účinná podpora z veřejných rozpočtů pravidelného sportování obyvatel, kteří nejsou nikde organizovaní. Celospolečensky se ukazuje nedostatek sportovních areálů provozovaných a vlastněných veřejným sektorem, které by byly schopny zajistit efektivní provoz zařízení i pro neorganizované sportování veřejnosti a mládeže bez závislosti na přímém zisku.

Ze zahraničních srovnání vyplývá, že Praze chybí moderně koncipovaná zařízení pohybové rekreace pro nejširší veřejnost, která dosud nejen v Praze, ale ani v ČR nemají zastoupení [71]. Jde o komplexně vybavená zařízení nabízející pod jednou střechou různé formy pohybu včetně vodní plochy – rekondiční služby, odpočinek, relaxaci i rozptýlení včetně souvisejících doplňkových služeb. Ze zahraničních zkušeností však rovněž vyplývá, že takto koncipovaná síť center se neobejde bez veřejných dotací. V posledních letech ale Praha alespoň zlepšila informovanost obyvatel o možnostech rekreačního sportování všeho druhu prostřednictvím webové stránky Praha sportovní, kde jsou soustředěny odkazy na databázi sportovišť v Praze, zajímavosti z pražského sportovního prostředí a také pozvánky na akce.

-
-
-

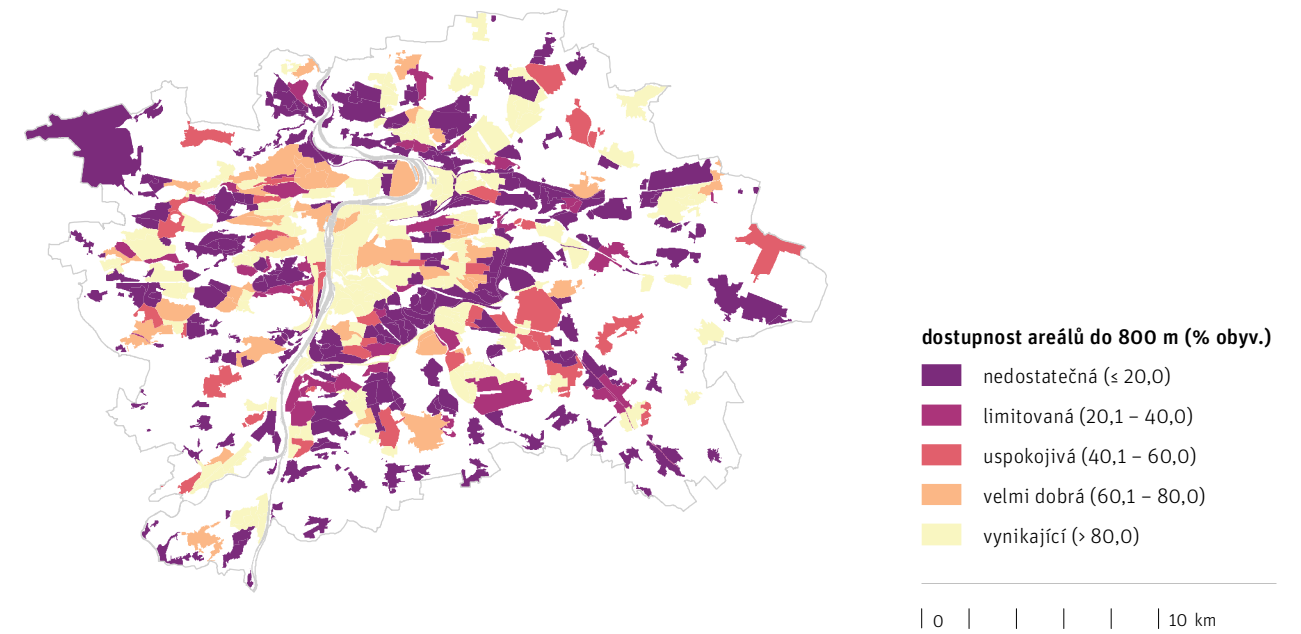
4.2.2.1 Sportovní areály s rekreačním sportem a jejich docházková pásma

IPR Praha 2024 / data: IS ČUS, IPR Praha 2023

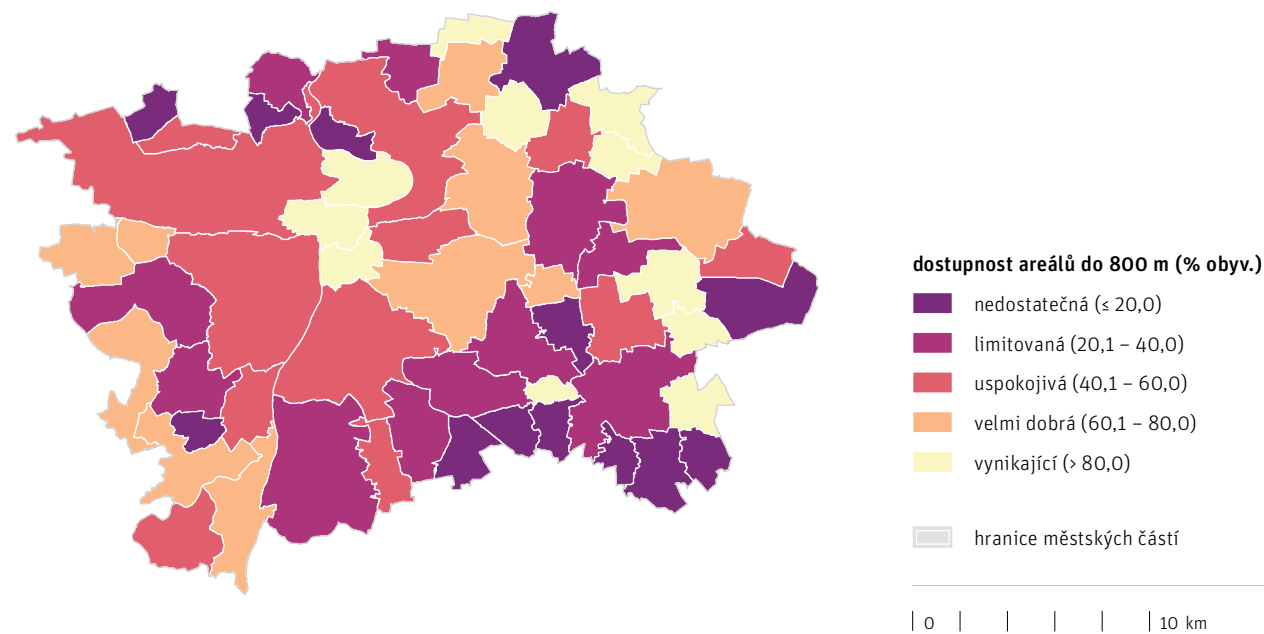
4.2.2.3 Dostupnost sportovních areálů s rekreačním sportem v lokalitách obydleného vystavěného prostředí

IPR Praha 2024 / data: IS ČUS, IPR Praha 2023

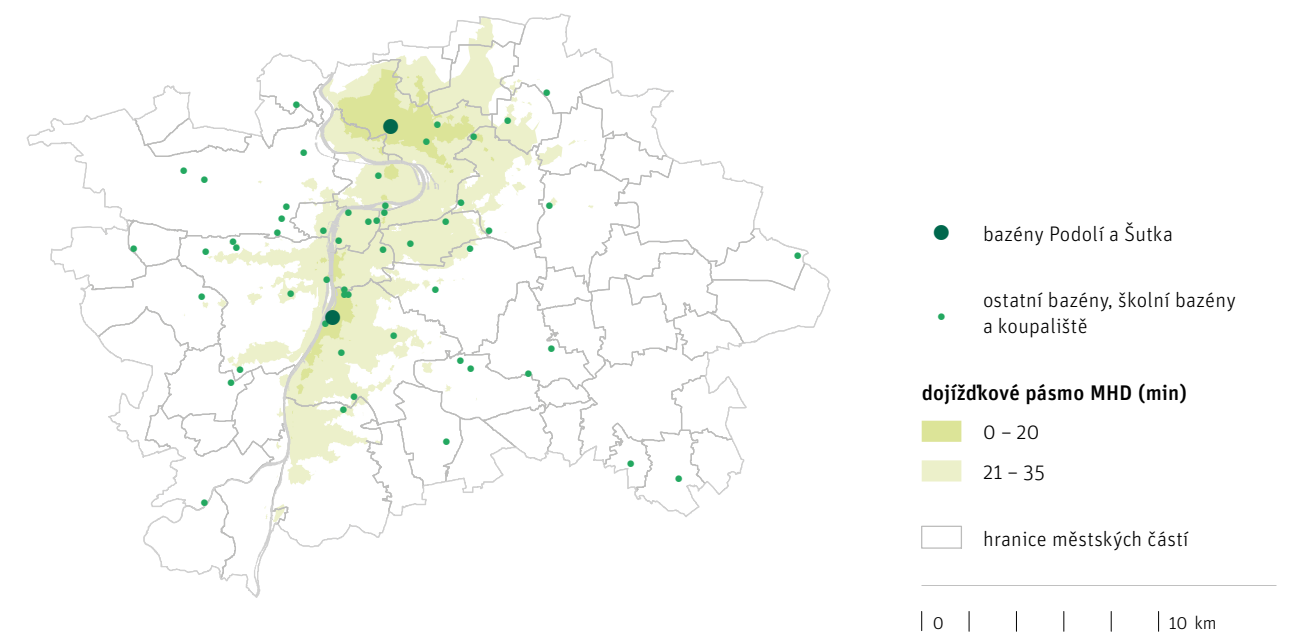
4.2.2.2 Obyvatelé bydlící v docházkovém pásmu sportovních areálů s rekreačním sportem

IPR Praha 2024 / data: IS ČUS, IPR Praha 2023

4.2.2.4 Bazény a koupaliště, pásma dojíždky MHD

IPR Praha 2024 / data: IS ČUS 2023, IPR Praha 2023

5. SHRNU TÍ

5.1 Hlavní závěry

Pražský kancelářský trh lze považovat za dostatečně rozvinutý a etablovaný, přestože v porovnání s okolními evropskými metropolemi je z hlediska celkové nabídky kancelářských ploch stále poměrně malý. Očekáváme **pokračující výstavbu kancelářských budov** zejména v dlouhodobě atraktivních lokalitách, které charakterizuje výborná dopravní dostupnost doplněná vhodnou infrastrukturou a občanskou vybaveností. Pokud se v příštích pěti letech dostaví všechny plánované projekty, bude trh obohacen o 500 m² nových moderních kancelářských ploch. Pražský kancelářský trh bude prodělavat významné kvalitativní změny související s novými trendy v oblasti výstavby, ale i se změnami organizace práce. Pražský **maloobchodní trh má vysoce rozvinutou infrastrukturu**. Přes rostoucí úroveň spotřebitelské poptávky jsou potřeby obyvatel a návštěvníků v oblasti obchodu do značné míry satureované. V posledním období převládá trend rozšiřování a modernizace stávajících nákupních center. Síť plnosortimentních potravinářských prodejen se postupně stále rozšiřuje, v důsledku čehož ubývá oblastí s deficitní vybaveností těmito zařízeními. Fyzická dostupnost potravinářských obchodů je stále velmi důležitá především ve vztahu ke specifickým skupinám obyvatel se sníženou mobilitou (např. senioři, zdravotně postižení, matky s malými dětmi atd.). Na druhou stranu s velmi rychlým rozvojem nákupů přes internetové obchody lze předpokládat, že v budoucnu nebude význam fyzické

dostupnosti obchodní sítě zdaleka tak důležitý, jako je tomu dnes.

Hustá síť mateřských (MŠ) a základních škol (ZŠ) se vlivem demografického vývoje a výstavbou nových rezidenčních celků bude potýkat v současnosti tak i v nadcházejících letech s významnými kapacitními nedostatky. Nástup silných populačních ročníků a vysoká atraktivita středních škol (SŠ) pro mimopražské prověří v budoucnu dostatečnost kapacit pražských SŠ. Při plánování školské infrastruktury se jako klíčová jeví správa reagující na moderní trendy výuky využívající závěry demografických prognóz. Vysoké školy (VŠ) čelí různým výzvám – potřebě modernizace a udržení kapacit, rozvoji spolupráce s podnikatelským a veřejným sektorem. Praha zůstává **nejvýznamnějším centrem výzkumných, vývojových a inovačních aktivit** v ČR, přesto soustředění aktivit ve veřejném i podnikatelském sektoru do Prahy klesá (vyjádřené podílem výzkumných pracovníků či výši výdajů na výzkum a vývoj v celostátním srovnání) mj. v důsledku nastavení operačních programů v období 2007–2013 a 2014–2020. Praha disponuje rozsáhlou nabídkou zdravotní péče a sociálních služeb, přesto se musíme připravit na specifické požadavky stárnoucího obyvatelstva, což se týká nejen infrastruktury vybavenosti, ale i městského prostředí (prostupnost, bezbariérovost). Prioritou je terénní péče, tzn. komplexní podpora života v běžném bydlení. Pečovatelské služby postupně rozšiřují svou provozní dobu tak,

aby mohly pečovat i o seniory s vyšší mírou podpory, důležité je posílení systému sdílené péče **navýšením kapacity odlehčovacích služeb i navýšením kapacity domovů pro seniory (DS) a se zvláštním režimem (DZR)** v souvislosti s demografickým stárnutím populace. Stoupající nároky na veřejnou vybavenost (VV) vytváří na území Prahy významný tlak na čerpání zdrojů z veřejných financí určených na zprovoznění a činnost potřebné občanské vybavenosti. Očekáváme, že mimo městské části, která jsou již nyní zasaženy nedostatečnou úrovní VV, bude vznikat poptávka po VV také v územích s nově vznikající rezidenční zástavbou a s rostoucím počtem obyvatel či měnící se demografickou strukturou populace.

Praha je relativně bezpečné město s dlouhodobě **klesajícím indexem kriminality**. Integrovaný Záchranný bezpečnostní systém je funkční, dojezdový čas je vysoce nadprůměrný. Hasičský záchranný sbor a Zdravotnická záchranná služba se potýkají s problémem nedostatečného počtu a modernizace výjezdových zdravotnických základen a hasičských stanic. Dlouhodobým problémem je personální podstav, např. klesající počty zaměstnaných policistů. Praha jako administrativně-správní centrum na všech hierarchických úrovních má na svém území řadu úřadů a institucí. Patrná je jejich centralizace do historického centra, převážně na území MČ Praha 1, kde sídlí v architektonicky cenných reprezentativních budovách. Přílišná decentralizace je patrná při pohledu na počet samosprávných jednotek Prahy. Jejich velký počet, ale také jejich výrazná populační a prostorová

diferencovanost se může při řízení města jevit jako problém. Praha je kulturním centrem ČR. Další **rozvoj kulturní scény brzdí deficity podpůrných zařízení**, jako jsou divadelní dílny, ateliéry, zkušebny, depozitáře a sklady. Pro základní kulturní obslužnost je důležité podporovat rozvoj kulturně-komunitních center (KKC), čemuž napomáhá transformace poboček Městské knihovny v Praze, cílená na rozšíření kulturně-komunitních služeb a aktivit. Praha je bohatá na množství a rozmanitost sakrálních staveb, významně koncentrovaných v historickém centru města. V posledních letech došlo k zániku některých kostelů, nebo naopak k rozšíření jejich využití. Trendem je otevírání některých církví širší veřejnosti ve formě KKC.

V celoměstském měřítku je **dostatečná kapacita pražských hřbitovů i kapacita krematorií**. Hrobových míst pro rakvové pohřby je přebytek. Kapacity v zařízeních pro ukládání uren je naopak nedostatek, což je řešeno využíváním rakvových hrobů pro ukládání popela zemřelých. Hřbitovy v centru města slouží především jako oázy klidu. Další příležitost pro rozšíření rekreačních možností Pražanů je zlepšení páteřního rekreačního prostoru kolem toku Vltavy a Berounky na podkladě přijatého dokumentu Koncepce pražských břehů. Problémem sportovních zařízení je nalezení rovnováhy mezi cenou komerčních služeb, rentabilitou a nevyváženou návštěvností během dne a týdne. Veřejné rozpočty nedostatečně podporují pravidelné sportování neorganizovaných obyvatel. Za **nedostatečný** považujeme **počet sportovních areálů provozovaných a vlastněných veřejným sektorem**, který by byl schopen

zajistit efektivní provoz zařízení pro neorganizované sportování veřejnosti. Obecně chybí širší účinná podpora z veřejných rozpočtů pravidelného sportování širokých vrstev obyvatel, kteří nejsou nikde organizováni. Ze zahraničního srovnání vyplývá, že Praze chybí moderně koncipovaná zařízení pohybové rekreace pro nejširší veřejnost, tj. komplexně vybavená zařízení nabízející pod jednou střechou různé formy pohybu a relaxace včetně souvisejících doplňkových služeb. Zahraniční zkušenosti ukazují, že snadná dostupnost a atmosféra těchto zařízení motivují k opakovaným návštěvám především sportovně neorganizované skupiny obyvatelstva včetně mládeže.

Kvalitu občanské vybavenosti sledujeme také podílem obyvatel nebo vybrané věkové skupiny žijící v ideální docházkové vzdálenosti na území hlavního města. IPR tento ukazatel dlouhodobě uplatňuje ve studiích zaměřených na hodnocení veřejné vybavenosti: Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze 2022–2050 [72], 2023–2050 (73), Infrastrukturní potřeby Prahy, 2019 [74], Demografie, bydlení a veřejná vybavenost, 2015 [75]. Z aktualizace analýzy dostupnosti pro ÚAP 2024 vyplývá, že ze srovnání podílu obyvatel nebo podílu sledované věkové skupiny bydlících v ideálním docházkovém pásmu nejlépe vycházejí ZŠ (i.0800.03.009.01) a mateřské školy (MŠ) zřizované MČ (i.0800.03.004.01), praktičtí lékaři pro dospělé (PLD) (i.0800.04.003.01) a plnosortimentní potravinářské prodejny (i.0800.02.002.02). V ideální docházkové vzdálenosti od uvedených zařízení veřejné vybavenosti žije přes 60 % všech obyvatel nebo dané sledované skupiny. V blízkosti

ZŠ žije 74 % dětí ve věku 6 až 14 let (i.0800.03.009.01) (→ Obr. 5.1.1). Hůře jsou na tom ostatní zařízení určené dětem – dětská hřiště (i.0800.10.003.01) a praktičtí lékaři pro děti a dorost (PLDD), v jejich blízkosti žije méně než 50 % sledované skupiny. Nejmenší podíl obyvatel žije v ideálním docházkovém pásmu hřbitovů a poliklinik.

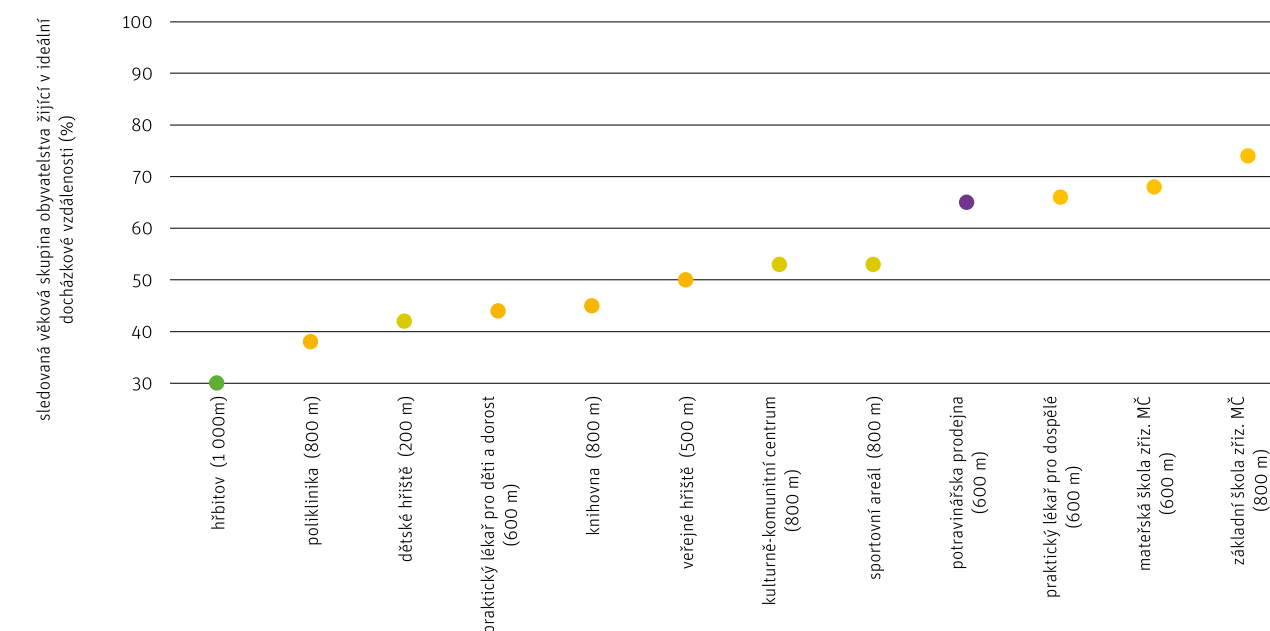
Deficity v docházkové dostupnosti základní veřejné vybavenosti jsou v Praze do velké míry prostorově diferenciované, a souvisí (mimo vlastní absenci daných zařízení v území) mj. s prostupností cestní sítě a hustotou zalidnění území jakožto základního ukazatele udržitelnosti daného vybavení v území. IPR od roku 2024 vyhodnocuje tyto deficity v rámci **konceptu města krátkých vzdáleností** také formou analýzy celkové dostupnosti vybraných typů občanské, rekreační a komerční vybavenosti v kontextu hustoty zalidnění v území. Závažnost deficitů je tak hodnocena synteticky počtem nedostupných typů vybavení v území (v ideálním docházkovém pásmu) a počtem obyvatel, kteří jsou těmito nedostatky zatíženi. Z území s vysokou hustotou zalidnění vykazují nejzávažnější deficity v docházkové dostupnosti občanské vybavenosti zejména **novější modernistická sídliště**, příp. jejich okrajové části (→ Obr. 5.1.2). Při hodnocení základní rekreační vybavenosti se nejvýznamnější deficity přesouvají blíže centru, do **starších modernistických sídlišť v prstenci heterogenního města, ale i do samotného městského jádra** (→ Obr. 5.1.3). V případě základní komerční vybavenosti, reprezentované plnosortimentními potravinářskými prodejny, jsou výrazně deficitní území s **novější blokovou nebo heterogenní**

strukturou zástavby (→ Obr. 5.1.4). Území s nízkou hustotou zalidnění vykazují výrazné **nedostatky v docházkové dostupnosti** napříč trojicí druhů veřejné vybavenosti. Naproti tomu to jsou především **první pražská předměstí** a také **centrální části modernistických sídlišť**, které naplňují koncept města krátkých vzdáleností.

• • •

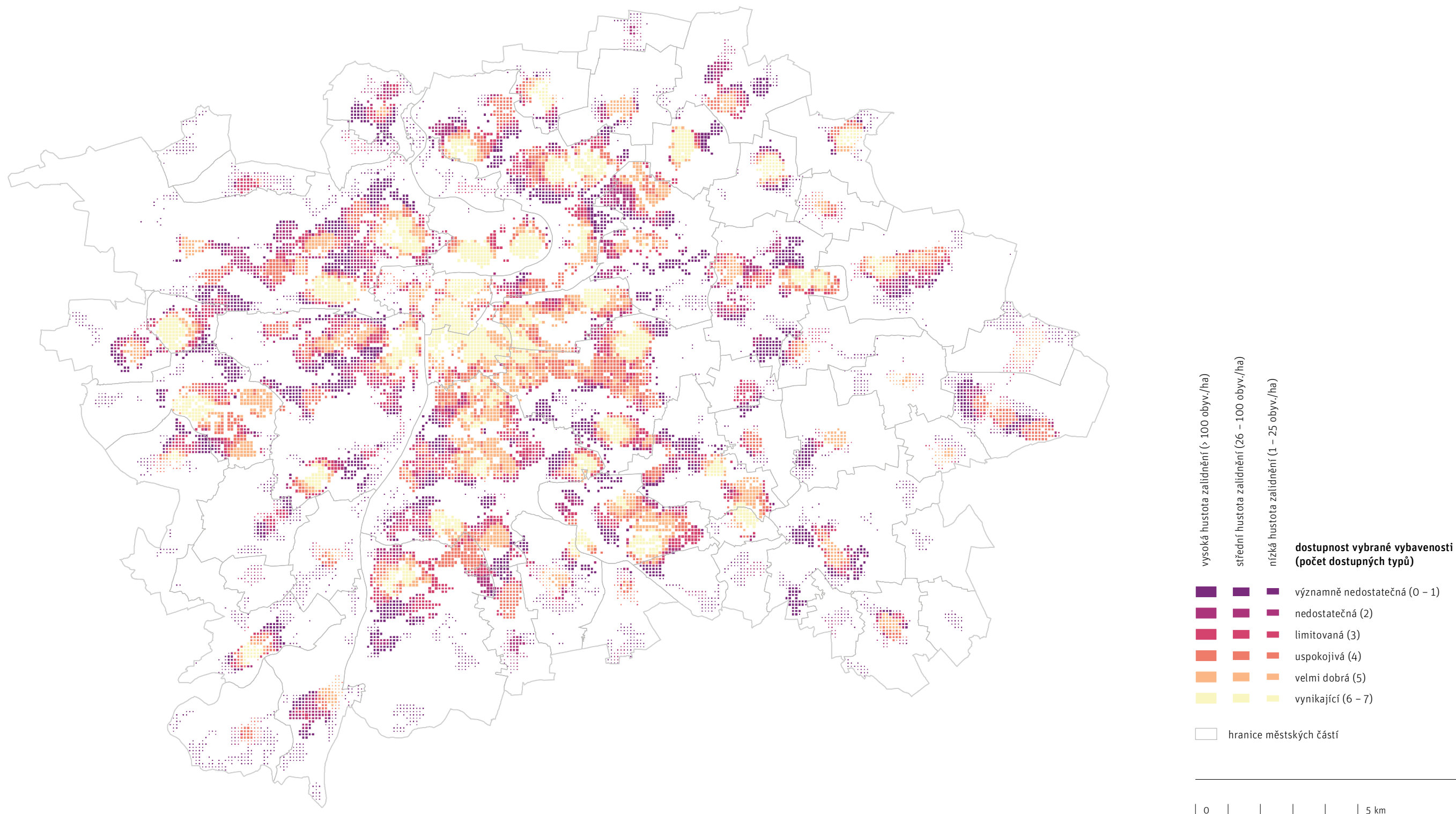
5.1.1 Dostupnost vybrané veřejné vybavenosti

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

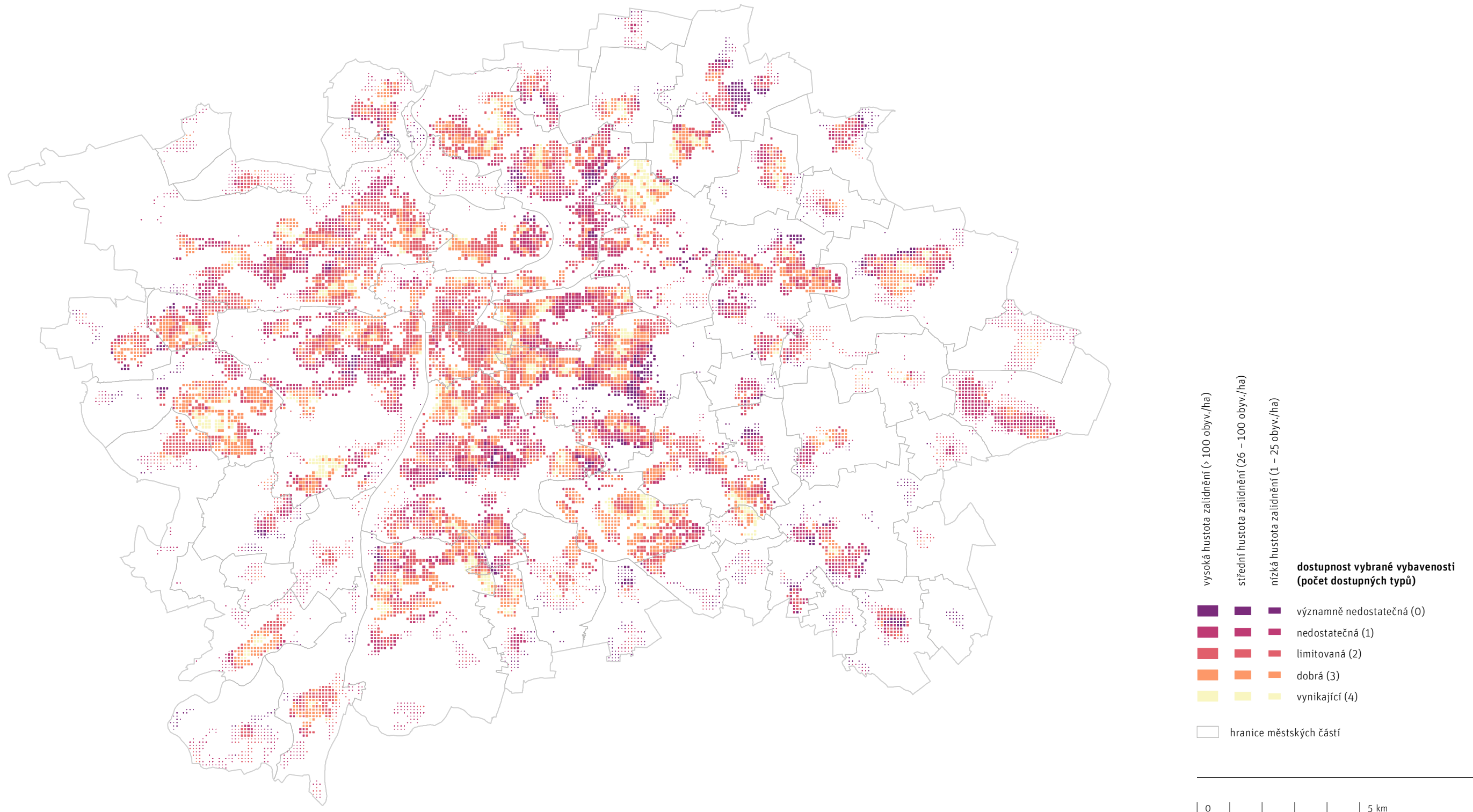
5.1.2 Celková dostupnost vybrané občanské vybavenosti (mateřské školy, základní školy, praktičtí lékaři pro děti a dorost, praktičtí lékaři pro dospělé, polikliniky, kulturně-komunitní centra a knihovny) v mřížce 100 x 100 m

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

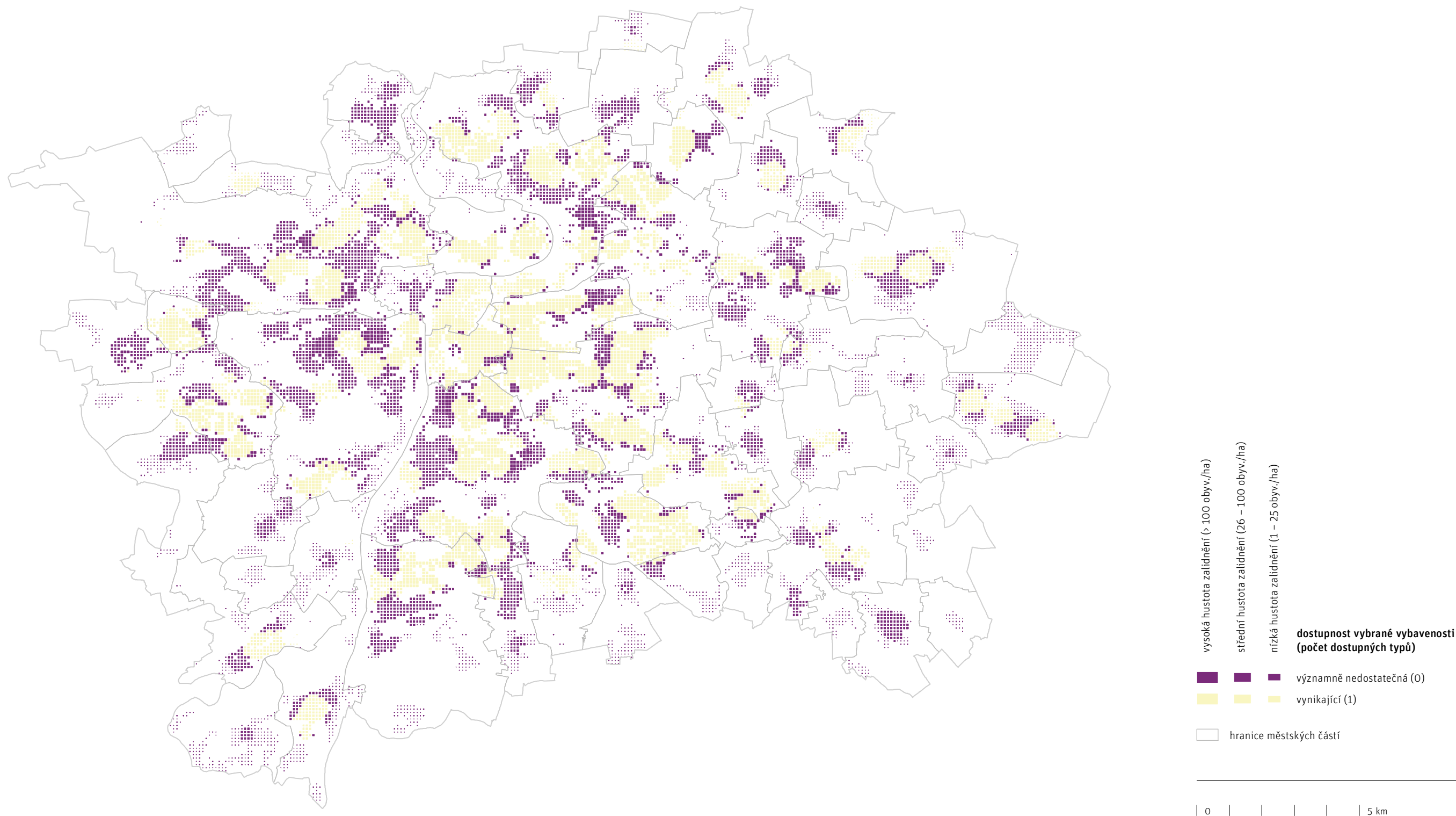
5.1.3 Celková dostupnost vybrané rekreační vybavenosti (dětská hřiště, veřejná hřiště, parky a sportoviště) v mřížce 100 x 100 m

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

5.1.4 Celková dostupnost vybrané komerční vybavenosti (plnosortimentní potravinářské prodejny) v mřížce 100 x 100 m

IPR Praha 2024 / data: IPR Praha 2023

5.3.1 Vyhodnocení cílů strategií pro knihu 800

IPR Praha 2024

kód indikátoru	indikátor	žádoucí trend	skutečný trend	vyhodnocení stavu a vývoje	vyhodnocení vztahu a vlivu	pozitiva	negativa
Kanceláře							
i.0800.01.001.02	Míra neobsazenosti moderních kanceláří	stagnace → pokles ↓	pokles ↓	Cíl je naplňován. Vývoj míry neobsazenosti moderních kancelářských ploch je od roku 2014 jednoznačně pozitivní. V posledních letech je patrná spíše stagnace míry neobsazenosti na nízkých hodnotách. Pokles souvisí se vzájemně působícím utlumením výstavby a zpomalením poptávky firem, například v důsledku zavádění hybridních způsobů práce s rostoucím podílem práce z domova.		– efektivní využívání moderních kancelářských budov – nízká míra neobsazenosti moderních kanceláří implikuje ekonomickou vyspělost města a jeho atraktivitu pro působení (nadnárodních) firem s vyšší přidanou hodnotou	
Obchod							
i.0800.02.001.02	Hustota nákupních center	stagnace →	růst ↑	Přibližně do roku 2018 se vlivem výstavby nových nákupních center (a rozšiřování těch úspěšných) hustota nákupních center zvyšovala. V posledních letech ale přibývá nových projektů jen velmi málo, což se spolu s významným růstem počtu obyvatel odráží v klesajícím ukazateli hustoty nákupních center.		– zpomalení navyšování dopravní zátěže generované nákupními centry	
i.0800.02.002.02	Podíl obyvatel v docházkovém pásmu do 600 m od plnosortimentních potravinářských prodejen	růst ↑	stagnace →	Cíl není z dlouhodobého hlediska naplňován, neboť nárůst podílu obyvatel bydlících v ideální pěší dostupnosti plnosortimentních potravinářských prodejen (tj. v docházkovém pásmu do 600 m) je natolik nepatrný, že můžeme mluvit o stagnujícím trendu. To je dáno působením dvojice protichůdných tendencí, kdy mezi roky 2018 a 2022 došlo k rozšíření počtu prodejen v zastavěném území, zároveň ale vznikly nové rezidenční celky bez adekvátní vybavenosti tímto typem prodejen.	Negativním dopadem, vyplývajícím ze stagnace dostupnosti plno sortimentních potravinářských prodejen od místa bydliště, je chybějící zvyšování motivace obyvatel volit bezmotorový způsob dopravy při uskutečňování nákupních cest (i.0600.01.003.04).	– nedochází ke snižování možností pěší docházky do plnosortimentních potravinářských prodejen (i přes zvyšující se počet obyvatel a rozlohu zastavěného území)	
Školství							
i.0800.03.003.01	Teoretická kapacitní dostatečnost mateřských škol	stagnace → růst ↑	růst ↑	Ačkoliv dle dostupných dat dochází k poklesu chybějících kapacit, předpokládáme, že počty chybějících kapacit mohou být ve skutečnosti vyšší. Ne všechny děti žijící na území hlavního města zde mají registrovaný trvalý pobyt. Počet dětí ve věku 3 až 5 let s trvalým pobytem na území Prahy, ke kterému jsou v metrice vztaheny celkové kapacity MŠ, může být nižší než reálný počet dětí v území. Tím může být zkreslen i počet (ne)dostupných volných kapacit v MŠ.	Počet volných kapacit mateřských škol se mění jak v závislosti na velikosti dětské populace, tak i mění se celkové kapacity škol uvedené ve školském rejstříku. Nedostatečné kapacity MŠ omezují možnost pečujících rodičů úspěšně se zapojit do pracovního procesu (i.0400.03.002.01), což může mít i vliv na velikost rozdílu mezi výdělkem mužů a žen (primárních pečovatelek).		– existence území s vysokým nedostatkem míst v mateřských školách
i.0800.03.004.01	Podíl dětí 3 až 5 let v docházkovém pásmu do 600 m od mateřských škol	růst ↑	pokles ↓	Není dosahováno žádoucího trendu v naplňování cíle. Podíl dětí žijících v docházkovém pásmu do 600 m od MŠ klesá.	S rostoucí vzdáleností bydliště dětí od školy vzrůstá pravděpodobnost, že pro děti se bude k dopravě do školy využívat osobní automobilová doprava, což zvyšuje dopravní zátěž v okolí škol. Rostoucí docházková vzdálenost do škol je v rozporu s konceptem 15minutového města. Prodlužování docházkové vzdálenosti může mít negativní vliv na vývoj podílu veřejné, pěší a cyklistické dopravy na dělbě přepravní práce (i.0600.01.003.04). Vyšší množství parkujících automobilů v blízkosti škol se může také negativně odrazit na míře spokojenosti s kvalitou veřejného prostoru (i.0200.05.001.01).		– v nových rezidenčních lokalitách vznikají MŠ zřizované MČ pouze ve velmi omezené míře – v nově vznikajících rezidenčních lokalitách dochází k prodlužování docházkové vzdálenosti dětí do tohoto typu MŠ
i.0800.03.005.01	Podíl dětí, které se účastní předškolního vzdělávání, na populaci ve věku 3–5 let	růst ↑	stagnace →	Cíl není z dlouhodobého hlediska naplňován. Podíl dětí ve věku 3 až 5 let navštěvujících mateřské školy je stagnující. Důvodem je především nedostatečná kapacita, která neumožňuje umístit do MŠ všechny děti, které dosáhly věku tří let, případně i děti mladší.	Důsledkem nízkého podílu dětí, které se účastní předškolního vzdělávání, je zhoršená uplatnitelnost pečujících rodičů na trhu práce. Omezené možnosti pečujících rodičů úspěšně se zapojit do pracovního procesu mohou mít vliv na velikost rozdílu mezi výdělkem mužů a žen – primárních pečovatelek (i.0400.03.002.01). Nemožnost umístit děti do předškolních zařízení má rovněž negativní dopad na sladění rodinného a pracovního života pečujících rodičů.		– nedostatečná kapacita mateřských škol neumožňuje vyhovět všem žádostem o umístění dítěte – nedostatečná kapacita mateřských škol omezuje přijímání dvouletých dětí

kód indikátoru	indikátor	žádoucí trend	skutečný trend	vyhodnocení stavu a vývoje	vyhodnocení vztahu a vlivu	pozitiva	negativa
i.0800.03.008.01	Teoretická kapacitní dostatečnost základních škol	stagnace → růst ↑	pokles ↓	Dle dat z roku 2021 dochází k růstu kapacitní dostatečnosti v pražských ZŠ. Což naznačuje, že cíl je z krátkodobého hlediska naplňován (dle dlouhodobého trendu kapacitní dostatečnost klesá). Celkové kapacity škol uvedené ve školském rejstříku jsou ale pravděpodobně nadhodnocené a plně neodpovídají kapacitním možnostem ZŠ s ohledem na potřebný počet kmenových tříd.	Počet volných kapacit základních škol se mění v závislosti na velikosti dětské populace i na měnící se celkové kapacitě škol uvedené ve školském rejstříku. Změny ve školském rejstříku eviduje MŠMT na žádost zřizovatele ZŠ. Celkové kapacity uvedené ve školském rejstříku se v mnoha případech neshodují s reálnými kapacitami škol, což ovlivňuje vypovídací hodnotu sledovaného indikátoru.		– existence území s vysokým nedostatkem míst v základních školách
i.0800.03.009.01	Podíl dětí 6 až 14 let v docházkovém pásmu do 800 m od základních škol	růst ↑	pokles ↓	Není dosahován žádaný trend v naplňování cíle. Podíl dětí žijících v docházkovém pásmu do 800 m od ZŠ klesá.	S rostoucí vzdáleností bydliště dětí od školy vzrůstá pravděpodobnost, že pro děti se bude k dopravě do školy využívat osobní automobilová doprava, což zvyšuje dopravní zátěž v okolí škol. Rostoucí docházková vzdálenost do škol je také v rozporu s konceptem 15minutového města. Prodlužování docházkové vzdálenosti může mít negativní vliv na vývoj podílu veřejné, pěší a cyklistické dopravy na dělbě přepravní práce (i.0600.01.003.04). Vyšší množství parkujících automobilů v blízkosti škol se může také negativně odrazit na míře spokojenosti s kvalitou veřejného prostoru (i.0200.05.001.01).		– v nově vznikajících rezidenčních lokalitách vznikají ZŠ zřizované MČ pouze ve velmi omezené míře – v nově vznikajících rezidenčních lokalitách dochází k prodlužování docházkové vzdálenosti dětí do tohoto typu ZŠ
i.0800.03.014.01	Počet zařízení pro děti mladšího předškolního věku	růst ↑	nelze	Vzhledem k omezenému rozsahu dat (dvou a méně časových řezů) nelze definovat trend a posoudit naplňování cíle. Vyhodnocení, formulace pozitiv, negativ a problémů k řešení plyne ze znalosti řešené problematiky a nelze ji podpořit delší časovou řadou dat. V současné době se vyskytuje na území Prahy 263 dětských skupin s platným oprávněním poskytující péči pro děti od 6 měsíců věku do zahájení povinné školní docházky. Celková evidovaná kapacita těchto zařízení je 3 570 míst.		– další existující typ služby věnující se péči o děti předškolního věku – pod dětské skupiny bude nově začleněn také ukončený zkušební projekt mikrojeslí, který nabízí péči dětem od šesti měsíců do čtyř let v kolektivu čtyř dětí, zajištěnou profesionálními pečujícími osobami	
i.0800.03.015.01	Podíl pracovišť VaV v Praze na jejich celkovém počtu na území ČR	růst ↑	pokles ↓	Cíl není naplňován. Zastoupení pražských pracovišť VaV v celorepublikovém kontextu klesá. Jedním z důvodů je celkový nízký objem investic určených ze strukturálních a investičních fondů EU pro záměry realizované na území Prahy. Nová pracoviště pro vědu a výzkum vznikají mimo území hlavního města.			– snížení inovačního potenciálu – nízká atraktivita Prahy pro umístování nových pracovišť vědy a výzkumu
Zdravotní služby							
i.0800.04.001.01	Počet obyvatel na 1 lékaře	stagnace → pokles ↓	pokles ↓	Cíl je naplňován. V Praze je dlouhodobě stabilní péče o zdraví obyvatel, což potvrzuje počet obyvatel připadajících na 1 lékaře. Podle Českého statistického úřadu tento údaj až do roku 2014 postupně klesal, následně se stabilizoval a nyní již opět vykazuje pokles.		– dobře dostupná péče o zdraví, jak dokládá dlouhodobě nejnižší počet obyvatel na 1 lékaře v rámci ČR	
i.0800.04.003.01	Podíl obyvatel starších 19 let v docházkovém pásmu do 600 m od ordinací praktických lékařů pro dospělé	růst ↑	stagnace →	Cíl je částečně naplňován. Docházková dostupnost ordinací praktických lékařů pro dospělé vykazuje rostoucí trend i přes mírný pokles oproti roku 2019. Počet obyvatel bydlících v ideální docházce do 600 m od ordinací se zvyšuje, otázkou je dostatečnost kapacity lékařů.		– dobrá dostupnost ordinací praktických lékařů pro dospělé v místě bydliště je přínosem zejména pro starší obyvatele, kteří více využívají tyto lékaře	
i.0800.04.007.01	Počet obyvatel ve věku 19 a více let na ordinaci praktického lékaře pro dospělé	stagnace → pokles ↓	nelze	Vzhledem k omezenému rozsahu dat (dvou a méně časových řezů) nelze definovat trend a posoudit naplňování cíle. Vyhodnocení, formulace pozitiv, negativ a problémů k řešení plyne ze znalosti řešené problematiky a nelze ji podpořit delší časovou řadou dat. Počet dospělých připadajících na ordinace s PL pro dospělé se mírně zvyšuje. Nedosahuje se žádaného trendu, naplňování cíle je ohroženo.		– dobrá dostupnost ordinací praktických lékařů pro dospělé v místě bydliště je přínosem zejména pro starší obyvatele, kteří tyto lékaře využívají častěji	– vyčerpání kapacit ordinací v místě bydliště vede k nežádoucímu dojíždění

kód indikátoru	indikátor	žádoucí trend	skutečný trend	vyhodnocení stavu a vývoje	vyhodnocení vztahu a vlivu	pozitiva	negativa
Sociální služby							
i.0800.05.004.01	Podíl obyvatel starších 80 let na lůžka v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem	stagnace → růst ↑	stagnace →	Cíl je naplňován. Roste celková kapacita domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem, stejně tak podíl obyvatel starších 80 let, pro které jsou disponibilní lůžka v těchto zařízeních.		– růst kapacity lůžek v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem přispívá ke snížení počtu neuspokojených žádostí na umístění v těchto zařízeních	– poptávka po umístění do domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem převyšuje současnou nabídku volných kapacit
i.0800.05.006.01	Podíl obyvatel starších 80 let na lůžka dlouhodobé péče	stagnace → růst ↑	nelze	Vzhledem k omezenému rozsahu dat (dvou a méně časových řezů) nelze definovat trend a posoudit naplňování cíle. Vyhodnocení, formulace pozitiv, negativ a problémů k řešení plyne ze znalosti řešené problematiky a nelze ji podpořit delší časovou řadou dat. Dlouhodobé naplňování cíle je ovlivněno poptávkou po lůžkách LTC.			– poptávka po dlouhodobé lůžkové péči převyšuje současnou kapacitu
i.0800.05.007.01	Počet klientů za vybrané ambulantní a terénní sociální služby	růst ↑	pokles ↓	Přestože z pohledu dlouhodobého trendu není indikátor naplňován, je možné konstatovat, že pro klienty je lepší dostupnost sociálních služeb daná především rozšiřující se provozní dobou těchto služeb.		– ambulantní a terénní služby umožňují seniorům i osobám ze zdravotním postižením důstojný, kvalitní a bezpečný život v jejich vlastním prostředí	
Ochrana obyvatelstva							
i.0800.07.001.01	Počet přestupků odhalených Městskou policií hl. m. Prahy	stagnace → pokles ↓	růst ↑	Cíl není z dlouhodobého hlediska naplňován, neboť nadále roste počet odhalených přestupků. Pro nemožnost získání přehledu o neodhalených přestupcích nelze jednoznačně určit, zda za rostoucím trendem stojí zvýšení počtu spáchaných přestupků, nebo zvýšení efektivity práce Městské policie hl. m. Prahy v jejich odhalování.		– vyšší efektivita práce Městské policie hl. m. Prahy – příjmy do městského rozpočtu	– vyšší míra dopravních přestupků, přestupků proti veřejnému pořádku či občanskému soužití
i.0800.07.003.01	Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel	pokles ↓	pokles ↓	Cíl je z dlouhodobého hlediska naplňován, neboť dochází k poklesu úrovně kriminality.		– vyšší kvalita života obyvatel i návštěvníků města – vyšší míra pocitu bezpečí a spokojenosti lidí – vyšší efektivita práce Policie ČR	
i.0800.07.004.01	Podíl objasněných trestných činů	růst ↑	pokles ↓	Přestože je dlouhodobý trend klesající, od roku 2008 se zvyšuje podíl objasněných trestných činů, tj. takových skutků, u kterých byl nalezen jeho pachatel, nezávisle na případně následném trestním stíhání.		– zvýšení efektivity práce bezpečnostního aparátu	
Kultura							
i.0800.08.001.01	Objem grantových prostředků poskytovaných městskými částmi pro kulturně-komunitní rozvoj v lokalitách	stagnace → růst ↑	růst ↑	Cíl je naplňován. Výše grantových a dotačních prostředků vynakládaných MČ na kulturní a komunitní aktivity dlouhodobě vzrůstá.		– zajištění širší nabídky kulturních a komunitních aktivit pro obyvatele i návštěvníky MČ – některé městské části podporují kulturní a komunitní aktivity na svém území i v rámci příspěvkových organizací, které zřizují (tento údaj není v metrice evidován)	– trvalý nedostatek financí pro občanský a soukromý sektor pro rozvoj kulturně-komunitních aktivit a zařízení
i.0800.08.002.01	Výše výdajů města na kulturu na obyvatele	růst ↑	růst ↑	Cíl je naplňován, výdaje na kulturu mírně a dlouhodobě vzrůstají. Pokles mezi roky 2018 a 2019 je dán změnou zdroje dat. V roce 2020 je nárůst výdajů spojen s navýšením kulturních grantů v rámci šíření onemocnění covid-19. V roce 2022 byla finanční podpora v oblasti kultury navýšena rovněž o podporu při navýšení cen energií a podporu projektů spojených s předsednictvím ČR v Radě EU.			– nedostatečný objem financí neumožňuje další rozvoj i údržbu kulturních institucí
i.0800.08.003.01	Počet kulturních zařízení	stagnace → růst ↑	růst ↑	Cíl je naplňován. Počet kulturních zařízení dlouhodobě roste. Praha má vysoký počet kulturních zařízení na obyvatele v porovnání s ostatními tuzemskými i zahraničními městy.		– posilování kulturní značky Prahy a jejího významu a atraktivitu pro investory a zahraniční i tuzemské pracovníky	

kód indikátoru	indikátor	žádoucí trend	skutečný trend	vyhodnocení stavu a vývoje	vyhodnocení vztahu a vlivu	pozitiva	negativa
i.0800.08.004.01	Počet kulturně-komunitních center	růst ↑	růst ↑	Cíl je naplňován částečně. Významně vzrostl počet kulturně-komunitních center. Nejvíce KKC se koncentruje v centru města a v jeho širším zázemí, směrem k okrajům se počet KKC snižuje.			– ve třetině městských částí se KKC nevyskytují – bez služeb KKC jsou především okrajové městské části
i.0800.08.005.01	Počet veřejných knihoven	růst ↑	stagnace →	Naplňování cíle stagnuje. Počet poboček základních knihoven oproti roku 2018 mírně poklesl. Desetina městských částí nemá na svém území žádnou základní knihovnu.		– knihovny doplňují své služby o množství komunitních aktivit – prostory knihoven využívá neziskový sektor, sdružení a občanské spolky, které rovněž obohacují program knihoven – služby knihoven jsou zaměřeny na všechny věkové kategorie čtenářů	– existence městských částí bez služeb základní knihovny
i.0800.08.006.01	Podíl obyvatel v docházkovém pásmu do 800 m od knihoven	růst ↑	růst ↑	Dostupnost knihoven se z dlouhodobého hlediska mírně zvyšuje.		– přes mírný pokles poboček dochází k vzniku tzv. samoobslužných knihoven využívajících technologie RFID (pobočka Kiosek na Černém Mostě) – pobočky knihoven s nízkými nároky na personál mohou být v budoucnu využitelné právě v lokalitách s nízkým počtem obyvatel a s horší dostupností základních knihoven	– ve vybraných územích je dostupnost knihoven pro obyvatel stále limitovaná až nulová
i.0800.08.007.01	Podíl obyvatel v docházkovém pásmu do 800 m od kulturně-komunitních center	růst ↑	růst ↑	Cíl je naplňován. Z dlouhodobého pohledu se zvyšuje podíl obyvatel žijících v ideální docházkové vzdálenosti od KKC.			– ve vybraných periferních územích je dostupnost KKC pro obyvatel stále limitovaná až nulová
i.0800.08.008.01	Počet návštěvníků kulturních zařízení	růst ↑	růst ↑	Cíl je naplňován. S ukončením restriktivních opatření souvisejících s nálezou covid-19 počet návštěvníků ve sledovaných institucích opět vzrůstá. Nárůst návštěvníků od roku 2009 je rovněž dán změnou metodiky sledování počtu návštěvníků (od roku 2009 jsou evidováni rovněž návštěvníci on-line služeb).		– rostoucí počet návštěvníků poukazuje na vyšší atraktivitu činnosti kulturních zařízení – činnost kulturních zařízení díky provozovaným online službám je dostupná širší veřejnosti	
Rekreační vybavenost							
i.0800.10.003.01	Podíl dětí 3 až 5 let v docházkovém pásmu do 200 m od dětských hřišť	růst ↑	růst ↑	Cíl je naplňován. Vybavenost veřejných prostranství dětskými hřišti se zvyšuje a roste i podíl dětí bydlících v ideální docházkové vzdálenosti. Městské části požadují dětská hřiště v rámci nové obytné zástavby a také věnují nemalé prostředky na regeneraci stávajících hřišť.		– dobrá dostupnost dětských hřišť v blízkosti domova posiluje motivaci ke každodennímu pohybu a pobytu dětí ve venkovním prostředí	
i.0800.10.004.01	Podíl obyvatel v docházkovém pásmu do 500 m od veřejných hřišť	růst ↑	pokles ↓	Cíl není naplňován. Trend celkově vykazuje pokles podílu obyvatel bydlících v ideální docházkové dostupnosti do 500 m od veřejných sportovišť. V posledních 5 letech však ideální dostupnost veřejných hřišť roste, navíc se rozšiřuje nabídka využití školních sportovišť pro veřejnost.		– dobrá dostupnost veřejných sportovišť (hřišť) v blízkosti domova posiluje motivaci k pravidelné pohybové aktivitě	– dostupnost veřejných sportovišť (hřišť) dále než v ideální docházkové vzdálenosti vede k nižší motivaci věnovat se pravidelné venkovní pohybové aktivitě
i.0800.10.009.01	Podíl obyvatel v docházkovém pásmu do 800 m od sportovních zařízení nabízejících rekreační sport	růst ↑	nelze	Vzhledem k omezenému rozsahu dat (dvou a méně časových řezů) nelze definovat trend a posoudit naplňování cíle. Vyhodnocení, formulace pozitiv, negativ a problémů k řešení plyne ze znalosti řešené problematiky a nelze ji podpořit delší časovou řadou dat. Dlouhodobé naplňování cíle vypovídá o místní dostupnosti sportovišť pro volnočasový a rekreační sport.		– dostupnost volnočasové infrastruktury v místě bydliště motivuje k pravidelné pohybové aktivitě	– dostupnost volnočasové infrastruktury (sportovišť pro volnočasový a rekreační sport) dále než v ideální docházkové vzdálenosti vede k nižší motivaci věnovat se pravidelné pohybové aktivitě
Veřejná správa							
i.0800.11.001.01	Spokojenost obyvatel s fungováním samosprávy (primátor, Zastupitelstvo a Rada hl. m. Prahy)	růst ↑	růst ↑	Podíl obyvatel deklarující spokojenost obyvatel s fungováním úřadu samosprávy ve sledovaném období vzrůstá. V roce 2022 hodnotilo kladně fungování samosprávy 32 % oslovených obyvatel. Zastoupení nespokojených obyvatel spíše stagnuje. V roce 2022 hodnotilo negativně fungování samosprávy 26 % dotázaných. Podíl nerozhodnutých respondentů spolu s respondenty s nevyhraněným názorem na fungování úřadu klesá.			– nízký rozdíl mezi spokojenými a nespokojenými respondenty hodnotícími fungování samosprávy hl. m. Prahy – důvodem pro nízký rozdíl mezi zastoupením spokojených a nespokojených respondentů může být dlouhé období formování pražské koalice po posledních komunálních volbách

kód indikátoru	indikátor	žádoucí trend	skutečný trend	vyhodnocení stavu a vývoje	vyhodnocení vztahu a vlivu	pozitiva	negativa
i.0800.11.002.01	Spokojenost obyvatel s fungováním Magistrátu hl. m. Prahy	růst ↑	růst ↑	Podíl obyvatel deklarující spokojenost obyvatel s fungováním Magistrátu hl. m. Prahy ve sledovaném období mírně vzrůstá. V roce 2022 hodnotilo kladně fungování úřadu 30 % oslovených obyvatel. Zastoupení nespokojených obyvatel stagnuje. V roce 2022 hodnotilo negativně fungování úřadu 25 % dotázaných. Podíl nerozhodnutých respondentů spolu s respondenty s nevyhraněným názorem na fungování úřadu klesá.			– nízký rozdíl mezi spokojenými a nespokojenými respondenty hodnotícími fungování úřadu hl. m. Prahy
i.0800.11.003.01	Počet zveřejněných opendatových vrstev městských institucí	růst ↑	růst ↑	Cíl je naplňován. Počet zveřejněných opendatových vrstev městskými institucemi od roku 2014 vzrůstá. Obecně se ve společnosti zvyšuje poptávka po poskytování tohoto druhu informací a tlak na instituce, aby tato data poskytovaly.		– zlepšuje se dostupnost opendatových vrstev ke stažení, které poskytují městské instituce – data a informace poskytované městskými institucemi jsou dostupné pro komerční a soukromé účely	
i.0800.11.004.01	Počet městských institucí zveřejňujících opendata	růst ↑	růst ↑	Cíl je naplňován. Zvyšuje se počet městských institucí poskytujících opendata. Obecně se ve společnosti zvyšuje poptávka po poskytování tohoto druhu informací a tlak na instituce, aby tato data poskytovaly.			– do poskytování otevřených dat nejsou zapojeny všechny městské instituce – v katalogu opendata.praha.eu nejsou zveřejněny požadavky na poskytování konkrétních typů otevřených dat od městských institucí
i.0800.11.005.01	Počet mezinárodních organizací s regionální centrou v Praze	růst ↑	růst ↑	Od roku 1995 pomalu, ale stabilně, roste počet významných mezinárodních organizací a agentur, které v Praze otevřely vlastní regionální kancelář či zastoupení. Cíl se tak daří naplňovat. Současně se ale v podstatě nemění počet organizací, které by do Prahy přesunuly své sídlo či regionální centrálu. Celkový význam Prahy v mezinárodním srovnání se tak z tohoto pohledu nemění, protože podobný vývoj probíhá i v dalších metropolích bývalého východního bloku.	Přítomnost mezinárodních organizací ve městě přispívá ke koncentraci lidského kapitálu a aktivit s vyšší přidanou hodnotou. Zároveň zvyšuje prestiž města a jeho politický význam, což městu napomáhá zařadit se mezi globální hráče.	– z pohledu fyzické přítomnosti etablovaných mezinárodních organizací roste význam Prahy podobně, jako v dalších metropolích postkomunistických států střední Evropy	– nízký a dlouhodobě stagnující počet regionálních centrál etablovaných mezinárodních organizací

5.4 Problémy k řešení související s veřejnou vybaveností

Téma navazuje na vyhodnocení cílů strategií této knihy a stručně představuje, jak jsou formulovány dva ze tří typů problémů k řešení, které vycházejí právě z vyhodnocení indikátorů. Jde o problémy k řešení v územně plánovací dokumentaci (ÚPD) a problémy k řešení mimo ÚPD. Součástí tématu je i soupis problémů defhnovaných ve vazbě na indikátory této knihy.

_____

Konečným výstupem rozboru udržitelného rozvoje v ÚAP je **formulace problémů k řešení**. Dva ze tří typů problémů k řešení jsou odborníky IPR formulovány na základě vyhodnocení stavu a vývoje naplňování cílů strategií. Problémy k řešení jsou **formulací příčiny či projevu negativ** popsanych v rámci vyhodnocení naplňování cílů strategií. Mohou být také formulovány jako **možná hrozba** plynoucí z pokračující, negativně se vyvíjející situace. Mimo problémy k řešení stanovené z vyhodnocení naplňování cílů strategií definují odborníci **problémy k řešení vycházející ze střetů** (→ 1100.3.3.3). Celkový přehled problémů k řešení je zpracován v podkapitole 1100.3.3. Problémy k řešení založené na **vyhodnocení cílů strategií** dělíme na dva typy:

- _____ **problémy k řešení v ÚPD** – problémy, které lze řešit v územně plánovací dokumentaci (zejména územní plán a regulační plán) (→ 1100.3.3.1);
- _____ **problémy k řešení mimo ÚPD** – ostatní klíčové problémy území, které lze řešit ostatními nástroji územního plánování mimo územně plánovací dokumentaci (zejména územní studie) nebo jsou klíčovým podkladem pro strategické dokumenty hl. m. Prahy, jednotlivých městských částí i pro politickou reprezentaci (→ 1100.3.3.2).

Formulované problémy k řešení **nepředstavují návrh řešení**, ale definují daný problém a vytvářejí podklad pro ÚPD, územní studie, strategické dokumenty aj., jejichž úkolem je navrhnout řešení pomocí vhodných a jim dostupných nástrojů. ÚAP definují pouze **problémy s celoměstským významem**.

PROBLÉMY K ŘEŠENÍ V ÚPD

Obchod

- _____ **pd.0800.01.o** – monofunkční komerční zóny představují území s nízkým podílem veřejných prostranství a chybějící pěší prostupností (i.0800.02.001.02 / i.0200.06.001.01) (→ Výkres 0.4)
- _____ **pd.0800.02.o** – nedostatek komerční vybavenosti v některých částech Prahy (i.0800.02.002.02) (→ Výkres 0.4)

Rekreace

- _____ **pd.0800.03.o** – nedostatek rekreační vybavenosti v některých částech Prahy (i.0800.10.003.01 / i.0800.10.004.01 / i.0800.10.009.01) (→ Výkres 0.4)

Problémy plynoucí z více tematických celků

- _____ **pd.0800.04.o** – nedostatek občanské vybavenosti v některých částech Prahy (i.0800.08.006.01 / i.0800.08.007.01 / i.0800.03.004.01 / i.0800.03.009.01 / i.0800.04.003.01) (→ Výkres 0.4)
- _____ **pd.0800.05.o** – nízká míra souladu s koncepcí města krátkých vzdáleností v některých částech Prahy (i.0800.08.006.01 / i.0800.08.007.01 / i.0800.03.004.01 / i.0800.03.009.01 / i.0800.04.003.01 / i.0100.07.008.02 / i.0600.02.003.01) (→ Výkres 0.4)

PROBLÉMY K ŘEŠENÍ MIMO ÚPD

Kanceláře

- _____ **pm.0800.01.ok** – rizikem je výstavba nových kancelářských objektů na spekulativní bázi, důsledkem, které může být při zhoršení makroekonomických podmínek vysoký podíl neobsazených prostorů (i.0800.01.001.02)

Obchod

- _____ **pm.0800.02.ok** – nákupní centra se stále více stávají centry pro trávení volného času, jsou konkurencí veřejným prostranstvím města, které mnohdy nahrazují, představují však monitorované a neinkluzivní prostředí a nepřímo mohou vést k poklesu využívání, tím i kvality a bezpečnosti veřejných prostranství města (i.0800.02.001.02)
- _____ **pm.0800.03.o** – nedostatek plnosortimentních potravinářských prodejen v některých částech města (i.0800.02.002.02)

Školství

- _____ **pm.0800.04.ok** – nedostatek mateřských škol v některých částech města (i.0800.03.003.01 / i.0800.03.004.01 / i.0800.03.005.01 / i.0400.03.002.01)
- _____ **pm.0800.05.ok** – nedostatek ploch vhodných k výstavbě mateřských škol v územích s jejich kapacitní nedostatečností (i.0800.03.003.01 / i.0800.03.004.01 / i.0400.03.002.01)
- _____ **pm.0800.06.ok** – nedostatek základních škol v některých částech města (i.0800.03.008.01 / i.0800.03.009.01)
- _____ **pm.0800.07.ok** – nedostatek financí určených k výstavbě a zřizování nových MŠ v rozpočtu Prahy a městských částí (i.0800.03.004.01 / i.0400.03.002.01)
- _____ **pm.0800.08.ok** – nedostatečná finanční podpora rozšiřování kapacit mateřských škol (i.0800.03.005.01)
- _____ **pm.0800.09.ok** – nedostatek financí určených k výstavbě a zřizování nových ZŠ v rozpočtu Prahy a městských částí (i.0800.03.009.01)
- _____ **pm.0800.10.ok** – nedostatek financí určených pro výstavbu či přestavbu MŠ v územích s kapacitní nedostatečností MŠ v rozpočtu Prahy a městských částí (i.0800.03.003.01)
- _____ **pm.0800.11.ok** – chybějící informace o přesných kapacitách škol (i.0800.03.003.01)
- _____ **pm.0800.12.ok** – nedostatek financí určených pro výstavbu či přestavbu ZŠ v územích s kapacitní nedostatečností ZŠ v rozpočtu Prahy a městských částí (i.0800.03.008.01)

- _____ **pm.0800.13.ok** – chybějící informace o přesných kapacitách škol (i.0800.03.008.01)

Sociální služby

- _____ **pm.0800.14.o** – nedostatečná kapacita domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem, zejména v územích s očekávaným nárůstem počtu obyvatel starších 80 let (i.0800.04.003.01 / i.0800.04.007.01)

Zdravotní služby

- _____ **pm.0800.15.ok**– nedostatek ordinací všeobecného praktického lékaře v některých částech města (i.0800.05.004.01)

Ochrana obyvatelstva

- _____ **pm.0800.16.ok** – prudký nárůst kriminality v online prostředí a nízká míra objasněnosti těchto skutků, kdy se pachatelé zpravidla nenacházejí na místě trestného činu, nebo jsou mimo jurisdikci České republiky (i.0800.07.004.01)

Kultura

- _____ **pm.0800.17.ok** – údaje o dotační a grantové podpoře nejsou dostupné za všechny MČ na území Prahy (i.0800.08.001.01)
- _____ **pm.0800.18.ok** – nízký rozpočet hlavního města na kulturní zařízení a kulturní aktivity (i.0800.08.002.01)
- _____ **pm.0800.19.ok** – nízký rozpočet hlavního města, městských částí a soukromých subjektů na kulturní zařízení a kulturní aktivity (i.0800.08.003.01 / i.0800.08.005.01 / i.0800.08.006.01)
- _____ **pm.0800.20.ok** – nedostatek kulturně-komunitních center v některých částech města (i.0800.08.004.01 / i.0800.08.007.01)
- _____ **pm.0800.21.ok** – omezené množství financí pro občanský a soukromý sektor pro rozvoj kulturně-komunitních aktivit a zařízení (i.0800.08.004.01 / i.0800.08.007.01)
- _____ **pm.0800.22.ok** – nedostatek veřejných knihoven v některých částech města (i.0800.08.005.01 / i.0800.08.006.01)

Veřejná správa

- _____ **pm.0800.23.ok** – vybraná poskytovaná otevřená data nejsou pravidelně aktualizována a zastarávají (i.0800.11.003.01)
- _____ **pm.0800.24.ok** – omezené zapojení městských institucí do poskytování otevřených dat snižuje možnost využití existujících dat pro zlepšení komunikace s občany, zlepšení služeb veřejné správy a vytváření nových produktů vhodných pro správu města (i.0800.11.004.01)

- **pm.0800.25.ok** – nižší politický význam ČR globálně (i.0800.11.005.01)
- **pm.0800.26.ok** – malá atraktivita Prahy z pohledu mezinárodních organizací a agentur se sídlem či regionální centrálou umístěnou v Evropě (i.0800.11.005.01)
- **pm.0300.33.ok** – nedostatečné dopravní propojení s dalšími velkými městy v EU a významnými regiony světa (i.0800.11.005.01 / i.0300.06.010.01)

Rekreace

- **pm.0800.27.o** – nedostatek dětských hřišť v některých částech města (i.0800.10.003.01)
- **pm.0800.28.o** – nedostatek veřejných hřišť v některých částech města (i.0800.10.004.01)
- **pm.0800.29.ok** – nižší zájem o pohyb u mládeže, která dává přednost jiným aktivitám (i.0800.10.004.01)

• • •

6. REJSTŘÍKY A SEZNAMY

6.1 Sledované jevy

číslo jevu	název jevu	výskyt jevu v ÚAP obce	vztah k tématu		
A003	zařízení občanského vybavení	1.2.1 Pojetí veřejné vybavenosti	naplnění jevu		
		1.2.2 Přístupy k hodnocení veřejné vybavenosti	naplnění jevu		
		1.2.3 Společenské a ekonomické souvislosti	souvislost		
		1.2.4 Účast samosprávy v plánování veřejné vybavenosti	souvislost		
		3.1.1 Charakteristika infrastruktury regionálního školství	naplnění jevu		
		3.1.2 Mateřské a základní školy	naplnění jevu		
		3.1.3 Střední školy a ostatní formy sekundárního vzdělávání	naplnění jevu		
		3.1.4 Další formy vzdělávání	naplnění jevu		
		3.2.1 Charakteristika vysokoškolské infrastruktury	naplnění jevu		
		3.2.2 Infrastruktura vědecko-výzkumných center	naplnění jevu		
		3.3.1 Charakteristika infrastruktury zdravotních a sociálních služeb	naplnění jevu		
		3.3.2 Zdravotní služby	naplnění jevu		
		3.3.3 Sociální služby	naplnění jevu		
		3.4.1 Charakteristika infrastruktury veřejné správy	naplnění jevu		
		3.4.2 Výkonnost a spolehlivost veřejné správy	naplnění jevu		
		3.5.1 Ochrana a bezpečnost obyvatelstva	naplnění jevu		
		3.5.2 Ochrana a bezpečnost státu	souvislost		
		3.6.1 Charakteristika infrastruktury kulturních zařízení	naplnění jevu		
		3.6.2 Dostupnost kulturních zařízení	naplnění jevu		
		3.7.1 Charakteristika náboženské společnosti a krajiny	souvislost		
		3.7.2 Náboženská kulturně komunitní centra	naplnění jevu		
		3.8.1 Hřbitovy	souvislost		
		3.8.2 Způsoby pohřbívání	souvislost		
		4.1.1 Charakteristika infrastruktury rekreace	naplnění jevu		
		4.1.2 Volně přístupné plochy	naplnění jevu		
		4.1.3 Rekreační areály	naplnění jevu		
		A003		4.2.1 Charakteristika infrastruktury sportu	naplnění jevu
				4.2.2 Sportoviště pro volnočasový a rekreační sport	naplnění jevu
				4.2.3 Infrastruktura pro výkonnostní sport	naplnění jevu
		A046a	povrchové vody využívané ke koupání	4.2.2 Sportoviště pro volnočasový a rekreační sport	souvislost

číslo jevu	název jevu	výskyt jevu v ÚAP obce	vztah k tématu
A083	jaderná zařízení	3.2.2 Infrastruktura vědecko-výzkumných center	naplnění jevu
A105	hraniční přechody	3.5.2 Ochrana a bezpečnost státu	naplnění jevu
A107	objekty důležité pro obranu státu a jejich ochranná pásma a zájmová území	3.5.2 Ochrana a bezpečnost státu	naplnění jevu
A110a	objekty civilní a požární ochrany	3.5.1 Ochrana a bezpečnost obyvatelstva	naplnění jevu
		3.5.2 Ochrana a bezpečnost státu	naplnění jevu
A112a	stavby důležité pro bezpečnost státu a vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu	3.5.2 Ochrana a bezpečnost státu	naplnění jevu
A113a	pohřebiště, krematoria, válečné hroby a pietní místa	3.8.1 Hřbitovy	naplnění jevu
		3.8.2 Způsoby pohřbívání	naplnění jevu
A118a	vymezení správních územních celků	3.4.1 Charakteristika infrastruktury veřejné správy	naplnění jevu
B015	rekreační oblasti	4.1.1 Charakteristika infrastruktury rekreace	naplnění jevu
		4.1.2 Volně přístupné plochy	souvislost
		4.1.3 Rekreační areály	souvislost

Pozn.: Jevy, které se na území hl. m. Prahy nevyskytují, nejsou ve výčtu uvedeny.

6.2 Související legislativa

Obecně platné předpisy a nařízení jsou uváděny v posledním platném znění ve znění pozdějších předpisů, pokud není uvedeno jinak.

Zákony

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Zákon č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně souvisejících zákonů (zákon o ochraně státních hranic)

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon

Zákon č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě

Vyhlášky

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti

Nařízení

Nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky stavby v hlavním městě Praze (pražské stavební předpisy) ve znění nařízení č. 14/2018 Sb. HMP s aktualizovaným odůvodněním, nařízení č. 8/2022 a nařízení č. 15/2022

Sdělení

Sdělení č. 298/2019 Sb. Ministerstva vnitra o vyhlášení seznamu hraničních přechodů a seznamů přeshraničních propojení

Sdělení č. 395/2021 Sb. Ministerstva vnitra o vyhlášení seznamu hraničních přechodů a seznamů přeshraničních propojení

6.3 Citované zdroje

- Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy.** *Územní plán hlavního města Prahy: Metropolitní plán: závazná část: text.* Praha : IPR Praha, 2018. ISBN 978-80-87931-77-6.
- Maier, Karel, a další.** TAČR Beta – TB050MMR001 *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury.* MMR. [Online] 12 2016 (aktualizace 2020). [Citace: 20. 06 2023.] www.mmr.cz/getmedia/172ef4fb-11fb-4647-bc0d-278110a20369/TB050MMR01-Standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury-aktualizace-2020-03.pdf.aspx?ext=.pdf.
- Zoologická zahrada hl. m. Prahy.** *Výroční zpráva 2022 - Zoologická zahrada hl. m. Prahy.* Praha : autor neznámý, 2023.
- Bajtler, Martin.** *Nová pravidla pro příspěvky do pražské kasy developerů vítají. Vadí způsob přerozdělování.* Forbes. [Online] [Citace: 10. 08 2023.]
- Ly, Nguyen Thuong.** *Developeri zaplatili miliardy na rozvoj Prahy. Výdaje promítají do cen bytů.* e15. [Online] [Citace: 11. 08 2023.] <https://www.e15.cz/byznys/reality-a-stavebnictvi/developeri-zaplatili-miliardy-na-rozvoj-prahy-vydaje-promitaji-do-cen-bytu-1397584>.
- Hlaváček, Petr a Foglar, Filip.** *Metodika kontribuce investorů do území — doporučení městským částem pro změny ÚP - verze 2.3.* Praha : IPR Praha, 2020.
- Hlaváček, Petr, Foglar, Filip a Völfl, Zdeněk.** *Metodika spoluúčasti investorů na rozvoji území: Nová pravidla pro developery.* MHMP. [Online] https://www.praha.eu/file/3391823/_20220128_PRESS_KIT_TK_Nova_pravidla_pro_developery_.pdf.
- Ministerstvo financí ČR.** *Partnerství veřejného a soukromého sektoru. Základní informace.* [Online] 2004. [Citace: 10. 08 2023.] <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/podpora-z-narodnich-zdroju/partnerstvi-verejneho-a-soukromeho-sekto/zakladni-informace>.
- ARI a CZECHINVEST.** *PPP projekty pro municipality: Obecný úvod do využití soukromého kapitálu při výstavbě a provozu veřejné infrastruktury.* Praha : autor neznámý, 2021.
- Ministerstvo vnitra ČR.** *DOBRÁ PRAXE: Partnerství soukromého a veřejného sektoru v regionech.* [Online] [Citace: 10. 08 2023.] <https://www.mvcr.cz/clanek/partnerstvi-soukromeho-a-verejneho-sektoru-v-regionech.aspx>.
- Asociace pro rozvoj infrastruktury, z.s.** *Domov pro seniory, Praha 13.* Projekty PPP: Domov pro seniory, Praha 13. [Online] [Citace: 10. 08 2023.] <https://www.ceskainfrastruktura.cz/projekty/domov-pro-seniory-praha-13/>.

- Domov třetího věku.** *Domov třetího věku.* [Online] [Citace: 08. 10 2023.] <https://dtvcentrum.cz/>.
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.** *Metodika přípravy veřejných strategií. Portál strategické práce v České republice.* [Online] 12 2018. [Citace: 14. 07 2023.] <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/portal-strategicke-prace-v-ceske-republice/nastroje-a-metodicka-podpora/vystupy-projektu>.
- Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy.** *Strategický plán hl. m. Prahy: návrhová část - aktualizace 2016.* Praha : IPR Praha, 2016. ISBN 978-80-87931-63-9.
- Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství, mládeže a sportu.** *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy 2020-2024.* Praha : autor neznámý, 2020.
- .** *Krajský akční plán vzdělávání v hl. m. Praze II. 2020.*
- Magistrát hlavního města Prahy, odbor sociálních věcí.** *Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2022 až 2027.* Praha : MHMP, 2022.
- Magistrát hlavního města Prahy, oddělení prevence, odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence.** *Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy.* Praha : MHMP, 2016.
- Kreativní Praha.** *Kulturní politika hl. m. Prahy 22+.* 2022.
- Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství, mládeže a sportu, MOORE Czech Republic.** *Plán rozvoje sportu a sportovních zařízení v hl. m. Praze 2021–2032.* Praha : autor neznámý, 2020.
- Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy.** *Regionální inovační strategie hl. m. Prahy.* Praha : IPR Praha, 2018.
- Magistrát hlavního města Prahy.** *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území hlavního města Prahy 2022-2024: 2. aktualizace.* Portál pro sociální oblast města Prahy. [Online] 2022. [Citace: 11. 08 2023.] <https://www.databaze-strategie.cz/cz/praha/strategie/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-na-uzemi-hlavniho-mesta-prahy-2022-2024-2-aktualizace?typ=download>.
- Magistrát hlavního města Prahy, odbor Kancelář ředitele Magistrátu.** *Strategie řízení a rozvoje Magistrátu hl. m. Prahy do roku 2020.* Praha : MHMP, 2015.
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.** *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.* Praha : MMR, 2019.
- .** *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020.* MMR. [Online] 04 2013. [Citace: 01. 08 2023.] <https://www.mmr.cz/getmedia/a9fc8be4-58a0-4137-9c6d-f9a05466a115/SRR-2014-2020.pdf.aspx?ext=.pdf>.
- JLL.** *Analýza pražského trhu nemovitostí a jeho srovnání s vybranými evropskými městy.* Praha : JLL, 2023.

Kopp, Lukáš. *Obchod IPR Praha.* Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022. Praha : IPR Praha, 2023.

Spilková, Jana. *Geografie maloobchodu a spotřeby.* Praha : Karolinum, 2012.

Dvořáková, Nina. *Školství.* IPR Praha. Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022. Praha : IPR Praha, 2023.

Český statistický úřad. *Studenti a absolventi vysokých škol v České republice - 2001–2022.* ČSÚ. [Online] [Citace: 26. 07 2023.] <https://www.czso.cz/csu/czso/studenti-a-absolventi-vysokych-skol-v-ceske-republice-gr402tsw19>.

Univerzita Karlova. *Výstavba a investiční rozvoj.* Univerzita Karlova. [Online] [Citace: 26. 07 2023.] <https://cuni.cz/UK-3187.html>.

Český statistický úřad. *Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v krajích České republiky pro roky 2005–2021.* Ukazatele výzkumu a vývoje - 2021. [Online] [Citace: 23. 05 2023.] <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2021>.

Dun & Bradstreet Czech Republic, a.s. *Komplexní informace o firmách v ČR a SR.* Magnusweb - Dun & Bradstreet. [Online] [Citace: 28. 06 2023.] <https://magnusweb.bisnode.cz/>.

Horizont 2020. *Zpráva o účasti ČR v programu H2020 za období leden 2014 - květen 2020.*

Magistrát hlavního města Prahy, odbor evropských fondů. *Bulletin Operačního programu Praha – pól růstu ČR, ZPRÁVY Z PÓLU.* [Online] [Citace: 28. 07 2023.] <https://www.penizeproprahu.cz/bulletin-operacniho-programu-praha-pol-rustu-cr/>.

Rada pro výzkum, vývoj a inovace. *Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2021.* Praha : autor neznámý, 2023.

Pražský inovační institut. *Výroční zprávu Pražského inovačního institutu za rok 2021.* Praha : Pražský inovační institut, 2022.

Český statistický úřad. *Srovnání krajů v ČR 2022: 4-101.* Vybrané demografické údaje podle krajů v roce 2021. ČSÚ. [Online] 17. 01 2023. [Citace: 16. 06 2023.] www.czso.cz/csu/czso/srovnani-kraju-v-ceske-republice-2022.

—. *Statistická ročenka Hl. m. Prahy – 2022, 21-1.* *Vybrané údaje o zdravotnictví v hl. m. Praze.* ČSÚ. [Online] [Citace: 14. 07 2023.] www.czso.cz/csu/czso/21-zdravotnictvi-m66vhw080d.

Peckelová, Hana. *4/ Zdravotní služby* IPR Praha. Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze 2023–2050. Praha : IPR Praha, 2024.

- 41 —. *Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti): 2A Zdravotnictví - Praktičtí lékaři*. IPR Praha. [Online] 01 2019. [Citace: 15. 03 2020.] www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/analzy/Obyvatelstvo/analzy%20infrastrukturnich%20potreb/2a_zdravotnictvi_lekari.pdf.
- 42 —. *4/ Zdravotní služby*. IPR Praha. Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022. Praha : IPR Praha, 2023.
- 43 —. *5/ Sociální služby* IPR Praha. Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022. Praha : IPR Praha, 2023.
- 44 **Ústav územního rozvoje**. *Principy a pravidla územního plánování, C.4 Občanské vybavení*. Brno : autor neznámý, 2020.
- 45 **Brabec, Tomáš**. *Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze: Demografie Analýza a prognóza demografického vývoje Prahy*. Praha : IPR Praha, 2015.
- 46 **Magistrát hlavního města Prahy**. *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území HMP pro období 2019-2021: aktualizace 2020*. Portál pro sociální oblast města Prahy. [Online] 13. 12 2019. [Citace: 20. 03 2020.] www.socialni.praha.eu/public/b1/3b/1a/3067713_1049559_Aktualizace_2020.pdf.
- 47 **Archiv hlavního města Prahy**. *Vývoj pražské samosprávy*. Archiv hlavního města Prahy. [Online] 2000. [Citace: 11. 03 2020.] www.ahmp.cz/index.html?mid=46&wstyle=0&page=%27%27.
- 48 **Ministerstvo zahraničních věcí ČR**. *Úřady cizích států pro ČR*. MZV. [Online] [Citace: 11. 03 2020.] www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/adresar_diplomatickych_misi/cizi_urady_pro_cr/index.html.
- 49 **Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy**. *HZS HMP*. [Online] [Citace: 20. 12 2023.] <https://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-udaje-za-rok-2022.aspx>.
- 50 —. *Zpráva o stavu požární ochrany*. Praha : HZS HMP, 2022.
- 51 **Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy**. *Koncepce rozvoje Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy na roky 2022 až 2026*. Praha : ZZS HMP, 2022.
- 52 **Policie ČR**. *Zveřejněné informace 2022: Vyžádané informace: Informační servis: Policie ČR*. Policie ČR. [Online] [Citace: 12. 20 2023.] <https://www.policie.cz/clanek/pocetni-stavy-prislusniku-policie-ceske-republiky.aspx>.
- 53 **Černý, Pavel**. *Statistika za mřížemi*. Statistika & My. 2023, Sv. XIII, 5.
- 54 —. *Je věznice hotelem?* Statistika & My. 2023, Sv. XIII, 5.
- 55 **Ministerstvo zahraničních věcí ČR**. *Bezpečnostní strategie České Republiky 2023*. Praha : autor neznámý, 2023. ISBN 978-80-7441-099-4.
- 56 **Magistrát hlavního města Prahy, odbor krizového řízení**. *Kamerový systém: Technologie: Web krizového řízení hl. m. Prahy*. Web krizového řízení hl. m. Prahy. [Online] [Citace: 20. 12 2023.] <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/kamerovy-system>.
- 57 **Národní informační a poradenské, Centrum informací a statistik kultury**. *Statistika kultury*. [Online] NIPOS, 2022. https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2023/01/PAMATKY_21.pdf.
- 58 **World Cities Culture Forum**. *World cities culture forum. DATA*. [Online] 2022. [Citace: 05. 06 2023.] <https://worldcitiescultureforum.com/data/>.
- 59 **REGIO, EC/DG**. *Quality of life in European cities. Survey on the Quality of Life (QoL) in European Cities 2023*. [Online] European Commission, 2023. [Citace: 14. 12 2023.] https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/maps/quality-of-life_en.
- 60 **Klingerová, Kamila**. *Mapování náboženské krajiny v Praze v roce 2018*. Praha : IPR Praha, 2018.
- 61 **Český statistický úřad**. *SLDB 2021: Obyvatelstvo podle náboženské víry a městských částí (obvodů) vybraného města*. Praha : autor neznámý, 2023. Veřejná databáze.
- 62 **Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy**. *Katalog pražských hřbitovů*. Praha : IPR Praha, 2020a. ISBN 978-80-88377-36-8.
- 63 —. *plug-in Manuál tvorby veřejných prostranství: Pražské hřbitovy*. Praha : IPR Praha, 2021.
- 64 **Hrubý, Jakub**. *Hřbitovy* IPR Praha. Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022. Praha : IPR Praha, 2023.
- 65 **Sociologický ústav AV ČR**. *rekreace*. Sociologická encyklopedie. [Online] 11. 12 2017. [Citace: 23. 08 2023.] <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Rekreace>.
- 66 **Gulam, Aafid**. *Recreation – Need and importance in modern society*. International Journal of Physiology, Nutrition and Physical Education. 2016, 1.
- 67 **Melková, Pavla, Fialka, Vladimír a Cach, Tomáš, a další**. *Koncepce pražských břehů*. Praha : IPR Praha, 2014. ISBN 978-80-87931-27-1.
- 68 **Hrubý, Jakub, Peckelová, Hana a Marianovská, Veronika**. *Rekreace* IPR Praha. Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022–2050. Praha : IPR Praha, 2023.
- 69 **Benešová Kubáková, Ivana**. *Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřená na vybranou občanskou infrastrukturu): 6A Sport – Sportovní areály*. IPR Praha. [Online] 01 2019. [Citace: 15. 03 2020.] www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/analzy/Obyvatelstvo/analzy%20infrastrukturnich%20potreb/6a_sport_sportovni_arealy.pdf.
- 70 **Kubáková, Ivana**. *Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze: Sport a rekreace – Analýza vybavenosti a dostupnosti zařízení sportu a rekreace v Praze*. IPR Praha. [Online] 06 2015. www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/Demografie/5_Sport_a_rekreace_2015-06-29.pdf. ISBN 978-80-87931-37-0.
- 71 **Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy**. *Územně analytické podklady hl. m. Prahy: 800 Ekonomická a občanská infrastruktura*. Praha : IPR Praha, 2016e.
- 72 —. *Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022*. Praha : IPR Praha, 2023.
- 73 —. *Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze 2023–2050*. Praha : IPR Praha, 2024.
- 74 —. *Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti)*. Praha : IPR Praha, 2019.
- 75 —. *Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze*. Praha : IPR Praha, 2015.
- 76 **Čtyrkoký, Jiří**. *Návrh metodiky indikátorového hodnocení udržitelného rozvoje území a tvorby podpůrného informačního systému*. Praha : Fakulta architektury ČVUT, 2012.
- 77 **Organizace spojených národů**. *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. United Nations - Sustainable Development Goals. [Online] 25. 09 2015. [Citace: 14. 06 2023.] sdgs.un.org/2030agenda.
- 78 **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR**. *Databáze strategií*. Portál strategických dokumentů v ČR. [Online] [Citace: 02. 02 2023.] www.databaze-strategie.

6.4 Zdroje dat

Doplňkové zdroje dat obrazových příloh

- **JLL**. *Analýza pražského trhu nemovitostí a jeho srovnání s vybranými evropskými městy*. Praha: JLL, 2019, 2023.
- **Český statistický úřad**. *Statistická ročenka Prahy 2023: 21 Zdraví. ČSÚ*. [online]. Praha: Krajská správa ČSÚ Praha, 2023. [cit. 2024-01-16]. Dostupné z: www.czso.cz/csu/czso/21-zdravi-akq8ha2dan
- **Český statistický úřad**. *Sčítání lidu, domů a bytů 2021: Obyvatelstvo podle náboženské víry a správních obvodů Prahy. ČSÚ*. [online]. Praha: ČSÚ, 2021. [cit. 2024-01-16]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/Ministerstvo skolství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Statistika školství. Praha: Odbor školské statistiky a analýz, 2023>.
- **Česká unie sportu**. *Informační systém ČUS. ČUS*. [online]. Praha: ČUS, 2023. [cit. 2024-01-16]. Dostupné z: iscus.cz/web/sportovni-subjekty/

Zdroje tematických podkladových dat pro obrazové přílohy

- **Budovy digitální technické mapy** | IPR Praha 2023
- **Stavové lokality** | IPR Praha 2023
- **Vltava a Berounka** | IPR Praha 2023
- **Hranice Prahy** | IPR Praha 2023
- **Hranice městských částí** | IPR Praha 2023

7. AUTORSKÝ TÝM KNIHY 800

Garantka projektu ÚAP

Ing. arch. Zdeňka Havlová, Ph.D. (vedoucí Kanceláře analýz města)

Datový garant projektu ÚAP

Mgr. Bohdan Baron (vedoucí Kanceláře prostorových dat)

Tým pořizovatele – Oddělení územně plánovacích podkladů UZR MHMP

Ing. arch. Jan Cach

Ing. Daniel Novotný

Koordinace a koncepce projektu ÚAP

RNDr. Tomáš Brabec, Ph.D. (hlavní koordinátor projektu, garant souvislostí, garant projednání)

Mgr. Nina Dvořáková, Ph.D. (garantka Databáze indikátorů a metrik)

Ing. arch. Zdeňka Havlová, Ph.D. (projekt management)

Mgr. Jana Irová (koordinátorka dat)

Ing. Anna Kuryviálová (garantka záměrů)

Ing. arch. Lukáš Kopp (vizuální koordinátor projektu)

Ing. arch. Martina Portyková (garantka limitů)

Ing. arch. Vít Rýpar (garant jevů, garant grafické části, garant anglické verze, garant hodnot)

Ing. arch. Markéta Stefanová (hlavní koordinátorka projektu, garantka Rozboru udržitelného rozvoje území)

Ing. arch. Sára Šálková Roeselová (garantka jazyka)

Garance a koncepce Portálu ÚAP

(může jít i o autora koncepce Portálu ÚAP vzniklého pro ÚAP 2020)

RNDr. Tomáš Brabec, Ph.D.

Mgr. Nina Dvořáková, Ph.D.

Ing. arch. Zdeňka Havlová, Ph.D.

Ing. Jakub Hrubý

Ing. Vojtěch Kuna, M.A.

Ing. arch. Hana Peckelová

Ing. arch. Martina Portyková

Ing. arch. Markéta Stefanová

Mgr. Jan Sýkora

Ing. arch. Sára Šálková Roeselová

Ing. arch. Peter Špiesz

Ing. arch. Vít Rýpar

Ing. arch. Alena Zmeškalová

Web development

Bc. Vít Bareš

Mgr. Andrej Baroš

Bc. Samuel Blanár

Databáze

Bc. Vít Bareš

Ing. Zdeněk Bárta

Mgr. Michal Pochmann

Koordinace knihy

Mgr. Nina Dvořáková, Ph.D. (odborná garantka knihy)

Ing. arch. Sára Šálková Roeselová (koordináční garantka knihy)

Autorství textů, odborná garance analýz a datových vrstev

(může jít i o autora textu vzniklého pro ÚAP 2020)

RNDr. Tomáš Brabec, Ph.D. (3.5 / 3.5.1 / 3.5.3)

Mgr. Nina Dvořáková, Ph.D. (1.1 / 1.2.2 / 1.2.3 / 1.2.4 / 1.3.1 / 3.1 / 3.1.1 / 3.1.2 / 3.1.3 / 3.2 / 3.4 / 3.4.2 / 3.4.3 / 3.6.1 / 3.6.2 / 3.6.3 / 3.7 / 5.1)

Ing. arch. Zdeňka Havlová, Ph.D.(1.2.1)

Ing. Jakub Hrubý (3.8 / 3.8.1 / 3.8.2 / 3.8.3 / 4.1 / 4.1.1 /

4.1.3 / 4.1.4)

Ing. arch. Lukáš Kopp (3.5 / 3.5.2)

Ing. Vladimír Lieberzeit (3.6.1)

Mgr. Veronika Marianovská (3.7.1 / 3.7.2 / 3.7.3)

RNDr. Michal Navrátil (3.1.4 / 3.1.5 / 3.4.1 / 3.4.3)

Mgr. Michal Němec (2.1 / 2.1.1 / 2.1.2 / 2.1.3 / 2.2 / 2.2.1 / 2.2.2 / 2.2.3 / 2.2.4)

Ing. arch. Hana Peckelová (1.2.1 / 3.3 / 3.3.1 / 3.3.2 / 3.3.3 / 3.3.4 / 4.1 / 4.1.2 / 4.2 / 4.2.1 /4.2.2 / 4.2.3 / 4.2.4)

Ing. arch. Vít Rýpar (5.2)

Ing. arch. Markéta Stefanová (1.3.2 / 5.3)

RNDr. Vladimír Vojtěch (3.2 / 3.2.3)

Spoluautorství textů, odborná garance analýz a datových vrstev

(může jít i o autora či spoluautora textu vzniklého pro ÚAP 2020)

RNDr. Tomáš Brabec, Ph.D. (1.2.3 / 3.5.2)

Mgr. Nina Dvořáková, Ph.D. (3.1.4 / 3.1.5 / 3.4.1 / 3.6 / 3.7.1 / 3.7.2 / 3.7.3 / 5.2)

Ing. arch. Zdeňka Havlová, Ph.D. (1.1 / 1.3.2 / 5.3)

Ing. Jakub Hrubý (4.1.2)

Ing. arch. Lukáš Kopp (2.2 / 2.2.1 / 2.2.2 / 2.2.3 / 2.2.4 / 3.5.1)

Ing. Vladimír Lieberzeit (3.6.2)

Mgr. Veronika Marianovská (3.7)

RNDr. Michal Navrátil (3.1 / 3.1.1 / 3.1.2 / 3.1.3)

Ing. arch. Hana Peckelová (1.1 / 1.2.2 / 1.2.3)

Ing. arch. Markéta Stefanová (1.3.1)

Mgr. Jan Sýkora (2.1 / 2.1.1 / 2.1.2 / 2.1.3)

Ing. arch. Sára Šálková Roeselová (1.1)

RNDr. Vladimír Vojtěch (3.2.1 / 3.2.2)

Garance výkresů

Ing. arch. Vít Rýpar (odborný garant výkresu 0.1)

Ing. Milan Scholz (datový garant výkresu 0.1)

Ing. arch. Martina Portyková (odborná garantka výkresu 0.2)

Ing. Michaela Petrová (datová garantka výkresu 0.2)

Ing. Anna Kuryviálová (odborná garantka výkresu 0.3)

Ing. Milada Mikulová (datová garantka výkresu 0.3)

Ing. arch. Sára Šálková Roeselová (odborná garantka výkresu 0.4)

Ing. Antonín Paduán (datový garant výkresu 0.4)

Zpracování analýz

(pro analýzy, které nejsou zpracovány autory či spoluautory textů)

Mgr. Jana Irová

Ing. Antonín Paduán

Ing. Milan Scholz

Garance a zpracování prostorových dat

Mgr. Jana Irová

Renata Procházková

Grafický návrh

Táňa Sekerková, M.A.

Sazba knih a grafická úprava obrazových příloh

Ing. arch. Zdeňka Havlová, Ph.D.

Ing. arch. Lukáš Kopp

Bc. Jakub Kraft

Bc. Jiří Mýl

Táňa Sekerková, M.A.

Magdalena Trhlíková

Bc. Anna Wehrenberg

Jazyková korektura

PhDr. Nataša Machačová

800 —————

Veřejná vybavenost

Služby obyvatelům města

Územně analytické podklady hl. m. Prahy pro obec
6. aktualizace, 12/2024
800 Veřejná vybavenost | Služby obyvatelům města
uap.iprpraha.cz

Pořizovatel

Odbor územního rozvoje Magistrátu hl. m. Prahy
Jungmannova 29/35, 110 00 Praha 1
Ing. arch. Filip Foglar (ředitel odboru)

Zpracovatel

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Vyšehradská 57/2077, 128 00 Praha 2
Mgr. Ondřej Boháč (ředitel)

Vzor citace

IPR Praha. Územně analytické podklady hl. m. Prahy pro obec
2024: 800 Veřejná vybavenost | Služby obyvatelům města.
Praha: IPR Praha. 2024.

Tisk (bude doplněno)
první vydání / 176 stran

© IPR Praha 2024
Vydal Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

ISBN 978-80-88377-75-7 (online; pdf)

